

Atre

Jesus nhŷ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwŷnhjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ harẽn

Rukre na pre kagàja nhîpêx. Na pre kêp tôtô nẽ hkwŷjê kane ho pa. Nẽ Jesus nhŷ hã mẽ ahkre ho pa xwŷnh pê Pawre kôt pa ho pa. Hämri nẽ hamaxpér nẽ hkràmnhwŷ Teopre mā kagàja nhîpêx nẽ hwŷr kumẽ. Nẽ kagàja kamã Jesus nhŷ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwŷnh maatijaja kot Jesus myr pê tanhmã amnhĩ nhîpêx to ho pa hã mẽ harẽ.

Nẽ Ijaew nhõ patrejaja nẽ mẽ hkwŷ pê Parijew nhõ xwŷnhjaja nẽ mẽ hkwŷ pê Satusew nhõ xwŷnhjaja kot Tirtûm kapêr ã kagà htûm kamã harẽn nẽ mar nẽ hköt amnhĩ nhîpêx tâ Tirtûm Kra Jesus kôt amnhĩ nhîpêx kêt ã mẽ harẽ. Mẽ kot kêp Tirtûm Kra hkêt ã hkamnhix jakamã na prem kãm mẽ kot hköt amnhĩ xunhwŷr xwŷnhjê kurê nẽ. Tâ nhûm Simaw Pêtre mẽ Pawre mẽ Jesus nhŷ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwŷnh kwŷjaja mẽ urâk nẽ kêp Ijaew tâ mẽ kurom Jesus hköt amnhĩ xunhwŷ nhûm mẽ tee ri ja hã mẽ omu mẽ kamã gryk tŷx nẽ tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Tâ nom nhûm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpér nẽ Jesus kaga hkêt nẽ. Mẽ kot mẽ hipêx kati htâ na prem arî Tirtûm Karõ nhŷ hã mẽ piitâ mẽ kãm tanhmã Jesus kot mẽ panê amnhĩ nhîpêx to hã harẽn o pa. Kam nẽ kapit 1 kamã wesik 8 japér nẽ kamã harẽ. Hämri nhûm Rukre ã mẽ kot amnhĩ nhîpêx anhŷrja piitâ hã kagà nẽ Teopre hwŷr kumẽ. Nẽ kãm mẽ harẽn o:

*Tīrtūm Karō jarēnh
Matēwre 28.16; Makre 16.14; Rukre 24.36; Juāw 20.19*

1 Pa Teopre? Xà amex? E ot pa axte awȳr kagà nhīpēx nē kumē. Nà wam ixte awȳr kagà nhīpēx nē mēnhta kamā na pa pre amā Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē nē hā kagà. Kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa nē tanhmā mē ahkre hto ho paja krax rūm pa pre piitā hā kagà hpa nē awȳr kumē.

2-4 Kormā akupȳm kaxkwa hwȳr àpir xwȳj ri na pre ÿ hā mē ahkre ho pa kaxyw hkôt mē pa xwȳnh kwȳjē rē. Tā nhūm mē kām hkurê xwȳnhjaja kupī nhūm amnhī xà htȳx kām hamak rax kām ty. Hāmri nhūm Tīrtūm akupȳm ho htīr. Nom nhūm ma akupȳm kaxkwa hwȳr àpir kurê kumrēx kêt nē. Na pre xatā mē kot ÿ hā mē ahkre ho mē pa xwȳnh maatijē hwȳr hapōj nhūm mē akupȳm htīr kām omu. Na pre hte nhȳri mē hwȳr hapōj nē tanhmā mē ahkre hto nē mē kām:

—Na pre Tīrtūm mē ato hkra nē tām mē ate amnhī nhīpēx o apa kaxyw mē axunhwȳ.

Anhȳr o mē ahkre hā arīgro ho 40. Hāmri nē kormā mē kamā pa ri axte tanhmā mē kām kapēr to. Tīrtūm Karō nhȳ hā mē kām kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē krī ja kamā ri apa nē tokyx ma nhȳhȳm apa hkêt nē. Kē Inhīpēêxà Tīrtūm mē awȳr amnhī Karō rē mān. Ra ixte mē amā harēnh xà hkôt koja mē awȳr kurē nhūm mē awȳr wrȳ nē mē akarō mā agjē ka mē rī kormā anhgrà nē ma nhȳhȳm krī hkôt ri mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa.

5 —Juāw Paxis na pre hte Tīrtūm mā gōx kām mē hkrā kumrār o pa. Tā koja Tīrtūm tokyx mē awȳr amnhī Karō rē. Kot ixpānhā amnhī kaxyw mē ato mē amā ma hkēt kaxyw mē awȳr kurē. Koja hā apkati grēre nhūm mē awȳr kurē nhūm ixpānhā mē awȳr wrȳ nē mē amā agjē nē mē akamā mē akōt pa ho pa. Ka mē rī kormā Jerujarē rūm ajapōj nē ma mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

*Jejus akupȳm kaxkwa hwȳr àpir ã harēnh
Makre 16.19; Rukre 24.50*

6 Tā nhūm mē axte akuprō. Jejus nē ū hā mē ahkre ho mē pa xwȳnh maatijaja nhūm mē hixēt pē Oriwēhti nhīmōk ã axte axpēn wȳr akuprō. Hāmri nhūm mē amnhī tā Jejus kukja nē kām:

—Kwa Pahihti mē inhmā mēmoj jarē. Xà kot kaj tokyx apē Tīrtūm kot mē ixwȳr amēnh xwȳnh ã amnhī jarē nē Rōm nhō xwȳnhjē nē mē pahpē Ijaew kator nà? Hāmri pa mē pamjaja amnhī to amnhīptār o ri ixpa. Anē.

7 Hāmri nhūm mē kām:

—Nà Inhīpēêxà pix na ã mēmoj kot anhȳrja kukamā àhpumunh. Tapxipix na kot mēmoj tanhmā ho hā arīgro nē mēmoj tanhmā ho hā mytwrȳ pumunh mex. No mē kajaja mo kaxyw kot ka mē amnhī katorta kukamā amnhī jarēnh ma?

8 Nà kot paj ãm mē amā mēmoj to pyxire nē hkukamā harē. Koja Tīrtūm tokyx mē awȳr amnhī Karō rē nhūm ixpānhā kot mē ato amnhīptār kaxyw mē akarō mā agjē. Hāmri ka mē ma pyka piitā hkōt anhgrā nē ma mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Jar Jerujarē kamā nē pika pē Jutej kōt

nē nhām pika pê Samar kamā nē pika piitā hkôt mē kām ijarēnh o ri mē hkôt apa. Ā mē ate amnhī nhîpêx anhýr pix kukamā kot paj mē amā harē. Anē.

⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē hāmri nē mē kēp kànhmā àpir o tē nē mē noo mā ma kaxkwa hwýr àpir o tē nē kakrām axà nē mē kēp akunok.

¹⁰ Hāmri nhūm mē tee ri hapēr o kuhê rāhā nhūm mēhō myja wa axkrut nē mē hwýr wrȳ nē mē kutā wa xa. Wa ê hakaj nē wa xa.

¹¹ Hāmri nē mē kām:

—Pa Garirej nhō xwýnhjaja? Kwa mo kaxyw na ka mē tee ri kaxkwa pumunh o akuhê? Tīrtūm na akupŷm amnhī wýr Kra Jejus o api ka mē àpir kām omu. E mē tee ri hkukamā ajamaxpēr kêt nē. Koja nhýrmā man akupŷn mē awýr wrȳ. Te mē arūm kaxkwa hwýr àpirja pyrà nē akupŷn mē awýr wrȳ ka mē omu. Anē.

Akupŷm Jerujarē hwýr mē mraar ā mē harēnh

Rukre 24.52

¹² Tā nhūm Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijaja wa kuma nē awjanā nē ma akupŷm kr̄m mra. Hixêt pê Oriwêhti rūm ma akupŷm Jerujarē hwýr mra. Wýr jawý nhūm mē akupŷm hpôx tokyx anē.

¹³ Hāmri nē akupŷm kÿx pê ixkreja wýr api nē agjê. Na pre

Simãw Pêtre nē

Juãw nē

Xiakre nē

Andrehti nē

Firipty nē

Tomas nē

Patoromew nē
 Matêwre nē
 Xiakre hō pē Apew kraja nē
 Simāw Jerox nē
 Jut pē Xiakre hkraja.

Mē piitā Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijaja na pre mē.

¹⁴ Nē mānēn mē hköt mē hkwŷjaja. Jejus katorxà Marir nē Jejus tōjaja nē Jejus kot tanhmā mēni ho mex to xwŷnh kwŷjaja nhūm prem kŷx pē ixkreja wŷr Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijē hköt gjêx pa. Hāmri nē xatā axpēn wŷr akuprō nē Tirtum mā amnhī jarēnh o hkrī.

*Tirtum kot Jut Kariot pānhā mēhō xām ā harēnh
 Matêwre 27.3-10; Juāw 15.27*

¹⁵⁻¹⁹ Tā nhūm mē kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja ra kēp 120. Jakamā nhūm mēmo arīgro hā axpēn wŷr akuprō nē hkrī. Nhūm Simāw Pêtre kanhmā xa nē tanhmā mē kām Jut Kariot jarēnh to nē mē kām:

—E Jejus kôt ixtō nē ixtōxaja. Pa mē amā tanhmā finat Jut Kariot jarēnh to ka mē inhma. Na pre axtem nē mē pahkwŷjē mā Jejus ā amŷnē nē hpānhā kâxpore hkwŷ jamŷ nē o tē nē ho amnhīm pyka hkwŷ japrō. Tā tanhmā amnhī to nē nhŷri ō pyka kamā tēm nē amnhī tu katōk nē hkrêx kato nē ty nē hkamrō ho ō pyka xy hpa. Jakamā nhūm Jerujarē nhō xwŷnhjaja harēnh ma nē pykaja ā hixi mē nhūm kēp “pyka kamrōhti.” No mē pahpê Ijaew kapēr kām kēp “Ajetām.” Amnepēm na pre Tirtum Karō finat Tawi mā Jut Kariot kukamā tanhmā harēnh to. Kormā kator nē kot tanhmā amnhī to hkêt tā nhūm ra hkukamā omu nē Tawi mā

harē. Kot axtem nē mē kām Jejus ā àmnênhja nhūm hkukamā omu nē Tawi mā harē nhūm kuma nē ô ri hā kagà. Tā nhūm kot hkukamā hā kagà hköt nhūm ā Jejus nhīpēx anē. Jut Kariotja mē panhīō na pre. Na pre Jejus mē pahtyrà nē amnhīm kuta. Mē pahtyrà nē ý hā kapēr jarēnh o pa kaxyw. Tā nhūm axtem nē ā hipēx anē.

20 Nom na pre Tawi kot Tīrtūm mex ā grer ā kagà kot ra hkukamā tanhmā harēnh to. Kagà hkwȳ pē Sam kamā kot harēnh kot:

Kot amnhī tomnuj xwȳnhata nhōrkwȳ koja hkaprȳn kuhē ho kuhē nhūm mēhōj mȳr pē kamā pa hkēt kumrēx. Koja ām arī hkaprȳn kuhē ho kuhē.

Nom kot Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho paja kē mēhō mȳr pē ho amnhīptā nē hpānhā Jejus nhȳ hā mē ahkre ho pa. Anē.

Ā Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot Jut Kariot kukamā harēnh kot anhȳr.

21 Jakamā e ixtwȳjaja. Kot puj mē hpānhā mē atō xām ka Jut mȳr pē mē pahtyrà Jejus nhȳ hā mē ahkre ho ixpa xwȳnhjē hköt Jejus akupȳm htīr ā harēnh o apa.

22 E mē atō na ka pre mē ixpyrān finat Juāw Paxis kot Jejus hkrā kumrār ā omu? Nē Jejus kot ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa xà hkrax rūm ka mē ixtköt ri omunh o ri apa? Nē htyk kām omu nē akupȳm htīr kām omu nē ma akupȳm kaxkwa hwȳr àpir kām omu? E mē atō na ka pre mē ixpyrān ā kot amnhī nhīpēx anhȳr ā omunh par o ri hköt apa? ā mē ate kot amnhī nhīpēx anhȳr ā omunh o apa xwȳnhjē hō kot paj mē ata ka Jut Kariot mȳr pē

mē ixpyrān ma mē kām Jejus akupŷm htīr ā harēnh o ri apa. Anē.

23 Nhūm pre ā Simāw Pêtre mē kām kapēr anē. Hāmri nhūm mē kuma nē axpēn pumunh o hkrī hāmri nē Maxitre mē Jujere wa kām hamaxpēr. Jujere na pre hixi axkrunépxi. Na pre kēp Jujere nē kēp Pasapas nē kēp Justi.

24-25 Hāmri nhūm mē wa hā Tīrtūm kukja nē kām:

—Pa Tīrtūm? Nà na pre finat Jut Kariotja Jejus kaga nē ty nē kot amnhī tomnuj mŷrapê ma mē kot amnhī xà htŷx kamā hamak tūm xàta wŷr ma mō. Tā ot pa mē ixte mēhō kot mŷr pê mē ixpyrà nē Jejus nhŷ hā mē ahkre ho pa kaxyw mēhō hā akukjēr kaxyw akuprō. Ate mē ixpiitā tanhmā mē ixte amnhī nhîpêx to ho ixpa hā mē ixpumunh par Tīrtūm. Ate mē ijamaxpēr kôt mē ixpumunh par nē mē ixte tanhmā amnhī nhîpêx to hā mē ixpumunh par. Jakamā e. Ota Maxitre mē Jujereja wa nhŷ. Nhŷ kot kaj amnhīm ata? Kot paj mē kēn pijakrutja ā wa hixi xi nē ho àk nē hō py. Hāmri ka amā hprām xwŷnh ta. Kēr pa mē kēn pumunh kêt râhā hō py nē hā hixi pumu nē amā hprām xwŷnh kôt omunh kurê kumrēx. Anē.

26 Nhūm prem ā Tīrtūm mā kapēr anē hāmri nē kēnja o axkamur nē ho àk nē omunh kêt râhā ja py nē omu nhūm hā Maxitre nhîxi nō. Jakamā nhūm Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijaja amnhī kôt kumē nhūm mē akupŷm kēp 12.

2

*Tīrtūm Karō kot mē hwŷr wrŷk ā harēnh
Rukre 24.49; Atre 4.31, 8.15, 10.44, 19.2*

1 Tā nhūm mē hkīnh pē Pētekos kato nhūm mē kot Jesus kōt amnhī xunhwyr xwÿnhjaja nhÿri axpēn wyr akuprō nē hā hkīnh. Pētekosja ā na pre hte Ijaew mē hpur kām mēo rūnh ā hkīnh kaxyw axpēn wyr akuprō nē hā hkīnh. Jakamā nhūm mē kot Jesus kōt amnhī xunhwyr xwÿnhjaja haxwÿja axpēn wyr akuprō.

2 Hāmri nē kaxkwa kamā mēmoj ma. Nhūm mēmoj te kōk xàpēr tÿx krihkrit pyràk o mē hwyr wrÿk o mō nē mē pikuprōnh xà hā iixkreja wyr axà nhūm mē piitā kuma.

3 Hāmri nhūm mēmoj te kuwy jakrax pyràkja ahpÿnhā mē hwyr anhgrà nē mē hkrā nhimōk ā hikwÿ.

4-13 Tīrtūm Karō na pre. Tām mē hwyr wrÿk jakamā ā ri mē hipêx anē. Hāmri nē kot mē ho amnhīptar kaxyw mē hkarōm gjêx pa nhūm mē ū hā tanhmā kapēr to ho kuhê. Nom mē kapēr o kapēr kêt nē. Axtem mē kapēr kwÿ ho kapēr. Tīrtūm Karō kot tanhmā mē ho jakamā nhūm mē axtem mē kapēr kwÿ ho kapēr. Jao ahpÿnhā mē kapēr kwÿ ho Tīrtūm mā mex o mex ā harē. Na pre Ijaew kwÿjaja ahpÿnhā pyka hō kamā ri mē hkōt pa nē mē kapēr ma nē ho kapēr o pa. Tā akupym Jerujarē hwyr pan pôj nē kamā ri pa ho pa. Hāmri nē mēmojta ma nē ma Jesus kwÿjē hwyr hprōt nē ahpÿnhā mē kapēr ā mē kuma nē tee ri mē omunh o kuhê. Amnhī jaér pē mē kuma nē tanhmā axpēn mā mē harēn to ho:

—Kokÿy. Garirej nhō xwÿnhjaja kot mē pakapēr mar kêt tā ra tanhmā amnhī to nē ahpÿnhā ri mē pakapēr o kapēr. Ahpÿnhā mē pakapēr nē ahpÿnhā mē panhō pyka htā nhūm mē ā ri mē pakapēr o

kapēr anē.

Na pika pê Pat
 nē Met
 nē Erāw
 nē Mēsopotām
 nē Jutej
 nē Kapatos
 nē Pōt
 nē As
 nē Prik
 nē Pāpir
 nē Ejit
 nē Sirēn wyr Ripja
 nē krī pê Rōm
 nē gô hipôk pê Kret
 nē Arap.

Nē mē pahkwýjaja mē pahpê Ijaew kumrēx
 nē mē pahkwýjaja amarī ri amnhī to Ijaew.

Ām ahpýnhā mē panhō pyka nē ahpýnhā ri mē pakapēr.

—Tā pu mē ahpýnhā mē pakapēr kām mē kapēr ma. Tīrtūm mex ā mē kot axpēn mā harēnhja pu mē hā mē mar mex nē. Anē.

Nhūm prem ā axpēn mā mē harēnh anē nē tee ri mē omunh o kuhē. Amnhī jaér pê amnhī kapēr kām mē kapēr ma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kokýy. Tanhmā mān pre wem amnhī to nē ra mē pakapēr ma nē mē pakapēr o kapēr? Anē.

Nhūm mē hkwýjaja axtem nē ri mē hā hpēr o axkē nē axpēn mā:

—Tk. Ām mē pipānh ā ā ri mē kot amnhī nhípēx anhýr kēnā. Anē.

Simāw Pētre kot mē kām ujarēn

Atre 3.12-26

¹⁴ Hāmri nhūm Simāw Pētre ã mē kapēr anhŷrja ma hāmri nē kŷx pê mē kām kapēr nē mē kām:

—E Jerujarē nhō xwŷnhjaja nē mē apê ixtkwŷ Ijaew. Pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē inhmar tŷx nē.

¹⁵ Na ka mē atŷx ri mē ixpipānh ã mē ixtkamnhīx. Mē ixkrā pipānh kêt. Kormā myt kaxkwa nhîpôk wŷr htêm kênā. Na hte Ijaew kwŷhtā kagôxŷhti ho hkōm kêt nē.

¹⁶ Ja na pre Tîrtûm amnepê mā ã mē ixte amnhī nhîpêx anhŷrja kukamā mē ijarē nhūm ū hā kapēr o pa xwŷnh finat Joew mē ixtkukamā hā kagà. Nē hā kagà ho:

¹⁷ Koja nhýrmā mēmoj piitā hapêx kaxyw pa mē piitā mē hwŷr Ixkarō rē nhūm ma mē hwŷr wrŷ nē mē hkarō mā agjê. Hāmri nhūm mē hkanrêhā mē hkra xâptâr nywjaja ma mē kām ixkapēr jarênh o ri mē hkôt pa. Koja mē hpimtir kām amnhī kukamā mēmoj pumu. Nē mēhpigêtjaja haxwŷja. Kot paj mē hpimtir kām tanhmā mē kām ixkapēr to.

¹⁸ Nē kot paj mē kot ixtkôr ri tanhmā amnhī nhîpêx to ho mē pa xwŷnhjê hwŷr Ixkarō rē nhūm mē ū hā ma mē kām tanhmā ixkapēr jarênh to ho ri mē hkôt pa.

¹⁹ Kot paj kaxkwa kamā nē pyka kamā aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwŷ ho anē nhūm mē amnhī jaêr pê omu. Jao nhýri mē hkamrô pumu nē kuwy pumu nē kuwy hkûm pumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr.

20 Nē koja myyti ahtyk nhūm mytwryre haxwÿja te mry kamrô pyràk. Pahihti Jejus akupÿn hpôx xà hã arîgro xwÿj ri koja mêmoj ã amnhî nhîpêx anë. Akupÿn hpôx xà hã arîgro koja mex kumrêx.

21 Tâ koja m  h   m  moj kot ã amnhî nhîpêx anh  r ã omu n   amnhî kaxyw inhm   hamaxp  r n   amnhî to ixw   pa kuma n   ho ixsra n   m  moj punujta p   ut  . An  .

Na pre ã T  rt  m kap  r an   nh  m finat Joewja m   pam   h   kag  .

22 E pa m   am   tanhm   Jejus jar  nh to ka m   inhma. N   Najare nh   xw  nh na pre. M   pahte T  rt  m nh   h   kot tanhm   amnhî nhîpêx to ho pa h   omunh kaxyw na pre T  rt  m m   pahw  r kum   nh  m    h   m   panoo m   tanhm   amnhî nhîpêx to ho pa. N   aa m   pahte m  moj pumunh k  t kw   ho anh  r o pa pu prem h   omu.

23 —T   ka prem tanhm   kaxyw ajamaxp  r punuj to n   ap  . T  rt  m ra kot amnep   m   ja kukam   ja h   m   apumunh mex t   m   pahw  r kum   ka m   axtem n   ap  . Jao m   kot ht  x ri amnhî nhîpêx o m   pa xw  nhj   m   ag   nh  m m   kup  . P   kahpa h   kuhn   nh  m ty. No   m m   kajaja na ka prem m   k  m h   am  n   nh  m m     m am   hpr  m x   hk  t hip  x an   n   m   am   kup  .

24 —T   nh  m T  rt  m akupÿm ho ht  r nh  m akupÿm ht  r o ht  r nh  m m   htykja tee ri kot amnhî k  t m  nh pr  m kapr  y.

25 Amnep  m na pre finat Tawija Jejus akupÿm ht  r kukam   har  . Te Jejus t  m kap  r pyràk o kap  r n   kap  r o:

Na hte Pahi Maati ijköt pa ho pa rāhā nē. Kot inhīhkō hā ixtānopxar o pa jakamā kot paj inhmā ma hkēt nē ri ixāmnhix ijamatētkati nē ri ixpa.

26-27 Pa Tīrtūm? Nà kot paj nhýrmā ixtyk tā arī amnhī wýr akām ama. Kot kaj mē htykjē kamā ixtarō rer kēt nē. Ixte akapēr kōt amnhī nhípêx mex o ri ixpa jakamā koja inhīkormā omnu nē hkro hkēt ri ka akupým ixtir. Jakamā na pa inhmā ixtyk pyma hkēt nē ijkīnh nē ijamatētkati nē ri ixpa. Nē amnhī kīnh jarēnh rāhā ho ri ixpa.

28 Na ka pre akupým ixtir ā amnhī jarē pa ixtir tūm nē ixpa ho ixpa kaxyw. Tā ate ijköt ri apa rāhā jakamā pa ijkīnh nē ri ixpa. Anē.

29 Ā na pre mē panhīgēt finat Pahi Tawija Jejus htyk nē akupým htir kukamā harēnh anē. No tām amnhī jarēnh kēt nē. Tawija na pre ty nhūm mē haxà nhūm htem arī haxàr xà hā pika ho mex o pa. Tā tām ā kot amnhī jarēnh anhýr ro nhýx akupým htir nhūm mē arī haxàr xà kapry ho mex o pa hkēt nē.

30 Pahi Tawi kēp Tīrtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh jakamā nhūm Tīrtūm kām hkanrēhā htāmnhwý Jejusja kukamā harē nē kām:

Koja nhýrmā akanrēhā atāmnhwýjē hō amýr pē apyrà nē mē ho amnhīptar o pa. Ām hāmri na pa amā ja jarē. Anē.

31 Nhūm pre ā Tīrtūm Tawi mā mē pakaxyw ām mā xwýnh ta jarēnh anē nhūm kuma. Nē mar týx jakamā hkukamā htyk nē akupým htir ā harē nē hā kagà. Nē hā kagà ho:

Koja Tīrtūm mē htykjē kamā hkarō rer kêt nē nhūm aa ī omnu nē hkro kêt. Anē.

Ãna pre finat Tawija Jejus Kris kukamā harē nē hā kagà anē.

³² Kot harēnh xwÿnh Jejusja tām na pre Tīrtūm akupÿm ho htür pa mē pamjaja akupÿm htür kām omu. Hāmri nē mē ixte omunh xà hköt ã mē amā harēnh anē. Anē.

Nhūm pre ã Simāw Pêtre mē kām Jejus jarēnh anē. Hāmri nē mē kām:

³³ —Na pre Tīrtūm akupÿm amnhī wÿr Kra Jejus o api. Hāmri nē kām anē nhūm īhkô hā mēmoj piitā ho amnhíptar o hkrī. Hāmri nhūm Tīrtūm kot kām amnhī jarēnh xà hköt kām amnhī Karō gō. Tā nhūm ra amnhī pyrà nē mē ixwÿr kurē nhūm jarāhā mē ixwÿr te kuwy jakrax pyrà nē mē ixwÿr wrÿ nē mē ixkarō hwÿr gjêx pa. Hāmri pa mē ÿ hā ahpÿnhā mē akapēr o ixkapēr ka mē inhma. Tā mē akwÿjaja axtem nē mē xpipānh ã mē ixkamnhīx.

³⁴ No finat Tawija na pre tām kaxkwa hwÿr àpir ã amnhī jarēnh kêt nē. Jejus kot ī ho kaxkwa hwÿr àpirja na pre harē nē harēnh o:

Na pre Tīrtūm inhō Pahihti mā kapēr nē kām:

³⁵ “E jar inhīhkô hā nhÿ.

Pa amā mē kām akurê xwÿnhjê gō ka mē ho amnhíptar o akrī.” Anē.

Ãna pre finat Tawija Tīrtūm kapēr jarēnh anē. Nom tām ī rāhā kaxkwa hwÿr àpir ã amnhī jarēnh kêt nē. Pahihti Jejus na pre ã hā harēnh anē.

³⁶ Jakamā kwa ixkwÿ Ijaew. Mē inhma nē inhmar tÿx nē. Mē ate Jejus ã axàmnênh nhūm mē kot mē amā pī kahpa hā hpÿr xwÿnhta. Tām na pre

Tǐrtǔmja kēp mě panhō Pahihti kaxyw ām. Nē kēp mě papytār xwȳnh kaxyw mě pakaxyw ām. Anē.

37 Nhǔm pre ã Simāw Pêtre mě kām ujarēnh anhŷr o xa. Hāmri nhǔm mě tee ri ujarēnhja ma nē hkaprī nē. Nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre Jejus mě pamā amnhī jarēnh tā pu prem amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr kêt nē axtem nē kupī. Anē.

Hāmri nē amnhī tā mě hkukja nē Simāw Pêtre mā:

—Kwa ã kot anhŷr jakamā tanhmā kot paj mě amnhī nhípêx to? Anē.

38 Hāmri nhǔm mě kām:

—Nà kēr ka mě tee ri ate amnhī tomnuj mā ajamaxpēr nē akaprī nē. Hāmri nē Jejus Kris kôt amnhī xunhwŷ. Pa mě ja hā mě apumu nē Jejus nhŷ hā mě akrā kumrā. Hāmri nhǔm Tǐrtǔm ja hā mě apumu nē te amnhī katut kôt mě ate amnhī tomnuj piitā rēnh par pyrà nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Hāmri nē mě ixkuxwar mě awŷr amnhī Karō rē.

39 Kām mě awŷr rēnh prām. Mě amā nē mě akanrēhā mě akra nē mě atāmnhwŷjē mā nē mě kot kormā Tǐrtǔm kapēr mar kêt xwȳnhjē mā. Ām mě kot amnhī to hwŷr xwȳnh piitā nhǔm kām mě hwŷr rēnh prām. Anē.

40 Nhǔm pre ã Simāw Pêtre mě kām ujarēnh anē. Mě kām kapēr xihtŷx o kapēr ry nē. Hāmri nē mě kām:

—Koja nhŷrmā Tǐrtǔm mě kot tanhmā amnhī tomnuj to ho mě pa xwȳnhjaja tanhmā mě homnuj

tÿx to. Jakamā kwa mē tokyx mē ate amnhī tom-nuj kaga kê tanhmā mē ato hkêt nē. Anē.

41 Hāmri nhūm mē hkwÿjaja kapēr mar tÿx nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwÿ. Mē ohtô rax nē hkôt amnhī xunhwÿ. Mē kēp 3.000 nē hkôt amnhī xunhwÿ. Hāmri nhūm mē kot Jejus nhÿ hā kapēr jarēnh o mē pa xwÿnhjaja mē hkrā kumrār pa. Mē kēp Jejus kwÿ hā amnhī to amnhīñt kaxyw mē hkrā kumrār pa.

42 Hāmri nhūm mē ra mē kot Jejus kôt amnhī nhÿpêx xwÿnhjê hkôt amnhī nhÿpêx o pa nhūm Jejus nhÿ hā mē ahkre xwÿnh maatijaja apkati mē Jejus kapēr o mē ahkre nhūm mē mar tÿx nē ra Jejus kôt amnhī nhÿpêx mex o mō. Nē gaa nē hkôt amnhī nhÿpêx mex o pa. Mē kām kapēr mar prām tÿx jakamā na pre htem axpēn wÿr akuprō nē axpēn kutā apku nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh o hkrī. Nē mē kām axpēn to mex pix prām o axpēn kôt pa ho pa.

Jejus kwÿ kot tanhmā amnhī nhÿpêx to hā mē harēnh

Atre 4.32-35

43 Tā nhūm Jejus nhÿ hā mē ahkre ho mē pa xwÿnh maatijaja xatā Tīrtūm nhÿ hā aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri krī nhō xwÿnhjê hkôt pa nhūm mē piitā ja hā mē omu. Amnhī jaêr pê mē omu nē mē kamā no pyma ho tee ri tanhmā Tīrtūm mā hamaxpēr to.

44 Nhūm mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnh piitā mēmoj to axpēn kutā nojarêt o pa. Jao axpēn pê ri mēmoj to õxÿ hkêt nē pa.

45 Jakamā nhūm mēhō kēp amrakati nhūm mē ja hā omu hāmri nē ō pyka hkwȳ ho wēnē rȳ mē hikukrēx kwȳ ho wēnē nē kāxpore jamȳ nē ma o mra nē mē kām kugō. Na pre hte ā mē kot Jeus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjaja axpēn nhīpēx anhȳr o pa.

46 Hāmri nē apkati mē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwȳr mra nē kām mex o mex ā harē. Nē hamakētkati nē àmnihīx ri hkīnh kām axpēn nhōrkwȳ hkōt ri apkur o pa.

47 Pē Tīrtūm mā mex o mex ā harēnh o ri axpēn kōt pa. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhȳr o pa jakamā nhūm krī nhō xwȳnh piitā kām mē hkīnh nē. Nē mē hkwȳjaja apkati mē mē hwȳr mra nē mē hkōt axkamē nē mē urāk nē Jeus kōt amnhī xunhwȳ nhūm Tīrtūm ja hā mē omu nē mē ho hkra. Jakamā nhūm mē ra ohtō rax kumrēx o mō.

3

*Te grà xwȳnh jarēnh
Juāw 14.12-14; Atre 14.8-10*

1 Tā nhūm apkati hō hā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa ma Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwȳr wa tē. Na pre hte myt àhpanh grire nhūm mē piitā kot Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw hwȳr mra. Jakamā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa haxwȳja ma hwȳr wa mra.

2 Nhūm mēhōja hakwakrem hkrī. Katorxà nhōxà hkre rūm hte grà nē kator xwȳnhata. Nē arī hkrī ho hkrī nē aa kānhmā ãm nē ri pa hkēt nē. Nhūm hte hkrāmnhwȳjaja apkati mē hamȳ nē ma o pa nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre jak-wakrem hkrī nhūm mē hwȳr o hkrī. Hakwakreja

mẽ kot kãm: “Mẽ gjêx xà mex” anhŷr xwŷnhta kapem hwŷr mẽ mrar xwŷnhjê hwŷr o hkri.

³ Tã nhûm Simâw Pêtre mẽ Juâw wa tẽ nẽ ixkreja wŷr wa àr o tẽ nhûm hte grà xwŷnhta wa omu nẽ kâxpore hã wa kuwŷ

⁴ nhûm Simâw Pêtre omu nẽ kãm:

—E amnë wa ixpumu. Anë.

⁵ Hämri nhûm kuma nẽ htŷx ho wa kot kãm kâxpore hkwŷ nhôr ã wa hkamnhix nẽ wa omu

⁶ nhûm Simâw Pêtre kãm:

—Nà ixkâxpore hkêt. Nom kot paj Jejus Kris xâhpumunh xà ho tanhmã anhîpêx to. E pa Jejus Kris pê Najare nhõ xwŷnhta nhŷ hã amã ixkapêr jakamã tokyx kânhmã xa nẽ ri mra. Anë.

⁷ Hämri nẽ upôk rûm hpa hã kupy nẽ kânhmã ãm nhûm hte mex nẽ kânhmã xa nẽ amnhî te karo ho ri mra.

⁸ Hämri nẽ hte mex ã amnhî pumu nẽ hkînh tŷx nẽ. Nê hkînh xàj ma wa hkôt harî ho tẽ nẽ wa hkôt ixkrem axà. Tîrtûm mã mex o mex ã harênh pê harî ho wa hkôt t n axà.

⁹ Hämri nhûm m  piit  amnhî ja r p  akup y  mex ã omu n  kam  no pyma n .

¹⁰ N  axp n m :

—Kok y  m jti na pre hte m  gj x x  mex kam  m  hw r r h  ho hkri ht  nh m Tîrtûm tanhm  ho nh m kânhm  xa n  ri mrar mex kur  kumr x. H exta waa n . An .

Sim w P tre kot m  k m ujar n

Rukre 24.46-47; Atre 2.14-36

¹¹ H amri nh m hte mex xw nhj  Sim w P tre m  Juâw wa hk t ixkre hw r ax  n  wa kuri xa. Nh m m  piit  amnhî ja r p  har nh ma n  hw r hpr t

nē agjē nē omu. Mē kot ixkre nhīkjē jarēnh o: “Pahi Sarumāw nhō” anhŷr xwŷnh jarēnhja wŷr nhūm mē hprōt nē hte mex xwŷnhta kamā no pyma ho kuhê. Nē kuri Simāw Pêtre mē Juāw wa omu nē axpēn mā wa harēnh o:

—Hêxta waa nē. Tanhmā na we wa amnhī to nē akupŷm kām hte ho mex nhūm ri mra?

Anē nē wa kamā no pyma nē.

[12](#) Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē kuma nē mē kām:

—Pa ixkwŷjaja. Kwa mēmo na ka mē ri mē ixkamā ano pyma ho akuhê? Xà wa ixâhpumunh tŷx xà ho na pa wa ho mex? Nà ja kot anhŷr kêt. Rŷ xà wa ixte Tîrtûm kôt amnhī nhîpêx mex o ixpaja o na pa wa ho mex? Nà māänēn ja kot anhŷr kêt.

[13-17](#) Mē ate omunh xwŷnhta Jejus tām kot ho mex kēnā. Kot amnhī kaxyw kām hamaxpēr tŷx jakamā nhūm akupŷm ho mex ka mē omu.

—Finat Apraāw nē Ijak nē Jako mē hkwŷjaja kot hkôt amnhī nhîpêx o pa xwŷnh pê Tîrtûmja. Tām na pre akupŷm Kra Jejus o htîr nē mex o mex ã harē. Mē ate hā axâmnenh nhūm mē kot hpîr xwŷnhta. Pahihti Pirat kot kām urer kaxyw tā ka mē nē kām akapēr kām axihtŷx nē. Nom Jejus tām kot amnhī nhîpêx o pa xwŷnh na pre. Na pre hte amnhī nhîpêx mex râhā ho pa htā ka mē axtem nē hkaga. Nhūm pahihti Pirat mē ate kot kām urer kêt ã axihtŷx nhūm kām urer kêt nē õ pôristi mā kugō nhūm mē amā kupī. Mē kajaja mē amā hprâm xà hkôt mē amā kupī. Tîrtûm kot mē pahwŷr mēnh tā ka mē axtem nē apī.

—Nom mē ate kēp Tîrtûm Kra hā omunh kêt jakamā na ka prem ã hipêx anē. Mē kot mē ato amnhîptâr xwŷnhjê mē na ka prem amarī apī. Na

prem mē axàmnênh xà hkôt mē amā pī kahpa hā kunhô nē ã hpîr anē. Kêp akupŷm mē pahto mē pahtîr xwŷnh tâ ka prem axtem nē apî. No nhûm Tîrtûm akupŷm ho htîr pa prem akupŷm htîr kâm omu.

18 —Amnepêm Tîrtûm nhŷ hâ kapêr jarênh o mē pa xwŷnhjaja na prem Tîrtûm kot mē pakaxyw ãm xwŷnhja kukamâ tanhmâ harênh to nê hâ kagâ nê mē kâm harênh o pa. Kot amnhîi xâ htŷx kâm hamak kâm htykja kukamâ nhûm pre htem harênh o pa. Tâ ã Tîrtûm kot kukamâ harênh anhŷr xâja kôt ka mē ã hipêx anē nê apî.

19 —Jakamâ kwa mē tee ri mē ate amnhîi tomnuj ã amnhîi pumu nê tokyx hkaga. Hâmri nê amnhîi to Tîrtûm wŷ kê mē anê mē ate amnhîi tomnuj piitâ amnhîi katut kôt rênh pa.

20 Hâmri nê mē ato mex nê ka mē kukwak ri akînh nê ajamakêtkati nê axàmnhîx ri apa. Koja nhýrmâ akupŷn mē pahwŷr Jejus mē. Ra kot mē pakaxyw ãm kênâ.

21 —Nom koja tokyx akupŷn wrŷk kêt nê. Koja kormâ kaxkwa kamâ pa râhâ nhûm Tîrtûm akupŷm kot mêmoj piitâ ho mex par mē nhûm rî kormâ akupŷn mē pahwŷr wrŷ. Amnepêm Tîrtûm nhŷ hâ kapêr jarênh o pa xwŷnhjaja kot ja kukamâ harênh nê hâ kagâ xâ hkôt.

22 —Na pre finat Mojes haxwŷja Tîrtûm nhŷ hâ mē pahpâmjê mâ tanhmâ ja jarênh to nê harênh o: Koja nhýrmâ mē panhõ Pahi Maati Tîrtûmja te kot ra mē akaxyw pa ixâmja pyrà nê axte mē panhîõ xâm. Mê panhîõ koja. Koja nhýrmâ inhŷr pê mõn pôj nê mē amâ Tîrtûm kapêr

jarēnh o pa. Ka mē kapēr ma nē mar tȳx nē kapēr kôt amnhī nhīpēx o ri apa.

23 Koja mēhō kuma nē ām kuma nē hkôt amnhī nhīpēx kêt nē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā omu nē kēp hkra hkêt ã harēnh kurē kumrēx. Anē.

24 Ā na pre finat Mojesja mē kām Jejus kukamā ujarēnh anē. No ām tapxipix na pre ã harēnh anhŷr kêt nē. Tīrtūm nhŷ hā mē kapēr o mē pa xwŷnh piitā na prem ã mē kām harēnh anhŷr o pa. Kot harēnh o pa xwŷnh kot wa finat Sāmuewja nē hkôt mē hkwŷjē piitā ã Jejus kukamā hkwŷjē mā harēnh anhŷr o pa.

25 —Tā mē pahpē mē hkamrō hkwŷ na pu mē. Mē pahpē mē hkanrēhā mē htàmnhwŷy. Mē pakaxyw na pre Tīrtūm ã mē kām kapēr anē. Nē Kraja kukamā finat Apraāw mā kām:

Koja nhŷrmā akanrēhā atàmnhwŷjē hō pyka piitā hkôt mē piitā mē ho mex o pa nhūm mē kukwak ri mex kumrēx nē ri pa. Anē.

26 Ā kot Kra hkukamā harēnh anhŷr tā mē pakumrēxjē hwŷr na pre kumē. Kot mē pahto mex nhūm mē pahte amnhī tomnuj kaga kaxyw nhūm mē pahpē Ijaew kumrēxjē hwŷr kumē. Anē.

Nhūm pre ã Simāw Pêtreja hte grà xwŷnh pumunh o mē kuhê xwŷnhjē mā ujarēnh anē.

4

Simāw Pêtre mē Juāw wa kot mē àptar tūmjē mā kapēr ã wa harēnh

Rukre 21.12-13

1-4 Nhūm Simāw Pêtre mē Juāw wa arī mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o wa xa nē mē kām:

—Nà na pre Jejus ty nhǔm Tǐrtǔm akupỹm ho htĩr. Tā kot akupỹm ho htĩr jakamā koja nhÿrmā uràk nẽ akupỹm mẽ htyk xwÿnh piitā mẽ ho htĩr pa. Anē.

Hämri nhǔm mẽ kot wa mar o kuhê xwÿnh kwÿjaja wa kuma nẽ wa hkôt hamaxpẽr nẽ wa urà nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Jakamā nhǔm ra mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ohtô rax kumrẽx. Ra mẽ kêp 5.000.

Hämri nhǔm axtem mẽ hkwÿjaja wa hwÿr mra nẽ wa mar o kuhê. Mẽ õ patre nhõ pôristi krähtǖm mẽ Satusew nhõ xwÿnh kwÿjê mẽ nhǔm mẽ ma Simãw Pêtre mẽ Juãw wa hwÿr mra nẽ tee ri wa kot mẽ ahkre hã wa mar o kuhê. Nẽ mẽ kãm akupỹm mẽ htĩr jarënhja ma nẽ wa kamã gryk nẽ. Satusew nhõ xwÿnhjaja na pre htem akupỹm mẽ htĩr kôt hamaxpẽr kêt jakamā nhǔm wa akupỹm mẽ htĩr jarë nhǔm mẽ tee ri wa kuma nẽ hamaxpẽr punuj nẽ wa kamã gryk kato. Hämri nẽ wa hã amÿnê nhǔm mẽ wa unê nẽ ma wa o tẽ nẽ mẽ hagjênh xà kamã wa haxà. Ra myt grire nhǔm mẽ wa haxà. Wa kot mẽ hagjênh xà kamã hã apkati nhǔm rĩ kormã mẽ kot ujarênh ã tanhmã wa ho kaxyw.

⁵⁻⁶ Tā nhǔm apkati nhǔm mẽ ohtô nẽ wa ujarênh ã wa mar kaxyw Jerujarê kamã axpẽn wÿr akuprõ. Ijaew pigêtjaja nẽ mẽ àptär tûm kwÿjaja. Nẽ mẽ kot finat Mojes kapẽr o mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja. Nẽ mẽ õ patre maati Anas mẽ hkwÿja. Nẽ Ijaew nhõ juistí Kajpas mẽ Juãw õ mẽ Aresänja. Nhǔm mẽ kot Simãw Pêtre mẽ Juãw wa mar kaxyw axpẽn wÿr akuprõ.

⁷ Hämri nẽ wa hã karõ nhǔm pôristi wa hwÿr tẽ nẽ wa haprô nẽ ma mẽ hwÿr wa o tẽ nẽ wa ho axà

nē mē kutā wa ūr nhūm wa nhŷ. Hāmri nhūm mē wa omu nē wa kām:

—E mē inhmā amnhī jarē. Mēhō xàhpumunh xà ho na ka pre wa hte grā xwŷnhta ho mex? Mēhō na pre hwŷr war amē ka wa ho mex? Anē.

8 Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē kām awjarē. Tīrtūm Karō kot kām hamaxpēr o hihtȳx jakamā nhūm ū hā Ijaew pigētjē mē mē àptar tūmjē mā awjarē nē mē kām:

9 —Tōe mēhō kot ho mex xwŷnhja ã mē ate wa ixkukjēr

10 jakamā kot paj mē amā harē ka mē ixte harēnhja ma. Wa ixpyrā nē mē apē Ijaew kēr ka mē wa ixkapēr mar tŷx nē. Jeus Kris pē Najare nhō xwŷnhta. Mē ate hpīr nhūm Tīrtūm kot akupŷm ho htīr xwŷnhta. Tām na pre àhpumunh tŷx o akupŷm hte grā xwŷnhta o mex. ū hā ixte kaxyw kām ixkapēr nhūm tām akupŷm ho mex.

11 Tīrtūm kot mex o mex ã harēnh nē mē pakaxyw ãm tā ka prem axtem nē hkaga. Nom Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot ra mē akukamā ã mē ate amnhī nhîpêx anhŷr ã mē ajarēnh nē mē ajarēnh kot:

Mē kot kēn o amnhîm ūrkwŷ nhîpêx kaxyw nē nhŷri
kēn maati pumu nē htŷx omnuj ã hkamnhîx
nē hkaga. Mē kot hkaga htā nhūm Tīrtūm
mē kurom mex o kot kēn piitâ hakrenh par
ã omunh kurê kumrēx.

Anhŷr o kot mē ajarēnh. Te mē ate kēn maati kaga xwŷnh ã mē ajarēnh pyràk. Tā ka mē ã mē kot mē akukamā mē ajarēnh anhŷrja kôt te mē ate kēn maati kaga pyrà nē Jeus kaga nē apī. Tīrtūm kot

amnhīm mex o mex ã omunh nē harēn tā ka prem axtem nē hkaga.

¹² Tapxipix na hte mē panē mē pahte amnhī tom-nuj rē. Mēhō koja uràk nē àhpumunh tÿx o mē panē kurē? Mēhō koja ahpÿnhā pyka piitā hkôt uràk nē ã mē panhÿpêx mex anē? Nà ãm amrakati kumrēx. Æm Jejus pix. Tapxipix na pre Tirtūm ja kaxyw ãm jakamā tapxipix na kēp mē pahkaprī xwÿnh maati. Anē.

¹³ Nhūm pre ã Simāw Pêtreja mē kām kapēr anē. Hämri nhūm mē amnhī jaēr pē kuma nē axpēn mā:

—Kwa wa kām mē pahpyma wa hā hkwÿ jêt kêt kumrēx. Te ri wa htÿx ri wa pa pyràk tā wa hamaxpēr tÿx kumrēx. Mān wa kēp Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnh kwÿ jakamā na wa ã kapēr anē nà? Anē.

¹⁴ Hämri nē tee ri kot tanhmā mēmoj tā wa kām àkjēr to hkukamā hamaxpēr. No nhūm hte grà xwÿnh ra kot mē hwÿr àr nē Simāw Pêtre wa kuri mex nē ãm nhūm mē kot no ho omunh jakamā wa kām àkjēr kêt nē.

¹⁵ Hämri nē wa kām anē nhūm wa mē kēp kato nē kapôt ã xa nhūm mē tanhmā wa kām nē kaxyw wa hā axpēn ma nē axpēn mā:

¹⁶ —Kwa tanhmā kot puj mē wa ho? Ra jar Jerujarē kamā mē piitā mē kot akupÿm hte grà xwÿnhta mex ã wa omunh kēnā kot puj kêt mē kām wa kot ho mex hkêt ã wa harē.

¹⁷ Tā mē kot harēn o hpröt pymaj kot puj mē axte Jejus jarēnh o pa nê wa hkurê. Kê hte grà xwÿnh jarēnhja ãm jar mē pakamā hapêx. Nà kot puj mē ã wa kām karō anē. Anē.

18 Nhūm mē wa hā axpēn mar pa hāmri nē akupŷn wa hā karō nhūm wa akupŷn mē hwŷr axà nhūm mē wa kām:

—E Simāw Pêtre mē Juāw wa. Wa māmrī ma tē. Nom kér ka wa mē ixkapēr mar kumrēx. Kér ka wa axte ri tanhmā mē kām Jejus jarēnh to ho ri apa hkêt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

19 Hāmri nhūm wa tee ri mē kuma nē mē kām:

—Nà Tīrtūm tām kot ja hā wa inhmā karō kēnā kot pa kêt wa mē akapēr ma nē harēnh o ixpa hkêt nē.

20 Na pa pre wa Jejus kôt ri ixpa nē xatā kot tanhmā amnhī nhîpêx to hā omunh o hkôt ixpa. Nē xatā tanhmā mē ahkre hto hā mar o hkôt ixpa. Nē akupŷm htîr kām omu. Jakamā tanhmā kot pa wa amnhī to nē mē kām ja jarēnh kêt nē? Nà kot pa wa mē akapēr mar xà hkôt ã amnhī nhîpêx anhŷr hkêt nē. Anē.

21-22 Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri mē kot tanhmā wa ho kaxyw. Te grà xwŷnhata hte grà nē hkrī ho hā amgrà pê 40 tā ra akupŷm mex nhūm mē piitā ja hā omu nē hā axpēn mā Tīrtūm mex o mex ã harēnh o ri pa. Jakamā nhūm mē utâr xwŷnhaja mē kuma nē kām mē uma nē. Hāmri nē mē umaj tanhmā Simāw Pêtre mē Juāw wa ho hkêt nē. Ām axte wa kot Jejus jarēnh o pa nē wa kām kapēr kām hihtŷx nē wa hano nhūm wa ma tē.

*Mē kot amnhī to Tīrtūm wŷr ã mē harēnh
Matêwre 18.19-20*

23 Tā nhūm Simāw Pêtre mē Juāw wa ma akupŷm Jejus kôt htō nē htôxjê hwŷr wa tē nē mē kām amnhī jarē. Nē patre krâhtūmjê mē mē àptâr

tūmjaja kot Jejus kapēr jarēnh nê wa hkurê kamā hihtȳxa nhūm amnhī tā mē kām mē harē.

²⁴ Hāmri nhūm mē wa kuma nē amnhī to Tīrtūm wyr kurê kumrēx nē kām:

—Pa Pahi Maati? Nà mēmoj piitā ho akator xwÿnhta na ka. Na ka pre kaxkwa ho akato nē pyka ho akato nē gô xujanār o akato. Hāmri nē kamā mēmoj piitā ho akator pa.

²⁵⁻²⁶ Amnepêm na pre mē inhîgêt Tawija amā tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa. Nē Akarō nhŷ hā akapēr kwÿ jarē nē hā kagà. Nē kagàja kamā mē kot Pahihti Jejus kutā amnhī xunhwyr xwÿnhjê jarē nē mē hā kagà. Mē hkukamā mē hā kagà nē mē hā kagà ho:

Mēmo mÿrapê na prem Ijaew kêt xwÿnhjaja Tīrtūm kutā amnhī xunhwyr?

Nē Ijaew haxwÿja. Mēmo mÿrapê na prem htÿx ri hamaxpêr o ri pa?

Nē pyka piitā hkôt pahijaja na prem Pahi Maati kutā amnhī xunhwyr pa.

Nē kot mē pakaxyw ām xwÿnh Jejus Krisja nhūm mē määñen̄ Kutā amnhī xunhwyr pa.

Nē mē kot hpîr kaxyw mē kām hā amÿnê.

Kwa mēmo mÿrapê na prem axtem nē ā amnhī nhîpêx anē? Anē.

Āna pre finat Tawija Akarō nhŷ hā mē harē nē hā kagà anē Tīrtūm.

²⁷ Ām hāmri na pre mē hkukamā mē hā kagà. Ra mē kot ā amnhī nhîpêx anhŷr kēnā. Krī ja kamā na prem ā amnhī nhîpêx anhŷr kaxyw axpēn wyr akuprō. Pahi Erox nē pahi Pōn Pirat nē mē ixkwÿjaja nē mē kēp Ijaew kêt xwÿnhjaja axpēn wyr

akuprō nē Akra Jejus kutā amnhī xunhwȳ nē mē kot hpīr kaxyw hā amŷnē. Kot tām amnhī nhīpēx o pa nhūm ate mē ixfaxyw ām xwÿnhja nhūm mē axtem nē kutā amnhī xunhwȳ.

28 —Nom amnepêm kormā mē ixfkēt ri na ka pre mē hkukamā ã mē kot amnhī nhīpēx anhŷr ã mē omu. Mē kot tanhmā apê Akra Jejus to nē hpīrta kukamā ka pre hā mē omu. Tā mē ixwȳr amē nhūm prem kupī. No ām ajamaxpēr xà hkōt.

29 —Tā ka mē omu. Na mē Jejus ã mē ixfkamā gryk tȳx nē tanhmā hā mē ixto kaxyw. Jakamā kot kaj mē ixfpē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa xwÿnhjaja ka tanhmā mē ixkrā hto pa mē inhāmā mē uma hkēt nē mē hkōt ixpa ho ixpa. Mē kot tanhmā mē ixto hā mē ixfkagrōh tā pa mē inhāmā mē uma hkēt nē ixamnhīx ri ixkñh nē ri ixpa. Nē anhŷ hā mē kutā amnhī to htȳx nē arī mē kām akapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Mē kot Jejus ã tanhmā mē ixto htāā.

30 —Akra Jejus mex o mex jakamā kot paj mē àhpumunh tȳx xà ho tanhmā mē piitā mē ho mex to ho ri mē hkōt ixpa. Mē à xwÿnhjaja akupým mē o mex. Nē mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anē. Kē mē omu nē axàhpumunh o axàhpumunh ã apumunh mex kurê kumrēx. E ām ja pix na ra hapēx. Anē.

31 Nhūm prem ã amnhī to Tīrtūm wȳr anē. Puh nhūm ixfkreja mē kām htertet tȳx nē nhūm Tīrtūm Karō axte tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ū hā kām mē uma hkēt nē. Ām amnhī to htȳx nē mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh rāhā ho ri mē hkōt pa.

Jejus kwŷjaja tanhmā kot axpēn nhîpêx to hā mē harēnh

Atre 2.42-47

32-33 Nhūm Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijaja. Na pre Tirtumja mē ho mē kām ma hkêt jakamā nhūm pre htem akupŷm Jejus htîr kôt mē kām harēnh o ri mē hkôt pa. Nhūm Tirtum mē kot Jejus kôt amnhî xunhwŷr xwŷnh piitā mē kutā nojarêt râhā ho pa nhūm mē ra ohtô rax nē. Nē mē kām axpēn to mex pix prâm o ri axpēn kôt pa. Mē ohtô htâ te mē tipxi pyràk. Nē axpēn pê mêmoj to ôxŷ hkêt nē. Na pre htem axpēn mā mē hikukrêx nē mē apkur xà jarênh o: “Inhō pix kêt mē pahipiitā mē panhō na.” Anhŷr o ri mêmoj tâ axpēn kutā nojarêt o ri pa. No kêt axpēn mā mêmoj jarênh o: “Tk. Nà ãm inhō pix na.” Anhŷr o harênh kêt nē.

34-35 Na pre htem tôhā û iixkre hō ho wênê. Rŷ û pyka hkwŷ ho wênê nē kâxpore jamŷ nē ma o mra nē Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnhjê mā kugõ nhūm mē hamŷ nē mē kêp amrakati xwŷnhjê mā ho anhgrâ. Hâmri nhūm mē amnhîm hamŷ nē ho amnhîm awjaprô. Jakamā na pre hte mē hkwŷjaja kâm prâm nē ri pa rŷ ê hkêt nē ri pa hkêt nē.

36-37 Jujere na pre ã amnhî nhîpêx anê nē mē kaxyw û pika hkwŷ ho wênê. Hâmri nê kâxpore py nê o tê nê Jejus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maatijê mā kugõ. Jujereja Ijaew nhō patre ho ajuta xwŷnh na pre. Gô hipôk pê Sipre kamā na pre kato. Kêp Jujere htâ no nhūm Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnhjaja na prem kâm: “Panâpe” Anê. Mē kapêr kâm Panâpeja te kêp “mē hamaxpêr o mē

hihtŷx o pa xwŷnh” anhŷr pyrâk. Jakamã nhûm û pika hkwŷ ho wënê nê kàxpore py nê o tê nê Jejus nhŷ hâ më ahkre xwŷnhjê mä kugô nhûm më kupy nê më kêp amrakati xwŷnhjê mä ho anhgrâ.

5

Ananîs më Sapire wa kot amnhî to hêx ã wa harênh

Karatâs 6.7; Eprêw 10.26-31

¹ Tâ nhûm Ananîs më hprô Sapire wa Jujere jarênh ma nê urâk nê û pyka hkwŷ ho wënê.

² Hâmri nê kàxpore py. Nom na pre wa ra hâ axpën ma. Jakamã nhûm Ananîs Jujere kînhâ kàxpore hkwŷ pix py nê o tê nê Jejus nhŷ hâ më ahkre xwŷnh maatijê mä kugô. Nom katât kôt më kâm ûr ã amnhî jarênh kêt nê. Kot kàxpore ho pikjêr nê amnhîm hkwŷ ho àrïk ã amnhî jarênh kêt nê. Âm më kâm amnhî jarênh o hêx. Te piitâ ûr par pyrâk o amnhî nhîpêx nê më kâm:

—E ota ixkàxporeta. Na pa wa inhô pika hkwŷ ho wënê nê kàxpore hpy nê hpânha Jujere pyrâ nê man më awyr piitâ o tê. Anê.

³ Hâmri nhûm Simâw Pêtre ra ã kot amnhî nhîpêx anhŷr ã omu hâmri nê kâm:

—Tk. Kwa mon ka axtem nê Satanasti kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx nê te akàxpore piitâ ûr pyrâk ã amnhî to axêx anê? Te ate piitâ ûr pyrâk tâ no âm hkwŷ pix gô. Hêxta waa nê. Na ka axtem nê Tîrtûm Karô mä akàxpore nhôr par o axêx.

⁴ Anhô pyka kênâ. Nê hpânha kàxporeja anhô kênâ. Kot kaj amâ tanhmä ho hpräm xà hkôt mämrî tanhmä ho. Amâ piitâ ho axârïk präm nê

māmrī piitā ho arīk. Rȳ amā hkwȳ hpix nhōr prām nē māmrī hkwȳ pix gō. No ri ate ūr par pyràk o amnhī to axēk kēt nē. Te ate mē inhmā pix mā axēk pyràk nom mē inhmā pix mā hkēt. Na ka māänēn te Tīrtūm mā axēk pyràk. Anē.

5-6 Nhūm pre ã Simāw Pêtre Ananīs mā kapēr anē nhūm kuma nē pykap tēm nē htyk kurē kumrēx. Hāmri nhūm mē àptàr nywjaja hwȳr tē nē kupēxē ho hkupu nē kumy nē ma o tē nē haxà. Hāmri nhūm mē kot ã kot amnhī nhīpēx anhȳr ã harēn mar xwȳnhjaja tee ri harēn ma nē kām ma htȳx nē.

7 Tā nhūm ra hā ahtūm nē. Ra hā 3 ore nē hapēx nhūm Ananīs prō Sapireja htȳx hamakētkati nē mē hwȳr tē nē axà. Kormā mjēn htyk ã harēn mar kēt nē hamakētkati nē hkīn nē mē hwȳr tē nē axà.

8 Hāmri nhūm Simāw Pêtre omu nē hēx rom hkukja nē kām:

—Pa? E kwa inhmā mēmoj jarē. Tanhmā na prem war anhō pykaja pānhā war amā amnhīrer to? Xà ãm hāmri na amjēn mē inhmā harē nà? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē mjēn pyrà nē kām ho hēx nē kām:

—Ŷŷ. Ñam hāmri kot amā harēn kēnā. Anē.

9 Hāmri nhūm Simāw Pêtre tee ri kuma nē kām:

—Tk. Hēxta waa nē. Kwa mon ka war ajamē war akàxpore ho te Tīrtūm mā axēk pyrà? Mān ka wa ajamaxpēr o: “Koja Tīrtūm ja hā wa ixpumu nē ãm hā wa ixpumu nē tanhmā hā wa ixto hkēt nē.” Anhȳr o mān ka wa ajamaxpēr nà? Nom na ka wa ãm kām axēk kapry. Onēj ra mē kot amjēn jaxàr xwȳnhjaja akupŷn hpôx o mra. Koja mē anhīpēx o te hipēx pyrà nē māänēn ato tē nē ajaxà ka rī amnhī pumu.

10 Anē nhūm kuma nē mjēn pyrā nē pykap tēm nē htyk kurê kumrēx. Hāmri nhūm mē kot mjēn jaxàr xwýnhjaja mra nē mē hwýr agjē nē omu nhūm ra htyk mex nē nō nhūm mē kumy nē ma o tē nē mjēn nhīhkô hā haxà.

11 Hāmri nhūm mē piitā wa harēnh ma nē kām ma htýx nē. Mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnhjê mē amarīri mē pa xwýnhjaja nhūm mē tee ri wa hkukamā hamaxpēr o kām ma htýx kumrēx.

Mē kot aa mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr ã mē harēnh

Makre 16.17-20; Atre 19.11-12

12-14 Na pre hte Jejus kôt mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjaja xatā Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwýr akuprō. Mē kot ixkre nhīkjé mā: “Pahi Sarumāw nhō” anhýr xwýnh jarēnhja wýr nhūm pre htem akuprō. Nhūm mē piitā kām mē hkīnh nē mē ohtō nē mē hköt akuprō nē mē urák nē Jejus kôt amnhī xunhwý. Mēnijaja nē mēmyjaja. No nhūm mē hkwýja Ananīs mē Sapiре wa kot amnhī nhīpêxja mā hamaxpēr nē kām mē hköt mrar pyma nē. Kām mē hkīnh tā kām mē hköt mrar pyma nē.

Nhūm pre hte Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē piitā mē hköt pa.

15 Jakamā nhūm pre htem mē à xwýnhjê jamy nē ma mē hwýr mē o mra nē Simāw Pêtre kutêp pry kamā mē haxwý nē mē kām:

—E mē jar anhīkwý. Kê Simāw Pêtre ja kôt mē ajānh tē nē mē akupênh o akupým mē ato mex rý nhūm hkarō pix mē atā harir ka mē akupým amex japêr.

Anhŷr o mē kām kapēr hāmri nhūm mē kupīp kām kutēp hikwŷ.

16 Nē Jerujarē pu hā krī hkwŷ kamā. Mē à xwŷnhjaja nē mēkarōmnuti kot tanhmā mē ho xwŷnhjaja nhūm pre htem mē hamŷ nē ma mē ūhkrep mē o mra nhūm mē piitā akupŷm mex pa.

*Mē kot Jejus kwŷjê jagjênh ã mē harênh
Rukre 21.12-15; Juâw 15.26-27; Atre 4.1-22*

17 Tā nhūm mē õ patre maati mē hkràmnhwŷ Satusew nhõ xwŷnhjaja tee ri akupŷm mē mex ã mē harênh ma nē axpēn mā:

—Tk. Kwa na mē ra ohtô nē Jejus gryk ã mē pahte mē ahkre kaga nē ãm hkôt pix mā ri amnhî nhîpêx o pa. Anē.

Hāmri nē Jejus nhŷ hā mē ahkre maati xwŷnhjê kamā gryk nē ra tanhmā mē ho kaxyw.

18 Hāmri mē unê nē mē hagjê nhūm mē hagjênh xà kamā hkrī hpa.

19 Tā nhūm kamât nhūm Tîrtûm kapēr o mē wrŷk xwŷnhja ma mē hagiênh xà hwŷr mē hwŷr wrŷ nē mē hwŷr axà nē mē kām hakwakre kahê xà mē nē mē kator pa. Hāmri nē mē kām:

20 —E mē ma akupŷm Tîrtûm mā amnhî jarênh xà hā ixtre hwŷr mra nē axte mē kām awjarē. Tanhmā mē kot amnhî nhîpêx to nē Jejus kôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx ã mē kām hā karō kē mē ama. Anē.

21 Hāmri nhūm mē kuma nē ma akupŷm hwŷr hapêx kurê kumrêx. Nhūm myt kator o mōr mē nhūm mē hwŷr agjê nē mē kām Tîrtûm kapēr jarênh o kuhê.

Tā nhūm mēō patre maati mē hkōt ri mē pa xwÿnhjaja amnhī wyr mē àptar tūm xwÿnhjē hwÿ nhūm mē piitā axpēn wyr pikuprōnh pa. Hāmri nē htÿx arī Jejus kwÿjaja mē hagjēnh xà kamā mē hkrī hā mē hkamnhīx nē amnhī wyr mē hā karō.

²² Nhūm pôristijaja ma kot mē haprōr kaxyw mē hagjēnh xà hā ixkre hwÿr mra nē tee ri kamā mē hapêr nhūm mē kamā amrakati. Hāmri nhūm mē akupŷm mē pikuprōnh xwÿnhjē hwÿr hprōt nē mē kām:

²³ —Nà na pôristi hkwÿjaja arī hakwakrem ixkre jamār mex nhūm hakwakre arī kahē htÿx nē xa. Tā pa mē hwÿr agjē nē tee ri hkre kamā mē hapêr nhūm mē kamā amrakati kumrēx. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr.

²⁵ Rôm nhūm ja mē hwÿr tēn axàn mē kām:

—Kwa jää mē ate mē hagjēnh xwÿnhjaja na mē axte Tîrtûm mā amnhī jarënh xà hā ixkre kamā mē ahkre ho kuhē pa ham mē omu nē mē kurûm tē. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm patre nhō pôristi krâhtûmja kuma nē mē hwÿr pôristi hkwÿ rē nhūm mē ma mē hwÿr mra nē mē hwÿr agjē nē kê axte mē unê nē akupŷm mē o mra. Nom tanhmā mē ho hkêt nē. Mē kot hkōt ri mē pikamēnh xwÿnhjē pymaj mē ho mex nē mē o mō. Nē mē hā axpēn mā:

—Nà kot puj mē tanhmā mē ho nhūm mē ja hā mē pahpumu nē kēn o mē pahkapē nē tanhmā amnhī to nē hā mē panhímex. Anē.

²⁷ Hāmri nē mē ho mex nē akupŷm mē o mōn mē hwÿr mē ho agjē nē mē pikuprōnh xwÿnhjē kutā mē hkrī. Hāmri nhūm mēō patre maatija mē kām:

28 —Kwa ra mē ixte Jesus kapēr jarēnh nē mē akurē htā ka xep mē ām mē inhma nē arī mē kām harēnh o ri apa. Nē jar Jerujarē kamā mē piitā mē kām harē. Nē mē pajaja mē ixte Jesus pīr ā ka mē ri mē kām mē ijarēnh o apa. Anē.

29 Hāmri nhūm Simāw Pētre mē kuma nē mē amnhī tā mē kām kapēr nē mē kām:

—Tỳ kot kaj mē Tīrtūm kapēr kuhpā hā mē inhmā mēmoj tā karō pa mē ama nē ām mē ama nē ām Tīrtūm kapēr pix ma nē hkōt ri amnhī nhīpēx.

30 Amnepēm mē panhīgētjaja na prem Tīrtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx o pa. Tā ka prem axtem nē kēp mē kām Kra Jesus ā amyñē nhūm mē pī kahpa hā kunhō nē kupī. Nom nhūm Tīrtūm akupēm ho htīr

31 nē kēp mē panhō Pahihti hā harē. Nē kēp mē pahekaprī xwÿnh mex ā harē. Hāmri nē ra amnhī ri ÿr nhūm īhkō hā mēmoj piitā ho amnhīptār o hkrī. Nhūm kām: “Koja Ijaew mē kot amnhī tomnuj kaga nē akōt amnhī xunhwÿ pa ja hā mē omu nē amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa nē mē ho ixkra.” Anē.

32 Tā mē pajaja mē ixte Jesus htyk nē akupēm htīr ā omunh mex jakamā na pa hte Tīrtūm Karō nhÿ hā ā mē amā harēnh anē. Karōja na pre Tīrtūm mē ixte hkōt amnhī nhīpēx xwÿnhjē hwÿr kurē nhūm mē ixwÿr wrÿ nē mē ixkarō mā agjē. Tā ÿ hā na pa htem ri ā harēnh anhÿr o ri mē akōt ixpa. Anē.

33 Hāmri nhūm mē kuma nē mē kamā gryk tÿx nē. Nē mē kām mē himex prām nē mē kām mē hā amyñē.

34 Hāmri nhūm Kamariewtija tee ri ja hā mē omu hāmri nē kānhmā xa nē Jesus nhÿ hā mē ahkre

xw̄yñh maatijê xyr pê hkw̄yjê mā kapēr. Parijew nhō xw̄yñh na pre. Nē kēp Tīrtūm kapēr ā kagà htūm o mē ahkre ho pa xw̄yñhjê hō na pre. Nhūm mē piitā kām hkīnh nē. Jakamā nhūm kānhamā xa nē pōristi mā anē nhūm mē amnhī nē Jejus nh̄y hā mē ahkre ho mē pa xw̄yñhjê kator nhūm mē kapōt ā kuhē.

³⁵ Hāmri nhūm Kamariewtija mē nē tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām:

—E ixkw̄yjaja. Kwa kēr pu mē tanhmā mē ho hkukamā pajamaxpēr mex nē.

³⁶ Mān arī mē ate finat Tetastiija jarēnh ā anohtȳx nē ho apa japēr. Mytwrȳ hō hā na pre mē kām amnhī to rax ā amnhī jarēnh o pa. Hāmri nhūm hkōt ri mē pa xw̄yñhjaja ohtō nē. Mē kēp 400. Tā nhūm prem mē kēp Tetasti pī nhūm hkōt ri mē pa xw̄yñhjaja axpēn pē anhgrā nē ma hapēx.

³⁷ —Tā nhūm mē kot mē piitā mē ho kōta xà hā arīgroja ā nhūm Garirej nhō xw̄yñh pē finat Jut haxw̄yja hkōt mē pa xw̄yñhjaja ohtō nē. Tā nhūm mē māänēn mē kēp kupī nhūm hkōt ri mē pa xw̄yñhjaja haxw̄yja axpēn pē anhgrā nē ma hapēx.

³⁸ —Jakamā kwa pu mē tanhmā jajē ho hkēt nē. Pu mē ām mē omu. Koja mē amnhī krā hkōt ā ujarēnh anh̄ȳr o pa japēr hā koja Tetasti mē Jut wa hkōt pa xw̄yñhjê pyrà nē tokyx axpēn pē anhgrā nhūm Jejus jarēnh o paja hapēx o hapēx.

³⁹ Nom koja mē ām hāmri Tīrtūm nh̄y hā ā mē ahkre ho pa anh̄ȳr japēr hā kot puj mē tee ri ja ho pajapēx mā. Jakamā kwarī. Kot puj mē tanhmā mē ho nē te mē pahte Tīrtūm kutā amnhī xunhw̄ȳr pyràk. Anē.

Nhūm pre ã Kamariewti Jejus nhŷ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwŷnh maatijê xyr pê hkwŷjê mã kapẽr anẽ.

40 Hämri nhūm mẽ kuma nẽ kãm:

—Tỳ nà ãm hämri na ka ã akapẽr anẽ. Kot puj xep mẽ tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. Anẽ.

Hämri nẽ akupŷn mẽ hã karõ nhūm mẽ akupŷn mẽ hwŷr agjê. Hämri nhūm mẽ pôristi mã mẽ hã amŷnê nhūm mẽ htak. Hämri nhūm mẽ àptär tûmrejaja mẽ kãm:

—E mẽ mãmrï ma akupŷm mra. Nom kér ka mẽ axte mẽ kãm Jejus kapẽr jarẽnh o ri apa hkêt kumrẽx. Anẽ.

41 Hämri nhūm mẽ kãm ure nhūm mẽ ma mra. Kinh nẽ ma mra nẽ axpẽn mã:

—Nà kwâr mẽ Jejus ã mẽ pahtak nẽ tanhmã hã mẽ pahto. Kwâr mẽ mãmrï ã hã mẽ pahto anẽ. Kot pu mẽ hkaga hkêt nẽ. Ra Tirtum kot ja hã mẽ pahpumunh mex kênã.

Anhŷr o axpẽn mã kapẽr o axpẽn jamaxpẽr o hihtŷx mex o pa.

42 Hämri nẽ arĩ apkati mẽ hkwŷjê mã Jejus kapẽr jarẽnh o mẽ ahkre ho mẽ hkôt pa. Tirtum mã amnhï jarẽnh xà hã ixkre kamã nẽ nhãm mẽ õrkwŷ kamã ri mẽ ahkre ho pa. Tirtum kot mẽ pakaxyw Jejus xãm ã mẽ kãm harẽnh o ri mẽ hkôt pa.

6

*Mẽ kêp mẽ mjên htyk xwŷnhjê jarẽnh
Wam Ximotre 3.8-9*

1 Tã nhūm mẽ kot Jejus kôt amnhï xunhwŷr xwŷnhjaja ohtô rax kumrẽx o mõ. Mẽ piitã kêp Ijaew no nhūm mẽ hkwŷjaja axtem Gres kapẽr o

kapēr nhūm mē hkwýjaja Ijaew kapēr o kapēr. Na pre hte Ijaew kapēr o kapēr xwýnhjaja apkati mē mē kēp mē mjēn htyk xwýnhjē mā mēō ho pa. No ām mē piitā mē hipêx o axpēn pyràk kêt jakamā nhūm Gres kapēr o mē kapēr xwýnhjaja tee ri ā mē kot amnhī nhípêx anhýr ā mē omu nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē mē kām:

—Kwa na ka htem amnhī kamā mē kēp mē mjēn htyk xwýnhjē mā mēō ho rūnh nē agō. No mē ixkamā jajē mā na ka htem ām ho hkryre nē agō. Kwa mē ri ā mē hipêx anhýr kêt nē. Mē hipêx o axpēn pyràk nà. Anē.

² Hāmri nhūm Jejus nhý hā mē ahkre xwýnh maatijaja mē hā mē kapēr ma hāmri nē mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē ja hā axpēn mā axàkjér kêt nē. E pu mē kot mē kēp mē mjēn htyk xwýnhjē mā ō ho pa kaxyw mē akwýjē rē. No mē pajaja kot paj ja ho anhýr o ri ixpa hkêt nē. Kot pa mē anē nē Jejus kapēr o ri mē ajahkre hkêt nē nhūm ja mex kêt nē. Jakamā mē atō kot kaj mē akatât kôt mē kām mē ō ho apa?

³ E mē amnhī kamā mē ho 7 nē mē arê pu mē kēp mē mjēn tyk xwýnhjē mā ō ho pa kaxyw mē unhwý.

Tām mē hamaxpēr xwýnhjaja.

Nē mē ate axpēn mā mē mex ā mē harēnh xwýnhjaja.

Nē Tīrtūm Karō nhý hā mē kot amnhī nhípêx o mē pa xwýnhjaja.

Ā mē kot amnhī nhípêx anhýr xwýnhjaja ka mē ho 7 nē arê pu mē kaxyw mē unhwý.

⁴ Nom mē pajaja kot paj mē akôt arī mē amā Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē ajahkre pix tānopxar o ri ixpa. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja mē kām mex nē. Nhūm mē ma mra nē axpēn mā hkwȳjē nhīxi jarē hāmri nē mē ho 7 nē mē kurē. Ā mē hixi kot anhȳr.

Estewāw. Estewāwjā na pre Jejus kōt amnhī nhīpēx mex o pa. Tīrtūm Karō kaxwȳnh mā àr nē ho amnhīptār jakamā nhūm pre hte tām ri amnhī nhīpēx o pa.

Nē kaxyw Firipti

nē Prokot

nē Nīkanō

nē Timā

nē Parmēnti

nē Nīkoraw. Nīkorawja krī pē ãxiok nhō xwȳnh na pre. Kēp Ijaew kēt tā kām Tīrtūm kīnh o pa. Tā ra māänēn Kra Jejus kōt amnhī xām.

⁶ Jakamā nhūm mē mē kēp 7tajē rē nē Jejus nhȳ hā mē ahkre xwȳnh maatijē hwȳr mē o mra. Hāmri nhūm mē omu nē mē àpēnh ā mē unhwȳr kaxyw mē hā īh kra jaxwȳ nē mē ho Tīrtūm wȳ. Hāmri nhūm mē kēp mē mjēn htyk xwȳnhjē mā mē õ ho pa nē mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk.

⁷ Tā nhūm mē ra ohtō rax nē Tīrtūm kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx o pa. Jakamā nhūm Jerujarē kamā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjaja ra ohtō rax kumrēx. Nē mē õ patre hkwȳr haxwȳja ohtō nē mē uràk nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳ.

*Mē kot Estewāw pynēnh ā mē harēnh
Rukre 21.14-15*

8 Tā nhūm Estewāwja. Kot mē kēp mē mjēn htyk xwÿnhjē mā mē õ ho pa xwÿnhjē hōja. Tīrtūm kot kutā nojarēt mex jakamā na pre hte ū hā àhpumunh tÿx o aa mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri mē hköt pa.

9 Hāmri nhūm Ijaew kwÿjaja tee ri ja hā omu nhūm ja mē kēp omnuj tÿx nē nhūm mē hā kām akir. Uràk nē mē kēp Ijaew nē Jerujarē kamā ri mē hköt pa htā ahpÿnhā mē õ pyka. Mē kot kām “Ripetat” xwÿnh kwÿ na pre mē. Nē ahpÿnhā mē õ krī.

Mē hkwÿjaja kēp Sirēn nhō xwÿnh.

Nē mē hkwÿjaja kēp Aresān nhō xwÿnh.

Nē mē hkwÿjaja kēp Siris nhō xwÿnh.

Nē mē hkwÿjaja kēp As nhō xwÿnh.

Ahpÿnhā mēõ pika nē mē õ krī htā na prem Jerujarē kamā ri axpēn kōt pa ho pa. Tā Estewāw kot ã amnhī nhÿpêx anhÿr o pa hā omu nhūm ja mē kēp omnuj tÿx nē nhūm mē hā kām akir.

10 No nhūm Tīrtūm Karō nhÿ hā hamaxpēr tÿx o mē kām kapēr nhūm mē kuma nē tee ri kutā tanhmā kām nē hprām kaprÿ.

11 Hāmri nē ma mra nē tanhmā ho hēx to kaxyw amnhī kwÿjē rē nē mē kām hā amÿnē nē mē kām:

—E kēr ka mē krī nhō xwÿnhjē mā Estewāw o axêx nē tanhmā mē kām ho akapēr punuj to ho ri mē hköt apa. Kē mē ama nē kamā gryk kato. Kot kaj mē ã amnhī nhÿpêx anē pa mē hpānhā mē amā amnhīre. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mra nē hapōj nē ma krī nhō xwÿnhjē mā tanhmā ho hēx to ho ri mē hköt pa nē mē kām:

—E mē amnē akuprō nē mē inhma. Kwa kēr ka mē Estewāwti kapēr mar kēt nē. Na hte finat Mojes mē Tīrtūm wa ho kapēr punuj pix o ri pa. Pa mē ra kot wa ho kapēr punuj ã kuma. Anē.

¹² Hāmri nhūm mē kuma. Krī nhō xwÿnhjē mē nē mē àptàr tūmrejē mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwÿnhjaja nhūm mē tee ri mē kot Estewāw o hēxja ma nē kamā gryk nē. Hāmri nē ma hwÿr mra nē unē nē ma mē ð juisti hwÿr o tē.

¹³ Hāmri nhūm mē kām ho hēx xwÿnhjaja mē hköt mra nē juisti mā tanhmā ho hēx to nē mē kām:

—E jahti na hte finat Mojes kot Tīrtūm nhÿ hā mē pahte tanhmā amnhī nhÿpêx to hā karō ho hēx rāhā ho pa. Nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkreja nhūm tanhmā ho hēx to pa mē kuma.

¹⁴ Na hte mē kām: “Koja nhÿrmā Jejus pē Najare nhō xwÿnh Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkreja grànħ pa kām ga.” Anhÿr o mē kām hēx o pa. Nē Mojes kot mē pahte amnhī nhÿpêx ã karō nē mē paħkurē pa prem kuma. Anē.

¹⁵ Nhūm prem ã mēð juisti mā Estewāw o hēx anē. Hāmri nhūm mē kuma nē Estewāw wÿr rīt nē hkuk pumu nhūm te kot Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjē kuk nhīrā rax pyrà nē xa nhūm mē tee ri omu nē kamā no pyma nē.

7

Estewāw kot juistijē mā ujarēn

¹ Hāmri nhūm mē ð patre maatija Estewāw mā kapēr nē kām:

—E mē inhmā amnhī jarē. Xà ãm hāmri na mē ri ã ajarēnh anē nà? Anē.

² Hāmri nhūm kuma nē mē piitā mē kām kapēr. Mē kām kapēr ryy nē mē kām:

—Tōe kot paj mē amā mē panhīgēt finat Apraāw tanhmā harēnh to ka mē inhma. Amnepēm na pre Tīrtūm maatija Apraāw wyr kato. Kormā pyka pē Mēsopotām kamā pa ri. Kormā kot ma krī pē Arā hwyr mōr kēt ri nhūm hwyr kato nē kām:

³ “E kēr ka mē anhō krī pē akato nē akwyjē re nē ma mō. Kot paj ma nhȳhȳm hpānhā pyka hō hwyr mē ato mō.” Anē.

⁴ —Hāmri nhūm kuma nē amnhī to akuprō nē ma mō. Ō pyka pē Katej pē kato nē ma krī pē Arā hwyr mō nē hpānhā kamā pa. Tā nhūm hipēēxā Terahti kēp ty nhūm Tīrtūm amnē jar mē panhō pyka hwyr kumē. Jar mē papapxā hwyr kumē.

⁵ —Nom nhūm kormā kām pykaja nhōr kēt nē. Kormā kām hkwŷ ho grire nē òr kēt nē. Na pre ām kām:

E kot paj nhȳrmā amā pykaja gō. Amā nē akanrēhā akra nē atāmnhwŷjē mā kugō ka mē kamā ri apa ho apa.

Anhŷr o kām mē panhō pika pē Kanaāja jarē. Apraāw kormā hkra hkēt ri nhūm ā kām kapēr anē.

⁶ Hāmri nē kām:

Koja akanrēhā atāmnhwŷjaja nhȳrmā ma nhȳhȳm pyka hō hwyr pa nē hpānhā kamā pa. Mē ō pyka kamā pa hkēt tā nhām pyka hō kamā pa hāmri nē pika nhō xwŷnhjē mā àpēnh rūnh o pa nhūm pyka nhō xwŷnhjaja mē hipēx kati rūnh o pa. Nē mē àpēnh ā mē kām amnhīrer kēt nē. Ām mē homnuj o pa hā amgrà xohtō rax kumrēx. Nhūm mē hā amgrà pē 400.

7 Nom kot paj mē hā mē homnuj tÿx nē. Akanrēhā atàmnhwÿjê hā mē homnuj tÿx nē nhūm mē rī kormā mē kurūm kato nē man akupÿn pa nē jar pôj. Hāmri nē jar inhmā inhmex o inhmex ã ijarēnh rāhā ho pa. Anē.

8 Hāmri nē kām:
E pu axpēn ma. Koja ka nē akanrēhā akra nē atàmnhwÿjaja ka mē ixkôt ri amnhī nhípêx o apa hā kot paj mē ato ixxra. Tā koja ja amā mex japêr hā kér ka mē amnhī my kwrÿt kà hkwÿ jakà. Nē koja mē akrajaja hapôj nē my ka mē mā mē ho anē nē mē kēp mēmy kwrÿt kà hkwÿ jakà. Mē piitā mē kot mē apê ixxra hā mē apumunh kaxyw kot kaj mē ã amnhī nhípêx anē.

Anhÿr o Apraaw mā kapêr nhūm kuma nē mar xà hkôt hkra Ijak my kwrÿt kà hkwÿ krâhta. Kormā hkarâre ri. Kormā hā arîgro pê 8 pix ri nhūm kēp hkwÿ krâhta.

—Tā nhūm Ijak hprêk nē hprō nē hkra. Hāmri nē mā hkra Jako ho anē nē. Nhūm Jako hprêk nē mā hkra pê 12jê ho anē nē mē piitā mēmy kwrÿt kà hkwÿ jakâr pa. ã na pre mē pahpâr kraxjaja amnhī nhípêx anhÿr o pa.

9 —Jako hkradjé hō na pre kēp Juje. Nhūm Juje htôjaja hipêêxà hkôt kamā gryk nē axtem nē mē urojé mā ho wénê nhūm mē kēp haprô nē ma pyka pê Ejit wyr o mō. Amarî Ejit nhô xwÿnhjê mā àpênh o pa kaxyw. Tā no nhūm Tîrtûm arî tânopxar râhā ho hkôt pa.

10 Hāmri nē Ejit kām mē kot homnuj xwÿnhjê nhîhkra rûm hkapa nē tanhmā hkrâ hto nhūm àhpumunh tÿx nē hamaxpêr mex nē. Jakamā nhūm

Ejit nhō xwÿnhjē nhō pahi Paraohija omu nē kām hkīnh nē. Kot tām amnhī nhǐpêx nē àhpumunh tÿx kôt omu nē kām hkīnh nē. Hāmri nē amnhī ri kumē nhūm īhkō hā àpênh o pa. Kām òrkwÿ pumu nē Ejit nhō xwÿnhjē ho amnhǐptar o pa.

11 —Rôm nhūm mē hpur kām mēmoj nhǐgrōt mex kêt nē nhūm mē kēp mē apkur xà hā mē õja ra ri mē kēp kryre. Ejit kamā nē jar Kanaā kamā nhūm mē apkur xà hā mē õja mē kēp hapêx par o mō. Nhūm mē piitā prām xàj ra hiire nē kām prām tÿx o pa nhūm mē panhǐgêtjaja hāmri prām xàj tee ri amnhī xapkur xà hā mēmoj japêr.

12 —Tā nhūm Jakoja Ejit kām arī mē apkur xà hā mē õ rax ã harēnh ma nē ma hwÿr hkra hkwÿjē rē. Mē panhǐgêtjaja nhūm ma mē hwÿr mē kurē nhūm mē ma mē hwÿr mra. Hāmri nē mē hwÿr pôj nē mē kēp mēmo hy hkwÿ japrô nē ma akupÿm o mra. Wam mē mōrta ã mē kēp mēmoj japrô nē ma akupÿm o mra.

13 —Tā nhūm mē kēp mēmo hy japrôr xwÿnhja hapêx nhūm mē axte akupÿm mē hwÿr mra. Hāmri nhūm mē htō Juje mē kām amnhī to amnhǐrit nē kēp mē htō hā mē kām amnhī jarē. Mē kot ra htyk ã hkamnhīx tā nhūm mē kām amnhī jarē. Hāmri nhūm Paraohti mē kēp Juje htō hā mē harēnh ma.

14 —Tā nhūm Juje amnhī wÿr hipêêxà Jako mē htàmnhwÿjaja mē hā karõ nhūm mē piitā ma Ejit wÿr hapêx. Mē kēp 75 nē ma Ejit kamā Juje hwÿr hapêx hāmri nē kamā pa ho pa.

15 —Ã kot anhÿr jakamā nhūm Jakoja ma Ejit wÿr mō nē hpānhā kamā pa ho pa. Tā hāmri kamā ty. Nhūm hkrajê piitā Ejit kām pa hāmri nē gaa nē htyk pa.

16 Hāmri nhūm mē hkanrēhā mē hkrajaja mē hamŷ nē ma akupŷm Kanaä hwŷr krī pē Sikē hwŷr mē o pa nē kamā mē hagjē. Na pre mē hkukamā finat Apraäw kot Amōr krajē pē kēnkre japrō nē kamā hprō jaxà. Jakamā nhūm prem mŷr pē ma hwŷr mē o pa nē kamā mē hagjē hāmri nē ma akupŷm Ejit wŷr pa.

17 —Tā gaa nē rī ohtô rax kumrēx o mō. Mē panhīgêtjaja ohtô rax kumrēx o mō. Hāmri nhūm Tīrtūm kot Apraäw mā mē õ pyka jarēnh xwŷnhja nhūm kot mē kām õr kaxyw.

18 No nhūm Ejit nhō pahi kot Juje ho mex xwŷnhta na pre ra ty nhūm axtem hpānhā hōja mē ho amnhīptār o pa. Nē aa Juje jarēnh mar kēt nē. Kormā pahi xàr nyw kēt ri htyk jakamā nhūm mŷr pē harēnh mar kēt nē.

19 Hāmri nē hkwŷjē homnuj o pa. Tanhmā mē panhīgêtjē nhīpêx to ho pa. Nē mē kām mē hkra my hapôx xwŷnhjē hā amŷnē. Mē hapôx nhūm mē kot pikap mē rēnh nhūm mē htyk kaxyw nhūm mē kām mē hā amŷnē.

20 —Rôm nhūm finat Mojesja kato. Nē mexre. Hāmri nhūm katorxà Ejit nhō xwŷnhjē kot kēp hpīr pymaj õrkwŷ kamā ri mē kēp ho hpimxur o pa hā mytwrŷ axkrunêpxi.

21 —Tā nhūm ra htŷxre nhūm katorxà mē hipêêxà wa tee ri hkukamā hamaxpēr hāmri nē mē kot wa kēp hpīr pymaj kumŷ nē ma o tē nē kaxyw à nhīpêx nē nhŷri gô nhīpôk ri pō kamā ho aműxu. Tā nhūm Paraohti hkra niжа ra gôx mā wŷr mā tē nē ra omu hāmri nē amnhīm kumŷ nē ma o tē nē ho hkra.

22 Jakamā nhūm Mojes Ejit nhō xwŷnhjē kamā

hprêk. Hāmri nē mē àhpumunh xà hā kagà pumunh pa. Nē hihtyx nē mē kām kapēr kām hihtyx mex o pa.

23 —Tā hāmri ra hā amgrà pê 40 nē hapêx nhūm Mojes hamaxpēr nē ra kām amnhī kwÿ pê Ijaewjê pumunh prām nē ma mē hwÿr tē.

24-25 Hāmri nē htêm kôt ja wa omu. Nhūm Ejit nhō xwÿnhja Ijaewja homnuj o xa nhūm Mojes tēn tee ri hā omu nē hamaxpēr o: “E pa ma wa hwÿr tē nē ixkwÿ mûj ã Ejit nhō xwÿnhja pî kê ixkwÿjaja ja hā ixpumu nē Tirtûm kot mē hwÿr inhmënh ã ixpumu. Ixte Ejit nhō xwÿnhjê nê mē kator kaxyw mē ja hā ixpumunh kurê kumrêx.”

—Anhÿr o hamaxpēr hāmri nē wa hwÿr tē nē amnhîoja nê Ejit nhō xwÿnh pî. Tā no nhūm hkwyjaja kot hpîr ã harênh mar tā tanhmâ amnhî kaxyw kām hamaxpēr to hkêt nē.

26 Nhūm apkati nhūm mēhôja war axkrut nē axte pijapu ho wa xa. Hamê wa kêp Ijaew. Jakamâ nhūm Mojes akupÿm mē hwÿr tē nē tee ri axpën tā wa omu nhūm ja kêp omnuj nē. Hāmri nhūm wa hwÿr tē nē axpën nê wa kām kapēr nē wa kām: “Pa? Kwa war ajamê war apê Ijaew kênâ na ka wa ri axtem nē ã axpën nhîpêx anê.” Anê.

27 Hāmri nhūm kot amnhî kaxyw hkryx xwÿnhja kuma nē nhâm amnhî nê hkujate nē kām: “Tk. Kwa xà apê mē inhô pahi hā na ka ã wa inhmâ akapēr anê? Nà apê mē inhô pahi hkêt kênâ.

28 Kot kaj inhîpêx o te ate Ejit nhō xwÿnhja nhîpêx pyrà nē wa ixtô hpîr kêt nê.” Anê.

29 —Hāmri nhūm tee ri kuma nē ra kām ma nē Ejit rûm kator kurê kumrêx nē ma pyka pê Mijiä

hwŷr mō nē kamā hpānhā pa. Kamā hprō nē hkra. Nhūm hkra myja wa hamēxkrut.

³⁰—Tā nhūm Mijiā kamā pa hā axte hā amgrà pē 40. Hāmri nē mēmo arīgro hā kapôt ã krā hakŷx pē Sinai kape hā ri pa nhūm Tīrtūm kām kapēr. Nom nhūm Mojes omunh kêt nē. Ām utī kaôk kamā kuwy hpôk pix pumu.

³¹ Amnhī jaēr pē ã kot amnhī nhīpêx anhŷr ã omu hāmri nē amnhī tā hprī hā omunh kaxyw hwŷr tē nhūm Tīrtūm kām:

³² Pa Mojes? E ixpê Tīrtūm na pa. Ixpê akukamā anhīgêt Apraāw nhō Tīrtūm na pa. Nē ixpê Apraāw kra Ijak mē htàmnhwŷ Jako wa õ Tīrtūm na pa. Anē.

Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām ma xàj htertet tŷx nē. Hāmri nē umaj axte pī hpôkja wŷr rīt kêt nē. Ām nhām hkrā nē rīt o xa.

³³ Hāmri nhūm Tīrtūm kām:
E kwa ixpê Tīrtūm maati hā ixtā apijaàm ã aparkà kapa nē apar kēnh nē xa.

³⁴ Na pa ra ixsra Ijaewjaja Ejit kām mē omu. Na ra Ejit nhō xwŷnhjaja ixpê mē homnuj tŷx kumrēx rāhā ho pa nhūm mē amnhī xà hā maj tee ri amnhī nhīpêx. Pa ja hā mē omu nē inhām mē hkaprī nē. Jakamā kot paj Ejit nhō xwŷnhjê nhīhkra rūm mē kator pa. E ka kot paj mē hwŷr amē ka ma akupŷm mē hwŷr mō nē mē kurūm mē kator.

Anhŷr o kām mē kaxyw karō.

³⁵ Ra Ijaew kot Mojes hkaga tā nhūm mē kaxyw ãm nē ma akupŷm kot mē hwŷr mēnh kaxyw. Na prem ra omu nē hkaga. Te mē ate Jejus kagaja pyrà nē hkaga. Jakamā nhūm pijapu xwŷnhhta tee ri amnhī

tā omu nē kamā gryk nē amnhī nē kām kapēr nē kām: “Tk. Kwa xà apē mē inhō pahi hā na ka ā wa inhmā akapēr anē? Nà apē mē inhō pahi kēt.” Anhŷr tā nhūm Tīrtūm mē kaxyw tām xām. Kot mē ho amnhīptār nē Ejit nhō xwŷnhjē rūm mē kator kaxyw. Ja kaxyw na pre pī hpôk kamā kām kapēr nē mē kaxyw ām.

36 —Jakamā nhūm Mojes ma akupŷm Ejit wŷr mō nē mē kurūm hkwŷjê kator nē ma mē o pa. Na pre mē ho mex nē Tīrtūm nhŷ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwŷ ho anhŷr o ri mē o pa. Ejit kamā nē māänēn mē kot gô xujanār mā: “Gô kamrêk” anhŷr xwŷnhta kamā. Nē kapôt ã mē kām ã amnhī nhîpêx anhŷr o mē o pa. Nē kapôt ã ri mē o pa ho ra hā amgrà pē 40.

37 —Tā tām na pre mē panhīgêtjê mā mēhō hkukamā mē kām tanhmā harēnh to nē mē kām harēnh o: “Koja Tīrtūm nhŷrmā te ra mē akaxyw pa ixām pyrà nē inhmŷr pē mē panhīō xām. ŷ hā mē amā kapēr jarēnh o pa kaxyw nhūm nhŷrmā mē akaxyw ām ka mē omu.”

—Anhŷr o ã Jejus kukamā harēnh anē.

38 Na pre Mojes kapôt ã mē panhīgêtjê ho pa nhūm mē krā hakŷx pē Sinaija wŷr pa. Mē panhīgêtjaja hâmri hwŷr pa nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrýk xwŷnhja mē kaxyw Mojes mā kapēr nhūm ô ri mē kām awjarē nē hā kagà. Mē kot mar nē hkôt amnhī nhîpêx nyw o amnhī nhîpêx o pa kaxyw nhūm mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nē mē pajaxwŷja. Mē pahte hkôt amnhī nhîpêx nyw o amnhī nhîpêx o papa kaxyw na pre mē pamā hā kagà.

39 Tā no nhūm mē panhīgētjaja Mojes ma nē ām kuma nē hkaga kumrēx nē akupȳm Ejit wȳr hkrà.

40 Jakamā nhūm Mojes kormā nhȳri mē kaxyw Tīrtūm mā kapēr o ām rōm nhūm mē wakre kamā htō Arāw wȳr mra nē kām: “Kwa Mojes ra kot tanhmā amnhī to kēnā. Kot Ejit rūm mē pakator nē mē pahto mōr tā ra nhȳri arīk nē tanhmā amnhī to. Jakamā e. Kwa hpānhā mē inhmā mēmo karō nhīpēx pu mē ho panhō sānti kē tām ma akupȳm Ejit wȳr mē pahto pa.” Anē.

41 —Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām kàx o mōx krare karō ho sānti nhīpēx nē mē kām ām. Hāmri nhūm mē axtem nē te ho Tīrtūm nhīpēx pyràk o hipēx nē kām ôwēhti hkwȳ pa nē kām haxwȳ nē hā apku. Hāmri nē ã amnhī nhīpēx anhȳr ã amnhī pumu nē hkīnh nē.

42 Hāmri nhūm Tīrtūm tee ri ja hā mē omu nhūm ja kēp omnuj tȳx nē nhūm mē hkaga hpa. Jakamā nhūm prem amnhī krā hkôt ri myytí nē mytwrȳre nē kanhēti karō nhīpēx nē te mē kot Tīrtūm nhīpēx pyràk o hipēx o pa. Hāmri nē amnhī kaxyw kumā pix mā hamaxpēr o pa hā amgrà xohtō nē. Tā nhūm Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o mē pa xwȳnhjaja tanhmā mē kām kapēr to nē mē hā kagà. Te Tīrtūm tām mē kām kapēr pyràk o mē kām kapēr nē hā kagà kot:

Pa mē apē Ijaewjaja? E mē inhma. Amnepêm mē ate kapôt ã ri mē apa hā amgrà pē 40ta ã. Xà we inhmā na ka prem akrit kwȳ hpar o apa?

43 Nà inhmā hkêt. Na ka prem axtem nē ri amnhī krā hkôt amnhīm mēmo karō nhīpēx nē hipēx o te mē ate pa inhīpēx pyràk. Pē kām akrit kwȳ hpar nē òr o ri apa.

Mē anhō mēmo karō nhīpēxta mē ate amnhīm hā hixi pē Mōrok mēnh xwÿnhja ka pre htem à kamā amnhī kôt ho apa.

Nē amnhīm kanhēti karō nhīpēx nē hā hixi mē nhūm kēp Repā. Ka mē ixkuhpa hā wa kēp mē apām ã harēnh o ri apa.

Tā ã mē ate amnhī nhīpēx anhÿrja mÿrapē kot paj pānhā nhÿhÿm mē arē.

Koja mē akutā amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja mē apynē nē ma pyka pē Papirōn rūm hamū mē ato hapêx ka mē amarī mē kām axàpênh rūnh o ri apa kām ga. Anē.

Ã na pre Tīrtūm mē panhīgêtjē mā kapēr anē nhūm ÿ hā kapēr jarēnh o pa xwÿnhja mē kām hā kagà.

44 —Tā nhūm mē panhīgêtjaja kormā kapôt ã ri pa ri amnhī kôt mry kà ho ixkre ho pa. Tīrtūm mā kapēr xà hā ixkreja nhūm prem amnhī kôt ri o pa. Mē kot kām “Tīrtūm nhōrkwy kaàkre” anhÿr xwÿnhja. Tīrtūm kot mē kām hā karō xà hkôt nhūm mē hipêx nē amnhī kôt ri o pa. Na pre Tīrtūm hprī hā Mojes mā tanhmā kot hipêx to hā karō nhūm mē hkôt hipêx nē amnhī kôt ri o pa.

45 —Tā nhūm Mojes ty nhūm hpānhā Jojueja amnhī kôt mē o pa. Ma Tīrtūm kot mē kām pyka mex nhōrta wÿr Mojes mÿr pê mē o pa. Hāmri nē hwÿr mē o pôj nhūm Tīrtūm mē nē mē kot ra kamā mē pa ho mē pa xwÿnhjē japôj nhūm mē pānhā kamā pa ho pa. Nē amnhī kôt Tīrtūm nhōrkwy kaàkreta o pa. Rāhā nhūm finat Tawija mē hpānhā mē ho amnhīptà.

46 Na pre Tīrtūm Tawi kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā omu nē kām hapê nē. Jakamā nhūm

Tawi kām kapēr nē kām: “Pa Tīrtūm? Kwa xà kot paj amā ixkre mex õ nhīpēx nà? Mē ixpē Ijaewjaja mē ixte kamā amā amex o amex ā ajarēnh o ixkrī kaxyw pa hipēx. Xà kot paj amā hipēx?” Anhȳr tā no nhūm Tīrtūm kormā kām ja prām kēt nē.

⁴⁷ Jakamā nhūm Tawi hkra Sarumāwja hipēêxà myr pē hpānhā kēp mē õ pahi nē kām hipēx.

⁴⁸ Nom xà na hte Tīrtūm maatija mē pahte kām panhīhkra ho ixkre nhīpēx xwÿnh kamā hkrī? Nà kaxkwa kamā na hkrī xà. Na pre ra Tīrtūm nhÿ hā kapēr jarēnh o pa xwÿnhja Tīrtūm kot tanhmā mē pajamār to ho pa hā kagà nē hā kagà ho:

⁴⁹ Na pa hte kaxkwa rūm pyka hkôt mē piitā mē hamār mex o ixkrī.

Tā tanhmā kot paj amnhī to nē mē ūhkra ho mē kot inhmā ixkre nhīpēxta wÿr axà nē kamā ixpa ho ixpa?

⁵⁰ Nà ixte mēmoj piitā ho ixsator xwÿnh kēnā kot pa kēt ā amnhī nhīpēx anē. Anē.

Nhūm pre ā Tīrtūm amnhī tā mē kām kapēr anē nhūm ý hā kapēr jarēnh xwÿnhja ô ri mē pamā hā kagā.

⁵¹ —E kwa mē inhma ixkwÿjaja. Mē akrā hihtȳx kumrēx jakamā mē amā Tīrtūm kapēr mar prām kēt. Na ka htem mē panhīgētjē pyrà nē amnhī nē Tīrtūm Karō kaga nē kapēr mar kēt nē.

⁵² Na pre hte Tīrtūm nhÿ hā kapēr o mē pa xwÿnhjaja mē panhīgētjē hwÿr mra nē mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Tā nhūm mē hkaga nē mē hipēx kati ho pa. Na pre htem Jejus wrÿk kukamā mē kām: “E koja nhÿrmā kot Tīrtūm kapēr mar nē hkôt amnhī nhīpēx mex rāhā xwÿnh maatija mē pahwÿr wrÿ.” Anhȳr o mē kām harēnh

o pa. Tā no nhūm mē kām ja mar prām kêt jakamā axtem nē hā mē hpar o pa. Mē kot mē kām Jejus jarēnh o mē pa xwÿnhjē hpar o pa. Tā nhūm tām mē pahwÿr wrÿ ka mē omu nē mē kot amnhī nhÿpêxta pyrà nē hā amÿnē nhūm prem mē amā kupī.

53—Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja kot Tīrtūm nhÿ hā tanhmā mē pahte amnhī nhÿpêx to ho papa hā mē pamā karō nhūm mē ate mar tā mē apê hprām nōkati. Nē ama nē ām ama nē hkôt amnhī nhÿpêx o ri apa hkêt nē. Anē.

*Mē kot Estewāw pīr ã mē harēnh
Rukre 21.16-19, 23.34; Atre 22.20*

54 Hāmri nhūm juistijaja tee ri Estewāw xujarēnh ma nē kamā gryk tÿx nē kām kapēr punuj nē.

55 Nom nhūm Tīrtūm Karōja tanhmā hkrā hto nhūm kām mē uma hkêt nē. Hāmri nē kànhmā rīt nē kaxkwa pumunh o xa nē kamā Tīrtūm rūm hirā rax pumu. Nhūm Jejus Tīrtūm nhÿhkô hā xa nhūm omu nē hkñh nē mē kām:

56—Kokÿy. Na kaxkwa axkjē nhūm kamā Tīrtūm nhÿ pa omu. Nhūm kuri kot mē pahwÿr mēnh xwÿnh Jejusja xa. Hêxta waa nē. Nà na pa jarāhā wa omu nē ixfñh tÿx kumrēx. Anē.

57 Hāmri nhūm mē kuma nē kamā gryk tÿx nē. Hāmri nē kām mar prām kêt nē kēp amnhī jamak pro. Hāmri nē gryk xàj àmra htÿx nē hwÿr hprōt

58 nē unē nē kři pê ho kato nē ma o tē nē nhÿri o xa. Hāmri nē kēn o htak o hpír kaxyw amnhī nhÿnôkà hkwry nē mēhō my pê Sawti mā kugō nhūm mē kām hamÿ. Hāmri nhūm mē kēn rūnh kwÿ jamÿ nē o mra nē Estewāw wÿr rēnh prêprêk o kuhê. Nē ho ī kamā htak nē hkrāx pê htak.

59 Hāmri nhūm ra htyk kaxyw nē Jejus mā amnhī jarē nē kām:

—Pa Pahihti Jejus? E koja ixkarō awyr api ka ixtō amnhīptà. Anē.

60 Hāmri nē hkōn krā ho tēm nē nhŷ nē axte kām amnhī jarē nē mē kot hpīr xwŷnhjē nē kām kapēr nē kām:

—Kwa Pahihti. Mē kot ixpīr tā kwa tanhmā ixtā mē ho hkēt nē.

Anhŷr o mē nē Jejus mā kapērja kōt ra ty.

8

Mē kot Estewāw jaxàr ã mē harēn

Atre 22.4, 26.9-11

1-2 Hāmri nhūm mē kot Jejus kōt amnhī nhīpēx xwŷnhjaja Estewāw wyr mra nē htyk kām omu nē hkaprī nē. Nē mur nē kumŷ nē ma o mō nē haxà. Nom nhūm Sawtija mē kot hpīr ã omu nhūm ja kām mex nē.

Sawti kot Jejus kwŷjê nhīpēx kati ho pa hā harēn

Atre 1.8

Tā nhūm Jerujarē kamā Ijaewjaja mē kot Jejus kōt amnhī xunhwyr xwŷnhjē homnuj tŷx o pa. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē mē hkwŷjaja mē umaj hapōj nē ma pika hkwŷ hkōt hpigranh pa. Mē hkwŷjaja Jutej wyr ma pa nhūm mē hkwŷjaja Samar hwyr ma pa. ã na prem mē umaj nhŷhŷm hpigranh par anē. ãm Jejus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maati pixjaja na prem Jerujarē kamā arïk nē nhŷhŷm mōr kêt nē. Simāw Pêtre nē Juāw nē Xiakre nē Andre nē Firipti nē Patoromew nē Matêwre nē Makre nē Tomas nē

Xiakre hōja nē Simāw õ nē Maxitreja. Ām jajaja pix na prem arīk.

³ Nhūm Sawti haxwȳja Jejus kōt mē kot amnhī xunhwȳr xwȳnhjē homnuj o pa. Mē kot Jejus kaga hprām xàj tanhmā mē hipēx to ho pa. Na pre hte mē ūrkwȳ hwȳr agjē nē mē unē. Mēmyjē pynē nē mēnijē pynē nē ma mē o mra nē mē hagjēnh xà kamā mē hagiē. Mē uràk nē kēp Ijaew tā ã mē hipēx anhȳr o pa.

⁴ Tā nhūm mē umaj Jerujarē rūm pika hō hwȳr mē hpigràn̄h xwȳnhjē amarī pika hkwȳ hkōt ri pa hkēt nē. Na prem ma mē piitā mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Kēp Tīrtūm kot mē pakaxyw ãm xwȳnh ã harēnh rāhā ho ri mē hkōt pa.

*Wajaga kot amnhī tā Firipti mar ã harēnh
Juāw 2.23-24*

⁵⁻¹² Tā nhūm Firipti haxwȳja ma mō. Ma krī pē Samar hwȳr mō nē kamā mē kām Tīrtūm kot mē pakaxyw ãm xwȳnhjē jarēnh o pa. Samar kamā na pre wajaga Simāwti ri Samar nhō xwȳnhjē hkōt mē no kupyr rāhā ho ri mē hkōt pa. Nē àhpumunh tȳx ã amnhī to jarkrar o ri pa. Jakamā nhūm mē kot amnhī nhīpēx ã omu nē kamā no pyma nē. Nē htȳx ho ãm hāmri kot amnhī jarēnh ã hkamnhīx. Jakamā nhūm pre mē kām tanhmā ri amnhī to hēx to ho pa pē mē no kupyr rāhā ho ri pa nhūm mē amnhī jaēr pē omu. Mē kot amnhī to hkryre xwȳnhjaja nē mē kot amnhī to rūnh xwȳnhjaja nhūm mē amnhī jaēr pē kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh o hkōt pa. Nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokŷy. Wajagaja àhpumunh tȳx kumrēx. Tīrtūm nhŷ hā mān te ã amnhī nhīpēx anhȳr o

pa nà? Mān pre Tīrtūm kām àhpumunh xà hkwè gō nhūm ū hā ã amnhī nhípēx anhýr o pa. Anē.

Hāmri nē hköt hamaxpēr o ri hköt amnhī nhípēx o pa.

Tā nhūm Firipti mē ū krī hwýr mō nē mē kām Jeus Kris jarēnh o ri mē hköt pa nē mē kām:

—Jeus kēp Tīrtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh jakamā kot kaj mē amnhī kaxyw hköt ajamaxpēr nē hköt amnhī xunhwý nhūm Tīrtūm hā mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Hāmri nē Tīrtūm nhý hā akupým tanhmā mē kute xwýnhjē ho mex to ho pa. Mē ī kamā mē htyk xwýnhjaja nē mē hyk o mē pa xwýnhjaja nhūm mē ohtō nē akupým mē ho mex o pa. Nē mē hkwýjē nē mēkarōmnuti hkwý janō nhūm mē àmra htýx o mē hkaga nē ma mē kurūm hapôx nē mra. Æ Firiptija Jeus nhý hā mē ho mex o pa anē nhūm mē piitā ja hā omu nē kapēr ma nē hkñh nē. Nē kapēr mar týx nē hköt hamaxpēr. Jao wajaga Simāwti kaga nē hpānhā amnhī kaxyw Jeus kôt pix mā hamaxpēr nē hköt amnhī xunhwý. Hāmri nhūm Firipti ja hā mē omu nē mē hkrā kumrā. Mēmyjaja nē mēnjaja nē mē piitā mē hkrā kumrā. Ra mē kot Jeus kôt amnhī xunhwýr ã mē piitā mē kām amnhī to amnhīrít kaxyw nhūm mē hkrā kumrār pa.

¹³ Hāmri nhūm wajaga Simāwti haxwýja Jeus kapēr ma nē mē uràk nē amnhī kaxyw hköt hamaxpēr nē hköt amnhī xām nhūm Firipti hkrā kumrā. Hāmri nhūm hkñh nē Firipti hköt ri pa. Nē aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri pa hā omu nē kamā no pymā ho hköt ri pa. Nē kot

Tīrtūm nhŷ hã akupŷm mẽ ho mex ã omu nẽ tee ri hamaxpēr.

14 Tā hāmri nhūm Jerujarē kamā Jejus nhŷ hã mẽ ahkre xwŷnh maatijaja Samar nhō xwŷnhjê jarēnh ma. Ra mẽ kot Tīrtūm kapēr kôt amnhī nhípêx ã mẽ harēnh ma nẽ hkînh nẽ. Hāmri nẽ ma mẽ hwŷr Simâw Pêtre mẽ Juâw wa kumē.

15-17 Hāmri nhūm wa ma mẽ hwŷr wa mō nẽ pôj. Hāmri nhūm Firipti wa omu nẽ wa kām krî nhō xwŷnhjê jarē nẽ wa kām:

—Nà na pa pre mẽ kām Jejus kapēr jarē nhūm mẽ inhma nẽ hkôt amnhī xunhwŷ. Jakamā pa pre mẽ hkrâ kumrâ. Nom na kormâ Tīrtūm Karôja mẽ hkarõ mā gjêx kêt nẽ. Anē.

Hāmri nhūm wa mẽ harēnh ma nẽ mẽ himôk ã wa īhkra jaxwŷr o ri mẽ hkôt mra. Ja kôt nhūm Tīrtūm Karô mẽ hwŷr wrÿ nẽ mẽ hkarõ mā gjêx pa.

18-19 Hāmri nhūm wajaga Simâwja mẽ amnhī tâ wa omunh o xa nẽ hamaxpēr o:

—Kokŷŷ. Kwa wa kot mẽ hã īhkra jaxwŷrja kôt na hte Tīrtūm Karô mẽ hkarõ mā agjê. Hêxta waa nẽ. Inhmâ ã mẽ hipêx anhŷr o ri ixpa hprâm tÿx. E pa ixkâxpore hkwŷ jamŷ nẽ o t  nẽ wa kâm kugô k  wa tanhmâ ixto pa wa ur k n  ã m  hipêx anhŷr o ri ixpa. N  kot paj an . An .

Hāmri n  wa hwŷr t  n  wa kâm:

—E ota ixkâxporeta. Kwa amnhîm apy n  hp nh  tanhmâ ixto pa war apyr  n  m  h  inh hkra jaxwŷr o ri m  hk t ixpa k  Tīrtūm Karôja m  hkar  m  agj . Inhmâ ja ho anhŷr pr m t x. An .

20-23 Hāmri nhūm wa tee ri ã kap r anhŷrja ã omu nh m P tre k m:

—Tk. Kwa ajamaxpērja mex kêt. Xà na htem kàxpore ho Tīrtūm mā amnhīrer pê ū hā mē ho hwȳr o pa nhūm Karō mē hwȳr agjē? Nà na htem kàxpore ho Tīrtūm Karō japrōr kêt nē. Kot kaj wa ixpyrà nē ā mē hipēx anhȳr kêt nē. Ajamaxpērja mexre hā. Kormā ate Tīrtūm kôt amnhī xām tȳx kêt jakamā na ka atȳx ā ri ajamaxpēr anē.

—Na ka ā wa ixte Tīrtūm nhȳ hā mē hipēx anhȳr ā wa ixpumu nē amā wa ixpyrà nē ā mē hipēx anhȳr o ri apa hprām xàj ajamaxpēr punuj nē. Nhūm ajamaxpēr punuj te kot apa hā apyr ka tee ate kēp amnhī kjēnh pyrak. Kwa tokyx ajamaxpēr punuj ā amnhī pumu nē akaprī nē tokyx hkaga. Hāmri nē amnhī to Tīrtūm wȳ kē amnhī katut kôt ajamaxpēr punujja mē ka axte ā ajamaxpēr anhȳr kêt nē. Ā mē hamaxpēr punuj anhȳr xwȳnhjaja koja mē nhȳrmā ma kuwy hwȳr pa. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē hkaprī nē wa kām:

—Kwa xà wehe? Tô tokyx ixto Tīrtūm wȳ kē ā ijamaxpēr anhȳrja mȳrapē hwȳr inhmēnh kêt nē. Anē.

²⁵ Tā nhūm Simāw Pêtre mē Juāw wa Samar nhō xwȳnhjē mā Pahihti Jejus kapēr jarēnh pê ho mē ahkre hāmri nē ma akupȳm Jerujarē hwȳr mō. Ma pyka pê Samar hköt mē kām Jejus kapēr jarēnh o ma akupȳm mō.

*Firipti mē Exiop nhō xwȳnh wa harēnh
Ijais 53.7-8*

²⁶ Hāmri nhūm Firipti arī Samar kamā arīk. Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhja hwȳr wrȳ nē kām:

—Pa? E ot pa awŷr wrŷ nẽ tẽ. Nà kêr ka tokyx akato nẽ ma mõ nẽ Jerujarẽ rũm kànhmã Kas wŷr pry kahpér ta nẽ hã juk nẽ ma hã mõ. Kapôt ã pry nõrta kahpér ta nẽ hã mõ. E kwa tokyj.

Anhŷr o kãm kapér hãmri nẽ ma akupým tẽ nẽ kaxkwa hwŷr api.

²⁷ Hãmri nhûm Firipti kuma nẽ kato nẽ ma hwŷr mõr kurê kumrëx. Mõõ hãmri nẽ pryja kahpér ta nẽ hã mõ.

Hãmri nhûm ra měhõ myja mõ. Exiop nhõ xwŷnh na pre. Exiop kamã mõõ pahi na pre niti. Hixi pê na pre Kâtatre. Nhûm pry hã mõr xwŷnhja kêp kãm kàxpore jamãr o pa xwŷnh. Exiop kamã te kêp mẽ õ kôwenatô pyràk. Tã kot Tîrtûm mä mex o mex ã harënh kaxyw ma Jerujarẽ hwŷr mõ.

²⁸ Hãmri nẽ akupým Exiop wŷr kormã mõ. Õ pàr kãm nhŷ nẽ Tîrtûm kapér ã kagà htûm kamã kapér o mõ. Tîrtûm nhŷ hã kapér o pa xwŷnh pê Ijais kot Tîrtûm kapér ã kagà htûmja nhûm kamã kapér o mõ.

²⁹ Hãmri nhûm Tîrtûm Karõ Firipti mä harë nẽ kãm:

—E měhõ mûj wŷr aprôt nẽ tẽ nẽ hã ajêt nẽ ma hkôt tẽ. Anë.

³⁰ Hãmri nhûm kuma nẽ ma hwŷr hprôt nẽ hã ajêt nẽ kot kagà kamã kapér ã kuma. Ijais kot Tîrtûm kapér ã kagà htûm kamã kapér ã kuma nẽ kãm:

—Pa? Män ka aprî hã ate kamã akapér xwŷnh ta ma nà? Anë.

³¹ Hãmri nhûm kãm:

—Nà ixte maare hã. Měhõ kot hprî hã inhmã harë pa ixprî hã kuma? Xàt ka ixwŷr api nẽ ixri nhŷ nẽ aprî hã inhmã harënh o ixtkôt mõ nà? Anë.

Hāmri nhūm kuma nē hwȳr api nē īhkō hā nhȳ nē kagàta pumunh o nhȳ.

32 Nhūm hā kagà kot:

Na htem ôwêhti par kaxyw nhūm amarī mē kām akryk kuhê.

Nē mē kot kēp hkī jakàr kaxyw nhūm ma anē nē amarī mē kām akryk kuhê.

Tā na pre mēhōja ôwêhti kot amnhī nhīpêx pyràk o amnhī nhīpêx.

Jakamā nhūm mē kot tanhmā hipêx to htā no nhūm arī mē kām akryk xa. Amnhī nē tanhmā mē kām kapēr punuj to hkêt nē. Ām arī mē kām xa.

33 Na prem homnuj tȳx nē ri hipêx kati rax nē.

Aa kot tanhmā amnhī tomnuj to hkêt kumrēx tā nhūm mē ã hipêx anē nhūm mēhō yr pē tanhmā nē mē kām kapēr to hkêt nhūm prem kupī.

Nhūm amnhī kanrēhā hkra hkêt rāhā ty. Jakamā kot puj mē hkrajē nhīxi mar kêt nē. Kra hkêt rāhā htyk kēnā. Anē.

34 Nhūm pre ã Exiop nhō xwȳnh Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kamā harēnh anē. Hāmri nē tee ri ã kot mēhō jarēnh anhȳrja kukamā hamaxpēr nē hā Firipti kukja nē kām:

—Kwa aprīhā inhmā mēhōja jarē. Mēhō na prem ã hipêx rax anē? Xà kot kagà xwȳnhta na prem ã hipêx anē nà xà nhām mēhō na prem ã hipêx anē? E kwa aprīhā inhmā harē pa ã mē kot hipêx anhȳr xwȳnh kôt omu. Anē.

35 Hāmri nhūm kām:

—Tōe kot paj amā harē. Nà Jejus na prem ã hipêx anē nhūm prem hā kagà. Anē.

Hāmri nē hprī hā kām kot kamā harēnh xwÿnh ta jarē. Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhípêx to ja nhūm hprī hā kām harēnh o hköt mō.

³⁶ Hāmri nhūm wa kormā mō nē pry htā himô hānh mō nhūm Exiop nhō xwÿnh omu nē Firipti mā kām:

—E mūj gō mūj nō. Xà kot kaj kamā ixkrā kumrā nà? Anē.

³⁷ Nhūm kām:

—Nà kot kaj amnhī kaxyw Jejus Kris kôt aja-maxpēr nē hköt amnhī xām hā kot paj akrā kumrār kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tỳ. Kép Tīrtūm Kra kēnā kot paj kêt amnhī kaxyw hköt ijamaxpēr kêt. Anē.

³⁸ Hāmri nē pàr o mrar xwÿnh mā anē nhūm pàr o nō nhūm wa kato nē himô hwyr wrý nhūm Firipti hkrā kumrā. Kot Jejus kôt amnhī xām ā hkrā kumrā.

³⁹ Hāmri nē wa akupŷm api nhūm Tīrtūm Karō Firipti mȳ nē ma nhÿhŷm o mō nhūm Exiop nhō xwÿnhja axte omunh kêt nē. Hāmri nē ma akupŷm papxà hwyr mō. Ra kot Jejus kôt amnhī xām jakamā hkinh nē ma akupŷm mō.

⁴⁰ Rôm nhūm Firipti krī pê Ajôt kamā pōj. Tīrtūm Karō kot Exiop nhō xwÿnh pê kator nē tanhmā ho nē Ajôt wyr o mō hāmri nē kamā kumē. Hāmri nhūm mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhípêx to hā harēnh pê ma krī hō hwyr mē kām ujarēnh anhŷr o pa rāhā krī pê Sejarej wyr mō nē pōj.

9

Sawti kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harẽnħ

Atre 22.6-11, 26.12-18

¹ Rõm nhũm Sawtija xatā Jerujarē kamā Pahihti Jejus kôt mē kot amnhĩ xunhwŷr xwŷnhjaja tanhmā mē homnuj tŷx to ho ri mē hköt pa. Kām mē himex par prām jakamā na pre hte ã amnhĩ nhípêx anhŷr pix o pa. Tā ra hamaxpēr nē ma patre maati hwŷr tē nē mē hā amnhĩ jarē nē kām:

² —E ot pa awŷr tē. Kwa inhmā kagà nhípêx pa kupy nē ma krī pê Tamas kām mē pahpê Ijaew xâptâr tûmrejê hwŷr o mō nē mē kām kugō. Kê mē kamā harē nē omu hāmri nē hköt inhîhkra kamā Jejus kôt mē kot amnhĩ nhípêx xwŷnhjê jagjê. Mēnijaja nē mēmyjaja. Hāmri pa mē unē nē man akupŷn awŷr mē o mō ka mē omu nē kam tanhmā mē hipêx to. Anē.

Hāmri nhũm kuma nhũm ja kām mex nē. Hāmri nhũm kām kagà nhípêx nē kugō nhũm kupy nē hköt mē pa xwŷnhjê mē ro hā ma Tamas wŷr mē hwŷr mōr kurê kumrēx.

³ Mōo mē ra hpôx o mōr mē nhũm puh kaxkwa rūm hirâ rax kumrēx wrŷ nē hā ajêt nhũm hipôk ri xa.

⁴ Hāmri nē tee ri omu nē kām ma xâj pykap tēm nē akryk nō. Hāmri nhũm kaxkwa rūm mēhō kām kapēr nē kām:

—Pa Sawti? Hêxta waq nē. Kwa mon ka hte ixtomnuj tŷx o ri apa? Anē.

⁵ Hāmri nhũm amnhĩ jaér pê kuma nē kām:

—Kwa mē atō na ka ã inhmā akapēr anē pahihti? Anē.

Hāmri nhũm kām:

—Kwa nhūm ixpē Jejus ixte amā ixkapēr kēnā. Pa na ka hte ixpē ixtkōt mē kot amnhī xunhwyr xwýnhjē nhípēx katī ho apa. Jao te pa ate ixtomnuj týx pyràk.

⁶ Nom kot kaj axte ā amnhī nhípēx anhŷr kêt kumrēx. E kànhmā xa nē māmrī ma krī hwŷr tē. Kot kaj hwŷr pôj nhūm mēhō awŷr tē nē mēmoj tā amā karō ka ama nē hkôt amnhī nhípēx. Anē.

⁷ Nhūm pre ā Jejus Sawti mā kapēr anē. Nhūm hkôt mē pa xwýnhjaja mēmoja ma no ām hprī mar nē mēmoj pumunh kêt nē. Hāmri nē tee ri hamaxpēr nē kām ma xàj akryk kapēr kêt kumrēx nē kuhê.

⁸ Hāmri nhūm Sawti kànhmā xa nom rīt kêt nē tee ri rīt mā nhūm mē hpa hā kupy nē ma krīm o mō.

⁹ Nē Tamas wŷr o pôj nē nhŷri mēhō nhōrkwy hwŷr ho axà nhūm kamā nohkre nē arī hkrī. Tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o hkrī. Nē apkur kêt nē hkōm kêt o ra hā apkati axkrunēpxi.

¹⁰ Tamas kamā na pre mēhō my pē Ananīsja pa. Kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwýnhjē hō na pre. Jakamā nhūm Jejus hwŷr kato nē kām kapēr. Te hpimtir kām hwŷr kator nē kām kapēr pyrà nē kām:

—Pa Ananīs? Anē.

Nhūm kām:

—ং? Ot pa xa. Mo na Pahihti? Anē.

¹¹ Nhūm Jejus kām:

—E kēr ka akato nē ma mē kot kām: “Pry katât” anhŷr xwýnhhta wŷr tē. Hāmri nē kamā Jut nhōrkwy japēr. Kamā na Tas nhō xwýnh pē Sawtija hkrī. Na no hkre nē inhmā amnhī jarēnh o hkrī. Ka hwŷr axà nē omu.

12 Ate hwŷr atẽm nẽ inhŷ hã hã anhîhkra xir nhûm akupŷm rít mex kaxyw na ato amŷti. Jakamã e ma hwŷr tẽ nẽ ã hipêx anẽ. Anẽ.

13 Hâmri nhûm Ananïs tee ri kuma nẽ kãm Sawti puma ho amnhî kamã kahak nẽ. Hâmri nẽ kãm:

—Kwa nà Pahihti. Tãm na xep hte Jerujarẽ kamã mẽ kot amnhî kaxyw akôt mẽ hamaxpêr xwŷnhjê nhîpêx kati ho pa. Pa ra mẽ hã harênh ma.

14 Tã na xep ra jar Tamas wŷr poj. Patre krähtûm kapêr nhŷ hã kot mẽ ixpê akôt amnhî xunhwŷr xwŷnhjê pynênh nẽ ma akupŷm hwŷr mẽ ixtô mõr kaxyw. Tän ka ri hwŷr ijano. Kwa nà ri ixtô anhŷr kêt nẽ Pahihti. Anẽ.

15 Nhûm Jejus kãm:

—Nà mamrî ma hwŷr tẽ. Ra ixte amnhî kaxyw ãm kênã. Jakamã koja ã mẽ anhîpêx anhŷrta hpânhã ma mẽ piitâ mẽ kãm ixkapêr jarênh o pa. Mẽ apê Ijaew mä nẽ mẽ anhõ pahi hkwyjê mä nẽ mẽ kêp Ijaew kêt xwŷnhjê mä. Koja mẽ piitâ mẽ kãm ixkapêr jarênh mex o ri mẽ hkôt pa.

16 Koja mẽ ixtâ homnuj tŷx nẽ nhûm amnhî xà htŷx kamã hamak o pa. Nom kot paj ixprî hã mẽ kot tanhmã ixtâ hipêx to hkukamã kãm ixujarênh pa nhûm amnhî kukamã amnhî jarênh ma. E tokyx mämrî ma axàmnhix hwŷr tẽ. Anẽ.

17 Hâmri nhûm kuma nẽ kato nẽ ma Sawti hwŷr htêm kurê kumrêx. Hâmri nẽ ixkre hwŷr axà nẽ omu nẽ hkrâ hã îhkra xi nẽ kãm:

—Pa Jejus kôt ixtô Sawti? E na Pahihti Jejus awŷr inhmẽ pa awŷr tẽ. Pry kahti ri kot awŷr kator xwŷnhta. Tã akupŷm arît nhûm Tîrtûm Karõ kot akarõ mä àr kaxyw na awŷr inhmẽ pa tẽ. Anẽ.

18 Hāmri nhūm mēmoj te tep kà pyràkja Sawti no rūm hapōj nē rôrôk nhūm akupŷm rīt mex kurê kumrēx. Hāmri nē kànhmā xa nhūm Ananīs hkrā kumrā. Ra amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr ā hkrā kumrā.

19 Hāmri nhūm nhŷ nē apku nē akupŷm hihtŷx.

*Sawti kot Tamas kamā Jejus kapēr jarēn
Sikūn Korīt 11.22-23*

Nhūm Sawti Tamas kām mē kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjê hkôt amnhī xām nē mē hkôt ri pa nē tokyx ma akupŷm mōr kêt nē.

20 Kormā mē hkôt ri pa nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwŷr mra nē kamā mē kām Jejus kapēr jarē. Kēp Tīrtūm Kra hā harēn o kuhê.

21 Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē ā harēn anhŷrja ma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kokŷŷ. Kwa tām na xep pre Jerujarē kamā amnhī kaxyw Jejus kôt mē kot amnhī xunhwŷr xwŷnhjê homnuj tŷx o pa. Tā xep jar kot mē hkwŷjê pynênh nē ma mē o mōr nē Jerujarē kamā patre krâhtūmjê mā mē ōr kaxyw na pre man mē pahwŷr mō. Tā ra tanhmā hamaxpēr to nē axtem nē mē pamā Jejus kapēr jarēn o mē pajahkre ho pa. Anē.

22 Hāmri nhūm Sawti arī Tamas kām Ijaew mā tanhmā Jejus jarēn to kamā hihtŷx o mē hkôt pa nē mē kām:

—Nà Jejus Krisja na pre Tīrtūm mē pakaxyw ām nē mē pahwŷr kumē. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kutā tanhmā kapēr to hkukamā hamaxpēr.

23 Tā ra hā apkati xohtō nē nhūm Tamas kām Ijaew kwýjaja kot Sawti pīr kaxyw hā axpēn ma.

24 Hāmri nhūm mēhōja hā ama nē Sawti hwýr tē nē kām mē harē nē kām:

—Kwa Sawti kēr ka axkām ajamak rom. Na mē pa hkwýjaja atā amýnē. Na mē ra krī puhā kahē xā hā hakwakre piitā hamār ho kuhē. Kot kaj nhýhým akato nhūm mē apumu nē apynē nē apī. Anē.

25 Jakamā nhūm kamàt nhūm Sawti hkôt ri mē pa xwýnhjaja kawà rax õ mý nē hwýr o tē nē kām ām nhūm hwýr axà nē nhý. Hāmri nhūm mē hkagrī nē kēn o krī puhā kahēja nhírō pē ho wrý nhūm mē kēp kato nē ma mō.

*Sawti kot Jejus kwýjê hkôt pikamēn ā harēn
Karatas 1.15-24*

26 Tā nhūm Sawti krī pē Tamas rūm kato nē ma akupým Jerujarē hwýr mō hāmri nē hwýr pój. Hāmri nē mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnhjê hkôt amnhī jarēn kaxyw mē hwýr tē. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī wýr omu nē kot Jejus kôt amnhī xām ā amnhī to hēx ā hkamnhīx hāmri nē amnhī kamā kahak o amnhī nē hkurē nē mē piitā kām uma nē.

27 Ām Panäpe pix ām hāmri kot Jejus kôt amnhī xām kôt hamaxpēr. Hāmri nē ma hwýr tē nē haprō nē ma Jejus nhý hā mē ahkre xwýnh maatijé hwýr o tē nē yr pē mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa ām hāmri na Sawti amnhī jarē. Na ra mē pahpyrà nē Jejus kôt amnhī xām. Na xep pre Tamas wýr pry hā kormā mō nhūm xep Pahihti Jejus hwýr kato nē kaxkwa rūm kām kapēr nhūm kuma nē hkôt amnhī xām. Jakamā nhūm xep ra axtem kot amnhī nhípēx nyw o Tamas nhō

xwÿnhjê mā Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Ra amnhī kamā kām mē uma hkêt nē àmnhīx ri mē kām harēnh o ri mē hkôt pa. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī kôt Sawti mē nhūm mē hkôt ri pa. Hāmri nē Jerujarē kamā mē piitā mē kām Jejus kapēr jarēnh o pa. Kām Jejus kôt amnhī xunhwyr kêt xwÿnhjê pymā hkêt nē àmnhīx ri mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa.

²⁹ Nē Ijaew kwÿ pê Gresjê kapēr o mē kapēr xwÿnhjê mā nhūm xatā mē kām Jejus jarēnh o ri mē hkôt pa. Kêp Tirtum kot mē pakaxyw ãm xwÿnh ã harēnh rāhā ho ri mē hkôt pa. No nhūm mē kām mar prām kêt nē ra kot Jejus ã hpír mā.

³⁰ Hāmri nhūm mē kot Jejus kôt amnhī xunhwyr xwÿnh kwÿjaja mē harēnh ma nē mē kêp ho kato nē ma krī pê Sejarej wyr o mō. Hāmri nē kurūm ma akupym õ krī pê Tas wyr kumē nhūm ma akupym mō.

³¹ Tā ra Sawti kot Jejus kôt amnhī xām jakamā nhūm mē kām mē hkurê xwÿnhjaja axte Jejus ã tanhmā hkwÿjê hto hkêt nhūm mē piitā hamakêtkati nē àmnhīx ri pa. Pika pê Jutej kamā nē Garirej kamā nē Samar kamā nhūm mē piitā hamakêtkati nē àmnhīx ri pa. Hāmri nē Tirtum mā mex o mex ã harēnh o ri pa. Nhūm Tirtum Karō tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ra kapēr kôt amnhī nhípêx mex o mō. Hāmri nhūm mē ohtô rax nē mē uràk nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ nē hkwÿjê hkôt axkamē.

Enejti akupym mex ã harēnh

Atre 3.1-10

³² Tā nhūm Simāw Pêtreja ma mē kot Jejus kôt amnhī xunhwyr xwÿnhjê mā Tirtum kapēr jarēnh

o mē ahkre kaxyw ma krī piitā hkôt pa. Jakamā krī pê Rit wŷr mō

³³ nē hwŷr pôj nē kamā Enejti pumu. Nhūm ī kamā htyk pa nē kupip kām hikwŷ rāhā hā amgrà pê 8.

³⁴ Hāmri nhūm Simāw Pêtre omu nē Jesus nhŷ hā kām kapēr nē kām:

—Pa Enejti? E na Jesus Kris akupŷm ato mex. Jakamā e kānhmā xa nē akupîpta py. Anē.

Hāmri nhūm akupŷm mex nē kānhmā xa nē amnhī pumu nē hkînh o hkînh.

³⁵ Hāmri nhūm krīja kamā nē krī hō pê Sarō kamā mē piitā harēnh ma nē mē kot amnhī tomnuj kaga hpa nē hpānhā Jesus kôt amnhī xunhwŷ nē hkôt amnhī nhîpêx o pa.

*Tapitre akupŷm htîr ã harēnh
Rukre 8.49-56; Atre 20.7-12*

³⁶ Nhūm Tapitreja krī pê Jope kamā na pre pa. Gres kapēr kām hixi pê Nokre. Mē kapēr kām Nokreja te kēp “karà” anhŷr jarēnh pyràk. Na pre ra Tapitre pê Nokreja Jesus kôt amnhī xām nē mē piitā mē ho mex o ri mē hkôt pa. Nē mē kēp amrakati xwŷnhjê kamā ukaprī ho ri mêmoj to mē kutā nojarêt o ri mē hkôt pa.

³⁷ Tâ ra à htŷx nē hāmri ty. Hāmri nhūm mē tee ri omu nē hkaprī nē mŷr rax nē. Nē kumŷ nē kuhō hāmri nē kormā haxâr kêt ri kŷx pê ixkre kamā kuxi nē kuri mŷr o hkrī.

³⁸ Nhūm Simāw Pêtre kormā krī hō pê Rit kamā ri pa. Rit rûm Jope hwŷr jawŷ jakamā nhūm Jope kamā mē kot Jesus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja Simāw Pêtre jarēnh ma hāmri nē hwŷr ja wa ho

hamēxkrut nē wa kumē. Nhūm wa ma hwȳr tē nē hwȳr pōj nē omu nē kām:

—Pa? E jar na pa wa awȳr tē. Na Jejus kōt mē pahtōx Tapitre ham mē pahpē ty. Kwa tokyx kormā mē kot haxàr kêt ri ma wa ixfkōt hwȳr tēn omu nà? Anē.

³⁹ Hāmri nhūm wa kuma nē ma wa hkōt htēm kurē kumrēx. Hāmri nē Jope hwȳr pōj nē mē hwȳr tē nhūm mē kȳx pē htyk nē nōr xwȳnhja wȳr ho api nhūm hwȳr axà. Nhūm kuri mē kēp mē mjēn htyk xwȳnhjaja hkaprī nē mȳr o hkrī. Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē hwȳr axà nhūm mē omu nē kām Tapitre kormā htīr ri kot tanhmā mē ho mex to hā harē. Nē mē ê hkwȳ jamȳ nē kām kupē nē kām:

—Ga ja pumu. Tyk xwȳnhta na pre mē inhmā hkay nē kugō. Na pre hte mē ixto mex o pa. Tā mē ixpē ty. Hêxta gàà nē. Na pa mē ixkaprī htȳx kumrēx. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kator pa hāmri nē htyk xwȳnhta ri hkōn krā ho nhȳ nē ho Tîrtūm wȳ. Hāmri nē htyk xwȳnhta mā kapēr nē kām:

—Pa Tapitre? E kwa kànhmā nhȳ. Anē.

Pu nhūm no amra nē Simāw Pêtre pumu nē kànhmā nhȳ.

⁴¹ Hāmri nhūm hpa hā kupy nē kànhmā ām nē kapôt ā mē kuhē xwȳnhjē mā anē nhūm mē akupȳm wa hwȳr agjē nhūm mē kām:

—E ota. Na Tîrtūm akupȳm mē amā ho htīr. Anē.

Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē omu nē hkīnh tȳx nē.

⁴² Hāmri nhūm Jope kamā mē piitā harēnh ma nē mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳ.

43 Hāmri nhūm Simāw Pētre Jope kamā ri pa hā apkati xohtō nē tokyx mē kurūm kato nē ma krī hō hwȳr mōr kēt nē. Nā pre mry kā ho mēmoj nhīpēx o pa xwȳnh pē Simāw ri pōj nē kuri pa hā apkati xohtō nē.

10

*Konēre kot Simāw Pētre hā karō hā harēnh
Rukre 7.1-10*

1 Tā nhūm Ijaew kēt xwȳnh Konēre. Kēp Rōmjē nhō pōristi krāhtūm na pre. Ō pōristija pika pē Itar nhō xwȳnh na pre mē nhūm Konēre kēp mē hkrah̄tūm. Krī pē Sejarej kamā.

2 Konēreja kot amnhī to mex o pa xwȳnh na pre. Kēp Ijaew kēt tā na pre hte ūrkwy kamā hkwȳjē mē Tīrtūm ā hpijaàm nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Apkati mē kām amnhī jarē. Nē mē kēp amrakati xwȳnhjē mā kāxpore hkwȳ nhōr o pa.

3 Jakamā nhūm mēmo arīgro hā ra myt japanh grire nhūm mēmoj pumu. Te hpimtir kām kot omunh pyrà nē kaxkwa kamā Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh pumu. Nhūm hwȳr wrȳ nē tanhmā kām kapēr to nē kām:

—Pa Konēre? Anē.

4 Nhūm tee ri omu nē kām ma htȳx kumrēx. Hāmri nē kām:

—Mo na? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nā ate amnhī to Tīrtūm wȳr o apaja nhūm ra amnhī tā ama nhūm ja kām mex nē. Nē ate mē kēp amrakati xwȳnhjē mā kāxpore hkwȳ nhōr o apaja nhūm ja māänēn kām mex nē.

5 —Jakamā e inhma. Kêr ka ma Jope hwȳr amā mē àpênh xwȳnh kwȳ rē kē mē ma hwȳr mra nē kamā mēhō pē Simāw Pêtre japrô nē man akupýn awȳr o mō.

6 Simāw kot mry kà ho mēmoj nh̄ipêx o pa xwȳnhta nh̄orkwȳ kamā na hte pa. Ōrkwȳja gô mȳ ri na. E hwȳr mē arē kē mē ma hwȳr mō nē haprō nē man awȳr o mō kē amā mēmoj mex jarē ka ama. Anē.

7 Nh̄um pre ã Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhja Konēre mā kapēr anē hāmri nē kato nē ma akupým api. Hāmri nh̄um kot mar xà hkôt jajē rē nē Simāw Pêtre hwȳr mē kurē. Kām àpênh xwȳnhjē ho hamēxkrut nē kaxyw õ pôristi hō. Pôristija na pre hte Konēre pyrā nē Tīrtūm ã hpijaàm o pa.

8 Jakamā nh̄um mē kurē nē mē kām kapēr hāmri nē ma Jope hwȳr Simāw Pêtre hwȳr mē kurē nh̄um mē kato nē ma hwȳr mō.

9 Hāmri nh̄um apkati nh̄um kaxkwa nh̄ipôk ri myt nh̄y nh̄um mē hwȳr hpôx o mō.

Simāw Pêtre tanhmā hpimtir to hā harēnh

Atre 11.5; Karatas 2.11-21

Rôm nh̄um Simāw Pêtre kot Tīrtūm mā amnh̄i jarēnh kaxyw ixkre nh̄imôk ã api nē himôk po hā kām amnh̄i jarēnh o nh̄y.

10 Hāmri nē ra kām prām nē nom nh̄um mē kormā kām õ hā àpênh jakamā nh̄um arī ixkre nh̄imôk ã Tīrtūm mā amnh̄i jarē.

Hāmri nē Konēre pyrā nē te hpimtir kām kot mēmoj pumunh pyrā nē mēmoj pumu nh̄um Tīrtūm Konēre hkukamā tanhmā kām mēmoj to amnh̄ir̄t to. No ãm hā kuxi nē kām harēnh jakamā

nhūm Simāw Pêtre te hpimtir kām kot mēmoj pumunh pyrà nē mēmoj pumu.

¹¹ Nhūm kaxkwa katêr nhūm kurūm mēmoj te kot mē hpirro xà pyràk xwÿnhja pyka hwyr wrÿk o mō. Nē hatur xà piitā axpēn tā akuprō nē ajêt nē wrÿk o mō nhūm omu.

¹² Mē hpirro xàta kamā mēmo mry piitā hikwÿ. Mēmo mry hpar o ri pa xwÿnhjaja nē htu mŷr pê ri pa xwÿnhjaja nē mēmo àk kÿx pê htor o ri mrar xwÿnh piitā mē hpirro xàja kamā hikwÿ nhūm omu.

¹³ Hämri nhūm Tîrtûm kām:

—Pa Simāw Pêtre? Män ka ra amā prām nē nà? E kànhmā xa nē axàmnhix māmrī mryta õ kapi nē apí nē ho anē nē aku. Piitā mē ate hkur mā mex. Anē.

¹⁴ Hämri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Kwa nà Pahi Maati. Mē ixpê Ijaew mē ixte mry piitā hkur kêt. Ām hkwÿ pix na pa htem kuku. No mry jaja aa mē ixte hō hkwÿ hkrér kêt. Anē.

¹⁵ Hämri nhūm Tîrtûm kām:

—Nà kot anhÿr tā kot paj pam amā mēmoj jarë ka kamā anhôkre kahak kêt nē. Māmrī amnhîm hō kapi nē apí nē ho anē nē axàmnhix hkwÿ hkre. Anē.

¹⁶ Nhūm pre ã kām mry hā karō anhÿr o axkrunêpxi. Simāw Pêtre kot māmrī Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt pa nē àmnhix ri mē kutā apkur nhūm Tîrtûm kām ja mex nhūm kot hā amnhî pumunh kaxyw nhūm ã kām harênh anhÿr o axkrunêpxi. Hämri nhūm mē hpirro xàja ma akupÿm kaxkwa hwyr àpir o mō nē akunok.

¹⁷ Hämri nhūm Pêtre te hkrâkator pyràk jao tee ri hpimtir kukamā hamaxpêr o nhÿ nē hamaxpêr o:

—Kwa mo kaxyw na Tīrtūm ã inhmā ja hā karō anē? Anē.

Rōm nhūm Konēre kot hwȳr mē rēnh xwȳnhjaja ra hwȳr hpōx o mō. Ijaew kēt xwȳnhhtaja Simāw nhōrkwȳ hā mē hkukjēr o mō nē hwȳr pōj nē hakwakrem kuhē.

¹⁸ Hāmri nē ñorkwȳ nhō xwȳnhjē mā kām:

—Pa na ka mē arī akrī? E Simāw Pêtre hwȳr na pa mē mō. Xà jar na hte pa nà? Anē.

Hāmri nhūm mē kām: —Tȳ. Omūj kȳx pē ixfre nhīmōk ã na nhȳ. Anē.

¹⁹ Nhūm Simāw Pêtre arī kot mēmoj pumunhta kukamā hamaxpēr o nhȳ nhūm Tīrtūm Karō kām mē hpōx xwȳnhjē jarē nē kām:

—E Simāw Pêtre. Ota Ijaew kēt xwȳnhjaja axkrunēpxi nē ajapēr o mō nē ra anhōrkwȳ hwȳr pōj.

²⁰ Mē hwȳr wrȳ nē mē kot amā mēmoj jarēnh ma nē māmrī axāmnhīx ma mē hkōt mō. Tanhmā ajamaxpēr to hkēt nē. Pa na pa awȳr mē kumē nhūm mē mō. Anē.

²¹ Hāmri nhūm kuma nē mē hwȳr wrȳ nē mē omu nē mē kām:

—Pa? Xà pa na ka mē ijapēr o mō? E ot pa xa. Kam nē mē inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixwȳr mō? Anē.

²² Hāmri nhūm mē kām:

—Nà mē inhō patrāw Konēre na awȳr mē inhmē pa mē mō. Na hte tām amnhī nhīpēx o pa. Nē Tīrtūm ã hpijaàm nē kām mex o mex ã harēnh o pa. Nhūm mē inhō krī kamā Ijaew kām hkīnh nē. Tā na Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhja ham hwȳr wrȳ nē kām ajarē. Kot amnhī wȳr atā karō nhūm ate hwȳr amōr nē kām axujarēnh kaxyw kām ajarēnh

jakamā nhūm mē ixte ajaprôr kaxyw awyr mē inhmē pa mē man awyr mō. Anē.

23 Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tōe nà na pa mē ama. E mē agjē nē akrī nē jar mē ixri nō kê apkati pu mē rī ma akupym mō. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē hwyr agjē.

Tā nhūm apkati nhūm mē akupym nojarêt nhūm Simāw Pêtre ma mē hköt mō. Nhūm Jope kamā mē kot Jejus kôt amnhī xunhwyr xwýnh kwýjaja ma mē hköt mō. Nhūm mē mōr o kamāt.

24 Hāmri nhūm apkati nhūm mē Sejarej wyr hpôx o mō. Nhūm ra Konêre mē kutêp amnhī wyr hkwýjê ho akuprō nhūm mē Simāw Pêtre kutêp òrkwy kamā akuprō nē hkrī.

25 Hāmri nhūm mē hwyr pôj nē mē hwyr àr kaxyw nhūm Konêre amnhī wyr omu nē kànhmā xa nē kutā tē nē hpar pê hkönkrā ho tēm nē nhý.

26 Hāmri nhūm tee ri ja hā omu nē pa hā kupy nē kànhmā ãm nē kām:

—Kwa kànhmā xa. Ixpê Tirtum kêt tā ka ri ã inhípêx anē. Anē.

27 Hāmri nē hköt òrkwy hwyr axà nē kutêp mē pikuprōnh xwýnhjê pumu nē mē kām:

28 —Pa na ka mē arī akrī? E mān ra mē ate mē ixpê Ijaew kot amnhī nhípêx ã mē ixpumunh mex. Na pa htem mē apê axtem nhō xwýnhjê hköt ri ipa hkêt nē. Nē mē anhōrkwy hwyr inhgjêx kêt nē. Tā ham Tirtum inhmā mē ixte ã amnhī nhípêx anhýr o ixpaja nē ixturê nē inhmā: “Kot paj pam mē hkwýjaja mex ã mē harē ka mē kamā anhōkre kahak kêt nē.”

29 —Anhýr jakamā ka xep pre ixtā karō pa inhítöt kêt nē man mē awyr inhmōr kurê kumrêx. E mē

inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixtā karō? Anē.

30 Hāmri nhūm Konēre kām:

—Nà jāā na pa pre jar inhōrkwy kamā Tīrtūm mā amnhī jarēnh o nhȳ. Ra myt xāpanh grire pa kām amnhī jarē. Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh ixwȳr wrȳ nē hirā rax kām xa.

31 Hāmri nē inhmā: “Pa Konēre? E na hte Tīrtūm ate kām amnhī jarēnhta mar o hkrī. Nē ate mē kēp amrakati xwȳnhjē ho mex o apaja nhūm hā apumu.

32 Jakamā e ma Jope hwȳr amā mē àpēnh xwȳnh kwȳ rē kē mē ma hwȳr mō nē kamā Simāw Pêtre jaaprō nē man akupŷn awȳr o mō. Mry kà ho mēmoj nhīpēx o pa xwȳnh Simāw nhōrkwy kamā na hte pa. Ōrkwyja gô mȳ ri na.” Anē.

33 —Ā kot inhmā kapēr anhȳr jakamā na pa kuma hāmri nē awȳr jajē rēnh kurē kumrēx. Tā ka mē hkôt man mē ixwȳr mō nē ā apōx anē. Ām hāmri na ka mē hkôt mō. Mē apē Ijaew kot amnhī nhīpēx kuhpā hā amnhī nhīpēx nē axàmnhīx man mē ixwȳr mō. Tā ot pa mē Tīrtūm noo mā ixkrī. Kam nē māmrī ū hā mē inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Anē.

Simāw Pêtre kot Konēre mā ujarēnh

34 Hāmri nhūm Simāw Pêtre Konēre kot kām amnhī jarēnhja ma nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Nà ām hāmri na Tīrtūm mē akukamā tanhmā inhmā kapēr to. Xep kām mē ixpē Ijaew pix japē hkêt. Kām mē pahtiitā mē pajapē nē mē panhīpēx o axpēn pyràk.

35 Koja ahpŷnhā pyka piitā hkôt mēhō mē ixpyrà nē kēp Ijaew kêt tāā hkôt amnhī xām nē hā hpijaàm

pê kām mex o mex ã harē nē tām amnhī nhīpêx. Hāmri nhūm Tīrtūm ja hā omu nhūm ja kām mex nē.

³⁶ —Na pre ra mē ixpê Ijaew mā tanhmā Kra Jesus Kris jarēnh to. Jejus kot mē panê htyk kukwak ri na hte mē ixte hköt amnhī xunhwyr xwÿnhjê ho hkra. Tā ra māänēn ã mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê mā ã amnhī jarēnh anē nē Jejus htyk kukwak ri mē ate mē ixpyrà nē hköt amnhī xunhwyr xwÿnhjê ho hkra. Jakamā Jejus Krisja kēp mē pahtiitā mē panhō Pahihti.

³⁷⁻³⁸ —Mān ka prem ra harēnh ma. Mē ixpê Ijaew nhō pika pê Jutej kumrēx kām na pre Juāw Paxisja Jejus kukamā mē kām harē nē mē hkrā kumrār o pa. Mē piitā mē kot amnhī tomnuj kaga nē Tīrtūm kôt amnhī xunhwyr ã mē omunh xà hköt mē hkrā kumrā. Jejusja krī pê Najare kamā na pre hprēk. Tā hwyr na pre Tīrtūm amnhī Karō mē nhūm wrȳ nē hkarō mā axà nē hköt pa ho pa. Jakamā nhūm àhpumunh o àhpumunh nē ma krī piitā hköt tanhmā mē ho mex to ho ri mē hköt pa. Pika pê Garirej kumrēx kamā mē piitā ri mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nē mēkarōmnuti kot Satanasti nhȳ hā tanhmā mē ho xwÿnhjaja nhūm mē nē mēkarōmnuti japôx o pa. Æna pre Tīrtūm nhȳ hā amnhī nhīpêx anhȳr o pa.

³⁹ —Tā Jejus nhȳ hā hkrajê jahkre ho mē ixpa xwÿnhjaja na pa prem kot ri tanhmā amnhī to ho pa hā omunh par o ri hköt ixpa. Mē ixpê Ijaew nhō pyka kamā nē mē inhō krī pê Jerujarē kamā kot ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho paja pa prem piitā omunh o hköt ri ixpa. Tā nhūm prem axtem nē mē ixpê pī kahpa hā kunhō nē kupī.

40 Hāmri nhūm htyk o apkati axkrunēpxi nhūm Tīrtūm akupŷm ho htīr nē akupŷm mē ixwŷr kumē pa prem akupŷm htīr kām omu.

41 No nhūm mē piitā akupŷm htīr kām omunh kêt nē. Ām mē ixwŷr pix na pre kato nē mē ixkutā apkū pa mē papxipixjaja akupŷm htīr ā omu. Hāmri nhūm Tīrtūm mē ixte ma mē piitā mē kām akupŷm htīr ā harēnh o ri ixpa kaxyw mē ixrē.

42-43 Amnepêm Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja na prem Jejus kukamā tanhmā hā kagà hto nē mē kām harēnh o pa. Nē mē kām:

Koja nhŷrmā mēhōja man mē pahwŷr wrŷ nē mē panē tanhmā amnhī nhîpêx to. Ka mē atō amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xām hā koja Tīrtūm ja hā apumu nē mēhō kot tanhmā mē panē amnhī nhîpêx to xwŷnhhta kukwak ri amnhī katut kôt ate amnhī tomnuj rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Anē.

Na pre Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja Jejus kukamā ā harēnh nē hā kagà anē. Tā koja Jejus nhŷrmā akupŷn wrŷ hāmri nē mē htyk xwŷnhjē nē arī mē htīr xwŷnhjē mē pahto pim-ràtā tanhmā mē pajarēnh to. Mē pahte tanhmā amnhī nhîpêx to ho papa hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarēnh to. Hāmri nē Tīrtūm mē wa kuri mē pahtīr tūm nē mē papa ho papa mā xwŷnhjē jarē nē māänēn wa kuri mē htīr tūm kêt xwŷnhjē jarē. Mē pahpiitā tanhmā mē pajarēnh to kaxyw na pre Tīrtūm mē pakaxyw Jejus xām. Tā ā kot mē pajarēnh anhŷrja kukamā na pre mē ixte mē amā tanhmā harēnh to ho ixpa kaxyw mē

awyr mē ixrē. Mē ate kapēr mar nē tokyx Jejus kōt amnhī xunhwyr kaxyw. Anē.

44 Nhūm Simāw Pētre ā mē kām ujarēnh anhŷr rōm nhūm Tīrtūm mē kot mar o hkrī xwŷnhjē hwŷr amnhī Karō rē nhūm mē hwŷr wrȳ nē mē hkarō mā gjēx pa.

45-46 Hāmri nhūm mē Tīrtūm mā mex o mex ā harēnh o hkrī. No ām mē kapēr kām harēnh kēt nē. Mē kapēr kwŷ hō ho kām mex o mex ā harē. Aa mē kot mē kapēr mar kēt tā ra ho kapēr mex nē. Jakamā nhūm Jope rūm mē kot Simāw Pētre hkōt mē mōr xwŷnhjaja. Ijaew kwŷ kot ra Jejus kōt amnhī xunhwyr xwŷnhjaja amnhī jaēr pē ja hā mē omu nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Mē kēp Ijaew kēt tā nhūm Tīrtūm kot mē panhŷpêx pahpyrà nē mē hwŷr amnhī Karō rē nhūm mē hwŷr wrȳ nē mē kām agjē. Nà ām hāmri na mē pahpyrà nē ā mē hipêx anē. Anē.

Hāmri nhūm Simāw Pētre mē kuma nē mē kām:

47 —Kwa pu mē hkrā kumrār kurê kumrēx. Ra Tīrtūm Karō kot mē pahpyrà nē mē hkarō mā gjēx kēnā kot kēt mēhō mē nē tanhmā mē pahpē àmnàr to. Ra mē kot mē pahpyrà nē Jejus kōt amnhī xunhwyr kēnā. Anē.

48 Hāmri nē Konēre mē hkwŷjē mā kām:

—E kot paj mē ate Jejus Kris kōt amnhī xunhwyr ā mē akrā kumrā. Anē.

Hāmri nē mē hkrā kumrār pa nhūm mē Simāw Pētre mā kām:

—Kwa kormā anojarēt kēt nē. Kritpēm ri mē ixkōt ri apa hā atā apkati grêre nē kormā ma akupŷm mō. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē hkôt ri pa hā apkati grêre hāmri nē nojarêt nē ma akupŷm mō.

11

Simāw Pêtre kot hkwŷjê mā Konêre jarênh

Atre 10.1-48

¹⁻² Hāmri nhūm Simāw Pêtre ma akupŷm mō. Jutej kamā krī pê Jerujarē wŷr ma akupŷm mō hāmri nē pôj. Hāmri nhūm Jutej kamā Jejus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maatijê mē mē kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja Ijaew kêt xwŷnhjê jarênh ma. Konêre mē hkwŷ kot mē urâk nē Jejus kôt amnhī xunhwŷr ã mē harênh ma. Jakamā nhūm Simāw Pêtre akupŷm mē hwŷr pôj nhūm mē omu nē mē hā àhkukjêr kurê kumrêx. Hāmri nhūm mē hkwŷjaja mē hā kâm akir nē kâm:

³ —Kwa mē pahpê Ijaew pyrà nē mē kot amnhī my kwrŷt kà jakâr kêt tâ ka mêmô hwŷr mē hwŷr mō mē kuri pôj nē mē kutâ apku. Anê.

⁴ Hāmri nhūm Pêtre tee ri mē kuma hāmri nē hprî hā mē kâm amnhī jarê. Nê tanhmâ Tîrtûm kot kâm Ijaew kêt xwŷnhjê jarênh to hâ mē kâm harê nê mē kâm:

⁵ —Kwa mē ã ri ajamaxpêr anhŷr kêt nê. E pa mē amâ amnhî jarê ka mē inhma mân. Nâ na pa pre jâa Jope kamâ Tîrtûm mâ amnhî jarênh o nhŷ nê te ixpimtir kâm mêmôj pumunh pyràk. Nhûm mêmôjja te mē hpiro xâ pyrà nê kaxkwa rûm ixwŷr wrŷk o mō pa ixprî hâ omu.

⁶ Nhûm kamâ mry piitâa. Mry xoprê nê mry xuwapô nê mry hpar o ri pa xwŷnhjaja nê mry htu mŷr pê ri pa xwŷnhjaja nê àk. Nê mē pahte hkur xwŷnhjaja nê mē pahte hkur kêt xwŷnhjaja.

⁷ Kamā mry piitā pa omu. Hāmri nhūm Tīrtūm inhmā: “Pa Simāw Pētre? Mān ka ra amā prām nē nā? E kānhmā xa nē axàmnhīx māmrī mryta ò kapi nē apī nē ho anē nē aku. Piitā mē ate hkur mā mex.” Anē.

⁸ —Pa tee ri kuma nē kām: “Kwa Pahi Maati. Mē ixpē Ijaewjaja mē ixte mryja piitā hkur kēt. Ām hkwȳ hpix na pa htem kuku. No ja hkwȳ aa mē ixte hō hkwȳ hkrēr kēt.” Anē.

⁹ Nhūm inhmā: “Nà nom kot anhȳr tāā. Kot paj pam amā mēmoj jarē ka kamā anhōkre kahak kēt nē. Jakamā e māmrī amnhīm hō kapi nē apī nē ho anē nē axàmnhīx hkwȳ hkrē.” Anē.

¹⁰ —Na pre ã Ijaew kēt xwȳnhjē hwȳr inhmōr kukamā inhmā karō ho axkrunēpxi anē. Nom hā kuxi nē inhmā mē pahte mry kur kēēta jarē. Hāmri nhūm mē hpipro xàja ma akupȳm kaxkwa hwȳr api nē kakrām axà nē akunok.

¹¹ Hāmri nhūm Ijaew kēt xwȳnhjaja mē ixwȳr axkrunēpxi nē mra nē pōj. Konēreja Sejarej rūm ixwȳr mē rēnh xwȳnhjaja nhūm mē mra nē ixwȳr pōj.

¹² Hāmri nhūm Tīrtūm Karō ma mē hköt inhmē. Mē kēp Ijaew kēt tā nhūm ixàmnhīx ma mē hköt ixpa kaxyw mē hköt inhmē pa ma mē hköt mō. Nhūm Jope kamā mē kot Jesus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnh kwȳjaja kēp 6ja ma mē ixfōt mō. Pa mē mō nē Sejarej kamā Konēreja wȳr pōj.

¹³ Hāmri nhūm mē ixpumu nē mē inhmā amnhī jarē. Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh kot hwȳr wrȳk nē ūrkwȳr hwȳr ar nē tanhmā kām kapēr toja nhūm inhmā harē. Na xep pre kām: “E kēr ka ma Jope hwȳr amā mē àpēnh xwȳnh kwȳjē rē kē mē

ma hwŷr mõ. Hämri nẽ kamã Simãw Pêtre japrô nẽ man akupŷn awŷr o mõ kẽ tanhmã mẽ amã ujarênh to.

¹⁴ Koja mẽ amã tanhmã mẽ apê Tirtum kra hprãm xàj tanhmã mẽ ate amnhî nhípêx to hã mẽ amã karõ ka mẽ ama nẽ mar tŷx nẽ hkôt amnhî nhípêx. Ka mẽ anhôrkwy kamã akwŷjê mẽ apimrâtä ama nẽ mar tŷx nẽ. Hämri nẽ kot mẽ amã hã karõ xà hkôt amnhî nhípêx nhûm Jejus mẽ ate amnhî tomnuj pê mẽ apytar pa.” Anë.

—Na xep pre ã Tirtum kapêr o wrŷk xwŷnhja kãm ijarênh anë. Jakamã nhûm ixwŷr jajê rẽ pa ma mẽ hkôt mõ.

¹⁵ Hämri nẽ kormã mẽ kãm tanhmã Jejus jarênh to. Tanhmã kot mẽ panê amnhî nhípêx to hã harë. Nẽ kormã mẽ kãm ixujarênh o ixãm rôm nhûm Tirtum Karõ te wam kot mẽ panhîpêxta pyrà nẽ mẽ hwŷr wrŷ nẽ mẽ hkarõ mã gjêx pa.

¹⁶ Pa ja hã mẽ omu nẽ Pahihti Jejus kot akupŷm kaxkwa hwŷr nojarêt nẽ tanhmã mẽ pamã kapêr tota mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Na pre mẽ pamã: “Finat Juâw Paxis na pre hte gô ho mẽ hkrâ kumrâr o pa. Tã koja Tirtum ta hpânhã mẽ awŷr amnhî Karõ rẽ nhûm mẽ akarõ mã agjê.” Anë.

—Ã na pre Pahihti Jejus akupŷm nojarêt nẽ mẽ pamã kapêr anë. Jakamã pa ã kot mẽ hipêx anhŷr ã mẽ omu nẽ ã kapêr anhŷrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx.

¹⁷ Na pu prem Pahihti Jejus Kris kôt amnhî xunhwŷ nhûm Tirtum ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pahwŷr amnhî Karõ rẽ. Tã te kot mẽ panhîpêxta pyrà nẽ määnen Ijaew kêt xwŷnhtajê hwŷr kurê nhûm mẽ hkarõ mã agjê. Mẽ kêp Ijaew kêt tã nhûm

mē pahpyrà nē mē hwȳr kurē nhūm mē hkarō mā agjē. Tīrtūm tām kot amnhī krā hköt mē hwȳr rēnh kēnā kot pa kēt mē nē tanhmā kēp ixàmnàr to. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ã Simāw Pêtre mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē kuma nē tām hamaxpēr nē hkīnh nē. Nē axte mē hā tanhmā kām nē hkēt nē. Ām mē hā Tīrtūm mā mex o mex ã harē. Hāmri nē axpēn mā:

—Nà ām hāmri. Mē kēp Ijaew kēt tā na prem Jejus kôt amnhī xunhwȳ nhūm Tīrtūm kot mē panhīpēxta pyrà nē amnhī katut kôt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa. Nhȳrmā wa hkuri mē pahpyrà nē htīr tūm nē pa ho pa kaxyw nhūm ã mē hipēx anē. Nà ām hāmri na ã kot mē panhīpēx pyrà nē mē hipēx anē. Anē.

ãxiok kamā Jejus kwȳ jarēnh

Atre 4.36-37

¹⁹ Tā ra mē kot kēn o Estewāw kapēr o hpīr xwȳj ri mē kot ã hipēx anhȳrta pyrà nē mē kot Jejus kôt amnhī xunhwȳr xwȳnhaja omnuj tȳx o pa. Jakamā nhūm mē hkwȳjaja mē umaj ma ahpȳnhā krī hkwȳ hköt pigrānh pa. Wēnīs wȳr nē Sipre hwȳr nē ãxiok hwȳr nhūm mē ma ahpȳnhā krī hkwȳ hköt anhgrā nē kamā pa ho pa. Nē mē kām tanhmā Pahihti Jejus kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hköt pa. No ām kormā Ijaew pix mā harēnh o pa.

²⁰ Tā hāmri nhūm mē hkwȳjaja Sipre mē Sirēn rūm ãxiok hwȳr pan pōj. Hāmri nē kamā mē kēp Ijaew kēt xwȳnhjē mā Pahihti Jejus kot amnhī nhīpēx jarēnh o pa. Æ mē kot amnhī nhīpēx anhȳr jakamā na mē ra ahpȳnhā ri mē kām harēnh o ri pa. Ijaew mā nē māänēn Ijaew kēt xwȳnhjē mā

21 nhūm mē ma mē hköt ri Pahihti Jejus nhŷ hā mē kām kapēr jarēnh o ri mē hköt pa. Hāmri nhūm mē ohtō nē amnhī nhīpēx tūm kaga hpa nē hpānhā amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hköt amnhī xunhwȳ.

22 Hāmri nhūm Jerujarē kamā Jejus kwȳjaja mē harēnh ma nē mē hwȳr Panāpe mē. Āxiok hwȳr mē hwȳr kumē. Ma mē hwȳr mōr nē Jejus kôt mē hamaxpēr o hihtȳx kaxyw.

23 Hāmri nhūm ma mē hwȳr mō nē mē hwȳr pōj nē mē omu. Tīrtūm kot mē ho mex ã mē omu hāmri nē mē ý hā hkīnh nē. Nē mē kām:

—Nà ãm hāmri na ka mē ra Jejus kôt amnhī xunhwȳ nē hköt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Tā kēr ka mē ãm kapēr kôt pix mā rī amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkêt nē. Anē.

24 Panāpeja na pre tām amnhī nhīpēx o pa. Nē amnhī kaxyw Jejus kôt pix mā hamaxpēr mex o pa. Nē Tīrtūm Karō hköt amnhī nhīpēx rāhā jakamā na pre hte ý hā mē kām Pahihti Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hköt pa. Hāmri nhūm mē kuma nē ohtō nē Jejus kôt amnhī xunhwȳ.

25 Tā nhūm Panāpe ãxiok rūm kato nē kot Sawti japrōr kaxyw ma krī pē Tas hwȳr mō.

26 Hāmri nē hwȳr pōj nē Sawti pumu nē haprō nē ma akupȳm amnhī kôt ãxiok hwȳr o mō. Hāmri nē kamā mē kot Jejus kôt amnhī xunhwȳr xwȳnhjē hköt wa ri pa hā amgrà pyxi nē hapēx. Nē mē ho ohtō nē ri mē kām Jejus kapēr o mē ahkre ho ri mē hköt pa. Jakamā nhūm krī nhō xwȳnhjē pumu nē mē hā

mē hixi rē nē mē harēnh o: “Kris tō nē htōxjaja” anhŷr o mē harē. Āxiok kumrēx kām na prem ā mē kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjê jarēnh anē. Jakamā nhūm mē piitā ā mē harēnh anhŷr o pa.

²⁷ Tā nhūm Panâpe mē Sawti wa kormā āxiok kamā paja rōm nhūm Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnh kwŷjaja mē hwŷr mran pôj. Jerujarē rūm mē hwŷr mran pôj.

²⁸ Hāmri nhūm mē piitā mē kot mē kapēr mar kaxyw mē hwŷr akuprō. Jakamā nhūm hō pē Akapôja kānhmā xa nē tanhmā mē kām ujarēnh to. Tīrtūm Karō nhŷ hā mēmoj kukamā mē kām awjarē nē mē kām:

—Kwa okora kér ka mē axkām ajamak rom. Koja tokyx pika piitā hkôt mē apkur xà hā mēōja mē kēp hkryre nē mē piitā mē hipêx kêt nē. Anē.

Tā nhūm gaa nē ujarēnh xâja kôt mēmoj ā amnhī nhîpêx anē. Kormā Pahihti Krawti kot mē ho amnhîptâr ri nhūm mēmoj ā amnhī nhîpêx anē. No nhūm kormā ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt ri nhūm Akapôja kukamā ā mē kām ujarēnh anē.

²⁹ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri Jutej kamā Jejus kôt mē hkwŷjê hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—E kwa pu mē Jutej kamā Jejus kôt mē pahtō nē pahtōxjê mā pahkâxpore hkwŷ gō kē mē ho amnhîm awjaprô nē hkur o pa. Anē.

Hāmri nē mē kaxyw kâxpore hkwŷ ho akuprō. Nhūm mē hikâxpore hkryre xwŷnhjaja ām mē kām ho hkryre nē kugō nhūm mē hikâxpore rūnh xwŷnhja mē kām ho rūnh nē kugō.

³⁰ Jakamā nhūm mē ho hpikuprōnh pa nē Panâpe mē Sawti wa kot mē hwŷr o mōr nē mē kām

õr kaxyw wa kām kugō. Hāmri nhūm wa hamŷ nē ma Jutej kamā Jerujarē hwŷr mē hwŷr o mō. Hāmri nē hwŷr pōj nē mē kot Jejus kapēr o mē ahkre xwŷnhjē mā kugō. Hāmri nhūm mē kām Jejus kōt mē htō nē htōxjē mā o anhgrà nhūm mē hamŷ nē hkīnh nē ho amnhīm awjaprō.

12

*Mē kot Simāw Pêtre pynênh nē haxàr ã mē harēnh
Matêwre 18.19-20*

¹ Tā nhūm mē õ pahi Eroxja õ pôristi mā Kris kwŷjē hā amŷnē nhūm mē mē hipêx kati nē nhūm mē amnhī xà htŷx kamā hamak o pa.

² Juāw tō Xiakreja nhūm mē pahi Erox nhŷ hā unē nē hkanhwŷr o kupř.

³ Hāmri nhūm Ijaew kām ja mex jakamā nhūm pahi Erox hpânhā mē kām Simāw Pêtre hā amŷnē nhūm unē nē haxà. Mē kot pâwti kaxkrit kêt kur ã mē hkīnh xà hā arīgro pê Pasja ã nhūm prem unē.

⁴ Na pre Erox Simāw Pêtre hkukamā hamaxpēr o:

—Nà koja mē hkīnh hapêx pa Ijaew nom kupř nhūm rī amnhī pumu. Anē.

Hāmri nhūm pôristi kot Simāw Pêtre jamār xwŷnhjaja kēp 16. Nhūm mē axpēn pânhā kēp 4 kapēn nē hamār râhā ho kuhê.

⁵ Nhūm arī mē hagjênh xà kamā hkrī ho hkrī. Hāmri nhūm Kris kōt htō nē htōxjaja harēnh ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr hāmri nē axpēn wŷr akuprō nē ho Tîrtûm wŷr râhā ho hkrī.

*Tîrtûm kapēr o wrŷk xwŷnh kot Simāw Pêtre kator
ã harēnh*

6 Tā nhūm ra mē hkīnh hapēx nhūm kamāt. Hāmri nhūm pahi Erox kot tanhmā Simāw Pêtre ho xà hā arīgroja wyr nhūm kamāt nhūm pōristijaja arī mē hagjēnh xà kamā hamār mex o kuhē. Nhūm kuri wa hamēxkrut nē akutā hijē nē hamār o nō. Kàx o akutā kām ê nē wa ho nō nhūm wa hkaēx kām htŷx gōr nē nō. Nhūm ja wa hakwa krem mānēn hamār o xa.

7 Puh nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhjē hōja mē hwȳr axà nē wrȳhtak rax kām xa. Hāmri nē Simāw Pêtre grēk nē kumra nē kām:

—Pa Simāw Pêtre? E kwa tokyj kānhmā xa pu mō. Anē.

Hāmri nhūm hkrākato nē omu nē kānhmā ām kurē kumrēx nhūm kaxprexà hā kàxja axrē nē pykap rōrōk nē hikwŷ. No nhūm kuri pōristi wa nōr xwȳnhta wa mar kēt nē. Wa arī ōt tŷx nē nō.

8 Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhja Simāw Pêtre mā:

—E tokyx anhō kamīs jaxà nē amnē ixfkōt tē pu pakato nē ma tē. Anē.

9 Hāmri nhūm kamīs nē hparkà jaxà nē ma hkōt tē. No ām kormā amnhī pumunh mex kēt nē. Te hpimtir kām ā kot amnhī nhīpēx anhŷr pyrak ā amnhī kamnhīx.

10 Hāmri nhūm wa hakwakrem pōristi wa kot hamār o wa ām xwȳnhja hānh wa tē nē wa hakre nē hpānhā ihōja wa hānh wa tē no nhūm mē ōt tŷx nē hkrī nē wa omunh kēt nē. Nhūm wa hakwakre nhītep xà hkōt wa tēn kato nē hpānhā krī nē kahē xà hā hakwakreja wyr wa tē. Hāmri nhūm tām wa kām amnhī kahē xà mē nhūm wa kato nē pry hā tē. Ja kōt nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhja akunok nhūm Simāw Pêtre axte omunh kēt nē.

11 Hāmri nē hprī hā amnhī pumunh kurē kumrēx nē hamaxpēr o:

—Kwa te ixpimtir kām ā ixte amnhī nhīpēx anhŷr pyràk tā xep ixpimtir kêt. Tīrtūm na ixwŷr kapēr o wrŷk xwŷnhja mē nhūm ixwŷr wrŷ nē mē kēp ixsator. Pahi Erox ra kot ixpīr nhūm ixkwŷ Ijaew kām ja prām tā nhūm mē kēp ixsator. Nà ãm hāmri na Tīrtūm ā mē kēp ixsator anē. Anē.

12 Hāmri nē Marir nhōrkwŷ hwŷr htēm kurē kumrēx. Juāw Makre katorxà Marirja nhūm ūrkwŷ hwŷr tē nhūm mē ra kamā hpikuprōnh rax nē ho Tīrtūm wŷr o hkrī nhūm tām mē hwŷr tē.

13 Hāmri nē kormā kapôt ā hakwa krem mē kām kahê xà tatak o xa nhūm ixkre kamā mē kām àpēnh xwŷnh Rotreja kuma nē hwŷr tē.

14 Hāmri nhūm kām kapēr nhūm amnhī jaēr pē kuma nē hkînh nē. Nē kormā kām kahê xà mēnh kêt ri ma akupŷm tē nē mē kot ho Tīrtūm wŷr xwŷnhjê hwŷr axà nē mē kām:

—Xê pēr Simāw Pêtre na tē nē kapôt ā hak-wakrem xa nē inhmā kapēr.

15 Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa arī mē hagjênh xà kamā hkrī kēnā. Mān ka tanhmā amnhī krā amnhī to hā na ka ri atŷx ā akapēr anē. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Ma tanhmā kot pa kêt ri ixkrā amnhī to? ãm hāmri na pa mē amā harē. Mē kam nē mra nē omu. Anē.

Nom nhūm mē kuma nē ãm kuma nē kām:

—Nà tām kêt. Kaxkwa rūm Tīrtūm mā hamār o pa xwŷnh mān amā kapēr nom tām kêt. Anē.

16 Rôm nhûm Simâw Pêtre arî hakwakre tatak o xa. Hâmri nhûm mĕ jatâ hwyr mra nĕ kâm kahê xà mĕ nĕ amnhî jaér pê omu nĕ hkînh nĕ.

17 Hâmri nhûm kânhmâ mĕ kâm ïhkra hpê nĕ mĕ ho hpinhkrênh pa nĕ mĕ kâm:

—Nà Tirtûm na ixwyr kapêr o wrÿk xwînhja mĕ nhûm ixwyr wrÿ nĕ pôristi pê ixfator. Anê.

Hâmri nĕ mĕ kâm:

—E kér ka mĕ Xiakre nĕ Jejus kôt mĕ pahtô nĕ pahtoxjê mă ijarë kê mĕ ijarënh mar kurê kumrêx. Nom kot paj ixfator nĕ ma krî hõ hwyr mõ. Anê.

Hâmri nĕ mĕ kêp kato nĕ ma mõ.

18 Tâ nhûm apkati nhûm pôristi kot hamâr o hkrî xwînhjaja hkrâ hapôj nĕ tee hapêr nĕ nhÿri omunh kêt nĕ. Hâmri nĕ tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o kâm ma htÿx kumrêx nĕ axpêr mă:

—Kwa tanhmâ na pre we amnhî to nĕ mĕ pahpê akunok? Tanhmâ koja we pahi Erox hâ mĕ pahukja pu mĕ harênh to? Anê.

19 Hâmri nhûm pahi Erox hpijunor â harênh ma nĕ axtem pôristi hkwÿjê mă anê nhûm mĕ mra nĕ tee ri mĕ hagjênh xà kamâ hapêr nom nhÿri omunh kêt nĕ. Hâmri nhûm Erox mĕ kot hamâr xwînhjê kamâ gryk tÿx kumrêx nĕ amnhî wyr mĕ hâ karô nĕ mĕ kâm:

—Kwa nok? Mĕ ate hamâr râhâ ho akuhê hâ ixte mĕ amâ karô htâ nhûm tanhmâ amnhî to nĕ akunok. Nà kot paj mĕ anhîmex ka mĕ rî amnhî pumu. Anê.

Hâmri nhûm mĕ tee ri kâm amnhî tâ àprâr kapry nhûm mĕ hâ amynê nhûm mĕ ho kator nĕ ma mĕ o mra nĕ mĕ himex. Hâmri nhûm pahi Erox Jutej rûm kato nĕ ma Sejarej wyr mõ nĕ hpanhâ kamâ pa ho pa.

*Pahi Erox tanhmā htyk to hā harēnh
Wam Pêtre 1.24-25*

20 Krī pê Xir mē Sito wa kamā mē pa xwýnhjaja na pre htem pahi Erox nhō pyka hwȳr pa nē mē kēp amnhīm apkur xà hā mēo japrôr o pa. Tā nhūm Erox kot mēmoj mȳrapê mē kamā gryk jakamā nhūm mē tee ri mē kēp ujaprôr kaxyw mē hwȳr mra nom nhūm mē kām mēmoj kwȳ ho wēnē hkêt nē. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē pahi Erox nhō kōwenatô Pratôja wȳr mra nē kām:

—E awȳr na pa mē mra. Kwa mē ixyr pê pahi Erox mā tanhmā akapēr to kē ama nē mē ixfamā gryk kêt nē. Pa mē axte mē awȳr mra nē mē apê mēmoj kwȳ japrôr o ri ixpa. Anē.

21 Hāmri nhūm mē kuma nē hwȳr tē nē mē yr pê tanhmā kām kapēr to nhūm kuma hāmri nē kot tanhmā mē kām kapēr to kaxyw mē kām arīgro hta. Tā nhūm ra kot arīgro hyr xwýnhta kato nhūm Erox kēp pahi hā ê mex jaxà nē tē nē kēp pahi hā mē hkrī xà kamā nhȳ nē tanhmā mē kām kapēr to.

22 Mē kām kapēr ryy nē. Hāmri nhūm mē kuma nē hēx rom kām mex o mex ã harē. Nē kȳx pêê axpēn mā harē nē harēnh o:

—Kwa pahi Erox kēp mē panhīō hkêt. Pēr kaxkwa rūm Mēpahpām na pre mē pahwȳr wrȳ nē ã mē pamā kapēr mex anē. Anē.

Hāmri nē te kēp Tīrtūm pyràk o hipêx nē kām mex o mex ã harē. Nom hēx rom ã harēnh anē. Kot mē mar nē kām mē hkīnh nē akupȳm mē kām mēmoj to wēnē hprām xàj nhūm mē hēx rom ã axpēn mā mex ã harēnh anē.

²³ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja kām mex nē nhūm hkīnh nē mē mar o nhŷ nē kēp Tīrtūm pyràk ā harēnhja nē tanhmā mē kām nē hkēt nē. Jakamā nhūm tee ri amnhī tā omu nē hwŷr kapēr o wrŷk xwŷnhjē hō mē nhūm hwŷr wrŷ nē tanhmā ho nhūm õhy kamā kutōj rax nē htyk tokyx anē.

Panāpe mē Sawti wa akupŷm ãxiok hwŷr mōr ā wa harēnh

Atre 11.27-30

²⁴ Tā nhūm mē ra ohtō nē Tīrtūm Kra Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhîpêx to hā harēnh ma nē hkôt amnhī xunhwŷ.

²⁵ Hāmri nhūm Panāpe mē Sawti wa ra Kris kôt htō nē htōxjē mā kàxporeta jamŷ nē ma Jerujarē hwŷr o mō nē mē kām kugō. Hāmri nē ma akupŷm ãxiok hwŷr nojarêt nē war amnhī kôt Juāw Makre o mō. Hāmri nē mē ma mō nē akupŷm mē hwŷr pōj.

13

Tīrtūm kot Panāpe mē Sawti wa hyr

Atre 9.15-16; Rõmān 1.1

¹ Æxiok kamā Kris kôt mē kot axpēn to htōjaja kot Tīrtūm nhŷ hā kapēr o mē ahkre ho pa xwŷnhjē nhîxi ā kot anhŷr. Na pre Panāpe nē Sawti nē Simeāw kà htykre nē Rusti pē Sirēn nhō xwŷnh nē pahi Erox kràmnhwŷ Mānahēja.

² Jakamā nhūm prem mēmo arīgro hā axpēn wŷr akuprō nē Tīrtūm mā mex o mex ā harēnh kaxyw apkur kêt rāhā kām amnhī jarēnh o hkrī. Hāmri nhūm Tīrtūm Karō mē kām tanhmā kapēr o amnhîrīt to nē mē kām:

—E kēr ka mē Panāpe mē Sawti war ata nē wa kot inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa ām. Anē.

³ Hāmri nhūm mē kuma nē wa hyr kurê kumrēx nē wa himōk ā mē īhkra jaxwȳ nē wa ho Tīrtūm wȳ. Hāmri nē wa kot Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa kumē nhūm wa ma mō.

*Wajaga kot Jejus nē hkrāmnhwȳ kurê hā harēn
Atre 8.9-24*

⁴⁻⁵ Tā nhūm Tīrtūm Karō krī pē Serēw wȳr Panāpe mē Sawti wa kumē nhūm wa ma hwȳr mō. Nē amnhī kōt Juāw Makre ho mō. Kot tanhmā wa ho ajuta hto ho wa hkōt pa kaxyw. Hāmri nē wa mē mō nē Serēw wȳr pōj nē pār krem axà nē ma gō hipōk pē Sipre hwȳr mō. Hāmri nē gō hipōk ā krī pē Saramīn wȳr pōj nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwȳr tē nē kamā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē kām harēn o wa xa.

⁶⁻⁸ Tā nhūm mē krīja rūm kato nē hpānhā gō hipōk kōt mō nē hatur xà kamā krī pē Papos wȳr pōj. Hāmri nē kamā wajaga Pajejus pumu. Gresjē kapēr kām hixi pē Erīm. Erīm haxwȳja kēp Ijaew. Na pre hte hēx rom te kēp Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa xwȳnh pyràk o amnhī nhīpēx nē ma mē kām ujarēnh o ri mē hkōt pa. No ām mē kām amnhī to hēx o pa. Gō hipōkja ā pahi Sejupaw hkrāmnhwȳ na pre. Pahi Sejupawja àhpumunh tȳx jakamā na pre Panāpe mē Sawti wa harēn ma nē kām wa kapēr mar prām nē wa kot kām Tīrtūm kapēr jarēnh kaxyw amnhī wȳr wa kuwȳ. Nom nhūm hkrāmnhwȳ wajaga Erīmja kām wa hkīnh kēt nē wa nē kām kapēr kām hihtȳx nē kām:

—Kwa nà wa kapēr mar kêt nē. Kot kaj war ama nē wa uràk nē amnhī kaxyw Jejus kôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xām. Kwari wa kapēr mar kêt nē. Anē.

9 Hāmri nhūm Sawti ra axtem pānhā hixi. Ra hpānhā kēp Pawre. Nhūm Tīrtūm Karō ra hkarō mā àr jakamā nhūm ū hā wajagata pumu nē wa nē hkrāmnhwȳ mā kapēr ā kām akir nē kām:

10 —Tk. Kwa pēr apē Satanasti hkwȳ hā na ka ā wa inhñē kām akapēr anē. Na ka hte mēmoj punuj pix kukamā ajamaxpēr nē mēmoj mex nē mē no kupyr o apa. Tīrtūm kapēr mex kumrēx tā ka axtem nē nē mē hkurē ho ri apa.

11 Ā ate amnhī nhīpēx anhȳrja mȳrapē koja Tīrtūm tanhmā ato ka ano hkre nē arīt kêt o atā apkati xohtō nē kām ga. Anē.

Hāmri nhūm no hkre kurē kumrēx nē tee ri rīt kaxyw no pikrar pȳnh o xa nom mēmoj pumunh kêt nē. Hāmri nē mēhō kot hpa hā hpŷr nē ūrkwȳ hwȳr ho mōr kaxyw ri amnhī pu hā mē hapēr pēn o xā.

12 Hāmri nhūm hkrāmnhwȳ pahihtija tee ri ja hā omu nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām kurē kumrēx. Hāmri nē Pawre mē Panāpe wa kot tanhmā Tīrtūm kapēr jarēnh to hā wa kuma nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Aa ixte ā mēhō kapēr kot anhȳr mar kêt tā pa jarāhā kuma. Nà ām hāmri na Jejus jarēnhja. Anē.

Pawre mē Panāpe āxiok ū hwȳr wa mōr ā wa harēnh

Atre 15.38

¹³ Tā nhūm Pawre mē Panāpe mē Juāw Makre wa mē krī pē Papos rūm kato nē hpānhā ma pyka hō hwyr mō. Pär kām ma pyka pē Pāpir wyr mō nē kamā krī pē Perke hwyr pōj. Hāmri nhūm Juāw Makre tanhmā hamaxpēr to nē tee ri axte wa hkot mōr kukamā hamaxpēr hāmri nē wa hkaga nē awjanā nē ma akupym Jerujarē hwyr ahte mō.

¹⁴ Jakamā nhūm Pawre mē Panāpe wa ahte Perke rūm kato nē hamū pika pē Pisit kām krī pē āxiok wyr mō nē hwyr pōj. Nhūm Ijaew nhō arīgromnu pē sap kato nhūm wa Tīrtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwyr wa tē nē hwyr axā nē nhȳ.

¹⁵ Hāmri nhūm mēhō mē kām Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kwȳ kamā harēnh o xa. Mojes mē Tīrtūm nhȳ hā kapēr o mē pa xwÿnh kot kapēr ā kagà hkwȳ kamā nhūm mē kām kamā harēnh o xa. Hāmri nē kamā harēnh pa nhūm mē ahkre xwÿnhjaja Pawreja wa omu nē wa hwyr mēhō mē nhūm wa hwyr tē nē wa kām:

—E na mē ijahkre xwÿnhjaja war ate mē inhāmā axujarēnh prām nē māmrī mē inhāmā mēmoj jarēnh kaxyw nhūm mē war atā anē. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm wa kuma nhūm Pawre kānhmā xa nē mē hpinhkrēnh kaxyw mē kām kānhmā īhkra nhūm mē omu nē hpinhkrēnh pa nhūm mē kām awjarē. Amnhī kwȳ pē Ijaewjē mē mē kēp Ijaew kēt xwÿnhjē kām Tīrtūm kīnh xwÿnhjē mā nhūm mē kām awjarē. Nē mē kām kapēr ryy nē. Tīrtūm kot tanhmā mē hkukamā Ijaew nhīgēt nē pāmjē nhīpēx to hā mē kām awjarē nē mē kām:

—E kot paj mē amā awjarē ka mē inhma.

¹⁷ Nā mē ixpē Ijaew nhō Tīrtūmja amnepēm na pre mē ixpē Ijaew pāmjē rē. Kormā Ejit kām mē pa

ri nhūm amnhī kaxyw mē kurē nē mē ho ohtō rax kumrēx. Hāmri nē mē kaxyw hihtȳx jakamā Ejit rūm mē kator pa.

18 Hāmri nē mē ho mex ryy ho mē hköt pa. Mē kot kapōt ā ri pa hā amgrà pē 40 kamā mē kot htŷx ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa htā nhūm mē kamā ukaprī ryy ho mē hköt pa.

19-20 Na pre mē kām pyka pē Kanaā kamā mē pa xwÿnhjē nhīmex pa. Kanaā kamā mē pa xwÿnhjaja ahþñhā axpēn kaxyw mēō krī pē 7ja nhūm mē kām mē ho hapēx pa. Hāmri nē hpānhā mē inhīgētjē mā pykaja o hpigranh pa. Mē ixpē Ijaew nhīgētjē mā ho hpigranh pa nhūm mē kamā pa hā amgrà xohtō nē. Hā amgrà pē 450. Tā nhūm Tīrtūm hpānhā mē kām juisti hkwȳ rē nē mē kaxyw mē unhwȳ nhūm mē ho pa. Tā nhūm hpānhā Sāmuew mē ho amnhīptà nē mē o pa. Kēp Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa xwÿnhjē hō nhūm Tīrtūm mē kaxyw ām.

21 —Tā nhūm mē ixpāmjaja axpēn ma nē ra te krī hkwȳ kamā mē urāk nē mēō pahi kot Sāmuew pānhā mē ho amnhīptàr o pa hprām xàj amnhī to Tīrtūm wȳ nē kām: “Pa Tīrtūm. Kwa mē ixkaxyw pahi hō xām kē mē ixto amnhīptàr o pa nà. Ja na mē inhmā hprām tȳx kumrēx.”

—Anhȳr o amnhī to hwȳr jakamā nhūm mē kuma nē mē kaxyw Sawti xām. Kisti hkra na pre. Nē mē inhīgēt Pējamī kanrēhā htāmnhwȳ na pre. Hāmri nhūm Tīrtūm mē kaxyw ām nhūm kēp mēō pahi nē mē ho amnhīptàr o pa hā amgrà pē 40.

22 Tā nhūm Tīrtūm kator nē hpānhā mē kaxyw Tawi xām. Hāmri nē harēnh o: “Nà Jese hkra

Tawija na hte inhmā hprām xà hkôt amnhī nhīpēx mex o pa.” Anē.

23 —Tā Jejus kēp Tawi hkanrēhā htàmnhwŷ na pre. Kukamā na pre Tīrtūm mē ixpê Ijaew nhīgêtjē mā harē nē harēnh o: “Koja nhīrmā Tawi hkanrēhā htàmnhwŷjē hō mē ate amnhī tomnuj pē mē apytà.” Anhŷr o hkukamā mē kām harē.

24 No nhūm kormā Jejus kot mē ixpê Ijaewjē mā amnhī to amnhīrit kêt ri nhūm Juāw Paxis kumrēx hkukamā mē ixwŷr mō nē mē inhmā Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē ixkôt pa. Nē mē ixte amnhī tomnuj kaga nē hpānhā tām amnhī nhīpēx o ixpa hā mē ixpumunh kôt mē ixkrā kumrār ā mē inhmā karō ho pa.

25 —Tā mē kām kapēr o pa ryy nē ra hatur xàm mēnh kaxyw nē amnhī tā tanhmā mē inhmā kapēr to nē mē inhmā: “Na ka mē ixpumu nē atŷx Tīrtūm kot mē akaxyw pa ixām ā ixkamnhīx nom pa hkêt. Kot mē pakaxyw ām mā xwŷnhata kukamā na pa pre mō. Tām kot amnhī to rax o ijakrenh. Nē kot amnhī to mex o kot ijakrenh. Jakamā na pa hte ām kukwak ri ixpa nē amnhī tā hā ixpijaàm o ixpa.” Anē.

—Na pre ā Juāw Paxisja mē inhmā Jejus jarēnh anhŷr o pa.

26 —Tā kwa mē inhma mē apê Apraāw kanrēhā htàmnhwŷjaja nē mē apê Ijaew kêt xwŷnh kām Tīrtūm kinh xwŷnhjaja. Ě mē apiitā ixkapēr ma nē kām ajamaxpēr tŷx rāhā ho ri apa. Nà mē pahpiitā mē pakaxyw na Tīrtūm kapērja. Kot mē pahte amnhī tomnuj pē mē papytar ā amnhī jarēnhja mē ixpê Ijaew pix kaxyw kêt. Mē pahpiitā mē

pakaxyw na. Mẽ pahtiitã mẽ pahte ja mar nẽ hköt amnhĩ nhípêxja na Tirtum kãm hprãm.

27 Nom Jerujarẽ nhõ xwýnhjé mẽ mẽ àptar tûmreaja na prem Jeus kêp Tirtum kot mẽ pakaxyw ãam xwýnh ã harênh mar tã hköt hamaxpêr kêt nẽ. Na pre htem mẽ inhõ arigromnu pê sap ã akuprõ nẽ axpën mã Tirtum kapêr ã kagà htum kamã ujarênh o hkrí. Kagàja kamã Tirtum nhý hã mẽ kapêr o mẽ pa xwýnhjaja kot hprí hã Jeus jarênh nẽ hã kagà nhum mẽ kot mar tã hprí hã mar tyx kêt nẽ. Jakamã na prem axtem nẽ mẽ kãm hã amynê. Tirtum nhý hã kapêr jarênh xwýnhjaja kot mẽ hkukamã mẽ harênh xája kôt nhum mẽ kot hpír kaxyw mẽ kãm hã amynê.

28-29 Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhum mẽ amarí hã pahi Pirat wý. Kot mẽ kãm hã àmnênh nhum õ pôristijaja kot hpír kaxyw nhum mẽ hã kuwý nhum mẽ kãm kupí. Ra Tirtum kapêr ã kagà htum kot mẽ hkukamã mẽ harênh xà hköt. Hämri nhum mẽ kot hköt pa ho pa xwýnhjaja pí kahpa nẽ ho wrý nẽ ma o tẽ nẽ kẽn kre kamã haxà.

30 Tã nhum Tirtum akupým ho htír

31 nhum xatã hköt mẽ pa ho pa xwýnhjé hwýr hapôj. Kormã htyk kêt ri ra Garirej rûm Jerujarẽ hwýr hköt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjé hwýr xatã mẽ hwýr hapôx o pa. Jao hã arigro xohtô nẽ nhum prem piitã omu. Tã mẽ tãmjaja na htem mẽ ixpê Ijaew mã harênh o pa.

32-33 —Amnepêm Tirtum na pre mẽ ixpê Ijaew nhigêtjé mã tanhmã Kra Jeus jarênh to. Kormã mẽ pahwýr wrýk kêt ri tanhmã mẽ kãm harênh to. Jakamã ra kot hkukamã harênh xà hköt nhum pre mẽ pahwýr wrý nẽ tanhmã mẽ panê amnhĩ nhípêx

to. Tā mē ate harēnh mar kaxyw na pa wa man mē awyr mō. Amnepêm finat Tawi na pre Tīrtūm kapēr kwÿ hā kagà. Tīrtūm mex ã mē grer xà pê Sam 2ja kamā hā kagà. Te Tīrtūm tām Jeus mā kapēr pyràk o hā kagà nē hā kagà ho:

Apê Ixkra na ka.

Tā mē piitā mē kot apê Ixkra hā apumunh kurê kumrëx kaxyw na pa jarāhā mē kām ato amnhīrit. Anē.

Nhūm pre ã Tīrtūm Jeus mā kapēr anē nhūm Tawi ô ri mē pamā hā kagà.

34 —Amnepêm na pre Tīrtūm tanhmā Kra Jeus kukamā harēnh to. Mē kot hpîr nhūm kot akupým ho htîr kukamā hā amnhī jarē. ĩ hkro pymaj kot mē htykjé pê hkaxàr nē akupým ho htîr ã nhūm hkukamā hā amnhī jarē. Te Kraja mā amnhī jarēnh pyrà nē amnhī jarēnh o:

E kot paj ato mex rax nē. Ixte Tawi mā amnhī jarēnh xà hkôt.

Anhîr o hkukamā harēnh xà hkôt akupým ho htîr nhūm axte htyk kêt ã harē.

35 —Nē kagàja nhām hô hō kot tanhmā Jeus jarēnh kute. Te Jeus tām Tīrtūm mā kapēr pyrà nē harēnh o:

Ixpê Akra hā ixte akapēr kôt ri amnhī nhîpêx râhā ho ixpa jakamā kot kaj ixpumunh mex pa inhî hkro hkêt nē. Anē.

Tīrtūm kapēr ã kagà htûm kot ã Jeus jarēnh kot anhîr.

36 Nom ã Tawi jarēnh anhîr kêt nē. Tawi na pre Tīrtūm kapēr kôt amnhî nhîpêx mex o pa hâmri nē ty nhūm prem mē panhîgêtjê nhîhkô hā haxà hâmri nhūm ĩ hkro nē hapêx.

37 —Tā no Jejusja Tīrtūm kot akupŷm ho htīr jakamā nhūm Tawi pyràn ī hkro nē hapêx kêt nē.

38 —E mē inhmar tÿx nē ixkwÿjaja. Kra Jejus pix kukwak na hte Tīrtūm amnhī katut kôt mē pahte amnhī tomnuj rē.

39 Jakamā kot kaj mē ām Mojes kapēr kôt pix mā ri amnhī nhípêx nhūm Tīrtūm tee ri ja hā mē apumu nē amnhī katut kôt mē ate amnhī tomnuj rēnh kêt nē. Jejusja tapxipix na pre htyk o Tīrtūm mā mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer pa.

40-41 Amnepêm na pre Tīrtūm kapēr nhÿ hā kapēr xwÿnhjê hōja mē kām Tīrtūm kapēr jarē nē hā kagà. Te Tīrtūm tām mē kot kapēr ā hpēr o pikênh xwÿnhjê mā kapēr pyrà nē mē kām:

E kot paj aa mē ate mēmoj pumunh kêt õ ho anē.
Nhūm mēhō mē amā harē ka mē harēnh ma nē ām ama.

Nhūm mē kot omunh mex xwÿnhjê hō kot hprī hā
mē amā harēnh tā ka mē ām ama nē hköt ajamaxpēr kêt nē.

Hāmri nē tee ri tanhmā kām ajamaxpēr to ho ri apa. Anē.

Ā Tīrtūm mē kām kapēr anhÿr jakamā kwa mē o kora. Apu mē kajaja na pre ā mē ajarēnh anē rÿ ko. Anē.

42 Nhūm pre ā Pawre mē kām ujarēnh ryy anē. Hāmri nē Panäpe mē wa ixkreta rûm kator kaxyw nhūm mē kot mar o hkri xwÿnhjaja tee ri ma wa mōr ā wa omu nē ma wa hköt mra nē wa kām:

—Kwa war axujarēnhja na mex kumrëx. Mē inhmā axte mar prām. Xà koja axte sap kato ka wa

akupŷn mē ixwŷr wa tē nē axte mē inhmā awjarē?
Anē.

Hāmri nhūm wa mē kām:

—Tōe. Nà kot paj war anē. Anē.

43 Hāmri nē wa ma tē nhūm mē hkwŷja ma wa hkôt mra. Ijaew kwŷjaja nē Ijaew kêt xwŷnh kām Tīrtūm kinh xwŷnhjaja nhūm mē ma wa hkôt mra. Hāmri nhūm wa pry hā mē kām kapēr o mō. Tīrtūm kot mē kutā nojarēt rāhā ho pa nhūm mē kot amnhī tā omunh nē hkôt amnhī nhîpêx tŷx rāhā ho pa nē hkaga hkêt ā mē kām kapēr o mō.

44 Tā nhūm axte sap nhūm krī nhō xwŷnh piitā axte Tīrtūm kapēr mar kaxyw ixxre wŷr akuprō. Ijaewjaja nē Ijaew kêt xwŷnhjaja.

45 Hāmri nhūm Ijaew kwŷjaja tee ri mē amnhī wŷr Ijaew kêt xwŷnhjê pumu nē mē hā Pawre mē Panape wa kamā gryk nē. Mē kām Ijaew kêt xwŷnhjaja kot Tīrtūm kapēr mar prām kêt jakamā mē hā wa kamā gryk nē. Hāmri nē Pawre kapēr ma nē xatā kām kapēr punuj nē kām:

—Tk. Kwa na ka Tīrtūm kapēr jarēnh o axêx. Ja kot anhŷr kêt. Anē.

46 Nom nhūm wa kām mē umā hkêt nē. Wa ām Tīrtūm Karō nhŷ hā amnhī to htŷx nē wa mē kām kapēr. Nē amnhī tā tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām:

—Nà wa ixpyrâ nē mē apê Ijaew jakamā na pa mē akumrêxjê mā Tīrtūm kot mē pakaxyw Jejus xām ā harē. Tā ka mē ama nē ām ama nē te mē ate hkaga pyrâ nē ā wa inhmā akapēr anē nē wa ixte kapēr o ixêx ā wa ijarē. Pēr ām mē ate mē amā Tīrtūm mē Kra wa kuri mē atîr tūm nē mē apa hprām kêt. Jakamā kot paj wa mē apê ixkato

nē hpānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjê mā Jeus kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa.

47 Tīrtūm kapēr ã kagà htūm ã kot mē ixte amnhī nhípêx anhýrja kukamā mē ijarē nē mē ijarēnh o: Mē ate Ijaew kêt xwÿnhjê mā ixkapēr jarēnh o ri apa kaxyw na pa pre mē kaxyw mē arê. Jakamā koja pyka piitā hkôt mē pa xwÿnhjaja ohtō nē mē akapēr ma nē ixsra hkôt amnhī xunhwÿ.

Koja mē ã amnhī nhípêx anē pa ja hā mē omu nē mē ho ixsra. Anē.

Tīrtūm kot ã ja kukamā mē ijarēnh anhýr jakamā kot paj wa mē apê ixkato nē mē apānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjê mā Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Anē.

48 Hāmri nhūm Ijaew kêt xwÿnhjaja amnhī tā wa kapērja ma nē hkñh nē Tīrtūm kapēr mex o mex ã harē. Hāmri nhūm ra Tīrtūm kot nhýrmā amnhī ri mē htīr tūm nē mē pa ho mē pa kaxyw mē rēnh xwÿnhjaja amnhī kaxyw Pahihti Jeus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwÿ.

49 Tā nhūm pika pê ãxiok kamā mē piitā Tīrtūm kapēr jarēnh ma.

50 Nom nhūm Ijaew xàptar tūmrejaja kām Pawre mē Panäpe wa hkñh kêt jakamā na prem krī hkôt mē kot amnhī to rūnh xwÿnhjê mā wa ho kapēr punuj o pa. Mē õ pahi mē mēni kot amnhī to rūnh xwÿnhjaja nhūm mē kām tanhmā wa ho kapēr to nhūm mē kuma nē mē hkôt hamaxpēr. Mēnijaja kām Tīrtūm prām tā amnhī kaxyw Jeus kôt hamaxpēr kêt jakamā tanhmā mē kot Pawre mē Panäpe wa ho hêx toja ma nē hkôt hamaxpēr

nē wa kamā gryk nē. Jakamā nhūm mē ohtō nē tanhmā wa hipēx to nē amnhī nē wa hano.

51 Hāmri nhūm wa mē kēp kato nē xa nē mē kot Tīrtūm kapēr kaga hā amnhī pumunh kaxyw mē noo mā wa hparkà kapa nē nē awjagrō kapī nē ma wa tē. Hāmri nē ma krī pē Ikōn wȳr hpānhā wa mō.

52 Hāmri nhūm āxiok kamā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjaja hkīnh nē ri pa. Tīrtūm Karō kot mē hkarō mā gjēx jakamā nhūm mē hkīnh nē ri pa ho pa.

14

Pawre mē Panāpe wa kot Ikōn wȳr mōr ā wa harēnh

Matēwre 10.34-35

1 Hāmri nhūm Pawre mē Panāpeja wa āxiok rūm kato nē hpānhā ma krī pē Ikōn wȳr wa mō. Hāmri nē hwȳr pōj nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwȳr wa tē nē kamā mē kām Jejus jarēnh o nhŷ. Mē kām harēnh kām hihtȳx jakamā nhūm mē hkwȳjaja wa kuma nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳ. Ijaew kwȳjaja nē mē kēp Ijaew kēt xwȳnh kwȳjaja nhūm mē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwȳ.

2 Tā nhūm mē hkwȳjaja kām Jejus jarēnh mar prām kēt nē. Hāmri nē kato nē ma Ijaew kēt xwȳnh kwȳjē hwȳr mra nē tanhmā mē kām Pawre mē Panāpe wa ho hēx to nē wa ho kapēr punuj nē nhūm mē mar xà hkōt wa kamā gryk nē.

3 Nom nhūm wa tokyx kator nē ma mōr kēt nē arī Tīrtūm Karō nhŷ hā amnhī to htȳx nē mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Nē kēp mē kutā nojarēt xwȳnh ā harēnh o pa. Nē ū hā mē kām

aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwŷ ho anhŷr o ri mē hkôt pa. Jakamā nhūm mē hkwŷjaja ja hā wa omu nē wa kapēr ma nē hamaxpēr o:

—Kwa ām hāmri na wa Tīrtūm kēp mē pakamā ukaprī xwŷnh ā harē. Pēr ū hā wa kot ā amnhī nhîpêx anhŷr o pa kēnā. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Ijaew kêt xwŷnh kwŷjaja wa hkôt hamaxpēr nē wa hkôt amnhī xunhwŷ. No nhūm mē hkwŷjaja wa hkôt hamaxpēr kêt nē. Ra mē kot Ijaew kwŷ kot tanhmā wa ho kapēr punuj toja ma nē mē hkôt hamaxpēr jakamā nhūm krī nhō xwŷnhjaja axpēn kwŷm ri tanhmā wa hkôt hamaxpēr to ho pa. Jao axpēn kwŷm ri wa hkôt hamaxpēr o pa.

⁵ Tā nhūm wa hkôt hamaxpēr kêt xwŷnhjaja axpēn wŷr akuprō nē wa hā amŷnē. Ijaew kwŷjaja nē Ijaew kêt xwŷnh kwŷjaja nē mē ō pahijaja nhūm mē kot kēn o wa htak o wa hpŷr kaxyw wa hā amŷnē.

⁶ Hāmri nhūm wa amnhī tā ama nē mē kēp kato nē hpānhā ma pika hō hwŷr mō. Ma Rikōn kām krī hkwŷ hwŷr hpānhā mō. Risti wŷr nē Tepe wŷr nē pu hā krī hkwŷ hwŷr wa mō.

⁷ Wa mō nē pôj nē ma mē kām Jejus kot tanhmā mē panê amnhī nhîpêx to hā harēn h o ri mē hkôt pa.

Te grà xwŷnh jarēnh

Atre 3.1-10

⁸ Nhūm Risti kamā mēhō my hte grà nē hkrī xwŷnhja. Katorxà nhōxà kre rūm hte grà nē kator jakamā ri pa hkêt nē arī hkrī xà kamā hkrī ho hkrī.

9 Jakamā nhūm Pawre mē kām ujarēnh o xa nhūm kuri mar o nhÿ. Hāmri nē hamaxpēr o:

—Nà pēr Tīrtūm àhpumunh o àhpumunh. Mān kot ixto mex kaxyw àhpumunh tÿx. Nà koja ixto mex. Anē.

Hāmri nhūm Pawre ã hamaxpēr anhÿr ã omu

10 nē kàx pê kām kapēr nē kām:

—E kwa kànhmā xa. Anē.

Hāmri nhūm kumā nē kànhmā ãm kurê kumrëx nē ri mra. Nē amnhī te kamā hamak o ri mra nē hkînh tÿx kumrëx.

11 Hāmri nhūm kuri mē kuhê xwÿnhjaja Pawre kot ã hipêx anhÿrja ã omu nē htÿx wa kêp kaxkwa kamā mēhpäm ã wa hkamnhix nē hkînh nē axpēn mā:

—Kwa pēr mēpahpäm na wa. Mēpahpäm Jupti mē Mēkurtija na wa panhî hâ amnhî jahkre nē mē pahwÿr wrÿ. Nà ãm hāmri na wa mē pahwÿr wrÿ. Anē.

Nom mē kapēr pê Rikaôn o axpēn mā kapēr jakamā nhūm Pawre mē Panâpe wa mē mar kêt nē. Wa kot mē kapēr mar kêt jakamā ã mē kot wa harênh anhÿrja mar kêt nē htÿx wa xa.

12 Nhūm mē ã wa kêp mēhpäm ã wa harênh anē nē hkînh tÿx nē. Panâpeja nhūm prem kêp mē hpäm Jupti hâ hkamnhix no Pawreja nhūm prem kêp mēhpäm Mēkurti hâ hkamnhix. Pawreja Mēkurti pyrà nē kapēr jajpê rûnh jakamā nhūm mē kêp hâ hkamnhix.

13 Na prem krî htâ mēhpäm Juptija mā amnhî jarênh xâ hâ ixkre nhîpêx nē hkarô nhîpêx. Hāmri nē hwÿr akuprō nē kām mex o mex ã harë nē amnhî to hwÿr o pa. Jakamā nhūm Jupti nhô

patrejaja Pawre mē Panāpe wa kēp mēhpām ā wa harēnh ma hāmri nē wa hā hkwŷjē mā kām:

—Kwa pu mē wa kām môx kwŷ hpa nē pixôrā hkwŷ rē. Hāmri nē wa kām wa mex o wa mex ā wa harē nē wa kēp mēpahpām ā amnhī to wa kuwŷ. Wa kēp mēpahpām kēnā. Anē.

Hāmri nē ra ā wa hipêx anhŷr kaxyw

¹⁴ nhūm wa tee ri mē kot amnhī nhîpêx ā mē omu nhūm ja wa kēp omnuj tŷx nē. Jakamā nhūm wa amnhī pê hinôkà kaxônh pa nē mē kutā hprōt nē ā mē kot wa hipêx anhŷrja nê mē kām kapēr kām hihtŷx nē.

¹⁵ Nē mē kām:

—Kwa mē ri ā wa inhîpêx anhŷr kêt nē. Wa ixpê mēapām kêt kēnā kot ka kêt mē ā wa inhîpêx anē. Nom mēapāmja na ka htem ām amnhī to hwŷr kaprŷ nē kām mex o mex ā harēnh kaprŷ o ri apa. Tā mē ate ā amnhī nhîpêx anhŷr kaga nē hpânhâ Tîrtûm kôt amnhī xunhwŷr nē amnhī to pix wŷr o apa kaxyw na pa pre wa mē awŷr mō nē pôj. Tîrtûmja mē ate mē apām jarênhtha rom htîr o htîr. Na pre mēmoj piitā ho kato. Kaxkwa ho kato nē pyka ho kato nē gô xujanâr o kato. Nē kamā ri mēmoj piitā ho kator pa.

¹⁶ —Amnepêm mē pa xwŷnhjaja na pre htem amnhī krâ hkôt pix mā tanhmâ ri amnhī nhîpêx to ho pa nhūm Tîrtûm ja hā mē omu nē ām mē omu nē tanhmâ mē ho hkêt nē.

¹⁷ Mē pahte amnhī tā omunh kaxyw na hte amarî tanhmâ mē pahto mex to ho pa. Na hte mē pahwŷr na rē nhūm mē pahpur go mex nē. Nhūm mē pamâ tanhmâ mē pahpur kām mēmo hyja to nhūm ra mē pamâ ô rûnh nē. Pu htem hamŷ nē ho

paxàpkur mex nē pahkīnh nē ri papa. Tīrtūm pix kukwak ri na pu htem ã amnhī nhīpēx anhȳr o ri papa. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ã Pawre mē kot wa kām môx parja nē mē kām kapēr kām hihtŷx anē. No nhūm mē kuma nē ãm kuma nē wa kām mry hkwȳ hpar kaxyw wa hā hihtŷx nē. Jakamā kritpēm nhȳx prem wa kām hkwȳ pa. Tā tanhmā hamaxpēr to nē hkaga nē wa kām hpar kêt nē.

*Mē kot Pawre pīr ã àmnênh ã mē harēnh
Sikūn Ximotre 3.10-11*

¹⁹ Tā nhūm Ijaew kwȳjaja mē hwȳr mran pōj. Krī pē ãxiok mē Ikōn rūm ma mē hwȳr mran pōj nē mē kām Pawre ho hēx o mē hkōt pa nhūm mē kuma nē axtem nē Pawre kamā gryk kato. Hāmri nē mē kot hpīr kaxyw kēn runh kwȳjamȳ nē ho htak prēprēk o kuhē. Hāmri nhūm amnhī xà htŷx kamā ama nē tēm nē akryk nō nhūm mē omu nē htŷx ho ra htyk ã hkamnhīx. Hāmri nē hwȳr tē nē hpa hā kupy nē ma hkjēnh o mō nē krī pum kumē nē ma akupȳm mra.

²⁰ Hāmri nhūm Jejus kōt mē kot axpēn to htōjaja tee ri ã mē kot hipēx anhȳr ã omu nē hkaprī htŷx nē hwȳr hprōt nē omu nē mȳr o kuhē. Hāmri nhūm te htyk pyrà nē nōr tā Jejus nhȳ hā akupȳm hihtŷx mex nē kānhmā nhȳ hāmri nē ma akupȳm mē hkōt krīm tē.

Tā nhūm apkati nhūm Panāpe mē wa krīja rūm kato nē ma wa mō. Pānhā ma krī pē Tepe hwȳr wa mō.

Pawre mē Panāpe akupȳm ãxiok wȳr wa mōr ã wa harēnh

21-22 Tā nhūm wa ma Tepe hwȳr mō nē pōj. Hāmri nē kamā mē kām Jejus tanhmā kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt wa pa nhūm mē wa kuma nē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwȳ.

Tā nhūm wa kato nē awjanā nē ma akupȳm pika pē Pisit wȳr wa mō. Nē kamā krī hkwȳ hkōt ri ra mē kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjē jahkre ho ri mē hkōt pa. Krī pē Risti nē Ikōn nē āxiokja kōt. Nē mē ahkre kamā Jejus kōt mē ho mē hihtȳx o wa pa nē mē kām:

—E ra mē ate Jejus kōt amnhī xunhwȳr jakamā koja mē kām Jejus kurē xwȳnhjaja tee ri ja hā mē apumu nē hā tanhmā mē anhīpēx to. Tā kēr ka mē ām amnhī tā mē omu nē ām mē omu nē Jejus kaga hkēt nē. Nē arī hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa rāhā nhȳrmā ma õ krī hwȳr api nē Tīrtūm wa kuri amex kumrēx nē atīr tūm nē apa ho apa. Anē.

23 Hāmri nē ahpȳnhā krī piitā hkōt ri mē kot pastō nhȳ hā mē ahkre kaxyw mē hkwȳjē rē nē mē kaxyw mē unhwȳ nē mē ho Tīrtūm wȳ. àpkur kēt rāhā mē ho kuwȳ nē kām:

—Pa Tīrtūm? E jajē pumu. Mē kot krī ja kamā pastō nhȳ hā akrajē jahkre ho pa kaxyw na pa wa mē unhwȳ. Jakamā e kēr ka mē kutā anojarēt rāhā ho ri mē hkōt apa. Anē.

Hāmri nē wa mē kēp kato nē ma hpānhā nhȳhȳm wa mō.

24 Pyka pē Pisit kamā mō nē hpānhā nhām pyka pē Pāpir kōt mō. Wa ma mē kām tanhmā Jejus kapēr jarēnh to ho mē hkōt mō.

25 Hāmri nē krī pē Perke hwȳr wa pōj nē kamā mē kām Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē

hāmri nē mē kurūm kato nē axte mō. Pānhā ma krī pē Atari hwȳr wa mō.

26 Hāmri nē hwȳr pōj nē hpānhā kurūm akupȫm ãxiok wȳr wa mō. Pàr rax kām ma akupȫm mō. Ñxiokja kamā na pre wa nojarēt nhūm Jeus kōt wa htō nē wa htōxjaja wa ho Tīrtūm wȳ nē ma krī hkwȳ hwȳr wa kumē. Wa kot ma mē hkōt tanhmā Jeus kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēn o wa pa kaxyw wa kumē. Jakamā nhūm wa ra ja ho anhȳr pa nē akupȫm mē hwȳr wa mō.

27 Hāmri nē wa akupȫm pōj nē Jeus kōt mē kot axpēn to htō nē htōxjē ho akuprō nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Nà ãm hāmri na pa wa ra ixtakāhkīn pē akupȫn mē awȳr pōj. Na pre Tīrtūm wa ixkutā nojarēt rāhā ho wa inhīhkō hā pa. Jakamā pa pre wa ma ū hā Ijaew kēt xwȳnhjē mā Jeus jarēn o ixpa nhūm mē hkwȳjaja wa inhma nē hkōt amnhī xunhwȳ.

28 Anhȳr o wa mē kām kapēr hāmri nē wa tokyx ma nhȳhȳm krī hō hwȳr axte mōr kēt nē. War arī ãxiok kamā Jeus kōt wa htō nē htōxjē hkōt ri pa.

15

*Jerujarē kamā Jeus kwȳ hpikuprōnh ã mē harēn
Matēwre 23.1-4; Karatas 2.1-5, 5.1-16*

1 Tā hāmri nhūm Ijaew kwȳjaja ãxiok wȳr Jeus kwȳ pē Ijaew kēt xwȳnhjē hwȳr mōn pōj. Pika pē Jutej rūm mē hwȳr pōj nē tanhmā mē ahkre hto ho pa. Nom axtem nē Tīrtūm kapēr kuhpa hā mē ahkre nē mē kām:

—Kot ka mē amā Jeus kōt amnhī xunhwȳr prām hāmri nē mē ixpyrā nē finat Mojes kot mē pamā karō xà hkōt amnhī my kwrȳt kā kwȳ jakā nē rī

kormā hkôt amnhī xunhwŷ. Kot kaj mē ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ mē apumu nē amnhī katut kôt mē ate amnhī tomnuj rên̄ nē mē ato hkra hkêt nē. Anē.

² Hâmri nhûm Pawre mē Panâpe tee ri mē kapêr anhŷrja ma nhûm wa kêp ja omnuj tŷx nē. Hâmri nhûm wa mē kâm:

—Tk. Kwa kot anhŷr kêt. Na hte Tîrtûm mē pahte amnhî my kwrŷt kà jakâr ã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkêt nē. Anē.

Hâmri nē tee ri mē kapêrja nê mē kâm kapêr no nhûm mē ām wa kuma nê wa hkôt hamaxpêr kêt nē. Nê arî ã mē ahkre anhŷr o mē hkôt pa. Jakamâ nhûm mē ja hâ axpën mā kapêr rax nē. Hâmri nhûm Jejus kwŷ pê Ijaew kêt xwŷnhjaja amnhî tâ Pawre mē Panâpe wa hkukja nê wa kâm:

—Kwa xà kot paj mē apyrâ nê amnhî my kwrŷt kà jakâ nhûm Tîrtûm kâm ja mex nê nà? Kwa wa ma akupŷm Jerujarê hwŷr mō nê ja hâ Jejus nhŷ hâ mē ahkre xwŷnh maatijê mē mē kot Jejus kwŷ jahkre xwŷnhjê kukja nê hâ mē ama. Nê ota mē ixkwŷjaja koja ma war akôt mra. Kê mē tanhmâ mē amâ ja jarênh to ka mē ama nê man akupŷn mē ixwŷr mra nê tanhmâ mē inhmâ mē kapêr jarênh to. Anē.

Hâmri nhûm wa mē kâm: “Tôe. Nà kot paj mē anē.” Anē.

³ Hâmri nê wa mē ma Jerujarê hwŷr mō. Ma pyka pê Wêñis mē Samar hkôt ma hwŷr mō. Hâmri nê nhŷri Jejus kôt mē htô nê htôxjê pumu nê mē kâm Ijaew kêt xwŷnhjê jarê. Mê hkwyŷjaja mē urâk nê Jejus kôt amnhî xunhwŷr ã mē harênh o mō. Hâmri nhûm mē harênh ma nê mē ū hâ hkînh nê.

4 Hāmri nhūm mē ra Jerujarē hwȳr Jejus kōt mē htōjē hwȳr mōn pōj. Hāmri nē mē ahkre xwȳnhjē mē Jejus nhŷ hā mē ahkre xwȳnh maatijē pumu nhūm mē haxwȳja amnhī wȳr mē omu nē hkīnh nē. Nē tanhmā mē ho mex to nē mē kām kapēr mex nē. Hāmri nhūm Pawre mē Panāpe wa mē kām amnhī jarē. Tīrtūm kot wa ūhkō hā wa hkōt pa nhūm wa ū hā kot Ijaew kēt xwȳnhjē mā kapēr o pa nhūm mē hkwȳja kot wa mar nē Jejus kōt amnhī xunhwȳr ā nhūm wa mē kām amnhī jarē.

5 Nhūm Jejus kwȳjē kamā mē kēp Parijew nhō xwȳnh kwȳjaja. Mē kēp Parijew tā hkwȳjē rom Jejus kōt amnhī xunhwȳ. Jakamā nhūm mē tee ri Pawre mē Panāpe wa kot Ijaew kēt xwȳnhjē jarēnh ma nē kānhmā kuhē nē wa kām:

—Kwa kē mē pahpyrā nē amnhī my kwrȳt kā jakà nē finat Mojes kot Tīrtūm nhŷ hā mē pamā mēmoj tā karō hkōt amnhī nhīpēx o pa. No kot mē ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt nhūm ja mē pahpē omnuj nē. Anē.

6 Hāmri nhūm Jejus nhŷ hā mē ahkre xwȳnh maatijē mē mē hkwȳjē jahkre xwȳnhjaja mē kuma nē hapōj nē nhȳri akuprō. Ijaew kēt xwȳnh kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā axpēn mar kaxyw nhȳri akuprō.

7 Hāmri nē mē hā axpēn mar ryy nē. Hāmri nhūm Simāw Pêtre tā kānhmā xa nē mē kām:

—Nà na pre Tīrtūm mē pahkapi nē Ijaew kēt xwȳnhjē kaxyw pa ixta. Ixtē mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt ixpa nhūm mē kot inhmar nē hkōt amnhī

xunhwŷr kaxyw nhūm mē kaxyw ixta. Ra mē ate ja hā ixpumunh mex.

8-9 Tīrtūm kot tanhmā ri mē pakute hkôt mē pahpumunh par jakamā te kot ra mē panhīpêxta pyrà nē māänēn Ijaew kêt xwŷnhjê nhīpêx. Mē kot mē pahpyrà nē amnhī kaxyw Jesus kôt hamaxpēr jakamā nhūm Tīrtūm te ra mē panhīpêx pyrà nē amnhī katut kôt mē kot amnhī tomnuj rē nē mē ho hkra. Hāmri nē mē hwŷr amnhī Karō rē nhūm mē hkarō mā agjē. Tīrtūm tām kot amnhīm mē rēnh kēnā.

10 —Tā xà mē pahpê Ijaew na pu htem wam Tīrtūm kot finat Mojes mā kapēr kôt amnhī nhīpêx mex o papa? Nà na pu htem hkôt amnhī nhīpêx mex kêt nē. Nē mē panhīgêtjaja na xep prem haxwŷja hkôt amnhī nhīpêx mex o pa hkêt nē. Mē pahtiitā mē pahpê hihtyx kēnā. Tā Ijaew kêt xwŷnhjaja kot hkôt amnhī nhīpêx o pa hā ka mē ra mē kām karō kaxyw. Kwa kot kaj mē anē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj nē. Kām ja prām kêt.

11 Kwa mē ã mē kām hā karō anhŷr kêt nē. Mē panhō pahihti Jesus na hte mē pahtiitā mē pakutā nojarêt o axpēn pyràk. Jakamā Ijaew kêt xwŷnhjaja nē mē pahpê Ijaewjaja kot puj mē amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwŷ. Hāmri nhūm Tīrtūm ja hā mē pahpumu nē mē panhīpêx o axpēn pyrà nē Jesus kukwak ri amnhī katut kôt mē pahte amnhī tomnuj rē nē mē pahto hkra. No na hte mē pahte amnhī my kwrŷt kà jakàr rŷ finat Mojes kapēr kôt amnhī nhīpêx ã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkêt nē. Anē.

12 Nhūm pre ã Simāw Pêtre mē kām kapēr anē.

Hāmri nhūm hpānhā Panāpe mē Pawreja mē kām amnhī jarē. Tīrtūm kot tanhmā wa ho nhūm wa kot Ijaew kēt xwȳnhjē hwȳr wa mōr ā amnhī jarē. Nē Tīrtūm nhȳ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anhȳr o ri mē hkōt pa hā mē kām amnhī jarē nhūm mē piitā akryk wa mar o hkrī nē wa ujarēnhta hkukamā hamaxpēr.

¹³ Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē Panāpe wa mē kām ujarēnh pa hāmri nhūm Xiakre wa hpānhā kānhmā xa nē mē kām kānhmā lhkra pē nē mē kām:

¹⁴ —E pa ijaxwȳja mē amā ixkapēr ka mē inhma. Nà na pu mē ra Simāw Pêtre kapēr ma. Tīrtūm kot wam amnhī kaxyw Ijaew kēt xwȳnh kwȳjē rēnh ā mē harēnhja pu mē ra kuma.

¹⁵ Ām hāmri na ā mē harēnh anē. Amnepêm Tīrtūm kapēr nhȳ hā mē kapēr o mē pa xwȳnhjaja na prem ra ja kukamā Tīrtūm kot tanhmā mē hipēx to hā amnhī jarēnh kukamā hā kagà. Te ho tām kot kām kapēr pyrà nē hā kagà ho:

¹⁶ Amnepêm finat Tawija na pre hte inhmā amnhī kwȳjē ho amnhīptar o pa.

Mē kēp Ijaewjaja nhūm pre inhmā mē ho amnhīptar o pa.

Hāmri nhūm mē gaa nē axpēn pē anhgrà nē ahpȳnhā ri pa.

Tā ixpē Tīrtūm kot paj nhȳrmā ma mē hwȳr wrȳ nē axte mē ho akuprō nē tām mē unhwȳr pa.

¹⁷ Jakamā Ijaewjē kukwak ri koja Ijaew kēt xwȳnh kwȳjaja māänēn ixkōt amnhī xunhwȳ.

Pa te ixte Ijaewjē nhīpēx pyrà nē mē ho ixfra.

¹⁸ Ā mē hkukamā ijamaxpēr anhȳr xà hkōt.

19 Anhŷr o mē harênh jakamā nhûm ra mē hkwŷjaja mē higêt kot amnhî nhîpêx kaga hpa nē hpânhâ Tîrtûm kôt amnhî xunhwý. Jakamâ kwa kér pu mē axte ja nhîjuk ri mē kâm mêmôj tâ karõ hkêt nê. Ja pix na mex.

20 Ām ja pix kot puj mē kâm hâ karõ nê hâ kagà nê mē hwŷr kumê:

Mê kot sânti hâ mē õ hkur nê kot puj mē hkurê.
Nê mē kot mêmô mry hpar nê hkamrô runh kêt râhâ hkur nê mē hkurê.

Nê mē kot mêmô mry kamrô kur nê määñen mē hkurê.

Nê mêmijaya kot amnhî prô pix tânopxar ã mē kâm karõ.

Nê mêmijaya haxwŷja kot amnhî mjên pix tânopxar ã mē kâm karõ.

—Ām ja pix kot puj mē kâm hâ kagà nê mē kâm hâ karõ.

21 Mê panhîgêtjê mä finat Mojes kot ã mē kâm karõ anhŷrja na htem arî krî piitâ hkôt ã mē kâm hâ karõ anê. Mê panhô arîgromnu pê sap ã na htem arî ri Tîrtûm kapêr o mē ahkre xâ hâ ixkre kamâ ã mē kâm hâ karõ anê. Anê.

Mê kot Ijaew kêt xwŷnhjê hwŷr kagà mënâ ã mē harênh

Karatas 5.1

22 Hämri nhûm mē Xiakre kapêr mar o hkrî. Jejus nhŷ hâ mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijaya nê mē kot hkwŷjê jahkre xwŷnhjaya nê Kris kwŷjê piitâ Xiakre kapêr ma nhûm ja mē kâm mex nê. Jakamâ nhûm mē axpêñ mä:

—Tôe. Nà ãm hämri na Xiakre ã Ijaew kêt xwŷnhjê jarênh anê. Nà ja mex. Pu mē ã äxiok

nhō xwÿnhjē mā ja hā kagà anē hāmri nē mē hwÿr kumē. Koja Pawre mē Panāpeja wa kupy nē ma akupým mē hwÿr o mō nē mē kām kugō. E mē pahtō kot puj mē ma wa hköt mē hwÿr mō? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē Siras mē Jut Pasapas wa kuta. Jejus kôt mē kot axpēn to htō nē htōxaja kot axpēn mā hamē wa kot amnhī to mex xwÿnh ā wa harēnh jakamā nhūm mē ma Pawre mē Panāpe wa hköt mōr kaxyw wa kuta.

²³ Hāmri nē āxiok kamā Kris kwÿ pê Ijaew kêt xwÿnhjē kaxyw kagà nhīpêx nē kamā ā mē kām kapēr anē nē mē kām:

Pa? āxiok mē Siris kamā Ijaew kêt xwÿnhjaja? Xà mē amex? Mē ixpê Jejus kôt mē atōjaja na pa mē awÿr kagàja nhīpêx nē mē awÿr kumē. Mē ixpê Jejus kôt mē kot amnhī xunhwÿr xwÿnhjē jahkre ho ixpa xwÿnhjaja nē Jejus nhÿ hā mē ahkre ho mē pa xwÿnh maatijaja pa mē awÿr kumē.

²⁴ Na xep ra ja rūm mē ixkwÿjaja ma mē awÿr mō nē mēmoj tā tanhmā mē amā karō hto. Mē ate amnhī my kwrÿt kà jakàr nē amnepêm mē inhīgêt Mojes kapēr kôt amnhī nhīpêx o apa hā mē amā karō. Ka xep mē tee ri ja kukamā ajamaxpēr. No mē pajaja na pa prem mē awÿr mē rēnh kêt nē. Ām amnhī krā hköt na prem mē awÿr mō nē ā mē amā ja hā karō anē.

²⁵ Tā pa tee ri mē harēnh ma nhūm ja mē ixpê omnuj tÿx nē. Jakamā na pa mē jar akuprō nē mē akaxyw mē inhīoja wa kuta. Wa kot ma Panāpe mē Pawre wa hköt mē awÿr wa mōr nē mē amā mē ixkapēr jarēnh kaxyw. Panāpe mē

Pawreja mē inhmā wa hapē htŷx.

26 Na hte mē amā Pahihti Jejus Kris kapēr jarēnh o pa kaxyw wa amnhī grōnh kōt mē amā harēnh o pa.

27 Tā pa mē akupŷm mē awŷr wa kumē nē wa hkōt mē pahtō Jut mē Siras wa kumē. Mē ixte mē amā kagà kamā mē ixkapērja nhūm wa kot hprī hā mē amā harēnh kaxyw pa mē wa hkōt mē awŷr wa kumē.

28-29 E ja pix nē kot paj mē akurê:

Kêr ka mē sānti hā mē õ hkur kêt nē.

Nē mēmo mry kamrō kur kêt nē. Jao mēmo mry pa nē hkamrō runh kêt rāhā hkur kêt nē. Kamrō runh pa nē rī kormā tanhmā ho nē aku.

Nē kēr ka mē amyjaja amnhī prō pix tānopxar o apa.

Nē mē anijaja ajaxwŷja amnhī mjēn pix tānopxar o apa.

E ām ja pix kot paj mē amā hā karō. Tīrtūm Karō kām ja mex. Nē mē inhmā māänēn ja mex. Kot kaj mē ã amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa nē amex nē apa.

Tā ām ja pix. Mē ixpê Jejus kwŷjê jahkre xwŷnhjê mē Jejus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maatijê mē pa mē mē awŷr kagàja nhîpêx nē kumē. E kēr ka mē amex nē akīnh nē ri axpēn kōt apa. Ām ja pix na hapêx. Anē.

Nhūm prem ã kagà kamā mē kām mēmoj tā karō anē.

30 Hāmri nē Jut wa mē kām kugō nē ma ãxiok wŷr wa mē kumē nhūm wa mē ma akupŷm hwŷr o mō. Jut nē Siras nē Pawre nē Panâpeja nhūm wa mē ma akupŷm mē hwŷr o mē mō. Mōō hāmri nē mē hwŷr

pôj. Hāmri nē Jejus kwŷjê ho akuprō nē mē kām kagàja gō

31 nhūm mē kupy nē kamā harē nē kuma. Kamā mē kot mē kām mēmoj tā karō kamā harē nē kuma nē ū hā hkīnh nē akupŷm tām hamaxpēr.

32 Jut mē Siras wa kēp Tīrtūm nhŷ hā kapēr o pa xwŷnh na pre wa. Jakamā na prem mē hwŷr mōn pôj hāmri mē kām tanhmā ujarēnh to ho pa. Mē kot Jejus kôt pix mā hamaxpēr o pa kaxyw mē kām ujarēnh o pa nē mē kām:

—E kēr ka mē māmrī Jejus kôt amnhī nhīpêx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkêt nē. Anē.

33 Hāmri nē mē hkôt ri pa hā apkati xohtō nē. Hāmri nē wa akupŷm Jerujarē hwŷr nojarêt nē mē kām amnhī jarē nhūm mē wa kuma nē wa kām:

—Tōe. Nà wa māmrī ma akupŷm mō. Koja Tīrtūm war apumunh mex nē ka wa ma akupŷm amex nē akà hkīnh pē akwŷjê hwŷr akato. Anē.

34 Hāmri nhūm wa nojarêt tā nhūm Siras tanhmā hamaxpēr to nē hitōt nē mē kuri arīk nhūm Jut Pasapas pix ma akupŷm hkwŷjê kot mē hwŷr wa mēnh xwŷnhjê hwŷr mō.

35 Hāmri nhūm Pawre mē Panāpe wa Siras pyrà nē kormā ãxiok kamā pa. Hāmri nē Jejus kôt mē htō hkwŷjê mē pimrāâtā mē ahkre ho pa. Tīrtūm kapēr o mē hkôt mē ahkre ho pa.

Pawre mē Panāpe wa kot axpēn pē pikjēr ā wa harēnh

Atre 13.13; Korosē 4.10

36 Hāmri nhūm Pawre mē Panāpe war arī mē hkôt ri pa hā apkati xohtō nē. Tā nhūm Pawre hamaxpēr nē Panāpe mā:

—Kwa ma pu ma akupým ra pahte krī hkwȳ hkôt mē kām Jejus jarēnh o papa xwýnhjē hkôt akupým mō. Pu ma mē hwȳr mō nē Jejus kôt pahtō nē pahtōxjē kot tanhmā ri amnhī nhípêx to hā mē omu. Anē.

37 Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tōe. Nà pu ma mō. Nom kér pu ma amnhī kôt Juāw Makre ho mō kē axte pahto ajuta ho pahkôt mō. Anē.

38 Hāmri nhūm Pawre tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nē nhūm kām:

—Tk. Kwa na pre pahkôt pa htā Pāpir kamā tanhmā hamaxpēr to nē pahkaga nē ma akupým Jerujarē hwȳr mō. Jakamā kwarī koja axte pahkôt mōr kēt nē. Anē.

39 Hāmri nhūm Panāpe tee ri hā hihtȳx no nhūm kēp hkaga kumrēx. Jakamā nhūm wa ja hā axpēn pē axkjē nē ma ahpýnhā mō. Nhūm Panāpe amnhī kôt Juāw Makre ho mō nē wa ma pàr kām gō hipôk pē Sipre hwȳr wa mō.

40 Nhūm Pawre axtem amnhī kôt Siras wȳ nē ma wa mō. Hāmri nē wa nojarêt nhūm Jejus kôt wa htōjaja wa ho Tīrtūm wȳ nē kām:

—Pa Tīrtūm. E koja Pawre mē Siras wa ma krī hkwȳ hkôt mē kām akapēr jarēnh o ri wa pa. Jakamā kér ka wa htānopxar o ri wa hkôt apa. Anē.

Hāmri nhūm wa kato nē ma krī hkôt ri Jejus kapēr o mē ahkre ho wa pa.

41 Wa ma pyka pē Sir mē Siris kôt Jejus kôt mē htō nē mē htōxjē pumunh nē Jejus kôt mē ho mē hihtȳx o wa pa kaxyw.

16

*Ximotre kot Pawre mē Siras wa hköt ri pa hā
harēnh*

*Wam Ximotre 1.1-2; Sikūn Ximotre 1.5; Piripos
2.19-22*

¹⁻³ Tā nhūm Pawre mē Siras wa ma akupȳm krī pê Tepe hwȳr wa mō nē hwȳr pôj nē hpānhā kurūm ma Risti hwȳr mō. Hāmri nē wa hwȳr pôj nē kamā Ximotre pumu. Ximotre na pre ra katorxà pyrà nē Jejus kôt amnhī xām nhūm mē kot Jejus kôt axpēn to htō xwȳnhjaja kām hapē nē. Nē kot Jejus kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o pa hā axpēn mā harē.

Krī pê Risti mē Ikōn kamā nhūm prem ā axpēn mā Ximotre jarēnh anhȳr o pa. Jakamā nhūm Pawre mē Siras wa mō nē mē hwȳr pôj nē Ximotre kot amnhī nhīpēx ā omu nhūm Pawre kām war amnhī kôt o mōr prām nē. Nom Ximotre hkamrō pihkār na pre. Katorxà kēp Ijaew nhūm hipēēxà kēp Gres jakamā nhūm ā Ximotre hkamrō pihkār anē. Nhūm Ijaew kot katorxà hköt kēp Ijaew ā omunh jakamā nhūm Pawre hamaxpēr nē mē kaxyw kēp my kwryt kā krāhta nē arī kormā mē hwȳr amnhī kôt o mō.

⁴ Hāmri nē mē ma krī hkwȳ hköt mō. Mōō nē Ijaew kêt xwȳnhjaja ra kot amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr xwȳnhjē jahkre ho mē hköt pa. Ra Jerujarē kām mē kot Jejus kwȳjē jahkre ho pa xwȳnhjē mē Jejus nhȳ hā mē ahkre xwȳnh maatijaja mē kot mē kām mēmoj tā karōta nhūm mē ma mē kām harēnh o ri mē hköt pa.

⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē ra Jejus kôt amnhī nhīpēx mex o mō. Hāmri nhūm apkati mē krī

nhõ xwÿnh kwÿjaja mẽ uràk nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Jakamã nhũm mẽ ra ohtô rax o mõ.

Pawre tanhmã hpimtir to hã harënh

Rõmãñ 15.18-21

⁶ Tã nhũm Pawre mẽ Siras mẽ Ximotre mẽ ma pyka pê As wÿr nojarêt. Mẽ kot mẽ kãm tanhmã Jejus jarënh to ho pa kaxyw mẽ hwÿr nojarêt tã nhũm Tirtum Karõ kormã mẽ nê mẽ hkurê. Jakamã nhũm mẽ hpãnhã ma pyka hkwÿ pê Prik mẽ Karatas wa hköt pa. Ixpê Rukre na pa pre mẽ hã ajêt nẽ ma mẽ hköt ixpa ho ixpa.

⁷ Hämri nẽ mẽ pyka pê Mís ã mõ nẽ hpãnhã ma Pitñ wÿr inhmõr mã tã no nhũm Tirtum Karõ axte kê mẽ nê mẽ ixturê.

⁸ Jakamã pa mẽ arĩ Mís jakàr ã mõ nẽ gô xujanãr myì ri krí pê Tôx wÿr pôj.

⁹ Tã nhũm kamât pa mẽ ixpiitã gõr nẽ inhikwÿ nhũm Pawre tanhmã hpimtir to. Nhũm xep pi ka pê Masetõn nhõ xwÿnhja mẽ amnhĩ wÿr hwÿr kãm hihtyx o xa nhũm hprí hã omu nẽ kapêr ma. Nhũm xep pre kãm:

—Pa Pawre? Kwa amnë Masetõn wÿr mẽ ixwÿr mõ nẽ tanhmã mẽ ijahkre hto. Anë.

¹⁰ Hämri nhũm Pawre hkrâkato nẽ mẽ inhmã hpimtir jarë. Pa mẽ kuma nẽ axpën mã:

—Tô kwa tokyx pu mẽ hwÿr. Tirtum kot mẽ hwÿr mẽ parenh kênã. È pu mẽ ma mẽ hwÿr mõ nẽ mẽ kãm Jejus jarënh o mẽ ahkre. Anë.

Hämri nẽ amnhĩ to akuprõ nẽ mẽ hwÿr inhno-jarêt kurê kumrëx.

Ritre kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harënh

Piripos 1.1

11 Hāmri pa mē ma Masetōn wȳr mō. Tōx rūm ma pàr kām hwȳr mō. Hāmri nē gō nhīpôk pê Samōtas wȳr pōj nhūm mē hā pàr nhō. Hāmri nhūm apkati pa mē axte mō nē Masetōn kamā krī pê Nēap wȳr pōj.

12 Hāmri nē pàr rūm ijapōj nē hpānhā kurūm hamū krī pê Piripos wȳr ixpar o mō. Piriposja Masetōn kamā krī maati na. Rōm nhō xwȳnhjaja na prem ho kato. Jakamā pa prem ma hwȳr mō nē pōj nē tokyx axte kurūm nhȳhȳm inhmōr kêt nē.

13 Hāmri nhūm sap kato pa mē axpēn mā:

—Kwa pyhti mȳri mān hte Ijaewjaja axpēn wȳr akuprō nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh o hkrī nā. E kwa pu mē hwȳr nē gō mȳri mē hapēr o ri papa. Anē.

Hāmri nē ma hwȳr mra nē mē hapēr o ri ixpa nhūm ām mēni pixjaja axpēn wȳr akuprō. Pa mē omu nē mē kuri ixkrī nē mē kām Jejus kapēr jarēnh o mē ahkre o ixkrī.

14 Nhūm mē kot mē inhmār o hkrī xwȳnhjē hō pē Ritreja. Krī pê Xijaxir nhō xwȳnh na pre. Nē kēp kupēxē mex o wēnē xwȳnh. Na pre hte kām Tīrtūm prām o pa. Jakamā nhūm Pawre kot mē ahkre ho ūrja rōm nhūm Pahihti Jejus tanhmā Ritre hkrā hto nhūm hprī hā Pawre kapēr mar tȳx nē.

15 Hāmri nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām kurē kumrēx. Ōrkwȳ kamā hkwȳjē mē nhūm mē hkōt amnhī xunhwȳr pa. Jakamā pa mē kēp Jejus kwȳ hā mē hkrā kumrā. Mē piitā mē kot mē kēp Tīrtūm kra hā mē omunh kaxyw. Hāmri nhūm Ritre amnhī kôt mē ixwȳ nē mē inhmā:

—An kot kaj mē ixte Jesus kôt amnhī xām tÿx
ã ixpumu hā kot kaj mē ma ixtköt mō nē hpānhā
inhōrkwÿ kamā pój nē apa. Anē.

Pa mē kuma nē ma hköt mō.

*Mē kot Pawre mē Siras wa haxàr ã mē harēnh
Makre 1.23-26, 1.34*

¹⁶ Tā nhūm arīgro hō hā pa mē Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw axte pyhti mÿri mē pikuprōnh xàja wyr mō. Hāmri nē pry kamā mē kām àpênh xwÿnh niya pumu. Ra mēkarōmnuti kot tanhmā hkrā hto nhūm ÿ hā àhpumunh tÿx xwÿnhja. Nhūm hte mēkarōmnuti nhÿ hā mē kām mēmo hkukamā tanhmā ujarēnh to ho pa. Jakamā nhūm õ patrāwjaja kukwak ri ujamÿnh rūnh pē hkñh nē pa.

¹⁷ Jakamā pa mē mō nhūm niya mē ixpumu nē mē ixtā ajêt nē ma mē ixtköt mō. Hāmri nē mē kām mē ijarēnh o mē ixtköt mō nē mē kām:

—Xê mē mrān jajê pumu. Na htem Tīrtūm maati mā tanhmā amnhī nhÿpêx mex to ho pa. Tīrtūm kot mē ate amnhī tomnuj pē tanhmā mē apytar to hā mē amā ujarēnh kaxyw na mē awÿr mra. Anē.

¹⁸ Nē ãm xatā mē kām mē ijarēnh o mē ixtköt paja o ra hā apkati xohtô nē. Tā nhūm Pawre ra kām mar kaga nē nê mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

—Tk. Kwa kēp akato nē ma tē. Pa Jesus Kris nhÿ hā amā ixkapēr ka inhma nē kēp akato nē ma atēm kurê kumrëx. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kēp kato nhūm akupÿm tām hkrā.

¹⁹ Jakamā nhūm õ patrāwjaja tee ri ja hā omu nē gryk tÿx nē axpēn mā:

—Kwa ra mēkarōmnutijaja kēp kator jakamā koja axte mēmoj kukamā tanhmā ujarēnh to hkêt nē. Pu mē kukwak ri axte paxujamýnh kêt nē. Anē.

Hāmri nē Pawre mē Siras wa kamā gryk tÿx nē. Hāmri nē wa unē nē ma mē kot axpēn mar xà hā ixkre hwÿr wa hkjēnh o tē

²⁰ nē mē kot mē ho amnhīptär xwÿnhjē mā tanhmā wa ho hêx to nē mē kām:

—Kwa mē amnē Ijaewja wa omu. Na hte wa mē panhō krī kamā hêx pix o pa nhūm mē tee ri wa kapēr ma nē wa kamā gryk tÿx nē.

²¹ Mē ixte amnhī nhīpēx te kot axpēn pyràk kêt tā nhūm wa mē kot amnhī nhīpēx o mē pajahkre kaxyw nhÿhÿnh mē pahwÿr mō. Nom mē pahpê Rōm nhō xwÿnhjaja axtem mē pahte amnhī nhīpēx kēnā kot pu kêt wa kuma nē wa kapēr kôt amnhī nhīpēx. Anē.

²² Hāmri nhūm mē kuma nē piitā wa kamā gryk tÿx nē. Hāmri nhūm mē ho amnhīptär xwÿnhjaja wa kēp wa ê kaxônh o hkapa nē wa hā mē õ pôristi mā amñē nē mē kām:

—E mē ma wa o tē nē mē htak xà ho wa htak. Anē.

²³ Hāmri nhūm mē kuma nē ma wa o tē nē wa htak rax nē. Hāmri nē wa haxà nē mē hagjênh xà jamār xwÿnh mā kām:

—E kēr ka ja wa omunh mex nē kē wa kator kêt nē. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē wa o tē nē ixkre jatur xà kamā wa haxà nē wa kator pymaj hamē wa htem pī jaxà nē ho htÿx nhūm wa arī hte tÿx nē nhÿ.

²⁵ Tā nhūm kamàt. Nē kôt ã kamàt nhūm wa Tîrtûm mā amnhī jarē nē mex o mex ã wa grer o

wa nhŷ nhūm wa uràk nē mē hagjênh xwŷnhjaja wa mar o hkri.

²⁶ Puh nhūm pyka mē kām htertet tŷx nē nhūm mē hā ixkreja amnhī to àpér tŷx nē amnhī kahê xà rēnh pa. Nhūm mē hagjênh xwŷnhjê kaxpre xà piitā mē nē pirênh pa.

²⁷ Hāmri nhūm mē hamār o kuhê xwŷnhja pika tertet kamā ama nē hkrākato. Hāmri nē mē hā ixkre jakwakre kahê xà rēnh parja pumu nē mē hagjênh xwŷnhjaja hapôx par ã mē hkamnhīx nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Hāmri nē pahi kot mē hā hpîr pymaj õ wapo kapa nē ra tām kot ho amnhī pîr kaxyw.

²⁸ Hāmri nhūm Pawre tee ri ja hā omu nē kàx pê kām amŷra nē kām:

—Kwa amnhī pîr kêt nē. Ot pa mē arī ixpiitā ixkuhê. Na pa mē ixtō ixtator nē ixprôt kêt nē. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kuma nē kanê hā ahwŷ nē kuwy nē mē hwŷr axà nē mē piitā mē omu. Hāmri nē Pawre mē Sirasja wa omu nē wa hwŷr kām ma ho htertet o tē. Hāmri nē wa hā hpiijaàm kaxyw wa kutā tēm nē hkōnkrā ho nhŷ.

³⁰ Hāmri nē kànhmā xa nē wa ho kato nē ixkre kapem wa o xa nē wa kām:

—Kwa tanhmā kot pa amnhī nhîpêx to kē Tîrtûm war apyrâ nē ixte amnhī tomnuj pê ixpytâ? Anē.

³¹ Hāmri nhūm wa kām:

—Nà kot kaj amnhī kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpēr nē hköt amnhī xām nhūm Tîrtûm ja hā apumu nē amnhī katut kôt ate amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Nhūm anhōrkwŷ kamā akwŷjaja apyrâ nē

Jesus kôt amnhī xunhwȳ nhūm ã mē hipêx anẽ. Anẽ.

³² Hāmri nē wa ma hkôt ūrkwȳ hwȳr tē nē hprī hā mē kām Tīrtūm kapēr jarē nhūm mē wa mar o hkrī.

³³ Hāmri nhūm mē hagjēnh xà jamār xwȳnhja wa kām wa htak xà kuhō. Kormā kamàt kō hkwȳ kamā wa kām kuhō nē hkane. Hāmri nhūm wa mē kot Jesus kôt amnhī xunhwȳr par ã mē omu nē mē hkrā kumrā. Mē hamār xwȳnh mē hkwȳjē mē hkrā kumrār pa.

³⁴ Hāmri nhūm mē kot amnhī kaxyw Tīrtūm kôt hamaxpēr jakamā piitā hkīnh nē. Hāmri nhūm mē hamār xwȳnhja ūrkwȳ hwȳr Pawre mē Siras wa o tē nē wa kām õ nhūm wa apkū nhūm ma akupȳm mē hagjēnh xà hwȳr wa o tē nē akupȳm wa haxà.

*Mē kot Pawre mē Siras wa kām urer ã mē harēnh
Atre 22.25-29*

³⁵ Hāmri nhūm apkati nhūm krī pytar xwȳnhjaja mē õ pōristi mā anẽ nhūm mē hagjēnh jamār xwȳnh wȳr tē nē kām:

—E na mē papytar xwȳnhjaja ate Pawre mē Siras wa kām anhūrer nhūm wa māmrī ma akupȳm htēm kaxyw hā karō. Anẽ.

³⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē wa hwȳr axà nē wa kām:

—E na krī pytar xwȳnhjaja ixte war akator kaxyw war atā inhmā karō. Jakamā e wa māmrī axàmnhīx ma mō. Anẽ.

³⁷ Hāmri nhūm Pawre kām:

—Nà wa ixte tanhmā amnhī tomnuj to hkēt tā nhūm mē kot wa ixpynēnh nē wa ixtak. Wa ijaxwȳja wa ixpē Rōm nhō xwȳnh tā nhūm prem axtem nē mē piitā mē noo mā wa ixtak nē wa ijaxà.

Mē kot amarī Rōm nhō xwŷnh tak nē mē hagjēnh kêt tā nhūm mē ã mē noo mā ã wa inhîpêx anē. Kormā wa ixte tanhmā amnhī tā ixâprâr to hkêt tā nhūm mē ã wa inhîpêx anē. Jakamā kwarī kot kaj mē no hkàx ã wa ixsator kêt nē. Kê mē kot wa ijaxàr xwŷnhjaja tâm man mra nē wa ixsator pa war arī ma mō. Anē.

³⁸ Hâmri nhūm pôristija kuma nē ma akupŷm mē hwŷr mra nē mē kâm wa kapêr jarē. Hâmri nhūm mē tee ri mē urân wa kêp Rōm nhō xwŷnh ã wa harênh ma nē kâm ma htŷx nē.

³⁹ Hâmri nē ma wa hwŷr tē nē wa hwŷr axà nē wa kâm:

—Pa? E māmrī war akato nē axàmnhīx ma mō. Na pa prem war anhîpêx katì rax nē. Tā kêr ka wa axte ja mā ajamaxpêr hkêt nē. Kê ja ãm jar mē pakamā hapêx. Anē.

Hâmri nē wa kator nē wa kâm:

—E kwa wa mē inhō krî pê akato nē ma nhŷhŷm mō. Anē.

⁴⁰ Hâmri nhūm wa kuma nē kato nē ma akupŷm Ritre nhôrkwŷ hwŷr wa tē. Hâmri nē Jesus kôt wa mē htôjê pumu nē wa mē kâm amnhī jarē nē mē kâm:

—E kot paj hâmri wa mā mō. Nom kêr ka mē arī Jesus Kris kôt amnhī nhîpêx mex râhâ ho ri apa nē aa hkaga hkêt nē. Anē.

Hâmri nē wa mē kurûm kato nē ma krî hō hwŷr wa mō.

17

*Tesarõn kamā mē kot wa kamā gryk ã mē harênh
Wam Tesarõn 1.1, 2.13-14*

1-2 Tā nhūm Pawre mē Sirasja wa ma krī hkwȳ hköt pa. Piripos rūm ma Apiporip mē Apôrōn kôt wa mō hāmri nē ra Tesarōn wȳr wa pōj. Na pre hte Pawre nhȳri pōj nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwȳr agjē nē kamā mē kām Jeus kapēr jarēnh o kuhē. Jakamā nhūm wa mō nē Tesarōn wȳr pōj nē ixkre hwȳr mē hwȳr tē nē mē kām ujarēnh o xa. Nē mē kām ujarēnh o hā arīgromnu pē sap o axkrunēpxi.

3 Nē hprī hā mē kām tanhmā Tīrtūm kapēr jarēnh to nē mē kām:

—Nà Tīrtūm kapēr ā kaǵà htūm kot mē pakaxyw ām xwȳnh jarēnh. Amnhī xà htȳx kamā hamak kām htyk hāmri nē akupȳm htīr ā nhūm kot hkukamā harēnh. Tā na pre Jeusja ā amnhī nhīpēx anē. Tām kēp Krisja. Tīrtūm kot mē pakaxyw ām xwȳnhta na. Anē.

4 Hāmri nhūm mē hkwȳja kuma nē wa hköt hamaxpēr nē wa uràk nē Jeus kôt amnhī xunhwȳ. Ijaew kwȳjē nē Ijaew kêt xwȳnh kwȳjaja nē mēni kot amnhī to rūnh xwȳnh kwȳjaja nhūm mē ohtō nē amnhī kaxyw Jeus kôt hamaxpēr nē hköt amnhī xunhwȳ.

5 Tā nhūm Ijaew kwȳjaja tee ri hkwȳ kot wa hköt amnhī xunhwȳr ā mē omu nē mē hā Pawre mē Siras wa kamā gryk tȳx nē. Hāmri nē ma mra nē wa kaxyw mē kot amnhī tomnuj tȳx xwȳnh kwȳjē ho akuprō nē mē kām wa hā amȳnē. Jakamā nhūm mē ma kapēr punuj pē wa hapēr o ri mra nhūm mē piitā mē omu nē mē kuma. Hāmri nhūm mē wa hapēr o ra Jasāw nhōrkwȳ hwȳr mra. Nē mē kot Pawre mē Siras pynēnh nē ma mē utār xwȳnhjē

hwyr wa o htēm kaxyw mē kēp kahē xà mē nē mē hwyr agjē.

⁶ Hāmri nē tee ri ñorkwŷ kamā wa hapēr nhūm wa kamā amrakati. Jakamā nhūm mē Jasāw mē kot Jeus kōt axpēn to htō xwŷnh kwŷjē pynē nē ma mē kot mē ho amnhiptar xwŷnhjē hwyr mē o mra. Hāmri nē mē kām tanhmā Pawre mē Siras wa ho hēx to. Ām kapēr punuj kām kàx pē mē kām wa harē nē mē kām:

—Kwa na hte Pawre mē Siras wa pyka piitā hkôt mē kām ri mēmoj to hēx o pa. Tā wa ra mē panhō krī hwyr pōj nē jar mē pamā ri tanhmā hēx to ho ri mē pahkôt pa.

⁷ Jasāw nhōrkwŷ kamā na pre wa pōj nhūm amnhī wyr wa kuwŷ. Na hte wa hkôt mē hamaxpēr xwŷnhjaja pahihti Sesti kapēr kwŷm ri kuhpā hā kapēr o pa nē axtem nē mēō pahi pē “Jeus” anhŷr xwŷnhja kapēr kōt amnhī nhipêx o pa. Anē.

⁸ Hāmri nhūm mē kot mē ho amnhiptar xwŷnhjē mē krī nhō xwŷnhjaja mē kuma nē gryk tŷx kumrēx.

⁹ Hāmri nē Jasāw mā kām:

—E kot paj mē apē mē akàxpore hkwŷ jamŷ. Ka mē ajapōj nē ma mē panē Pawre mē Siras wa hano nhūm wa kato nē ma mō pa rī akupŷm mē amā kugō. Anē.

Hāmri nē mē kēp mē hikàxpore hkwŷ jamŷ.

Pawre mē Siras kot Perej wyr mōr ā wa harēn

¹⁰ Tā nhūm ra kamât nhūm mē kot Jeus kōt axpēn to htōjaja hāmri Pawre mē Sirasja wa ma krī pē Perej wyr wa kumē. Hāmri nhūm wa kato nē ma hwyr mō nē hwyr pōj. Hāmri nē Ijaew nhō

Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā iixkre hwȳr htēm kurē kumrēx nē wa axà.

¹¹ Perej kamā Ijaew na pre te mē kot Tesarōn kamā Ijaew pyràk kêt nē. Mē kurom mē kām Tīrtūm kapēr mar prām nē. Jakamā nhūm pre Pawre mē Siras Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho pa. Apkati mē mē ahkre mex o pa nhūm mē wa kuma nē hkīnh nē. Nē Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kamā wa kot mē ahkreta japēr nē kamā omu nē axpēn mā wa harēnh o:

—Nà ãm hāmri na wa ã Tīrtūm kapēr o mē pajahkre anē. Tīrtūm kapēr ā kagà htūm hkôt na hte wa mē pajahkre. Anē.

¹² Hāmri nē ohtō nē Jesus kôt amnhī xunhwȳ. Ijaew kwȳ nē Ijaew kêt xwȳnh kwȳ nē mēni kot amnhī to rūnh xwȳnhjaja nhūm mē ohtō nē Jesus kôt amnhī xunhwȳ.

¹³ Tā nhūm Tesarōn kām Ijaewjaja Pawre jarēnh ma. Kot Perej nhō xwȳnhjē mā Tīrtūm kapēr jarēnh o pa hā harēnh ma. Hāmri nē ma mē hwȳr mra nē mē kām tanhmā ho hēx to nhūm krī nhō xwȳnhjaja mē kuma nē ra Pawre kamā gryk tȳx nē.

¹⁴ Jakamā nhūm Jesus kôt mē htōjaja mē harēnh ma nē mē umaj Pawre kator nē ma gó xujanār wȳr o mō. No nhūm Siras mē Ximotre wa Perej kamā mē kuri arīk.

¹⁵ Hāmri nhūm mē hkwȳjaja ma Pawre o mō. Ma krī pē Atenas wȳr o mō. Hāmri nē hwȳr o pōj nē kamā kure. Hāmri nē ra akupȳm Perej wȳr nojarēt nhūm Pawre mē kām:

—E kēr ka mē ma akupȳm mō nē Siras mē Ximotre wa kām ijarē kē war amnhīm nojarēt nē tokyx man iixköt wa mō. Anē.

*Pawre kot Atenas nhō xwȳnhjē mā kapēr ā
harēnh*

Rōmān 1.18-20

¹⁶ Tā nhūm Pawreja kormā Atenas kamā pa. Siras mē Ximotre wa kamā hamak o ri kormā kamā mē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh o pa. Na pre Atenas nhō xwȳnhjaja sānti ho ohtō rax nē mē ō krī kamā unhwȳ nhūm Pawre ri omunh o ri kuhē ho pa. Na pre htem ahpȳnhā mēmo karō nhīpēxja o te Tīrtūm nhīpēx pyrà nē kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Hāmri nhūm Pawre tee ri ja hā mē omunh o ri mē hkōt pa nē hkaprī nē.

¹⁷ Hāmri nē ma amnhī kwȳjē nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwȳr pa nē kamā mē ahkre ho kuhē. Ijaewjē mē Ijaew kēt xwȳnh kot Tīrtūm ā hpijaàm xwȳnhjē mā nhūm Tīrtūm kapēr jarēnh o kuhē. Nē apkati mē mē kot mēmoj to wēnē xà hwȳr mra nē mē ujaprōr xwȳnhjē mā Tīrtūm kapēr jarēnh o kuhē.

¹⁸ Hāmri nhūm mē mar o pa. Atenas nhō xwȳnhjaja na prem axpēn kōt amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Mē hkwȳjaja kēp Epikure hkōt amnhī nhīpēx xwȳnh. Nē mē hkwȳjaja axtem kēp Etok kōt amnhī nhīpēx xwȳnh. Hāmri nhūm Pawre mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o pa nē akupȳm htīr ā harēnh o pa. Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hā axpēn kukjēr o kuhē nē axpēn mā:

—Tk. Kwa mo na hte myti ata harēnh o pa? Anē.

Nhūm mē hkwȳja mē kām:

—Ko. Axtem mēpahpām ō na hte tanhmā harēnh to. Anē.

19-21 Atenas nhõ xwÿnhjê mẽ axtem krĩ hõ nhõ xwÿnhjaja na prem kãm mẽ ujarënh nyw mar prãm nẽ. Jakamã nhãm prem mẽmoj jarënh nyw ma hãmri nẽ ãm axpẽn mã harënh pix o ri pa. Tã ra Pawre xujarënh nyw ma nẽ ma amnhã kôt mẽ kot axpẽn mar xà hã ixkre hwÿr o tẽ. Ixkre pê Areopja wýr nhãm prem amnhã kôt o tẽ nẽ kãm:

—E kwa aprí hã mẽ inhmã ate mẽmo jarënh nywta jarë pa mẽ ama. Mẽ inhmã mar prãm. Ané.

22 Hãmri nhãm mẽ kuma nẽ mẽ kãm ujarënh o xa. Mẽ kot axpẽn mar xà hã ixkre kamã Atenas nhõ xwÿnhjê mã awjarë nẽ mẽ kãm:

—E nà na ka htem anhõ mẽmo karõ nhípêx xohtôa ã apijààm pê kãm amnhã jagrer o ri apa. Pa hte ja hã mẽ apumunh o mẽ akôt ixpa.

23 Na pa ra mẽ anhõ sãnti piitã hkôt omunh o ri ixpa nẽ o mûj hõ kuhê xà kapryja wýr ixfato. Nhãm himõk ã mẽmo karõ nhípêx amrakati nom à hã kagà kot:

MÃPAHPÃM PUMUNH KÊT KUHÊ XÀ NA JA
 Ñ mẽ ate hã kagà kot anhÿr. Mẽ ate omunh kêt tã ka htem arí hã apijààm o ri apa. No pa na ixte mëhõja jarënh mar mex. Tã kot paj mẽ amã harë ka mẽ inhma.

24 —Mëpahpãm mẽ ate omunh kêt ã amnhã jarënhna Tirtum na. Tãm na pre pyka ho kato nẽ kamã mẽmoj piitã ho kator pa. Gô ho kato nẽ mry ho kato nẽ panhã ho kato. ãm mẽmoj piitã ho kator par kumrêx. Na hte pikamã nẽ kaxkwa kamã mẽmoj piitã ho amnhãptär mex rãhã ho pa. Jakamã mẽmo kaxyw kot puj mẽ jar kãm õrkwy nhípêx?

Tām kēp mēmoj piitā ho kator xwÿnh jakamā kot mēmoj to presija hkêt.

²⁵ Kēp mēmoj piitā hpām jakamā mēmoj piitā õ na. Jakamā tanhmā kot pu wem amnhī to nē kām mēmoj gō? Tām kot mēmoj piitā ho kator nē ho htīr nē kot mēmoj piitā õr kēnā kot puj kēt mē amnhī pyrà nē kām mēmoj gō.

²⁶ Na pre mē pahkukamā ahpÿnhā mē pahtiitā mē papapxà jarē nē mē pakator hā arīgro jarē. Na pre mē pahpām kot wa Atāwja nhīpêx. Jakamā nhūm Atāw kēp mē pahtiitā mē pahpàr krax.

²⁷ —Tā mēmo kaxyw na pre ā Tīrtūm mē panhīpêx mex anē? Nà ãm mē pahte amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwyr kaxyw na pre mē panhīpêx. Ja mē pahpê hihtyx kēt. Koja mēhō kām Tīrtūm prām nhūm amnhī tā omunh kurê kumrēx.

²⁸ —Nē Tīrtūm pix kukwak ri na pu htem pahtīr nē tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri papa. Mē akwÿ kot kagà jahkre xwÿnhja na pre ja hā kagà nē hā kagà ho: “Mē pahpê mēpahpām kra na pu htem papa.” Anē. Æ hā kagà kot anhÿr.

²⁹ —Tā ka prem amnhīm mēmo karō nhīpêx. ûr o hkwÿ nhīpêx nē prat o hkwÿ nhīpêx nē kēn o hkwÿ nhīpêx. Hāmri nē hipêx pa nē ho mēpahpām ã harē nē ri hā apijaàm o apa. No mē ãm amnhī krā hkôt mē ate hipêx. Tīrtūm te kot ja pyràk kēt.

³⁰ —Amnepêm mē pa xwÿnhjaja na prem mē apyrà nē ã mēmoj nhīpêx anhÿr o pa nhūm Tīrtūm ja hā mē omu nē ãm mē omu nē hā tanhmā mē hipêx to hkêt nē. Kormā mē kot kapēr mar kēt jakamā nhūm pre ja hā mē omu nē ãm mē omu. Tā

na ra mē pahte mēmo karō nhīpēx o mēpahpām nē mē pamā kapēr. Mē pahte hpānhā amnhī kaxyw ām kōt pix mā pajamaxpēr o papaja na kām hprām.

³¹ Koja nhīrmā tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to. Nē amnhī ri mē htīr tūm nē mē pa ho pa xwīnhjē jarē nē amnhī ri mē pa hkēt xwīnhjē jarē. Na pre ra ā mē harēnh anhȳr kaxyw arīgro hta. Arīgrotā ā kot hprī hā kām tanhmā mē pajarēnh to kaxyw na pre ra Jeusja xām. Kaxyw na pre akupȳm ho htīr. Nē akupȳm ho htīr jao kot nhīrmā kām tanhmā mē pajarēnh to xwīnh ā ho amnhīrīt. Anē.

³² Nhūm pre ā Pawre mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh anē nhūm mē mar o kuhē. Kot mē kām Jeus tyk nē akupȳm htīr ā harē nhūm mē mar o kuhē. Nhūm mē hkwījaja kuma nē ām kuma nē axtem nē ri hā akunha. Nom nhūm mē hkwījaja mē kurom mar tīx nē Pawre mā kām:

—E kwa mē inhmā ja mar prām. Apkati hō hā ka axte mē inhmā ja jarē pa mē ixprī hā mar mex nē. Anē.

³³ Hāmri nhūm Pawre akupȳm nhīri hpōx xà hā ixkre hwīr ma tē.

³⁴ Hāmri nhūm Xiōnīs pē Areop kām mē kām kapēr xwīnh nē mēhō ni pē Tāmaris nē mē hkwījaja kapēr mar tīx nē amnhī kaxyw Jeus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwī. Hāmri nē Pawre kōt pa.

18

*Pawre Korīt wīr mōr ā harēnh
Wam Korīt 1.1-3*

¹ Tā nhūm Pawre krī pē Atenas rūm kato nē ma krī pē Korīt wyr mō nē pōj.

² Hāmri nē nhȳri Akirti pumu. Haxwȳja kēp Ijaew. Krī pē Pōt kamā na pre kato. Tā ma pyka pē Itar wyr mō nē Itar kamā krī pē Rōm kamā hpānhā pa. Pa ho pa htā nhūm mē ñ pahihti Krawti tanhmā hamaxpēr to hāmri nē mē amnhī nē Ijaew piitā mē hanor pa. Jakamā nhūm Akirti kato nē hprō Prisire mē wa ma Korīt wyr mō. Hāmri nē hwyr pōj nē kamā pa ho pa. Jakamā nhūm Pawre Korīt wyr pōj nē wa omu

³ nē wa kuri pōj nē wa hkōt ri pa. Nē Siras mē Ximotre wa kamā hamak pē wa īhkō hā àpēnh o pa. Wa urāk nē kupēxē pytī ho ixkre nhīpēx nē ho wēnē ho ri wa hkōt pa.

⁴ Hāmri nhūm sap kato nhūm ma Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwyr pa nē kamā mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o hkrī. Ijaew mē Ijaew kēt xwȳnhē mā nhūm mē kām ujarēnh o hkrī. Nē mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē.

⁵ Tā nhūm Siras mē Ximotre wa ma Masetōn rūm Pawre wyr mōn pōj. Jakamā nhūm Pawre axte ixkre nhīpēx ã àpēnh kēt nē. Pānhā apkati mē Ijaewjē jahkre ho pa. Mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri mē hkōt pa. Kēp Tīrtūm kot mē pakaxyw ãm xwȳnh ã harēnh o ri mē hkōt pa. Xatā mē kām ujarēnh o pa.

⁶ Nom nhūm mē kām mar prām kēt nē kamā gryk kato nē kām kapēr punuj nē. Nhūm Pawre tee ri amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—E ixte mē amā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh tā ka mē amā mar prām

kêt nē. Nà mē kam nē mē māmrī ate amnhī tomnuj kām ty nē arī kam amnhī pumu no ām amnhī tā tanhmā inhmā nē hkêt nē. Ra mē ate Tīrtūm kapēr kaga kēnā. Nà kot paj mē akaga nē ma hpānhā Ijaew kêt xwÿnhjē hkôt ri mē kām ja jarēnh o ri ixpa. Anē.

Hāmri nē kànhmā xa nē hinôkà kapa nē ho apē. Mē kot hkaga hā amnhī pumunh kaxyw nhūm mē noo mā ã amnhī nhîpêx anē.

⁷ Hāmri nē ixbre rūm kato nē hijuk ri Ijaew kêt xwÿnh pê Xijutre nhōrkwÿ hwyr tē nē hpānhā Xijutre hkôt pa ho pa. Xijutre kēp Ijaew kêt tā amnhī kaxyw Tīrtūm mā hamaxpēr rāhā ho pa.

⁸ Tā nhūm Ijaew õ pê Kriptija hkwÿjē rom amnhī kaxyw Pahihti Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām. Kēp Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixbre kamā mē ahkre xwÿnh na pre. Jakamā òrkwÿ kamā hkwÿjē mē mē hpimrātā Pahihti Jejus kôt amnhī xunhwyr pa. Nē krīja kamā ra Ijaew kêt xwÿnh ohtō nē Kripti pyrà nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwÿ. Jakamā nhūm Pawre mē kēp Jejus kwÿ hā mē piitā mē hkrā kumrā.

⁹ Tā nhūm kamàt nhūm Pawre gōr nē nō nē amÿti nhūm kewe Pahihti Jejus axte hwyr kato nē kām kapēr nē kām:

—Pa Pawre? E kwa kēr ka māmrī axàmnhīx ri atar mē kām ijarēnh rāhā ho ri apa nē amnhī kamā akahak o ri mē hkôt apa hkêt nē.

¹⁰ Kot paj atānopxa nhūm mēhō tanhmā ato hkêt nē. Krī ja kamā koja mē ohtō nē ixbôte amnhī xunhwÿ. Anē.

11 Nhūm pre ã Pahihti Jejus Pawre hpimtir kām kām kapēr anē. Jakamā nhūm Korīt kām arī ri mē hkōt pa ryy nē. Arī mē hkōt pa hā amgrà pyxi nē hkōt mytwry kēp 6. Jao Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa.

12 Tā nhūm Korīt nhō xwȳnhjē nhō pika pē Gres kamā mē ho amnhīptar xwȳnh nyw Gartija. Korīt kām pa jakamā nhūm Ijaew xāptar tūmrejaja Pawre pynē nē ma hwȳr o tē nē kām tanhmā ho hēx to.

13 Jakamā nhūm Ijaew pikuprōnh xà hā ixkre kamā mē kām kapēr xwȳnh Sostenesja Garti mā Pawre o hēx nē kām:

—Kwa jahti na hte mē ixpē Ijaew kot amnhī nhīpēx kwȳm ri mē ahkre ho pa. Jao mē ixte axtem nē tanhmā Tīrtūm kōt ri amnhī nhīpēx to ho ri ixpa kaxyw mē inhmā karō ho pa. Nom mē ixte amnhī nhīpēx kuhpa hā mē inhmā karō. Anē.

14 Hāmri nhūm ra Pawre kot Garti mā amnhī jarēnh mā tā nhūm Garti amnhī to wa nē hā mē kām kapēr nē mē kām:

—Tk. Kwa kot tanhmā amnhī tomnuj tore hā. Kot tanhmā amnhī tomnuj to nhūm mē ate inhmā harēnh ronhȳx pa arī mē ama nē tanhmā mē amā hipēx to.

15 No xep ãm kot mē axāptar tūmrejaja kot amnhī nhīpēx kuhpa hā pix mā kot amnhī nhīpēx o pa kēnā. Nē mē ate mē ahkre kuhpa hā kot ri mē ahkreja pix mȳrapē na ka mē kamā agryk nē ã inhmā ho akapēr anē. Nà kot paj ja hā tanhmā ho hkēt nē. Ka mē kam nē amnhī krā hkōt tanhmā ho hprām xà hkōt tanhmā ho. Anē.

16 Hāmri nē amnhī nē mē hano.

17 Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē ra Sostenes kamā gryk nē. Kot Garti mā tanhmā Pawre jarēnh to htā nhūm kuma nē ām mar jakamā nhūm mē hā Sostenes kamā gryk. Hāmri nē unē nē Garti noo mā htak o xa. Nē htak rax nē. Nom nhūm hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām nē hkēt nē.

Pawre kot akupŷm ãxiok wŷr mōr ã harēnh

18 Tā nhūm Pawre arī Korīt kamā mē hkôt pa nē gaa nē nojarēt nē Jejus kôt htōjē mā amnhī jarē nē mē kām:

—E kot paj ma akupŷm pika pê Sir wŷr mō. Anē.

Hāmri nē mē kēp kato nē ma hwŷr mō. Nē ma amnhī kôt Akirti mē hprō Prisire wa o mō. Mōō nē krī pê Sēnkrej wŷr pôj. Nhūm Pawre amnhī kukamā mēmoj tā tanhmā Tīrtūm mā amnhī jarēnh to nē amnhī jarēnh xà hkôt amnhī krā hkēnh pa. Ijaew kot amnhī nhīpêx xà hkôt ã amnhī nhīpêx anē. Hāmri nē mē pâr wŷr agjē nē Sēnkrej rūm kato nē ma Sir wŷr mō.

19-21 Mōō nē krī pê Epes wŷr pôj. Hāmri nhūm Pawre mē hkwŷjaja pâr rūm hapôj nē krī hwŷr agjē nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwŷr mra nē hwŷr agjē nhūm Pawre mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o nhŷ. Hāmri nhūm mē kuma nē kām mar prām nē. Nē kām:

—Kwa anojarēt kêt nē. Kritpêm mē ixfkôt ri apa ryre nē Tīrtūm kapēr o mē ijahkre. Mē inhmā ja mar prām.

Anhŷr tā no nhūm mē kām:

—Nà kot paj ma mō. Nom koja Tīrtūm nhŷrmā akupŷn mē awŷr inhmē pa man akupŷn mē awŷr mō nē axte kapēr o mē ajahkre. Anē.

Hāmri nē ma mō. Ma Epes rūm pàr kām mō. Nom nhūm Akirti mē Prisireja wa Epes kamā arīk nē hpānhā kamā pa ho pa.

22 Tā nhūm Pawre krī pē Sejarej wyr pōj. Hāmri nē hpānhā kurūm ma akupym Jerujarē hwyr mō. Kot Jeus kōt htōjē pumunh mā ma mē hwyr mō. Hāmri nē mē hwyr pōj nē mē omu nē tanhmā mē kām amnhī jarēnh to nē mē kēp kato nē ma akupym āxiok wyr mō.

23 Hāmri nē hwyr pōj nē kamā mē hkōt ri pa ryy nē mē kurūm kato nē hpānhā ma akupym pyka pē Prik mē Karatas wa hwyr mō. Nē kamā mē kot Jeus kōt amnhī xunhwyr xwýnhjē jahkre ho pa. Mē kot Jeus kōt amnhī nhípēx tȳx rāhā ho pa kaxyw mē hkōt mē ahkre mex o ri mē hkōt pa.

*Apor kot Epes kām Tīrtūm kapēr jarēnh
Epes 1.1-2; Wam Korīt 3.6-9*

24 Tā nhūm Epes wyr Ijaew ō pē Aporja mō nē hwyr pōj. Krī pē Aresān kamā na pre kato. Na pre hte amnhī kaxyw Tīrtūm kōt pix mā hamaxpēr nē kapēr ā kagā htūm mar tȳx nē. Jakamā mē kām harēnh mex o pa nhūm mē piitā kām mar prām nē.

25 Nom kormā Jeus jarēnh jatur xà mar kēt jakamā ām mē kām hkrax pix jarēnh o pa. Juāw Paxis kot tanhmā mē ahkre htoja nhūm mar tȳx nē. Nē tanhmā kot mē hkrā kumrār to ho paja nhūm māänēn mar tȳx nē. Jakamā na pre hte mē kām ja pix jarēnh o pa. No Jeus kēp Tīrtūm kot mē pahwyr mēnh xwýnh ā harēnhja nhūm kormā mar kēt nē. Tā Epes wyr mō nē pōj.

26 Hāmri nē Ijaew nhō Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwyr axà nē kamā mē kām ujarēnh o

nhỹ. Amnhĩ kamã kahak kêt nẽ àmnhĩx ri mẽ kãm ujarẽnh mex nẽ. Hämri nhũm Prisire mẽ Akirti wa kot mẽ kãm ujarẽnh ã kuma nẽ war axpẽn mã:

—Kwa män kormã Jejus jarẽnh piitã mar kêt. E pu amnhĩ kôt panhõrkwý hwyr o tẽ nẽ pahprí hã kãm harẽnh jatur xàm kumẽ kê hprí hã mar pa. Anẽ.

Hämri nẽ war amnhĩ kôt kuwy nẽ hprí hã kãm ujarẽnh jatur xàm kumẽ nhũm hprí hã harẽnh piitã mar tÿx nẽ.

27 Tã ra pyka pê Gres wyr nojarêt nẽ Jejus kôt htõjê mä amnhĩ jarẽ nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kãm mex nẽ. Hämri nẽ Gres kamã Jejus kôt mẽ htõjê mä kagà nhïpêx. Apor kot mẽ hwyr amnhĩ kôt o mõr nẽ mẽ kãm õr nhũm mẽ kot omunh nẽ kamã harẽnh nẽ ho mex kaxyw mẽ kãm hipêx. Hämri nẽ hipêx pa nẽ kãm kugõ nhũm kupy nẽ mẽ kurũm kato nẽ ma mẽ hwyr mõ. Hämri nẽ mẽ hwyr pôj. Gres nhõ xwÿnh kwÿjaja na prem ra Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Tirtum kot mẽ kutã nojarêt jakamã nhũm mẽ ra hköt amnhĩ xunhwÿ. Jakamã nhũm Apor mẽ hwyr pôj hämri nẽ mẽ ïhkô hã tanhmã mẽ ho ajuta hto ho pa.

28 Nẽ xatã Ijaew mä tanhmã Jejus jarẽnh to kamã hihtyx o mẽ hköt pa nẽ mẽ kãm:

—Nà Jejusja tãm na pre Tirtum mẽ pakaxyw ãm. Tirtum kapêr ã kagà htum kamã ã harẽnh kot anhÿr. Anẽ.

19

*Pawre akupým Epes wyr mõr ã harẽnh
Rukre 3.15-16*

¹ Tā nhūm Apor kormā Korīt kām pa ri nhūm Pawre ma akupŷm Epes wŷr mō. Ma krāhakŷx kôt akupŷm hwŷr mō. Hāmri nē hwŷr pôj nē mē kot Jeus kôt amnhī nhîpêx o mē pa xwŷnhjê pumu. Nhūm mē kormā Jeus jarēnh jatur xà mar kêt nē.

² Jakamā nhūm Pawre mē hwŷr mō nē mē omu nē Tīrtūm Karō hā mē hkukja nē mē kām:

—Kwa mē ate Jeus kôt amnhī xunhwŷr xà hā arîgrotā ã xà na pre Tīrtūm Karō mē akarō mā agjē? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē kām:

—Nà mē ixte Tīrtūm Karō jarēnh mar kêt. Anē.

³ Hāmri nhūm mē kām:

—No mēmoj kôt na prem mē akrā kumrā? Anē.

Nhūm mē kām:

—Nà Juāw Paxis kot mē hkrā kumrār o paja kôt na prem mē ixkrā kumrā. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Pawre mē kām:

—Nà Juāw Paxis na pre Ijaew mā kapēr o: “Kot kaj mē mē ate amnhī tomnuj kaga nē hpānhā tām amnhī nhîpêx pa hā mē akrā kumrā.” Anhŷr o mē kām kapēr o pa. Nē mē kām Jeus jarēnh o: “Koja tokyx mēhō ixfôt hapu hā mē pahwŷr kato nē tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa. Ka mē omu nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwŷ.” Anē. Tā Jeusja na pre ã mē kām harēnh anhŷr o pa. Anē.

⁵ Nhūm pre ã Pawre mē kām Juāw Paxis mē Jeus wa harēnh anē nē hpānhā Jeus nhŷ hā mē hkrā kumrā.

⁶ Hāmri nē hpānhā mē hā ūhkra jaxwŷ nhūm Tīrtūm Karō mē hwŷr wrŷ nē mē hkarō mā gjêx pa. Hāmri nhūm mē û hā ahpŷnhā axtem mē kapēr

kwY ho kapEr nE ū hA TIrtUm mex o mex ã harEnh o kuhE.

⁷ Å mE kot amnhI nhIpEx anhYr xwYnhjaja kEp 12.

⁸ TA nhUm Pawre Epes kAm Ijaew nhO TIrtUm kapEr o mE ahkre xA hA ixkre hwYr mrar ã mytwrY axkrunEpxi. AmnhI kamA kahak kEt nE hprI hA Ijaew mA hprI hA Jejus jarEn nE mE kAm:

—E pa mE amA Jejus jarEn ka mE inhma. NA TIrtUm kot mE pahwYr mEnh xwYnhta na. NE mE pahte kamA pajamak o papa xwYnhta na. JakamA kot ka mE amnhI kaxyw hkOt ajamaxpEr nE hkOt amnhI xunhwY nhUm TIrtUm ja hA mE apumu nE mE ato hkra. AnE.

HAmri nhUm mE hkwYjaja kuma nE hkOt hamaxpEr kurEe kumrEx.

⁹ Nom nhUm mE hkwYjaja kuma nE ãm kuma nE Jejus o kapEr punuj nE. ME piitA mE noo mA kuhE nE ho kapEr punuj tYy nE. NhUm Pawre tee ri ja mE omu hAmri nE mE kurUm kato. ME pikuprOnh xA hA ixkreta rUm kato nE hpAnhA nhAm mE kot kAm “XirAn kot mE ahkre xA hA ixkre” anhYr xwYnhja wYr hpAnhA mO. NE amnhI kOt mE kot Jejus kOt amnhI xunhwYr xwYnhjE ho pa nE hpAnhA ixkreta kamA mE ahkre ho pa. Apkati mE hwYr mra nE mE ahkre.

¹⁰ Jao hA amgrA axkrut. JakamA nhUm pyka pE As kamA mE piitA Pahihti Jejus jarEnh ma. Ijaew nE Ijaew kEt xwYnhjaja nhUm mE piitA harEnh ma.

Wajaga hkwYjarEnh

¹¹ TA nhUm Pawre TIrtUm nhY hA mE kAm aa mE kot mEmoj pumunh kEt kwY ho anhYr o ri mE hkOt pa.

12 Jakamā nhūm pre htem hwȳr mra nē kēp ê hkwȳ jamȳ nē ma mē à xwȳnhjê hwȳr o mra nē mē hā haxwȳ nhūm mē akupȳm mex. Nē mēkarōmnuti kot tanhmā mē ho ho pa xwȳnhjê hā nhūm prem māänēn mē hā ê kwȳ jaxwȳ nhūm mēkarōmnutija mē kurūm hapōj nē ma mrar kurē kumrēx nhūm mē akupȳm tām hkrā.

13-14 Tā nhūm mēō patre maati Sewahtija hkra my kēp 7 nē piitā kēp wajaga. Hāmri nē mē kām Pawre pyrà nē mē nē mēkarōmnuti japōx o pa hprām nē. Jakamā kormā Jejus kôt amnhī xunhwȳr kêt tā mē kot ÿ hā Pawre pyrà nē mēhō nē hkwȳ janor kaxyw nē kām:

—E Pawre kot Jejus jarēnh o ri pa xwȳnhta nhȳ hā kot paj amā ixkapēr. Jakamā e kwa tokyx myta rūm akato nē ma tē. Anē.

15 Hāmri nhūm mēkarōmnutija mē kuma nē ām mē kuma nē mē kām:

—Tk. Mē apē Jejus mē Pawre wa hkwȳ hkêt tā mē nē ā mē inhmā akapēr anhȳr o apa. Nà Jejus mē hkwȳ pixjaja na htem Tīrtūm nhȳ hā mē kēp mē ijapōx o pa. Mē apē mē hkwȳ hkêt kēnā. Nà pa ixkatoore kaxyw ā. Anē.

16 Hāmri nhūm mēkarōmnuti kot tanhmā ho xwȳnhta mēkarōmnuti nhȳ hā wajagajē pynē nē mē htak rax o kēp mē ê kaxōnh pa nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx. Hāmri nē hkēnh nē ūrkwȳ rūm hapōj nē ma umaj hprōt nē mra.

17 Hāmri nhūm Epes kamā mē piitā ā kot mē hipēx anhȳr ā mē harēnh ma nē tee ri hamaxpēr nē kām ma nē. Ijaew nē Ijaew kêt xwȳnhjaja nhūm mē piitā tee ri kām hamaxpēr o pa. Nē Pahihti Jejus mā mex o mex ā harē.

18 Jakamā nhūm mē kot Jejus kôt amnhī xunhwyr nyw xwÿnhjaja piitā tanhmā amnhī jarēnh to. Nē mē hkwÿjaja amnhī jarēnh o:

—Nà kormā ixte Jejus kôt amnhī xām kêt ri na pa pre ã amnhī tomnuj anhÿr o ri ixpa. Tā Jejus kôt amnhī xām hāmri nē axte ã amnhī nhípêx anhÿr kêt nē. Anē.

Nhūm mē hkwÿjaja kêp wajaga htā mē uràk nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ hāmri nē amnhī jarēnh o:

—Nà ijaxwÿja kormā Jejus kôt amnhī xām kêt ri na pa pre hte nē mē no kupyr nē mē y pix o ri mē hkôt ixpa. Tā Jejus kôt amnhī xām hāmri nē axte ã amnhī nhípêx anhÿr kêt nē. Pānhā axtem amnhī nhípêx nyw o amnhī nhípêx o ri ixpa. Anē.

19 Hāmri mē õ wajaga xàhpumunh xà hā kagà jamÿ nē ma o mra nē kaxyw kuto nē kamā rēnh pa nē mē piitā mē noo mā ho xêt pa. Wajaga xàhpumunh xà hā kagàja ã kàxpore xohtô rax kumrëx tā nhūm mē Jejus gryk ã hamÿ nē o mra nē ho hxêt pa nhūm hapêx.

20 Hāmri nhūm krī nhō xwÿnhjaja ã mē kot amnhī nhípêx anhÿr ã mē omu nē ohtô rax nē mē uràk nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ.

Pawre kot Rōm wyr hkrà hā harēnh

Rōmān 1.13-15, 15.22-29

21 Tā nhūm Pawre ra akupÿm Jerujarē hwÿr nojarêt nē hamaxpēr o:

—E kot paj ixkato nē hpānhā ma Masetōn mē Gres wa hkôt ma akupÿm Jerujarē hwÿr mō. Ma mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjê pumunh o mē hkôt mō. Hāmri nē Jerujarē hwÿr pôj nē kamā

tanhmā amnhī to hpa hāmri nē hpānhā ma Rōm wŷr mō. Anē.

²² Hāmri nē hkôt ho ajuta ho wa pa xwŷnh Xi-motre mē Eras wa kām amnhī jarē nē wa kām:

—E kēr ka wa ma ixkukamā Masetōn wŷr wa mō. Kot paj kormā jar As kamā ixpa grire hāmri nē ma war akôt mō pu mē hamū ma Jerujarē hwŷr mō. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nē kato nē ma hkukamā Masetōn wŷr mō.

*Mē kot sānti hā Pawre mā àkjēr ã mē harēnh
Sikūn Korīt 1.8-9*

²³ Rōm nhūm Epes nhō xwŷnhjaja tee ri Pawre kot tanhmā Pahihti Jejus jarēnh to hā kuma nhūm ja mē kēp omnuj nē. Nhūm mē Jejus ã kamā gryk tŷx nē.

²⁴ Na prem amnhī kaxyw Tīrtūm kôt hamaxpēr kêt nē. Na prem axtem sānti ho mē hpām nē amnhī to hwŷr pê hā hpijaàm nē kām mex o mex ã harēnh o pa. Mē õ sāntija ni Xiānre na pre. Nhūm mē kām ixkre nhīpêx nē kamā hkarō nhīpêx xām. Hāmri nē hwŷr akuprō nē hā hkīnh nē hkarō hā hpijaàm nē kām mex o mex ã harē. Nhūm pre hte Temētja Xiānre nhōrkwŷ karō hkryre hkwŷ nhīpêx nē mē kām ho wēnê ho pa. Prat o hipêx nē ho wēnê ho pa. Jao ra hā mē àpênh xwŷnhjē mē nhūm mē kot haprōr xwŷnhjē kukwak ri kàxpore jamŷnh rūnh o pa.

²⁵ —Jakamā nhūm Pawre mē hwŷr mō nē pôj nē mē kām Mēpahpām Tīrtūm jarēnh o ri mē hkôt pa nhūm Temēt tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nē. Hāmri nhūm hamaxpēr nē mē kot urâk nē Xiānre

nhōrkwŷ karō hkryre nhîpêx nē ho wēnê ho pa xwŷnhjê ho akuprō nē mē kām:

—E kwa mē inhma. Na pu htem mēpanā Xiānre nhōrkwŷ karō hkryre pānhā kàxpore jamŷnh rūnh o papa.

²⁶ Tā mān ka mē ra ham hpôx xwŷnh Pawreja pumu nē kapēr ma. Na hte jar mē panhō krī kamā nē As piitā hkôt mē kām mēpanā Xiānre karō nē mē kām kapēr o pa. Xep mē pahte mē hkarō nhîpêxja kēp mēpanā kumrēx kêt ã mē kām harēnh o pa nhūm xep mē ohtō nē kuma nē ra hkôt hamaxpēr.

²⁷ —Kwa ja mex kêt. Koja mē kapēr ma nē hkôt amnhī nhîpêx hāmri nē axte mē pahte ixtre karō hkryre nhîpêx xwŷnhta japrōr kêt nē. Hāmri nē mē paxàpênh o kapēr punuj nē. No ãm ja pix omnuj kêt. Koja mēpanā Xiānre mā amnhī jarēnh xà hā ixtreja kaga hpa. Nē haxwŷja karōja kaga. Mē piitā kām hapē kēnā. As kamā nē pyka piitā hkôt mē piitā kām hapē nē hwŷr mra nē amnhī to hwŷr o pa. Kēp mēpanā mex kumrēx tā koja mē Pawre kapēr gryk ã hkaga hpa nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Hāmri pu mē axte mē kukwak ri pakàxpore rax nē papa hkêt nē. Kwa tanhmā kot puj mē amnhī nhîpêx to? Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē tee ri ã kapēr anhŷr ã kuma nē Pawre kamā gryk tŷx kumrēx. Nē gryk xàj kàx pêe kapēr nē xatā kapēr tŷx kām kapēr punuj nē. Nē kapēr o:

—Xiānre na mex kumrēx. Kēp mē pahpê Epes nhō xwŷnhjê nā maati na.

Anhŷr o kàxpêe kapēr o kuhê.

²⁹ Hāmri nhūm krī nhō xwŷnh piitā mē kuma nē mē hwŷr hprōt nē haxwŷja gryk nē kàxpêe mē hkôt

ã harẽnh anhŷr o kuhê. Hāmri nẽ gryk xàj Pawre hkôt ri wa pa xwŷnhja wa unê nẽ ma mẽ kot axpẽn mar xà hã ixkre hwŷr wa hkjênh o tẽ. Masetõn nhõ xwŷnh wa kêp Gajore mẽ Aristakja nhũm mẽ wa unê.

³⁰ Hāmri nhũm Pawre mẽ kot wa unênh ã mẽ omu nẽ tee ri wa hkukamã hamaxpêr nẽ mẽ hkôt hprõt nẽ mẽ kãm tanhmã kapêr to kaxyw nom nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhîi xunhwŷr xwŷnhjaja ja nê kãm kapêr kãm hihtyx nẽ.

³¹ Hāmri nhũm As kamã mẽ kot mẽ ho amnhîptâr xwŷnh kwŷnjaja ã mẽ kot amnhîi nhîpêx anhŷr ã mẽ omu nẽ Pawre hwŷr hpêr mẽ. Mẽ kãm hkînh jakamã kot mẽ hkôt htêm nhũm mẽ kot hpîr pymaj hwŷr hpêr mẽ nẽ mẽ hkôt htêm nê hkurê kamã hihtyx nẽ.

³² Rôm nhũm mẽ piitã mẽ kot axpẽn mar xà hã ixkre hwŷr pikuprõnh pa nẽ kàx pê kapêr punuj o kuhê. Nom axpẽn kôt kapêr kêt nẽ. Âm axpẽn kwŷm ri kàx pê tanhmã kapêr punuj to ho. Nhũm mẽ hkwŷnjaja hprî hã mẽ mar kêt tã amarî amnhîi krâ hkôt kàx pê kapêr punuj nẽ.

³³ Nhũm Ijaew kwŷnjaja tee ri ja hã mẽ omu nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa okora. Koja mẽ nã Xiânre hã gryk hâmri nẽ tanhmã mẽ pahpê Ijaew to nà? Anẽ.

Hāmri nẽ hamaxpêr nẽ mẽ hwŷr amnhîo pê Aresânja mẽ nẽ kãm:

—Kwa ma mẽ hwŷr tẽ nẽ mẽ kãm tanhmã mẽ pahtã axâprãr to. Pawre kêp mẽ pahkwŷ htã tãm na mẽ kãm mẽ gryk jaxà. No mẽ papajaja na pu mẽ kãm mẽ gryk jaxàr kêt nẽ. Anẽ.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē hwȳr tē nē xa nē tee ri kot mē ho hpinhkrēnh kaxyw kānhmā mē kām īhkra pēr kaprȳ.

³⁴ Nhūm mē omu nom hpinhkrēnh kêt nē arī kàx pêr kapēr punuj ã 2 or. Nē kàx pêr kapēr o:

—Mēpanā Xiānreja mex o mex. Kēp mē pahpē Epes nhō xwȳnhjē nā mex na. Anē.

³⁵ Tā nhūm mē õ pahi nhō kōwenatō jatā tanhmā Epes nhō xwȳnhjē ho hpinhkrēnh to hāmri nē ja nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa mē anhīkrē. Mē piitā kot Xiānre mex o mex ã omunh kēnā. Nē mē pahpē kām amnhī jarēnh xà hā iixkre jamār xwȳnh ã mē kot mē pahpumunh mex. Nē kaxkwa rūm karō kot mē pahwȳr tēm nhūm mē pahpē hamār o papa xwȳnh ã nhūm mē kot mē pahpumunh mex.

³⁶ Jakamā mēhō kot kêt we mē pahpē hamār xwȳnh kêt ã mē pajarē? Ra mē piitā mē kot ja hā mē pahpumunh jakamā kwa mē anhīkrē nē ri ã akapēr anhȳr kêt nē.

³⁷ No mē ate wa unēnh nē amnhī kôt wa ho atēm xwȳnhta wa. Wa kot tanhmā mēpanā Xiānre ho kapēr punuj to rȳ kēp õ iixkre kamā àhkīnh kêt tā ka mē amarī wa unē nē amnē amnhī kôt wa o tē.

³⁸ —Kwa kê Temēt mē hkwȳjaja kām tanhmā wa ho kapēr to hprām nē ma pahihti hwȳr wa o tē nē kumā mān tanhmā wa ho kapēr to. Mēmoj tā axpēn mā mē kapēr xà hā arīgrota ãã.

³⁹ Rȳ ka mē amā mēmoj jarēnh prām nē arīgroja ã mān rī kormā mēmoj jarē.

⁴⁰ No jarāhā mē ate amnhī nhīpēxja te mē ate pahihti kutā amnhī xunhwȳr nē ho akapēr punuj pyràk. Koja Rōm nhō xwȳnhjē nhō pahi mē ajarēnh

ma hāmri nē mē ate kamā agryk ā amnhī kamnhīx. Hāmri nē mē atā ixtukja pa tanhmā kām mē ajarēnh to? Mēhō nhŷ hā na ka mē ā apikuprōnh nē amnhī nhīpêx anē? Nà amnhī krā hkôt na ka mē akuprō nē ā amnhī nhīpêx anē. Anē.

⁴¹ Hāmri nē mē kām kapēr pa nē mē hano nhūm mē anhgṛā nē ma akupym ūrkwŷ hwŷr hapēx.

20

Pawre ma Masetōn mē Gres wa hwŷr mōr ā harēnh

¹ Hāmri nhūm Pawre ra nojarēt. Jerujarē hwŷr mōr mā nom kormā pika pē Masetōn kumrēx wŷr mōr nē kurūm ma akupym Jerujarē hwŷr mōr mā. Hāmri nē nojarēt nē mē kot Jejus kōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē ho akuprō nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—E kot paj ma mō. Nom kēr ka mē arī ixwakre kamā Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpêx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām:

—E mē māmrī ixwa kre kamā axamnhīx aja-makētkati nē ri apa. Anē.

Hāmri nē kato nē ma Masetōn wŷr mō.

² Nē hwŷr pōj nē kamā krī hkwŷ hkôt mō nē nhŷri mē kot Jejus kōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē pumu nē Tīrtūm kapēr o mē ahkre. Mē kot hkôt amnhī nhīpêx mex nē kām hprām xà hkôt pix mā amnhī nhīpêx kaxyw mē kām kapēr o ri mē hkôt pa. Hāmri nē kato nē ma mō nē pyka pē Gres wŷr pōj.

³ Nē kamā mē hkôt pa hā mytwrŷ axkrunēpxi hāmri nē akupym pyka pē Sir wŷr nojarēt. Nē ma

pàr kām hwȳr mōr kaxyw nē amnhī tā Sir kamā Ijaew kwȳ kot tanhmā harēn to hā amnhī jarēn ma. Na prem ra hā axpēn mā amȳnē nē axpēn mā:
—E koja amnē mē pahwȳr mō pu mē nhȳri omu nē hpīr kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm Pawre amnhī tā mē kapēr ma nē pàr kaga nē mē hwȳr mōr kēt nē. Hāmri nē awjanā nē Jerujarē hwȳr Masetōn kamā pa.

⁴ Nhūm Jejus kôt htō hkwȳjaja ma hkôt mō. Ā mē hixi kot anhȳr.

Perej nhō xwȳnh Sopatōja. Piro hkra na pre.

Nē Tesarōn nhō xwȳnh Aristak mē Sikūn wa.

Nē Tepe nhō xwȳnh Gajoreja.

Nē As nhō xwȳnh Xikitre mē Torow wa.

Nē Ximotreja.

Jajaja na prem ma Pawre hkôt Jerujarē hwȳr mō.

⁵ Nē pa ixpē Rukre ixte mē amā ja jarēn nē hā kagà xwȳnhja na pa axte Pawre hā ajēt nē hkôt mō. Jakamā nhūm jajaja piitā ma wa ixsukamā Tōx wȳr mō nē kamā wa ixsukamā hamak o pa.

⁶ Tā pa wa ma krī pē Piripos rūm ixsukamā nē pàr kām ma mē hkôt mō. Arīgro pē Pas jakānh mē ma mē hkôt mō.

Tā wa ixtā arīgro pē 5 nē mē hkôt Tōx wȳr pōj nē kamā mē omu nē mē hkôt ixpa hā ixtā ū semān.

*Pawre kot akupȳm Exik o htīr ā harēn
Juāw 5.21; Atre 9.36-43*

⁷ Tā nhūm sap nē kamāt pa mē kot Jejus kôt amnhī xunhwȳr xwȳnhjē hkôt akuprō nē axpēn kutā apku nhūm Pawre mē kām kapēr. Ra apkati hkôt mē inhnojarēt kaxyw jakamā nhūm mē kām

Tīrtūm kapēr jarēnh ryy nē. Ra kōt ā kamāt nhūm arī mē kām harēnh o nhŷ.

⁸⁻⁹ Ixkre hprēk axpēn nhîpy axkrunēpxi nhîtep xà kamā na pa prem akuprō nē mar o ixkrī. Ixkreja kamā kanê ohtô nē hpôk o harir. Jakamā nhūm Pawre arī mē kām ujarēnh o nhŷ nhūm mēhō xâptâr nyw Exikja ra ōtxwa htŷx nē mē ixturi ōt o nhŷ. Janere hâ ōt o nhŷ. Tā ra gōr nē janere pē kato nē ahparmā tē nē pykap tēm. Pa mē tee ri omu nē ahparmā hwŷr ixprōt nē wrŷ nē omu nhūm htyk mex nē nō. Kŷj rûm ahpar mā htêm ryy jakamā htyk mex nē nō. Hämri nhūm hkwŷjaja tee ri omu nē hkaprī htŷx nē kumŷ nē mŷr o hkri.

¹⁰ Hämri nhūm Pawre mē ixtôt wrŷ nē hwŷr tē nē htyk ā omu nē kumŷ nē mē kām:

—E mē amŷr kêt nē. Ra htyk tā koja Tīrtūm akupŷm mē pamā ho htř.

Anhŷrja kōt nhūm akupŷm htř.

¹¹⁻¹² Hämri nhūm mē akupŷm htř ā omu nē hkñh tŷx kumrēx. Hämri pa mē akupŷm kŷx pē ixtre hwŷr api nhūm Pawre mē inhñmā pâwti hkwŷ nhîrē nē mē inhñmā kugō pa mē Jejus kot mē panê htyk mā ijamaxpēr pē kuku. Hämri nhūm Pawre axte mē kām kapēr o ŷr râhâ nhūm myt kato pa mē kēp anhgrâ nē ma ixpa.

Pawre Mîrêt wŷr mõr ā harēnh

¹³ Hämri pa mē inhnojarêt nhūm Pawre mē ixtre hkôt mē inhñmõr xwŷnhjê mā:

—E kér ka mē ma pâr kām ixtukamā mō. Kot paj ahte ma kŷx pē mē akôt ixpar o Asôt wŷr mō. Hämri nē hwŷr pôj nē mē anhõ pâr mā axà pu mē ma pahpimrâatâ ma hamû mō. Anē.

¹⁴ Hāmri pa mē kuma nē ma mō nē mēmo arīgro hā Asôt kamā axpēn wyr pōj. Hāmri nhūm Pawre mē ixtkōt pār wyr axà pa mē ma krī pē Mítirēn wyr mō.

¹⁵ Nē hwyr pōj nē kurūm kormā mō nhūm apkati pa mē gō hipōk pē Kiw jakrenh o mō. Nē hakre nē mō nhūm apkati pa mē gō hipōk pē Sām wyr pōj nē hā pār nhō. Hāmri nhūm apkati pa mē axte mō nē Mīrēt wyr pōj.

¹⁶ Nom nhūm ra Pawre nojarēt nē. Kām tokyx As rūm kator nē Jerujarē hwyr mōr nē tokyx hpōx prām nē. Kām mē hkīnh pē Pētekos xwyj ri hwyr hpōx prām jakamā nojarēt tŷx pa mē Epes wyr inhmōr kēt nē.

Pawre kot Epes kamā Kris kwyjē mā amnhī jarēnh

¹⁷ Tā pa mē Mīrēt wyr pōj nhūm Pawre amnhī wyr Epes wyr Jejus kwy jahkre ho mē pa xwyjhē hā karō.

¹⁸ Hāmri nhūm mē man mē ixwyr mō nhūm Pawre mē omu nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Nā ixte mē amā amnhī jarēnh kaxyw na pa mē atā karō. Ra mē ate tanhmā ixte amnhī nhīpēx to hā ixpumunh mex. Wam mē awyr As wyr ixpōxta ā ka prem aprī hā ixpumunh mex nē.

¹⁹ Na pa pre mē akōt ri mē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Te ixpē mē amā ixapēnh xwyjh pyràk. Nē Pahihti Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri mē akōt ixpa. Nē ixkwy Ijaew kwy kot Jejus kapēr kaga hā mē omu nē ixkaprī nē inhmīr o ixpa. Nhūm prem Jejus ā ixtomnuj pa amnhī xà htŷx kamā ijamat o ri mē hkōt ixpa.

20 Nom arĩ ri Tīrtūm kapẽr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa rãhã nẽ aa hkaga hkêt nẽ. Mẽ anhõrkwỹ kamã nẽ mẽ ahkre xà hã ixkre kamã. Mẽ ate tãm amnhĩ nhípêx prãm xàj pa pre ã mẽ ajahkre mex anhýr rãhã ho ri mẽ akôt ixpa.

21 —Nẽ mẽ ixpê Ijaewjê mẽ mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjê mẽ pa pre mẽ ajahkre ho axpẽn pyràk. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nẽ hpãnhã Tīrtūm kôt amnhĩ nhípêx kaxyw. Nẽ amnhĩ kaxyw mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kôt ajamaxpẽr kaxyw na pa pre mẽ akôt ri mẽ ajahkre rãhã ho ri ixpa.

22 —Tã ra Tīrtūm Karõ kot akupým Jerujarẽ hwýr inhmẽnh jakamã pa kormã hwýr mõ. Kot paj hwýr pôj nhãm krã nhõ xwýnhjaja Jejus ã ixtomnuj nẽ nom tanhmã mẽ kot ixtoja kukamã ixte ixprí hã ixàhpumunh kêt.

23 Ja pix na ixte omunh. Na pa hte nhýri pôj nhãm htem Jejus ã ixpynê nẽ mẽ hagjênh xà kamã ijagjê nẽ tanhmã inhípêx to. Tīrtūm Karõ na pre ra ã mẽ kot inhípêx anhýrja kukamã inhmã mẽ harẽ. Jakamã ixte amnhĩ kukamã amnhĩ tã ixàhpumunh mex. Kot paj xep akupým Jerujarẽ hwýr pôj nhãm mẽ ixpumu nẽ Jejus ã tanhmã inhípêx to.

24 Tã no pa amnhĩ kamã ixbahak kêt o inhmã mẽ uma hkêt nẽ. Koja mẽ kãm ixpír prãm nẽ mãmrí ixpí. Inhmã ixtyk pyma hkêt. Âm mẽmoj pixi na inhmã hprãm. Ra Pahihti Jejus kot mẽmoj tã inhmã karõ xàja na inhmã kormã ixtír ri hatur xàm mẽnh prãm. Tīrtūm kãm mẽ pajapê hã kot mẽ pahto mex prãm xàj mẽ pahwýr Kra Jejus mẽnh nhãm mẽ panê tanhmã amnhĩ nhípêx to hã harënhja na inhmã mẽ piitã mẽ kãm harënh jatur xàm mẽnh prãm.

25 —Tā e ixkràmnhwŷjaja. Na pa pre mē akôt mē ajahkre rāhā ho ri ixpa. Mē ate Jeus kôt amnhĩ nhípêx mex rāhā ho ri apa kaxyw. Tā kot puj pēr mē axte axpēn pumunh kêt nē.

26-27 —Na pa pre ra mē amā Tīrtūm kapēr piitā harēnh pa. Mē ate mar tŷx nē hkôt pix mā amnhĩ nhípêx o apa kaxyw. Jakamā koja mē anhō krī nhō xwŷnhjê hō amnhĩ kaxyw Jeus kôt hamaxpēr prām kêt nē rī tām. Kwār māmrī kot amnhĩ tomnuj kamā ty nē arī tām amnhĩ pumu no ām kē amnhĩ tā tanhmā inhmā nē hkêt nē.

28 —E mē ate Kris kwŷ jahkre ho apa xwŷnhjaja. Kêr ka mē amnhĩ pumunh mex o ri apa. Nē mē kot Jeus kôt amnhĩ xunhwŷr xwŷnhjê jamâr mex o ri apa. Ja kaxyw na pre Tīrtūm Karō mē kaxyw mē axunhwŷ. Tīrtūm Kra Jeus kot htyk o Tīrtūm mā mē pahte amnhĩ tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa jakamā kér ka mē kām mē omunh mex o ri mē hkôt apa. Te ôwêhti jamâr xwŷnh kot ôwêhti jamâr mex o ri pata pyràk.

29 —Kot paj ma mō nhūm mēmojjaja ixpānhā mē awŷr pôj nē mē ate Jeus kaga hprām xâj tanhmā mē amā hêx to ho ri mē akôt pa.

30 Nē mē akwŷjaja mē urà nē tanhmā hamaxpēr punuj to nē mē ate Jeus kaga hprām xâj hêx rom tanhmā mē amā kapēr to ho ri mē akôt pa.

31 Jakamā kwa mē o kora. Kêr ka mē axkām ajamak rom nē ri apa. Kê jajaja nhýrmā ã mē amā kapēr anē ka mē ama nē mē hkôt ajamaxpēr kêt nē. Mē ate mē mar nē mē hkôt ajamaxpēr pymaj na pa pre mē akôt ri mē ajahkre ho ri ixpa hā ixtā amgrà axkrunêpxi. Arīgro hā nē kamât kām mē ajahkre rûnh o ri ixpa. Nē mē ate mē amā mē hêx

xwÿnhjê hkôt amnhîi xunhwyr pymaj më ajahkre pê te inhmîr pyràk o ri më akôt ixpa.

32 —E kot paj Tîrtûm nhîhkram më ajagjênh pa. Koja më atânopxar o ri më akôt pa nê më akutâ nojarêt râhâ ho pa. Hämri ka më ãm hkôt pix mä amnhîi nhîpêx. Jao Jeus kaga hkêt nê. Hämri nhûm nhîrmä Tîrtûm më pahpê hkrajê piitâ tanhmä më pahto mex to.

33 —Na pa pre më akôt ixpa ry htâ no ãm aa mêmôj tâ më awyr kêt nê. Më axê hkwyr hâ më awyr rî më akàxpore hâ më awyr o ri ixpa hkêt nê.

34 Na pa pre amnhîi pa kukwak ri amnhîm ixujaprôr pê ixâpkur o ri më akôt ixpa. Nê ixtôt më pa xwÿnhjê mä ixujaprôr o ri ixpa. Ra më ate ja hâ ixpumunh mex.

35 —Tâ mêmô kaxyw na pa pre ã më akôt amnhîi nhîpêx anhîr o ri ixpa? Nà më ate ja hâ ixpumunh nê ixpyrà nê ã amnhîi nhîpêx anhîr o ri apa kaxyw. Nê ixpyrà nê tanhmä më kute xwÿnhjê ho ajuta hto ho ri më apa kaxyw. Na pre Pahihti Jeus ja jarênh o: “Koja mëhô amâ mêmôj gô ka amnhîm apy nê akînh nê. Nom kot kaj kam nhâm mëhô mä mêmôj gô hämri nê akînh tŷx o ate mëhô mä mêmôj nhôrta jakre.” Anê.

36 Na pre ã Pawre më kâm ujarênh anhîr pa hämri pa më ra inhnojarêt. Hämri nhûm më piitâ hkönkrâ ho hkrî pa nhûm Pawre më ho Tîrtûm wî.

37-38 Hämri nhûm më piitâ kâm Pawre hkînh tŷx jakamä mîr rax o kuhê. Tee ri kot axte më kot axpênpumunh kêt ã më kâm amnhîi jarênhja ma nê hkaprî htŷx nê. Nê hkaprî xâj kahti hkôt hamî nê

mur. Hāmri nē ma Jerujarē hwȳr hkujaēk kaxyw mē ixtōjē re nē pàr krem agjē nē axte mō. Ma gô hipôk pê Kosti hwȳr ixkatât kôt mō nē hā ajêt. Hāmri nhūm apkati pa mē axte hamū mō nē hpānhā gô hipôk pê Roxti hwȳr mō nē hwȳr pôj nē hā pàr xi. Hāmri nē hpānhā axte krī pê Patar wȳr mō.

21

Pawre kot Jerujarē hwȳr hpôx ã harēn

¹ Tâ pa mē gô mȳri Jejus kôt mē ixtōjê re nē pàr krem agjê nē axte mō. Ma gô hipôk pê Kosti hwȳr ixkatât kôt mō nē hā ajêt. Hāmri nhūm apkati pa mē axte hamū mō nē hpānhā gô hipôk pê Roxti hwȳr mō nē hwȳr pôj nē hā pàr xi. Hāmri nē hpānhā axte krī pê Patar wȳr mō.

² Hāmri nē hwȳr pôj nē pàr rûm ijapôj nē pàr ò pumu. Nhūm ra pyka pê Wēnīs wȳr nojarêt pa mē hwȳr agjê nē ma kamā axte mō.

³ Môõ nē amȳm amnhī kukamā gô hipôk pê Sipre pumu. Hāmri nē upôk rûm hakrenh mā mō nē pyka pê Sir wȳr mō nē kamā Xir hwȳr pôj nē hā pàr nhô. Pàr pâm kot krī kamā pàr kukrêx rer kaxyw pa mē kormā hā ajêt nē tokyx axte nhām inhmôr kêt nē.

⁴ Hāmri pa mē kutêp api nē krī kamā mē kot Jejus kôt axp n to ht o n  ht ox xw nhj e jap r o m . H mri n  nh ri m  omu n  m  hk t ri ixpa ho ixt  ū sem n. Nh m prem T rt m Kar  nh  h  Pawre m  kap r n  k m:

—Kwa Pawre m  inhma. Kot ka Jerujar  hwȳr p j nh m xep m  k m akur  xw nhjaja tanhm  anh p x to. T rt m Kar  na   akukam  m  inhm  ajar nh an . Jakam  kwa hwȳr am r k t n . Na pa m  tee ri akukam  ijamaxp r. An .

⁵ H mri nh m amnh  t  m  kuma n   m  m  kuma n  Jerujar  w r hkr  kam  hihty  n .

Jakamā nhūm semān hapēx pa mē axte inhnojarêt. Axte Jerujarē hwȳr kormā inhmōr kaxyw inhnojarêt. Nhūm Jejus kôt mē ixtōjaja mē kot mē ixkujaēk kaxyw piitā pàr wȳr mē ixfköt mō. Mē hprō nē mē hkrajē mē nhūm mē pimrātā mē ixfköt mō. Hāmri pa mē pàr wȳr pōj nē gō mȳ ri ixpiitā ixfkōnkrā ho ixkrī hpa nē amnhī to Tīrtūm wȳ.

⁶ Hāmri nē mē kām amnhī jarēnh pa nē mē noo mā pàr krem agjē nē ma axte mō nhūm mē awjanā nē ma akupȳm ūrkwȳ hwȳr hapēx. Hāmri pa mē kurūm kormā ma Jerujarē hwȳr mō.

⁷ Mōō nē krī pē Poremax wȳr pōj nē hā ajēt. Hāmri nē pàr rūm ijapōj nē axte krī kamā Jejus kôt mē ixtō nē mē ixtōxjē japer o mō nē nhȳri mē omu nē mē kuri amnhīm hikra.

⁸ Tā nhūm apkati pa mē axte mō. Pānhā ma krī pē Sejarej wȳr mō. Hāmri nē hwȳr pōj nē Firipti kuri pōj. Firiptija kormā nyw ri mē kot Jerujarē kamā mē mjēn htyk xwȳnhjē mā mē apkur xà nhōr ho pa kaxyw mē ho 7 nē mē unhwȳr xwȳnhjtajē hō na pre. Tā hpānhā kēp Tīrtūm kapēr jarēnh o pa xwȳnh.

⁹ Nhūm hkra nijaja kēp kwat. Piitā mjēn kēt nē hkukrit rāhā pa. Mē kēp Tīrtūm nhȳ hā kapēr o mē pa xwȳnh na pre mē. Jakamā pa mē mē kuri pōj.

¹⁰ Hāmri nē mē hköt ri ixpa hā ixtā apkati grēre nhūm Akapō Jutej rūm man mē ixwȳr mōn pōj. Kēp Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa xwȳnh na pre.

¹¹ Hāmri nē mē ixwȳr pōj nē Pawre pumu nē hkukamā kot tanhmā harēnh to kaxyw hwȳr tēn kēp hprexā kapa nē ho amnhī te hpre nē ho amnhī pa hpre nē xa. Hāmri nē mē inhnoo mā Tīrtūm

Karõ nhŷ hã mẽ kot tanhmã hipêx to hkukamã kãm awjarẽ nẽ kãm:

—E kot kaj Jerujarẽ hwŷr pôj nhûm Ijaew xâptâr tûmjaja apumu nẽ ã anhîpêx anẽ nẽ apa hpre nẽ ate hpre hâmri nẽ Ijaew kêt xwŷnhjê nhîhkram ajaxà. Koja mẽ ã anhîpêx anẽ. Anẽ.

12 Hâmri pa mẽ tee ri ã ujarênh anhŷrja ma nẽ Pawre kamã ixkahak tŷx nẽ ixkaprï nẽ inhmyr o ixkrï. Nẽ xatã kot mẽ hwŷr mõr nê kãm ixkapér kãm ixihtyâx nẽ kãm:

—Kwa mẽ ixkapér ma Pawre. Mẽ hwŷr amõr kêt o mẽ hwŷr amõr kêt. Anẽ.

13 Hâmri nhûm mẽ inhma:

—Tk. Kwa mẽ amyr kêt nẽ. Na pa mẽ apumu nẽ ixkaprï nẽ. Nà kot paj ma mẽ hwŷr mõ. Kwâr mẽ mämri Pahihti Jejus ã tanhmã ixtos rŷ hã ixpí. Ixte amnhî kamã ixkahak kêt. Anẽ.

14 Hâmri pa mẽ tee ri mẽ hwŷr mõr nê hkurê kapry nẽ kãm:

—Tôe. Nà kam nẽ Tîrtûm kãm hpräm xà hkôt mämri mẽ hwŷr mõ rŷ mẽ hwŷr amõr kêt nẽ. Anẽ.

15 Tâ pa mẽ ra inhnojarêt nẽ amnhî to ix-pikuprõnh pa nẽ ma Pawre hkôt Jerujarẽ hwŷr tâ ma mõ.

16 Hâmri nhûm Sejarej kamã Jejus kôt mẽ ixtos hwŷjaja ma mẽ ixtos mõ. Pa mẽ mõõ nẽ Jerujarẽ hwŷr pôj. Hâmri nhûm mẽ ixtos mẽ mõr xwŷnhjaja mẽ ixtos mõ nẽ Mënasõ nhõrkwŷ hwŷr mẽ ixtos pôj. Mënasõja Sipre kamã na pre kato. Tâ hpânhâ Jerujarẽ hwŷr ahpa nẽ kamã ri pa ho pa. Na pre ra Jejus kôt amnhî xãm ã hã amgrà xohtô nẽ. Tâ pa mẽ kuri pôj.

Pawre mē Xiakre wa harēnh

Atre 15.3-21; Wam Korīt 9.19-22, 10.32-33

17 Tā pa mē Jerujarē hwȳr pōj nhūm Jejus kōt mē ixtōjaja mē ixpumu nē hkīnh nē.

18 Hāmri nhūm apkati pa mē ma Pawre hkōt Xiakre hwȳr mō. Nhūm mē kot Tīrtūm kapēr o mē ahkre xwȳnh piitā ra kuri akuprō nē mē ixfutēp hkīnh.

19 Jakamā nhūm Pawre mē hwȳr axà nē mē kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā amnhī jarē nē mē kām:

—Pa na ka mē rī akrī. E ot pa axte mē apumunh mā mō. Ixte mē amā amnhī jarēnh ā amnhī jarēnh kaxyw. Nā na pa pre ma Ijaew kēt xwȳnhjē hkōt ixpa nē mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Nhūm Tīrtūm inhīhkō hā ixfutā nojarēt mex jakamā nhūm prem inhma nē ohtō rax nē mē pahpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwȳ. Anē.

20-25 Hāmri nhūm mē Ijaew kēt xwȳnh kwȳjaja kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr ā mē harēnh ma nē mē ū hā hkīnh nē mē hā Tīrtūm mā mex o mex ā harē. Hāmri nē Pawre mā kām:

—Nā na pa prem ra mē harēnh ma. Hāmri nē mē kām kagà nhīpēx nē mēmoj tā mē kām karō nē mē hwȳr kumē. Mē kot omunh nē kamā harēnh nē hkōt amnhī nhīpēx o pa kaxyw.

Na pa prem kagàja kamā mē kot sānti nhō hkur nē mē hkurē.

Nē mry kamrō hkur nē mē hkurē.

Nē mēmo mry hpar nē hkamrō runh kēt rāhā hkur nē mē hkurē.

Nē mē kot amnhī prō pix tānopxar kaxyw mē kām hā karō.

Nē mēnijaja kot amnhī mjēn pix tānopxar kaxyw mē kām hā karō.

Nē nhām mē kot axpēn to amnhīkati nē mē hkurē. Ā na pa prem ja hā kagà nē mē hwȳr mēnh anē. Jakamā e mē inhma. Na ra mē pahpē Ijaew kwȳjaja ohtō rax kumrēx nē mē pahpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwȳ. Mān ka pre mē harēnh ma. Na htem Jejus kōt amnhī nhīpēx o pa jao māänēn Tīrtūm nhȳ hā Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o pa. Tā nhȳri mē kot tanhmā ato hēx to hā ajarēnh ma. Na ka xep hte Ijaew kēt xwȳnhjē nhō krī kamā pōj hāmri nē mē ō krī kamā Ijaew kwȳjē pumu nē mēmoj nē tanhmā mē kām akapēr to ho ri apa. Nom Ijaew kēt xwȳnhjē mā ka xep hte ā mēmoj nē akapēr anhȳr kēt nē. Ām Ijaew mā pix mā ka xep hte mē kot finat Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx nē mē hkurē ho ri apa. Nē mē panhīgēt kot amnhī nhīpēx kuhpa hā mē kot mē hkra my kwrȳt kā jakār nē ka xep hte mē hkurē ho ri apa. Nē mē kot mē panhīgēt kōt amnhī nhīpēx nē ka xep hte māänēn mē hkurē ho ri apa. Mē kēp Ijaew tā ka xep pre hte ā mēmoj nē mē hkurē anhȳr ho ri apa. Na prem jar ā Ijaewjē mā ato hēx o pa anē nhūm mē kuma nē mē hkōt hamaxpēr kurē kumrēx. Jao ra ate mē pahpē Ijaew kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx kēt ā akamnhīx.

—Tā ra mē kot apōx ā ajarēnh mar jakamā tanhmā kot kaj we mē kām amnhī tā axàaprār to? Nē tanhmā kot kaj we mē noo mā amnhī nhīpēx to kē mē arī mē pahte amnhī nhīpēx kōt ate amnhī nhīpēx o apa hā apumu? E na pa mē ra ijamaxpēr. Kot ka ā amnhī nhīpēx anē. Na ra

jar mē pahkwŷjaja kêp kwat nē Tîrtûm mā tanhmā amnhī jarênh to jatur xàm mēnh kaxyw amnhī krā hkênh mā. Jakamā e kér ka ma mē hköt tē nē mē urâk nē amnhī krā hkênh nē kam nē mē ate amnhī krā kênhta pânhâ amnhîre. Kot kaj ã mē hköt amnhī nhîpêx anē hâmri nhûm mē pahkwŷjaja ar̄i mē pahte amnhī nhîpêx o ate amnhī nhîpêx o apa hâ apumu nē mē kot ato hêx ã apumunh kurê kumrêx. Nē ar̄i ate finat Mojes kapêr kôt amnhī nhîpêx o ri apa hâ apumu. Anē.

26 Hâmri nhûm Pawre mē kuma nē mē kâm:

—Tôe. Nà ãm hâmri na ka mē inhmâ awjarê. Nà kot paj ã amnhî nhîpêx anē. Anē.

Jakamâ nhûm apkati nhûm ma mē kêp 4tajê o mō nē mē mex kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx to. Hâmri nē Tîrtûm mā amnhî jarênh xà hâ ixtre hwyr mra nē agjê nē mē õ patre mā mē amnhî jarê nē kâm:

—E ot pa mē awyr mra. Na pa prem ra mêmoy tâ tanhmâ Tîrtûm mā amnhî jarênh to. Tâ kot paj mē axte ixtâ û semân hâmri nê hatur xàm mēnh kaxyw akupyn awyr mra nê amâ mêmoy gô ka mē inhmâ Tîrtûm mā agô nê hköt kâm mē ijare. Nê pa kot paj mē ixpiitâ hpânhâ amâ amnhîre. Anē.

Mê kot Pawre pynênh ã mē harênh

Atre 24.12

27 Tâ nhûm semânja hapêx kaxyw nhûm pika pê As rûm Ijaew kwŷjaja ma mra nē Tîrtûm mā amnhî jarênh xà hâ ixtre hwyr agjê. Hâmri nê kamâ Pawre pumu nê kamâ gryk tŷx nê hwyr hprôt nê unê nê tanhmâ hkwŷjê mā ho hêx to nê ho kapêr punuj nê. Nê mē kâm:

28 —E mē amnē mra nē jahti pumu. Na hte krī piitā hköt ri mē pahkwŷjê mā tanhmā ri hêx to ho pa. Tîrtûm nhŷ hâ finat Mojes kapêr nhûm mē kâm ho kapêr punuj o pa. Nê mē pahte Tîrtûm mā amnhî jarênh xà hâ ixtreja nhûm hte mâänén tanhmâ mē kâm ho kapêr punuj to. Mê pahpyrà nê kêt Ijaew tâ mē pahpê hkwŷ ho kapêr o pa. Tâ ra axtem nê amnhî kôt Tîrtûm nhô ixtre hwŷr Ijaew kêt xwŷnh kwŷjê ho agjê. Mê kot hwŷr gjêx kêt kumrêx tâ nhûm axtem nê amnhî kôt mē ho agjê. Anê.

29 Na pre krîja kamâ Ijaew kêt xwŷnh Topîja Pawre hköt pa nhûm mē omu. Kêp Epes nhô xwŷnh nhûm mē kot pry ã Pawre hköt pa hâ omu. Tâ hâ ahtûm nê Tîrtûm mâ amnhî jarênh xà hâ ixtre kamâ Pawre pumu nê htŷx amnhî kôt Topî ho àr ã hkamnhîx nê ã mē kâm harênh anê.

30 Hâmri nhûm mē kuma nê Pawre kamâ gryk tŷx nê. Nê hwŷr hprôt nê unê nê ixtre rûm ho kato nê kêt hakwa kre kahê.

31-32 Hâmri nê ma o tê nê htak rax nê. Ra mē kot htak o hpîr mâ tâ nhûm měhôja pôristi krâhtûm wŷr hprôt nê kâm awjarê nê kâm:

—Kwa o mûj mē ra kot axpën nhîmex kaxyw pijapu ho kuhê. Anê.

Hâmri nhûm tee ri kuma nê pôristi hkwŷjê mâ anê nê mē ma mē hwŷr hprôt kurê kumrêx. Nhûm mē arî Pawre htak tâ amnhî wŷr mē omu nê mē umaj kâm ure.

33 Hâmri nhûm pôristi krâhtûm Pawre hâ amŷnê nhûm pôristijaja unê nê kàx o mē hkaxprexâ ho axkrut nê ho hkaxpre pa. Hâmri nhûm mē hkrâhtûm Pawre hâ mē hkukja nê mē kâm:

—Kwa mē atō inhmā jahti jarē. Tanhmā na hixi te? Tanhmā na we amnhī tomnuj to hā na ka mē ā hipēx anē? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē piitā anhīpē kàxpē kām tanhmā harēn to. Nom axpēn kwȳm tanhmā ri kām harēn to. Hāmri nhūm tee ri hprī hā kot mē mar kaxyw hāmri nē pōristi mā anē nhūm mē kēp Pawre ho kato nē ma mē àpēnh xà hā ixbre hwȳr o tē.

³⁵⁻³⁶ Hāmri nhūm Ijaew kwȳ ohtō nē pry hā axpēn nhīgānh o hkōt mra. Nē gryk xāj kapēr punuj tȳx o mē hkōt mō nē kàx pē pōristi mā kapēr nē mē kām:

—Kwa mē apīhti ri. Mexti hā. Mēmo kaxyw na ka mē ri amā hapē ho apahti? Anē.

Jakamā nhūm pōristija tee ri mē kuma hāmri nē mē kot tanhmā ho pymaj kumȳ nē kȳx pē mē kēp kupē nē o mō. Jao ixbreja wȳr mē àpir xà hā ho àpir o mō.

³⁷ Nē kot ho àr kaxyw tā nhūm Pawre mē hkrāhtūm mā kām:

—E pa amā mēmoj jarē ka inhma. Anē.

Mē kapēr o kām kapēr hāmri nhūm amnhī jaēr pē kuma nē kām:

—Kwa xà na ka mē ixpyrà nē Gresjē kapēr o akapēr?

³⁸ Na pa ixtȳx apē Ejit nhō xwȳnh pē mē hpar o apa xwȳnhhta ā akamnhīx. Ham na pre mē inhō pahihti kutā amnhī xām nē kot hkurē kaxàr kaxyw mē ho ajuta xwȳnhjē ho 4.000 nē mē hkurē nē ma kapōt ā mē o pa. Nom tām na xep Gresjē kapēr o kapēr kēt nē. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm Pawre kām:

—Nà ixpê Ejit nhõ xwÿnh ta kêt. Ixpê Ijaew na pa. Pyka pê Siris kamã krí rax pê Tas kamã na pa pre ixkato. E xà kot paj ixkôt mẽ mõr xwÿnh nẽj mã ixkapêr nà? Anẽ.

⁴⁰ Hämri nhõm kãm:

—Tôe. Kam nẽ mãmrí tanhmã mẽ kãm akapêr to. Anẽ.

Hämri nhõm mẽ àpir xàta ã kÿx pê mẽ myri xa nẽ kànhmã mẽ kãm ïhkra pẽ nhõm mẽ omu nẽ hpinhkrênh pa nhõm mẽ kãm amnhõi jarẽ.

22

*Pawre kot kãm hkurê xwÿnhjê mã amnhõi jarẽnh
Atre 9.1-19, 26.1-23*

¹⁻² Nhõm Pawre amnhõi kwÿ Ijaew kapêr o mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—E ixkwÿjaja. Pa mẽ amã amnhõi jarẽ ka mẽ inhma. Anẽ.

Hämri nhõm kot mẽ kapêr o kapêr ma nẽ hpinhkrênh pa nẽ akryk mar o kuhê nhõm mẽ kãm:

³ —Nà ixpê mẽ anhõõ na pa. Ijaxwÿja ixpê Ijaew. Pyka pê Siris kamã krí pê Tas kamã na pa pre ixkato no ãm jar Jerujarẽ kamã na pa pre ixàptàr. Kamariew na pre hte ijahkre ho pa. Finat Mojes kot Tirtum nhÿ hã mẽ panhigêtjê mã kapêrja nhõm pre hprí hã ho ijahkre ho pa. Na pa pre mẽ apyrà nẽ inhma Tirtum kôt amnhõi nhõpêx prãm nẽ.

⁴ —Jakamã na pa pre mẽ pahkwý kot Jesus kôt amnhõi xunhwÿr xwÿnhjê japêr o ixpa nẽ nhÿri mẽ kãm ixkato nẽ mẽ unê. Mëmyjê pynê nẽ mënijê pynê. Hämri nẽ mẽ kot mẽ hpar kaxyw mẽ hagjênh o ri ixpa.

5 Na pa pre ã mē hipêx o ri ixpa anẽ. Mẽ panhõ patre maati nẽ mē àptar tũmrejaja ra mē kot ja hã ixpumunh mex. Mẽ tãmjaja na prem krí pé Tamas kãm mē pahkwýjê kaxyw kagà nhípêx nẽ inhmã kugõ pa kupy nẽ ma mē hwýr o mõ. Ixte mẽ õ krí kamã Jejus kwýjê pynênh par nẽ man akupýn Jerujarẽ hwýr mẽ ho inhmõr nhãm mẽ kot tanhmã mẽ ho kaxyw.

6 —Tã ra myt ahpa pa mē hwýr ixàhtêp o mõ. Puh nhãm kaxkwa rãm hirã rax kumrëxja ixwýr wrý nẽ ixtã ajêt pa hipôk ri xa.

7 Hämri nẽ umaj pykap tẽm nhãm měhõ kapẽr nẽ inhmã: “Pa Sawti? Hêxta waa nẽ. Kwa mon ka hte axtem nẽ ixtomnuj týx o ri apa?” Anẽ.

8 Hämri pa kãm: “Kwa mē atõ na ka ri ã inhmã akapẽr anẽ pahihti?” Anẽ nhãm inhmã: “Ixpe Najare nhõ xwýnh Jejus. Pa na ka hte ixpê ixkôt mẽ kot amnhã xunhwýr xwýnhjê homnuj týx o ri apa. Jao te pa ixtomnuj pyràk.”

9 —Anhýr o inhmã kapẽr nhãm ixkôt mẽ pa xwýnhjaja kuma no ãm hprí hã mar mex kêt nẽ. ãm hirã raxta pix pumu.

10 Tã pa kãm: “No tanhmã kot pa we amnhã to Pahihti?” Anẽ nhãm inhmã: “È kànhmã xa nẽ mãmrí ma Tamas wýr mõ. Kot kaj hwýr pôj nhãm měhõ awýr tẽ nẽ mëmoj tã amã karõ ka ama nẽ hkôt amnhã nhípêx.” Anẽ.

11 —Nhãm pre ã inhmã kapẽr anẽ. Hämri pa hirã rax pumunh o ixãm kurê ra inhno hkre nẽ ixrít kêt nhãm ixkôt mẽ pa xwýnhjaja ixpa hã ixpy nẽ ma Tamas wýr ixto mõ nẽ ixto pôj.

12 —Tã nhãm Tamas nhõ xwýnh pé ãnãñisti ixwýr tẽ. Na pre hte Tirtum kapẽr ã kagà htãm kôt amnhã

nhīpēx mex nhūm Tamas kamā Ijaew piitā kām hkīnh nē axpēn mā mex ā harē.

¹³ Jakamā nhūm ixwyr tē nē inhmā: “Pa Jejus kōt ixtō Sawti? E akupym rīt.” Anhȳrja kōt pa akupym ixrīt mex kurē kumrēx nē omu.

¹⁴ Hāmri nhūm inhmā: “Nà mē panhīgētjē nhō Tīrtūm na amnhī kaxyw ata. Ate kapēr mar nē hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw. Nē ate kaxkwa kamā Kra mex pumunh nē kapēr mar kaxyw. Tā ka xep ham hīrā rax kamā omu nē kapēr ma.

¹⁵ Jakamā kēr ka ma mē piitā mē kām ate omunh xwÿnhja jarēnh o ari mē hkōt apa. Nē mē kām kapēr jarēnh o mē ahkre ho ri apa.

¹⁶ E tokyx kānhmā xa nē Jejus mā amnhī jarē nē hkōt amnhī xām kē anē ate amnhī tomnuj rēnh pa. Hāmri pa apē hkwȳ hā akrā kumrā ka ma mē kām kapēr jarēnh o ri apa.” Anē.

—Nhūm pre ā ānāñsti inhmā kapēr anē.

¹⁷ —Tā pa man akupyn jar Jerujarē hwyr mē awyr mō. Hāmri nē jar Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā kām amnhī jarēnh o ixām rōm axte mēmoj pumu.

¹⁸ Nhūm Jejus axte ixwyr kato nē xa nē inhmā kapēr nē inhmā: “E inhma. Jerujarē nhō xwÿnhjaja kām ixkapēr mar prām kēt jakamā kot kaj mē kām ixkapēr jarē nhūm mē amar kēt nē. Jakamā kwa tokyx akato nē hpānhā ma nhȳhȳm mō.” Anē.

—Hāmri pa tee ri ā kapēr anhȳrja ā kuma nē kām:

¹⁹ “Kwa nà koja mē inhma Pahihti. Ra mē kot ixte amnhī nhīpēx ā ixpumunh mex. Ixte amnhī nhīpēx tūmta kōt mē kot ixpumunh mex. Na pa pre hte krī piitā hkōt mra nē Tīrtūm kapēr o

mē ahkre xà hā ixkre kamā mē kot akōt amnhī kaxyw hamaxpēr xwÿnhjē pynē nē mē htak nē mē hagjēnh xà kamā mē hagjē nhūm mē kot ja hā ixpumunh mex.

²⁰ Nhūm mē kot akapēr jarēnh o pa xwÿnh Estewāw pīrta pa pre hā mē omu nhūm ja inhmā mex pa mē kām mē hinôkà jamÿnh o hā mē omunh o xa. Na pa pre ã amnhī nhīpêx anhŷr o ri ixpa. Tā hpānhā akōt amnhī xām hāmri nē akōt amnhī nhīpêx o ri ixpa. Jakamā koja mē ixte amnhī nhīpêx nywā ijarēnh ma nē kām ixkapēr mar prām nē.” Anē.

²¹ —Pa pre ã Jejus mā amnhī jarēnh anē nhūm inhmā: “Nà. Kêr ka māmrī krīja rūm akato nē ma nhŷhym mō. Kot paj hpānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjē hwŷr amē ka hpānhā ma mē hwŷr mō nē mē hköt mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa.” Anē.

²² Nhūm pre Pawre ã amnhī hkwŷjē mā amnhī jarēnh anē nhūm mē arī mar o kuhē rāhā Ijaew kêt xwÿnhjē jarēnh ma nē kamā gryk tÿx nē. Ijaew kêt xwÿnhjaja kot mē uràk nē Tīrtūm kapēr marja nhūm mē kām hprām kêt jakamā nhūm Pawre ã mē harēnh anē nhūm mē kuma nē kamā gryk tÿx kumrēx. Nē gryk xàj kapēr punuj nē kapēr o:

—Kwa mē māmrī apīhti ri. Ām hpīr mā htāmti kēnā. Anē.

²³ Hāmri nē gryk xàj amnhī nhīnôkà hkwrŷ nē ho apē nē pyka jamŷ nē kānhmā ri ho ahkapē.

*Pawre kot pôristi krâhtūm mā amnhī jarēnh
Atre 16.35-39*

²⁴ Hāmri nhūm pôristi krâhtūmja tee ri ã mē kot amnhī nhīpêx anhŷr ã mē omu nē mē kapēr ma nē pôristijē mā kapēr nē mē kām:

—Kwa tanhmā na we jahti amnhī tomnuj to nhūm mē ā kamā gryk tÿx anē? E mē tokyx ixbre hwÿr ho axà nē mē htak xà ho htak kē mē pamā tanhmā amnhī jarēnh to. Anē.

25 Hāmri nhūm mē kuma nē ho axà nē htak kaxyw kormā hpre ho xa. Hāmri nhūm pōristi krāhtūm nhō kōwenatōja mē hköt axà nē hā mē omunh o xa nhūm Pawre omu nē amnhī tā kām kapēr nē kām:

—Kwa kormā ixte tanhmā mē amā amnhī jarēnh to hkêt tā ka mē ixtak kaxyw. Ixpē Ijaew tā māānēn ixpē Rōm nhō xwÿnh kēnā. Xà na htem ā Rōm nhō xwÿnhjē nhīpêx anē? Anē.

26 Hāmri nhūm tee ri ā amnhī jarēnh anhÿrja ā kuma nē pōristi krāhtūmja wÿr hprōt nē kām:

—Kwa taxy pu mē tanhmā ho hkêt nē. Xep kēp Rōm nhō xwÿnh kēnā. Anē.

27 Hāmri nhūm tee ri kuma nē Pawre hwÿr axà nē kām:

—Kwa xà ām hāmri na ka amnhī jarē? Xà apē Rōm nhō xwÿnh na ka? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tÿ. Ām hāmri ixte mē amā amnhī jarēnh kēnā. Ixpē Rōm nhō xwÿnh na pa. Anē.

28 Hāmri nhūm kām:

—Kwa pa na pa pre amnhī to Rōm nhō xwÿnh prām xàj amnhī pānhā mē kām amnhīrer rax nē. Anē.

Nhūm Pawre kām:

—Tÿ nom pa na pa pre amnhī pānhā mē kām amnhīrer kêt nē. Inhīpêêxà hköt ixpē Rōm nhō xwÿnh na pa. Anē.

29 Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr o kām ma nē. Nē kām ma ho hkaga kurê kumrēx.

Nhūm mē hkrāhtūm nhō pahija māānēn kām ma nē. Kēp Rōm nhō xwȳnh tā nhūm mē axtem nē kot unēnh nē kāx o hkaxpreja mā hamaxpēr nē kām ma nē. Na htem ā Rōm nhō xwȳnhjē nhīpēx anhȳr kēt nē. Na htem tanhmā mē hkukjēr to nē hprī hā mē kuma nē rī kormā tanhmā mē hipēx to.

*Pawre kot Ijaew xàptàr tūmrejē mā amnhī jarēnh
Matēwre 23.27-28*

³⁰ Tā nhūm apkati nhūm pōristi krāhtūmja Ijaew kwȳ ho akuprō. Mēō patre maati nē patre krāhtūmjaja nē mē àptàr tūmrejaja nhūm kot mē kām tanhmā Pawre jarēnh to kaxyw mē ho hpikuprōnh pa. Hāmri nē Pawre pē hkaxpre xà rē nē ma mē hwȳr o tē nē mē kutā ūr.

23

¹ Hāmri nhūm mē omu nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—E ixkwȳjaja. Pa mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Na pa hte Tīrtūm nom tām amnhī nhīpēx o ixpa nē mē pahpē Ijaew mē pahte amnhī nhīpēx kwȳm ri tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Anē.

² Hāmri nhūm mē ò patre maati ānānīsti kuma nē kamā gryk nē. Axtem ānānīsti hō na pre. Hāmri nē ā Pawre kot amnhī jarēnh anhȳrja ā kuma nē kamā gryk nē. Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwȳnhjē mā kām:

—Kwa mē atō hakwap hkurahti ri. Tām kot amnhī nhīpēxti hā. Na ām mē pamā amnhī to hēx o xa. Anē.

³ Hāmri nhūm Pawre kuma nē hwȳr rīt nē omu nē kām:

—Nà ka koja Tīrtūm akura kām ga. Te ate finat Mojes kot ū hā kapēr kōt amnhī nhīpēx pyràk tā ri axtem nē ri mē kot ijakwap ixsuranh kaxyw ri mē kām ixtā amyñē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm kuri mē kuhê xwÿnhja tee ri ã kām kapēr anhÿrja ã kuma nē kām:

—Kwa kēp patre maati kēnā kot ka kêt ri ã kām akapēr anē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm amnhī jaēr pē ja hā kuma nē kām:

—Kwa ixte ja hā omunh kêt jakamā na pa ã ixtÿx kām ixkapēr anē. Ixte kēp patre maati hā omunh ronhÿx pa ã kām ixkapēr anhÿr kêt nē. Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot ja nē mē pamā kapēr kēnā. Mē pahte tanhmā mē panhō pahi ho pakapēr punuj to nē mē pamā kapēr. Tā pa ãm ixtÿx ã kām ixkapēr anē. Anē.

⁶⁻⁸ Hāmri nē hprī hā mē kot mar o hkrī xwÿnhjē pumu. Nhūm mē kamā Satusew nhō xwÿnh kwÿ nē Parijew nhō xwÿnh kwÿ. Satusew mē Parijew nhō xwÿnhjaja na htem axpēn kwÿm ri tanhmā mē htykjē jarēnh to. Satusew nhō xwÿnhjaja na htem mē htyk nē mē hkarō mē ro hā mē hapēx o mē hapēx ã mē hkamnhīx. Nē Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh kêt ã mē harēnh o pa. No Parijewjaja na hte mē kurom mē htyk nē akupÿm mē htīr ã mē hkamnhīx nē Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh ã mē hkamnhīx. Nhūm Pawre kot ja hā mē omunh jakamā tanhmā hamaxpēr to hāmri nē mē kām kapēr. Na pre Parijew nhō xwÿnhjē pyrà nē mē htyk nē akupÿm mē htīr kôt hamaxpēr nē Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh kôt hamaxpēr. Jakamā mē omu nē kàx pē mē kām kapēr nē mē kām:

—Nà ijaxwŷja ixpê Parijew nhõ xwŷnh. Nhûm inhîpêêxà haxwŷja kêp Parijew nhõ xwŷnh. Jakamã na pa hte mẽ apê Parijew nhõ xwŷnhjê pyrà nẽ mẽ htyk nẽ akupŷm mẽ htîr kôt ijamaxpêr. Tâ ãm ja pix mŷrapê na ka mẽ ixpynê nẽ ã inhîpêx anẽ. Anẽ.

Hâmri nhûm Parijew mẽ Satusew nhõ xwŷnhjaja kuma nẽ ja hã axpën kãm gryk nẽ. Nẽ hã axpën mã akir.

⁹ Hâmri nẽ ra axpën mã àkjêr rax nẽ. Hâmri nhûm Parijew kwŷ pê Mojes kapêr o mẽ ahkre ho mẽ pa xwŷnhjaja kanhmã kuhê nẽ mẽ kãm Pawre hã àaprâr kãm hihtŷx nẽ mẽ kãm:

—Kwa pêr tanhmã kot amnhîi tomnuj tore hã. Mân ãm hpimtir kãm na pre ã ri kaxkwa kamã mêmôj mar anẽ. Rŷ apu Tîrtûm kapêr o wrŷk xwŷnh kãm tanhmã kapêr to nhûm pre Tamas wŷr pry kamã mar o xa rŷ ko. Anẽ.

¹⁰ Hâmri nhûm Satusew nhõ xwŷnhjaja tee ri Tîrtûm kapêr o mẽ wrŷk xwŷnh kot kãm kapêr ã harênhja ma nẽ hã axpën mã àkjêr rax nẽ. Hâmri nhûm pôristi krâhtûmjaa tee ri mẽ kot axpën mã àkjêr ã mẽ omu hâmri nẽ pôristi mã kãm:

—Kwa mẽ Pawre hwŷr tê nẽ mẽ kêp utà nẽ ma akupŷm o tê nẽ haxà. Kot ka mẽ ho anhŷr kêt nhûm mẽ tanhmã hamaxpêr to nẽ gryk xàj axpën nhîhkra kamã hkaxônh pa. Anẽ.

Hâmri nhûm mẽ kuma nẽ hwŷr tê nẽ mẽ kêp utà nẽ akupŷm o tê nẽ ixkre hwŷr ho axà.

Jejus kot Pawre jamaxpêr o hihtŷx ã harênh

Atre 18.9-10

¹¹ Tâ nhûm kamât nhûm Jejus tãm Pawre hwŷr kato nẽ kãm:

—Pa Pawre? Kwa tee ri amnhī kukamā aja-maxpēr o amnhī kamā akahak kêt nē. Kot kaj te ra ate jar Jerujarē kamā mē kām ijarēnhta pyrà nē ma krī pē Rōm wyr mō nē krī nhō xwÿnhjē mā ijarē. Anē.

*Mē kot Pawre hā àmnênh ã mē harēnh
Sikün Ximotre 4.18*

12-13 Tā nhūm apkati nhūm Ijaew kwÿjaja axpēn wyr akuprō. Mēmyjaja kēp 40 nē axte hkôt mē hkwÿjaja axpēn wyr akuprō. Mē kot Pawre pīr kaxyw hā axpēn mar kaxyw hā akuprō nē hā axpēn mā amýnē nē axpēn mā:

—Tōe. Nà kot puj mē hpīr kaxyw amnhī jagri htÿx o paxàpkur kêt rāhā kupī nē rī kormā apku nē ixkō. Nà kot puj mē ho anē. Ra Tīrtūm noo mā mē pahte ja hā amnhī jarēnh kēnā. Anē.

14 Hāmri nē mē ma mē õ patre krāhtūmjē mē mē àptar tūmrejē hwyr mra nē mē kām hā amnhī jarē nē mē kām:

—Ot pa mē amā amnhī jarēnh mā mra. Nà kot paj mē tā Pawre pī. Kot paj mē kormā hpīr kêt ri ixàpkur kêt rāhā kupī. Ra mē ixte Tīrtūm noo mā ja hā amnhī jarēnh xà hkôt.

15 Jakamā e mē inhma. Kêr ka mē axêx rom pôristi krāhtūm mā anē kē apkati kē man mē awyr Pawre ho tē. Te mē ate aprī hā hkukjēr kaxyw pyràk o kām axêx. Koja mē kormā mē awyr ho hpôx kêt ri pa mē unêñ kupī. Anē.

16 Hāmri nhūm Pawre tàmnhwÿ mē kot ã hā amnhī jarēnh anhýrja ma hāmri nē ma pôristi xàpênh xà hā ixkrej wyr Pawre hwyr hpröt nē kām mē harē.

17 Hāmri nhūm kuma nē amnhī wyr pōristi krāhtūm nhŷ hā mē hamār xwŷnh ā karō nē kām:

—Kwa ma mē akrāhtūm wyr ixtàmnhwŷta o tē kē kām mēmoj jarē nà? Anē.

18 Hāmri nhūm kuma nē ma hwŷr o tē nē kām:

—E Pawre na inhmā anē pa awŷr htàmnhwŷ ho tē. Kot tanhmā amā ujarēnh to kaxyw. Anē.

19 Hāmri nhūm omu nē hpa hā kupy nē o tē nē ahte mē hkàx ā o xa nē kām:

—E māmrī inhmā mēmoj jarē pa ama. Mēmo na ka te inhmā harēnh kaxyw? Anē.

20-21 Hāmri nhūm kām:

—Nà Ijaew xàptâr tūmrejaja na mē kot inhîgêt Pawre pîr kaxyw hā amnhī jarē pa amā harēnh o tē. Koja xep mē hā awŷ. Xep apkati nhūm ate ma mē hwŷr mē hkukjér xà hā ixkre hwŷr ho amôr nhūm mē kot hprī hā kot amnhī nhîpêx ā hkukjér kaxyw. Nom koja mē ām amā amnhī to hêx. Koja xep mē kêp 40 nē pry kamā kutêp amûxu nē kuhê. Na mē ra hā axpēn mar pa nē axpēn mā: “Kot puj mē paxàpkur kêt râhâ Pawre pîr nē rî kormâ apkü nē ixkô.” Anhŷr o amnhī jarē pa mē kuma. Jakamā na mē kormâ ate mē hwŷr mēnh kaxyw akâm ama. Kwa mē hwŷr ho amôr kêt nē. Anē.

22 Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tôe. Nà na pa ra ama. Māmrī ma akupŷm tē. Nom kér ka inhmar kumrêx. Kér ka nhâm měhô mā ja jarēnh kêt kumrêx. Ām kwarî ho kwarî. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kato nē ma akupŷm tē.

Mē kot Ijaew pymaj nhŷhŷm Pawre mēnh ā mē harēnh

23-24 Tā nhūm pôristi krāhtūmja amnhī wyr ū hā pôristi jamār o mē pa xwÿnh wa ho hamëxkrut nē wa hā karō nē wa kām:

—E wa inhma. Koja kôt ã kamàt ka wa ma krī pê Sejarej wyr Pawre ho mō kê hkà hkñh pê pahihti Peris wyr pôj.

Nē amnhī kôt pôristi ho 200 nē o mō.

Nē kê mē kēp 70 nē kawar ã hkrī nē mē akôt mō.

Nē kê mē kēp 200 nē wapo jamÿ nē mē akôt o mō.

Kê mē ã ohtô rax anē.

Nē Pawre kot kawar ã ÿr nē mōr kaxyw ka mē kām hō ho mō.

E kér ka mē ã axohtô nē hköt amōr anē kê hkà hkñh pê pahihti Peris wyr pôj. Anē.

25 Hämri nē pahihti Peris mā kagà nhñpêx nē kamā kām Pawre jarē nē kām:

26 Pa pahihti Peris? Xà amex? Ixpê Kraw Rissas na pa awyr kagà mē.

27 E ot pa awyr Ijaew pê Pawre mē. Na pre hkwÿja kot hpîr kaxyw unênh tā pa määñen kēp Rõm nhõ xwÿnh ã harënh ma hämri nē hwyr inhõ pôristi rē nhūm mē hwyr hprôt nē mē kēp utâ.

28 Hämri nē Ijaew xàptar tûmrejê hwyr o tē. Mē kot inhmā tanhmā kot amnhī tomnuj to hā harënh kaxyw.

29 Tanhmā kot amnhī tomnuj to nhūm mē kot haxär rÿ hpîr ronhÿx ja mex nē. No xep ãm kot mē higêtjê kot amnhī nhñpêx kôt amnhī nhñpêx kêt pix myrapê na mē kamā gryk.

30 Tā pa mē kot hpîr kaxyw hā mē harënh ma nē mē umaj awyr kumē. Hämri nē kamā mē gryk xwÿnhjê mā ajarē. Jakamā koja mē mêmô arïgро

hã awyr pôj nẽ tanhmã kot amnhĩ nhípêx to hã
amã harẽ ka kam ja hã mẽ ama nẽ tanhmã ho.

Tã ãm ja pix na pa amã harẽ. Ixpê Kraw Risas
na pa awyr kagàja mẽ. Tã män ka arĩ ixte amã
harênhja ma. Anẽ.

³¹ Tã nhũm kamàt nhũm mẽ hkrähtüm kot mẽ kãm
karõ xà hköt nhũm pôristijaja ma Pawre o mõ.
Hämri nẽ krĩ pê ãxipat wyr pôj nẽ kamã amnhím
hikra.

³² Nhũm apkati nhũm mẽ kot mẽ hköt pykap mõr
xwýnhjaja mẽ õ pahi kot mẽ kãm hã karõ xà hköt
awjanã nẽ ma akupým mõ nhũm kawar ã mẽ mõr
xwýnh pixjaja ma Pawre ho mõ.

³³ Hämri nẽ mõ nẽ Sejarej wyr pôj nẽ pahihti
Peris nhíhkram Pawre jaxà nẽ kãm kagàja gõ nẽ
awjanã nẽ ma akupým hapêx.

³⁴ Hämri nhũm Perisa kagàja py nẽ omu. Nẽ
omunh pa nẽ Pawre mä kãm:

—E inhmã amnhĩ jarẽ. Tanhmã na anhõ pyka
hixi te? Anẽ.

Nhũm kãm:

—Kêp Siris. Anẽ.

³⁵ Nhũm kãm:

—Tôe. Kê mẽ kot ato kapêr xwýnhjaja pôj pa
kormã ixpri hã mẽ kot tanhmã ajarênh to ma män.
Anẽ.

Hämri nẽ õ pôristi mä anẽ nhũm mẽ ma Pawre o
tẽ. Ma pahi Erox htyk xwýnh nhõrkwý hwyr o tẽ nẽ
kamã haxà nhũm hkrĩ ho hkrĩ.

24

*Ijaew kot tanhmã Pawre ho kapêr punuj to hã
mẽ harênh*

Rukre 21.12-13; Atre 25.7

¹ Tā nhūm arīgro kēp 5 nē hapēx nhūm Ijaew kwÿjaja Sejarej wÿr pōj. Mē ō patre maati ānān̄sti nē Tetur nē kaxyw mē àptàr tūmrejaja nhūm mē ma hwÿr mō nē pōj. Tetur kēp axiwôkat ã mē yr pē kapēr xwÿnh jakamā nhūm mē kot tanhmā Pawre o kapēr punuj to kaxyw pahi Peris wÿr amnhī kôt o mō.

² Hāmri nhūm mē amnhī wÿr Pawre hā karō nhūm pōristi haprō nē mē hwÿr o tēn ho axà. Hāmri nhūm Teturja pahihti Peris mā Pawre kot tanhmā amnhī tomnuj to hā harē nē kām:

—E pahihti inhma. Nà na ka hte tām mē inhīpēx nē mē ixto mex o apa. Jakamā nhūm hte nhām pika hkwÿ nhō xwÿnhjaja mē ixsurê kaxàr kaxyw mē ixwÿr hprōt kêt nē. Pa htem ixpiitā akukwak rī ijamakētkati nē ixāmnhīx inhmex nē ixpa.

³ Nē mē ixsinh rāhā ho ixpa. Hêxta waa nē. Mē ixpiitā inhmā akīnh.

⁴ E kot paj amā awjarē ka inhma. Kot paj ixujarēnh o hakotre ka inhma nē tokyx ma akupÿm tē.

⁵ Nà Pawre na hte amnhī tomnuj pix o pa. Kēp Jeus pē Najare nhō xwÿnhjē nhō pahi na. Jakamā na hte pyka piitā hköt mē ixpē Ijaew tanhmā axpēn kaxyw mē ixkryx to ho pa.

⁶ Jāā na pre Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixsure hwÿr amnhī kôt mē kēp Ijaew kêt xwÿnh kwÿjē ho agjē nē mē ixpē ixsure omnu kaxyw mā tā pa mē omu nē unē.

⁷ Tā nhūm pōristi krāhtūm Risasja mē ixpē utà

⁸ nē awÿr mē ixte tanhmā amā harēnh to xwÿnhjē rē. Tā ot pa mē ixkrī. Nē ota Pawre nhÿ. Kam kot amnhī nhīpē ã hkukja kē tanhmā amā

amnhī jarēnh to ka ama nē ixte amā harēnh xà hköt tanhmā mar to. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Ijaew hkwȳ haxwȳja kām:

—Nà ãm hāmri na ã amā harēnh anē pahihti. Anē.

Pawre kot pahihti mā amnhī jarēnh
Rukre 21.14-19

¹⁰ Hāmri nhūm pahihti Peris Pawre mā anē nhūm kot kām amnhī tā àprār kaxyw kānhmā xa nē kām:

—Nà na ka ra inhō pyka kamā mē ixto amnhīptar mex o atā amgrà xohtō nē pahihti. Jakamā na pa pre ate ixkapēr mar kaxyw ã ajarēnh ma nē ixfīn nē.

¹¹ —E kot paj amā amnhī jarē ka inhma. Ham na pa pre Jerujarē hwȳr mō nē pōj. Na pa hwȳr ixpôx ã ixtā arīgro pē 12 pix. Kam nē ixtā ixkwȳjē kukja nē mē ama. Ixte Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixfre kamā Tīrtūm mā mex o mex ã harēnh kaxyw na pa pre hwȳr mō.

¹² No na pa pre nhȳri axpēn kaxyw tanhmā ri mē hkryx to hkêt nē. Nē mē ixte Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixfre kamā rȳ kapēr o mē ahkre xà hā ixfre kamā rȳ nhȳri pry kamā tanhmā axpēn kaxyw ri mē hkryx to hkêt nē. Æm amrakati ho amrakati.

¹³ Mē kot ã ri ijarēnh anhȳrja amrakati kumrēx. Mēhō kot ã ixte amnhī nhīpēx anhȳr ã ixpumunh kêt tā na htem amnhī krā hköt amā ijarēnh o hēx.

¹⁴ Na htem mē ixte Jejus kôt amnhī nhīpēx xwȳnhaja mē ixte amnhī nhīpēx mex kêt ã mē ijarē nom kot anhȳr kêt. Æm mē inhīgētjē nhō Tīrtūm kapēr nywja kôt na pa hte amnhī nhīpēx mex o ri

ixpa rāhā nē. Nhūm ixkwýjaja htýx axtem kapēr õ hköt ixte amnhī nhípêx o ixpa hā ixkamnhīx no ām kapēr õ hkêt. Ijaxwýja na pa hte mē uràk nē finat Mojes kapēr ã kagà mar o ixpa. Nē Tírtūm nhý hā mē kapēr o mē pa xwýnh kot kapēr ã kagàja pa hte mē uràk nē hköt amnhī nhípêx mex o ri ixpa.

¹⁵ Nē mē uràk nē Tírtūm kot nhýrmā akupým mē ho htír kôt pa hte ijaxwýja ijamaxpēr týx nē. Mē htyk xwýnh piitāā. Mē kot amnhī to mex xwýnhjê mē mē kot amnhī tomnuj xwýnhjê mē mē ho hpimrààtā akupým mē ho htírja kôt pa hte mē uràk nē ijamaxpēr týx o ri ixpa.

¹⁶ Jakamā na pa hte tām amnhī nhípêx rāhā nē. Tírtūm noo mā nē mē piitā mē noo mā tām ri amnhī nhípêx mex rāhā nē.

¹⁷ —Tā na pa pre pyka hkwý hköt ri ixpa hā ixtā amgrà xohtō nē. Hâmri nē ma akupým Jerujarē hwýr ixkwýjê hwýr mō. Amarī ixte mē kām kàxpore hkwý nhōr kaxyw pa akupým mē hwýr mō. Nē māänēn Tírtūm mā mēmoj nhōr kaxyw.

¹⁸ Hâmri nē mē ixte amnhī nhípêx xà hköt pa mē amnhī to mex pa nē ma tēn Tírtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwýr axà nhūm mē kamā ixpumu. Nom na pa pre ri ixkreja kamā tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē. Rý tanhmā ixkapēr punuj to hkêt nē. Na pa prem ām inhgrêre nē akryk ixkuhê nhūm mē ixpumu.

¹⁹ Pika pê As rūm Ijaew kwýjaja na prem ixkre kamā ixpumu. Nar mē tāmjaja mān awýr mra nē tanhmā amā ijarēnh to.

²⁰ —Nē jar mē kot ixto kapēr xwýnhjaja. Na pa pre mē àptär tūmrejê mā amnhī jarēnh pa nhūm mē

inhma nē tanhmā inhmā nē hkêt nē. Kam nē ja hā mē hkukja nē mē ama.

21 Rȳ ko. Koja apu mē amā ām ja pix ā ijarēnh japēr. Na pa pre mē kām ixkapēr nē mē kām: “Na pa hte mē htyk nē akupŷm mē htīr kôt ijamaxpēr tȳx nē. Tā ja pix mȳrapê na ka prem ixpynē nē ā inhŷpêx anē.” Anhŷr o mē kām ixujarēnh jakamā nhūm apu mē hkwŷjaja kēp ja omnuj nē. Jakamā koja apu mē amā ja hā ijarēnh japēr. Nom ja pix jarē. Anē.

Ā na pre Pawreja pahi Peris mā amnhī jarēnh anē.

Peris mē hprō wa kot Pawre mar ā wa harēnh

22 Tā nhūm pahihti Peris kot mē kot Jejus kôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjê kot amnhī nhŷpêx ā mē omunh mex jakamā hāmri Pawre mar pa nē ho kapēr xwŷnhjê mā kām:

—Nà hāmri. Na pa ra mē ama. E mē mamrī ma mra. Kê pôristi krâhtūm Risasja mō nē pôj pa wa ixpri hā mē ate tanhmā harēnh toja ma nē rī kormā tanhmā Pawre jarēnh to. Anē.

23 Hāmri nē hpānhā pôristi pytar xwŷnh mā Pawre jarē nē kām:

—E mē ma akupŷm ixkre hwŷr o tē nē kamā hamār o apa. No ām kwār māmrī àmnhīx ri ixkre kamā tanhmā amnhī to ho ri pa. Nē kē hkrâmnhwŷjaja māmrī hwŷr mēmoj to mra kē kuku. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma o tē nē akupŷm ixkre hwŷr ho axà nhūm kamā pa ho pa.

24 Tā ra hā apkati grêre nhūm Peris mē hprō wa ma Pawre hwŷr tē. Prō haxwŷja kēp Ijaew.

Hixi pê na pre Turujire. Jakamā nhūm wa ma Pawre nhōrkwŷ hwŷr wa tē. Nhūm Peris Pawre hā karō nhūm kato nē wa hwŷr tē nē wa kām awjarē. Tanhmā wa kot amnhī to nē amnhī kaxyw Jejus Kris kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām prām xàj hprī hā wa kām harē.

25 Nē wa kām:

—Nà na htem Jejus Kris kôt amnhī nh̄pêx nē tām ri amnhī nh̄pêx o pa. Kām tanhmā amnhī tomnuj to hprām tā ho anhŷr kêt nē. Nē arī Jejus kot amnhī nh̄pêx kôt amnhī nh̄pêx o pa. Koja Tīrtūm nhŷrmā mē pahtiitā mē pahte tanhmā amnhī nh̄pêx to ho papa hā mē pahpumunh xà hkôt tanhmā mē pajarēnh to. Mē pahte tām amnhī nh̄pêx xwŷnh ā mē pajarē rŷ mē pahte amnhī tomnuj xwŷnh ā mē pajarē. Anē.

Nhūm pre ā Pawre Peris mē Turujire wa kām kapēr anē. Hāmri nhūm Peris tee ri ujarēnhja ma nē kām ma nē. Kot amnhī tomnuj o pa xwŷnh ā amnhī pumu nē ā kām kapēr anhŷrja mar pyma nē. Hāmri nē Pawre mā kām:

—E hāmri. Nà na pa wa ra ama. Mamrī ma akupŷm tēn axà. Kot paj mēmo arīgro hā mēmoj to anhŷr kêt nē axte amnhī wŷr atā karō ka axte tanhmā wa inhmā axujarēnh to. Anē.

26 Nē htŷx hamaxpēr o:

—Nà kot paj mēmo arīgro hā axte amnhī wŷr hā karō kē ixwŷr tē nē ixte kator prām xàj inhmā amnhīrer japēr. Anē.

Hāmri nē xatā amnhī wŷr hā karō htā no nhūm aa kot kator kaxyw tanhmā kām nē hkêt nē.

27 Tā nhūm amgrà axkrut nē hapêx nhūm Pos Pesti pahi Peristi hpānhā kēp mē õ pahi nē mē ho

amnhīptà. Jakamā nhūm Peris akupŷm ō krī hwȳr nojarêt nē Pawre mā īhkra karo hkêt rāhā ma mō. Na pre hamaxpēr o:

—Nà kot paj Pawre kator nhūm Ijaew ja hā ijarēnh ma nē ixkamā gryk nē. Nà kwār mē hagjēnh xà hā ixkre kamā hkrī ho hkrī. Kot paj kator kêt nē. Anē.

Hāmri nē kām īhkra karo hkêt rāhā ma akupŷm ō krī hwȳr mō. Jakamā nhūm Pawre arī ixkre kamā kēp prēs nē hkrī ho hkrī.

25

Pawre Rōm wȳr hkrà ã harēnh

¹ Tā nhūm pahi nyw Pos Pesti krī pê Sejarej wȳr mōn pōj. Hāmri nē kamā ri pa hā apkati axkrunēpxi pix nē ma Jerujarē hwȳr mō.

² Hāmri nē hwȳr pōj nhūm Ijaew kwȳjaja omu nē hwȳr mra nē kām Pawre ho kapēr nē hā hwȳr kurê kumrēx. Mēō patre krāhtūmjē mē Ijaew xāptār tūmrejaja nhūm mē hwȳr mra nē kām:

³ —Pa pahihti? E ot pa mē awȳr mra. Kwa xà kot ka Pawre hā karō kē man awȳr mō ka jar kot tanhmā amnhī tomnuj to hā hkukja nē ama? Anē.

No ām hēx rom ã hā kām kapēr anē. Kot hā karō nhūm mē kot pry hā hpīr kaxyw nhūm mē hēx rom ã kām kapēr anē.

⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa ra Sejarej kamā kēp prēs nē hkrī kēnā kot pa kêt amnhī wȳr hā karō. Kot pa tokyx ma akupŷm hwȳr mō.

⁵ Jakamā kēr ka mē axāptār tūmjaja ma ixkōt mra. Hāmri nē Sejarej kamā inhmā tanhmā kot

amnhī tomnuj to hā harēnh to pa mē ama nē rī kormā tanhmā harēnh to. Anē.

6 Hāmri nē mē kamā pa hā apkati grêre nē ma akupŷm Sejarej wŷr mō. Hāmri nē hwŷr pôj nhūm apkati nhūm mē hkukjér xà hā ixkre hwŷr tē nē mē kot mē mar xà hā mē hkrī xà kamā nhŷ nē amnhī wŷr Pawre hā karō.

7 Nhūm mē hwŷr o tē nē ūr nhūm hkwŷ kot Jerujarē rūm mē mōr xwŷnhjaja kām hipôk nē pahi Pos Pesti mā tanhmā ho kapēr to nē ho kapēr punuj tŷx nē. Kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hā ho kapēr o kuhê. Nom mē kot ā kot amnhī nhîpêx anhŷr ā omunh kêt tā ãm amnhī hkrā hkôt ri tanhmā ho hêx to.

8 Jakamā nhūm Pawre tee ri amnhī tā mē kot ho hêxja ma nē kânhmā xa nē Pos Pesti mā amnhī tā aprā nē mē kām:

—Nà aa ixte ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt. Na pa finat Mojes kot Tîrtûm nhŷ hā kapēr nhîrôp ixâm nē hkwŷm ri tanhmā amnhī nhîpêx to hkêt nē. Nē mē ixte Tîrtûm mā amnhī jarênh xà hā ixkre kamā ri tanhmā ixtyx ri amnhī nhîpêx to hkêt. Nē pahilte Sesti kapērja pa pre hirôp ixâm nē tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē. Aa ixte ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt kumrêx. Anē.

9 Hāmri nhūm Pos Pesti kuma nē tanhmā hkukamā hamaxpēr to nē hamaxpēr o:

—Kwa nhŷ krī kamā kot pa we Pawre kot inhmā tanhmā amnhī jarênh to ja ma nhūm Ijaew ja hā kām ixkînh japêr? Nà mēō krī pê Jerujarē hwŷr kot paj akupŷm mē hwŷr o mō nē kamā mân hkukja nē kuma. Nà ja na mex. Nà kot paj anē. Anē.

Hāmri nē Pawre mā kām:

—E xà kot puj ma akupým Jerujarē hwýr mō pa kamā axte mě kot ajarēnh ma nē tanhmā ajarēnh to nà? Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kām:

—Nà jar ixte pahihti Sesti nhý hā mě kot mě hkukjēr xà hā ixtre kamā inhýr nē amnhī jarēnh kēnā. Jar na htem mě hkukja nē tanhmā ri mě mar to. Na pa pre tanhmā ixkwýjē ho hkêt nē. Mēmo kaxyw kot pa akupým mě hwýr mō nē axte mě kām amnhī jarē?

¹¹ Kop apu pa tanhmā ixte amnhī tomnuj to ronhýx mě māmrī ja hā ixpī pa mě kēp tanhmā ri amnhī to hkêt nē. Nom mě kot ixto hêx pix o ã ijarēnh anhýr kēnā. Jakamā mēmo mýrapē kot kaj mě īhkram ijaxà? E Rōm kām pahi maati Sesti hwýr mān inhmē pa kumā mān amnhī jarē. Anē.

Pahi Sesti kēp pyka piitā hkôt mě ho amnhīptàr xwýnh maati jakamā nhūm Pawre kot mar kaxyw hwýr hkrà.

¹² Hāmri nhūm Pos Pesti kuma nē ma tē nē hā õ kôwenatôjē ma. Hāmri nē hā axpēn mar pa nē akupým hwýr tē nē kām:

—Tōe. Nà kot paj pahi maati Sesti wýr amē. Ra hwýr akrà kēnā. Anē.

Pos Pesti kot Akrip mā Pawre jarēh

¹³ Tā nhūm apkati grêre nē hapêx nhūm pahi hō pê Akripja ma Pos Pesti hwýr mō. Tōx Perêñis mě wa mō.

¹⁴ Hāmri nē wa hwýr pôj nē kuri wa pa hā apkati grêre nhūm Pos Pesti wa kām Pawre jarē nē wa kām:

—E pa war amā měhō jarē. Na pre pahi Perisja mě hagjēnh xà kamā měhō jaxà nē kormā kator

kêt ri nhũm mẽ àpênh nê kator pa hpãnhã àpênh o amnhíptà.

¹⁵ Tâ ra ma Jerujarë hwyr mõ nhũm Ijaew nhõ patre krähtumjê mẽ mẽ àptar tûmrejaja inhmã ho kapér punuj rax nẽ. Nẽ ixte mẽ kâm hpír kaxyw inhmã hã àmnênh kâm hihtyx nẽ.

¹⁶ Nom pa mẽ kêp ja kaga nẽ mẽ kâm: “Nà mẽ ixpê Rõm nhõ xwýnhjaja na pa htem ã mẽ hipêx anhýr kêt nẽ. Na pa htem mẽ kot ho kapér xwýnh noo mã tanhmã hkukjêr to nhũm tanhmã amnhí tâ àaprär to pa htem kuma nẽ rí kormã tanhmã mẽ ho. No na pa htem kormã mẽ kot tanhmã amnhí jarênh to hkêt ri tanhmã mẽ ho hkêt nẽ.” Anẽ.

¹⁷ —Jakamã nhũm prem kaxyw Sejarej wyr pôj nhũm apkati pa hã mẽ hkukjêr kurê kumrëx. Nẽ mẽ kot mẽ hkukjêr xà hã mẽ hkri xà kamã nhý nẽ ixte hkukjêr kaxyw amnhí wyr Pawre hã karõ.

¹⁸ Na pa pre ijamaxpér o: “Mân pre tanhmã amnhí tomnuj tyx to hã na mẽ inhmã harênh kaxyw.”

¹⁹ Anhýr ã hkamnhix tâ te kot amnhí to mex xwýnh pyràk. ãm kot mẽ hkôt amnhí nhípêx kêt pix ã nhũm mẽ inhmã harë. Nẽ kaxyw měhõ htyk xwýnh jarë. Mẽ kot kâm “Jejus” anhýr xwýnhjaja na xep hte mẽ kâm akupým htir ã harênh o pa. ãm ja pix na prem inhmã harë.

²⁰ Pa tee ri ixte nhýri ixprí hã tanhmã mẽ kot harênh to hã mẽ mar kaxyw hkukamã ijamaxpér. Hämri nẽ hã Pawre kukja nẽ kâm: “Xà kot pu ma akupým Jerujarë hwyr mõ pa axte akwý kot tanhmã ajarênh to ma nẽ rí kormã tanhmã ajarênh to nà?”

²¹ Anhŷr tā no nhūm akupŷm Jerujarē hwŷr mōr kaga kumrēx nē amnhīm Rōm kām pahi maati Sesti jarē. Ixte ma hwŷr mēnh nhūm kot kām amnhī jarēnh nhūm kot mar nē tām tanhmā harēnh to kaxyw. Jakamā pa kormā ixte hwŷr mēnh kaxyw amnhī xa hā akupŷm mē hagjēnh xà kamā haxà nhūm arī hkrī ho hkrī. Anē.

²² Hāmri nhūm Akrip kuma nē kām:

—Xōwehe? Kwa na pa inhmā tanhmā kapēr to mar prām nē. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Nā kē apkati pa hā karō ka tanhmā kapēr mar to. Anē.

²³ Jakamā nhūm apkati nhūm Akrip mē htōx Perēnīs wa pahi hā mē ê mex jagjē nē ma mē hkukjēr xà hā ixkre hwŷr wa tē. Pôristi krâhtūm kwŷjē mē Sejarej kamā mē kot amnhī to rūnh xwŷnh kwŷjē mē nhūm mē hwŷr akuprō. Nhūm mē piitā Akrip mē htōx wa kēp pahi hā wa ê mex ã wa omu nē wa kamā no pyma nē. Hāmri nhūm Pos Pesti Pawre hā karō nhūm mē haprō nē ma mē hwŷr o tē.

²⁴ Hāmri nhūm Pos Pesti omu nē Akrip mē htōx mē mē kot mar o hkrī xwŷnhjē mā kām:

—E pahihti Akrip mē mē apikuprōnh xwŷnhjaja. Ota Pawre xa. Jerujarē kamā nē jar Sejarej kamā na pre hkwŷjaja inhmā ho kapēr rax nē. Hāmri nē ixte hpîr kaxyw inhmā hā àmnênh kām hihtŷx nē.

²⁵ Nom mēmoj mŷrapê kot pa kêt kupî? Tā nhūm amnhīm pahi maati Sesti jarē pa ma hwŷr mēnh kaxyw.

²⁶⁻²⁷ Nom na htem amarī pahi maati Sesti hwŷr mē rēnh kêt nē. Na htem kām mē kot tanhmā

amnhī tomnuj to hā kagà nē hwyr kagà mē ro hā mē kurē. No jahti kot tanhmā amnhī tomnuj toja na ixte omunh kêt. Te inhmā tanhmā kot amnhī tomnuj to hkêt pyràk. Jakamā na pa mē awyr o tē. Mē ate kapēr mar nē kot tanhmā amnhī tomnuj to hā inhmā harēnh nhūm ixte hā kagà nē pahi Sesti hwyr mēnh kaxyw. Jakamā e mē kam nē hkukja nē ama nē tanhmā mar to. Anē.

26

*Pawre kot pahihti Akrip mā amnhī jarēnh
Atre 8.3, 9.1-19, 22.1-21*

¹ Hāmri nhūm Akrip Pos Pesti kot tanhmā Pawre jarēnh toja ma nē Pawre mā kām:

—E māmrī mē inhmā amnhī jarē pa mē ama. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām amnhī jarēnh kaxyw kānhmā kām īhkra pē nē kām:

^{2.3} —Hêxta waa nē. Nà na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixfñh nē pahi Akrip. Ra ate mē ixpê Ijaew kot amnhī nhñpêx ã mē ixpumunh mex. Nē mē ixte tanhmā amnhī nhñpêx to hā mē ixte axpēn kukjêrtä ate hā mē ixpumunh mex. Jakamā na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixfñh nē. E tokyx anojarêt kêt nē inhma. Pa amā ixujarēnh jatur xâm kumē ka aprī hā inhma.

⁴ Nà ixfñyjaja ra mē kot ixte amnhī nhñpêx ã ixpumunh mex. Ixprîre rûm ixpapxà kamā nē māänēn Jerujarē kamā ixte tanhmā amnhī nhñpêx to ho ixpaja mē kot hā ixpumunh mex.

⁵ Ixpê mē hkwý pê Parijew nhõ xwýnh kwýjê hā mē kot ixpumunh. Koja mē apu ja hā amā ijarēnh japêr rý ko. Mē ixpê Parijew nhõ xwýnhjaja na pa

htem amnepêm finat Mojes kot Tîrtûm nhŷ hâ mĕ inhîgêtjê mă mĕmoj tă karõ xà hkôt amnhî nhîpêx mex o iwkwyjê jakre.

6 —Amnepêm na pre Tîrtûm mĕ inhîgêtjê mă tanhmă amnhî jarênh to. Kot nhŷrmă mĕ piită akupým mĕ ho htîr â amnhî jarê. Tă ixte ja kôt ijamaxpêr pix mŷrapê na prem kot hâ amâ ixto kapêr kaxyw awŷr ixto mō.

7 Mĕ ixpê Ijaew nhîgêt piită na prem Tîrtûm kapêr kôt hamaxpêr o ri pa. Kot nhŷrmă akupým mĕ ho htîr â amnhî jarênh kôt hamaxpêr tŷx o pa. Amnepêm finat Jako mĕ hkra pê 12jaja na prem hkôt hamaxpêr. Nê ixpê mĕ hkanrêhâ mĕ htâmhwŷ na pa hte ijaxwŷja ja kôt ijamaxpêr tŷx râhâ ho ri ixpa. Tă âm mĕmoj pixi mŷrapê na iwkwyjaja â amâ ixto kapêr punuj anê.

8 Mĕ kot ixpyrà nê ja kôt hamaxpêr â amnhî jarênh tă nhûm pre Tîrtûm akupým Kra Jesus o htîr nom nhûm mĕ ijkînhâ ja kôt hamaxpêr kêt. Nom Tîrtûm kêp akupým mĕ pahtîr xwŷnh kênâ.

9 —Amnepêm kormă Jesus kôt ijamaxpêr kêt ri na pa pre ijaxwŷja mĕ urâk nê akupým htîr kôt ijamaxpêr kêt nê. Nê ixtŷx ijamaxpêr o: “Kot paj Jesus pê Najare nhô xwŷnh kôt mĕ kot amnhî xunhwŷr xwŷnhjê nhîpêx kati ho ixpa nhûm Tîrtûm ja hâ ixpumu nhûm ja kâm mex nê.”

10 —Anhŷr jakamă pa pre hte tanhmă mĕ homnuj tŷx to ho ri ixpa. Jao Jerujarë kamă mĕ inhô patre krâhtûmjê nhŷ hâ mĕ unê nê mĕ hagjênh xà kamă mĕ hagjênh o ixpa nhûm mĕ kot mĕ himex kaxyw mĕ hâ inhmă amnhî jarê nhûm ja inhmă mex nê. Pa mĕ harênh ma nê ijkînh nê.

11 Pa pre hte xatā tanhmā mē hipêx to nē mē kot Jejus kaga hprām xàj mē hipêx katî rūnh nē. Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre piitā kamā pa pre hte ā mē hipêx anē. Nē mē kamā inhgryk týx jakamā ma krī hkwȳ hköt mē hapēr o ri ixpa. Ā na pa pre mē hipêx anhȳr o ri ixpa.

12 —Tā axte ixte mē hkwȳjē pynēnh nē mē hagjēnh kaxyw ma Tamas wyr mō. Mē inhō patre krāhtūmjē nhȳ hā ma mē hwyr mō.

13 Hāmri nhūm ra kaxkwa nhīpôk ri myt nhȳ pa kormā pry hā inhmōr ri kaxkwa rūm mēmo nhīrāja pumu. Nhūm hirā htýx o myt jakre nē ixtā ajēt pa ixköt ri mē pa xwÿnhjē mē hipôk ri ixkuhē.

14 Hāmri nē mē inhmā ma xàj pykap ixrōrōk pa nhūm kaxkwa rūm mēhōj inhmā kapēr. Mē ixpē Ijaew kapēr o kapēr nē inhmā: “Pa Sawti? Hēxta waa nē. Kwa mon ka hte axtem nē ixtomnuj týx o ri apa? Nom na ka tee ri ā amnhī nhīpêx anhȳr kapry.” Anē.

15 Hāmri pa tee ri kuma nē kām: “Kwa mē atō na ka ā inhmā akapēr anē?” Anē.

—Hāmri nhūm inhmā: “Ixpe Jejus na pa amā ixkapēr. Pa na ka hte ixpē ixköt mē kot amnhī xunhwyr xwÿnhjē homnuj týx o apa ho te pa ixtomnuj týx pyràk.

16 E kànhmā xa. Ate inhmā tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa kaxyw na pa amā amnhī to amnhīrīt. Jarāhā ate ixpumunh xà hköt ate mē kām ma ijarēnh nē mē kām ixkapēr jarēnh o mē ahkre ho ri mē hköt apa kaxyw na pa amnhī kaxyw ata. Kot paj nhȳrmā axte awyr ixkato nē tanhmā amā ixkapēr to ka inhma nē ma mē kām

ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Ja kaxyw na pa amnhīm ata.” Anhŷr o inhmā kapēr.

¹⁷ Hāmri nē inhmā: “E kot paj Ijaew mē Ijaew kêt xwŷnhjê hwŷr amē nē anē mē omunh mex nē nhūm mēhō apīr kêt nē.

¹⁸ Kêr ka ma mē hkōt mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa kē mēhprī hā kuma. Mē kot amnhī tomnuj kaga nē amnhī kaxyw ixfkōt hamaxpēr nē ixfkōt amnhī xunhwŷr kaxyw. Hāmri nhūm Tīrtūm ja hā mē omu nē ixfukkwak ri amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Hāmri nē mē ho hkra. Koja mē ã amnhī nhîpêx anē hāmri nē axte Satanasti nhŷ hā tanhmā amnhī nhîpêx to hkêt nē. Pānhā Tīrtūm kōt pix mā amnhī nhîpêx o pa.” Anē.

¹⁹ —Ã na pre Pahihti Jejus inhmā kapēr anē. Tā kot kaxkwa rūm inhmā ixapēnh jarēnh ã karōja pa pre mar tŷx nē hkōt amnhī nhîpêx râhā ho ri ixpa pahi Akrip.

²⁰ Jakamā na pa pre ma mē hkōt mē kām kapēr jarēnh o ri ixpa. Tamas kumrēx hwŷr nē hpānhā Jerujarē hwŷr nē hpānhā pika pē Jutej piitā hkōt Ijaew mā kapēr jarēnh o ri ixpa. Tā hpānhā Ijaew kêt xwŷnhjê mā harē. Na pa hte mē kām ixkapēr o: “Kwa mē ate amnhī tomnuj kaga nē hpānhā Tīrtūm kōt amnhī xunhwŷ. Hāmri nē hkōt pix mā amnhī nhîpêx o ri apa. Mē piitā mē kot apē hkwŷ hā mē apumunh kaxyw.” Anē.

²¹ —Ãm ja pix mŷrapê na pre ixkwŷjaja ixpynê. Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixfkre kamā ixpynê nē ra mē kot ixpīr kaxyw.

²²⁻²³ Nom na hte Tīrtūm ixtānopxa nē ixto ixihtŷx

mex rāhā ho pa pa arī mē kām harēnh o ri ixpa. Mē kot amnhī to rūnh xwÿnhjē mā nē mē kēp amrakati xwÿnhjē mā nē mē piitā mē kām harēnh o ri ixpa. Finat Mojes mē Tīrtūm nhÿ hā kapēr jarēnh o mē pa xwÿnhjaja kot ra hkukamā tanhmā harēnh to xà hkōt pa hte mē kām harēnh o ri ixpa. Nē mē kām: “Tīrtūm kot mē pakaxyw ām xwÿnhhta na pre amnhī xà htÿx kamā hamak kām ty. Tā nhūm Tīrtūm akupÿm ho htÿr. Kumrēx na pre akupÿm ho htÿr jakamā kumrēx na pre tanhmā mē kām kapēr to ho ri mē hkōt pa. Mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwyr xwÿnh piitā uràk nē nhÿrmā Tīrtūm mē wa õ krī kamā htÿr tūm nē pa ho pa hprām xàj mē harēnh o pa. Mē ixpē Ijaew nē māänēn mē apē Ijaew kēt xwÿnhjaja nhūm pre ā mē pajarēnh anē.” Anhÿr o pa hte mē kām harēnh o ri mē hkōt ixpa pahi Akrip. Anē.

24 Nhūm Pawre kormā kot mē kām amnhī jarēnh par kēt ri nhūm Pos Pesti tee ri tanhmā Jejus jarēnh to hā kuma nē kàx pē kām kapēr nē kām:

—Kwa na ka akrā axpā nà? Pēr ate kagà pumunh tÿx kurē akrā pipānh pyràk o ri atÿx ā ri mē inhmā axujarēnh anē. Anē.

25 Hāmri nhūm kām:

—Nà ixkrā pipānh kēt. Ām hāmri na pa mē amā awjarē.

26 Jerujarē kamā na prem Jejus pī nhūm mē piitā omu. Tā nhūm akupÿm htÿr hāmri nē hpimxur pē ri pa hkēt nē. Na pre mē ohtô nē akupÿm htÿr kām omu. Pahi Akrip ra kot ja mar mex jakamā na pa ixàmnhix ā mē amā harēnh anē.

27 Anhÿr o kām kapēr hāmri nē pahi Akrip wÿr rīt nē kām:

—Kwa pahi Akrip. Xà Tīrtūm nhŷ hã kapēr jarēnh o mẽ pa xwŷnhjaja kot Jejus kukamā tanhmā harēnh toja kôt na ka hte ajamaxpēr? Nà ra hkôt ajamaxpēr kēnā. Ra ixte ajamaxpēr kôt apumunh mex. Anē.

28 Hämri nhŷm tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa xà kot kaj ã inhmā akapēr anē pa ama nẽ apyrà nẽ amnhī kaxyw Jejus kôt ijamaxpēr? Nà na ka ixte ã ate Jejus jarēnh anhŷrja kôt ijamaxpēr ã ixfamnhīx kapry. Anē.

29 Hämri nhŷm Pawre kãm:

—Ko. Kot kaj ixpyrà nẽ amnhī kaxyw hkôt ajaminxpēr pa ixfamnhīx nẽ. Nom kaxipix kêt. Mẽ apiitā mẽ ate inhmā o akrī xwŷnhjaja māänēn. Mẽ ate mẽ ixpyrà nẽ Jejus kôt amnhī xunhwŷr na inhmā hprām. Æm ixpyrà nẽ mẽ apê près pix na inhmā hprām kêt. Anē.

30 Hämri nhŷm pahi Akrip nẽ htõx Perêñs nẽ pahi Pox Pesti nẽ mẽ hkôt mẽ mõr xwŷnhjaja kànhmā kuhê nẽ ma mrar kaxyw.

31 Nẽ nojarêt nẽ Pawre hã axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot amnhī tomnuj to hkêt kēnā kot kêt mẽ haxà rŷ kupī. Anē.

32 Hämri nhŷm Akripja Pos Pesti mā kãm:

—Kwa kop apu kot amnhī kaxyw pahi maati Sesti hwŷr hkrâ hkêt ronhŷx pu mẽ ra kator. Anē.

27

*Mẽ kot Rõm wŷr Pawre mën̄h ã mẽ harēnh
Atre 23.11, 25.12*

1 Tã nhŷm mẽ pyka pê Itar wŷr pahi maati Sesti hwŷr Pawre mën̄h kaxyw. Itar kamā mẽ õ kr̄i maati na pre kēp Rõm. Jakamā nhŷm Pawre mẽ

mē kot mē hagjēnh xà kamā mē hkrī xwÿnh mē ho hpimrātā ma mē o mra nē pôristi krâhtūm Jurti nhîhkram mē haxâr pa. Kot ma Rõm wÿr mē o mõr kaxyw. Jurtija kêp Itar kamā mē õ pahi maati hâ pôristi krâhtūm nhûm prem ma mē kâm mē o mõr kaxywîhkram mē hagjênh pa. Ixpê Rukre na pa pre inhmâ Pawre hkôt inhmõr prãm nē mē hâ ajêt nē mē hkôt mõ.

² Tâ pa mē ra inhnojarêt nhûm Aristak haxwÿja ma mē ixtköt mõ. Pyka pê Masetõn nhõ xwÿnh na pre. Õ krî pê na pre Tesarõn. Jakamânhûm ma wa ixtköt mõ. Hämri nhûm pârja nojarêt. Atamix rûm pâr nhûm ra As wÿr nojarêt pa mē hwÿr inhgjêx pa nê ma kamâ mõ.

³ Hämri nhûm apkati pa mē krî pê Sito hwÿr pôj nê hâ pâr xi. Nhûm pôristi krâhtûm Jurtija Pawre ho mex jakamâ pa mē Sito hwÿr pôj nhûm Pawre mä anë pa mē ixtkato nê ma ixkrâmnhwÿjê hwÿr mra nê mē kutâ apku nê ma akupÿm pâr wÿr mra.

⁴ Tâ pa mē axte mõ. Nom nhûm kôk mē ixtutâ àpêr tÿx jakamâ pa mē umaj juk nê gô hipôk kupu ho mõ. Gô hipôk pê Sipreja pa mē upôk rûm ma hkupu ho mõ nhûm mē inhnê kôk pê àmnâr mex nê.

⁵ Hämri pa mē mõõ nê pyka pê Siris mē Pâpir wa hakrenh o mõ nê pyka pê Ris kamâ Mira hwÿr pôj nê hâ pâr xi nê ijapôx pa.

⁶ Hämri nhûm pôristi krâhtûmja Aresânrir rûm pâr pumu nhûm ra Itar wÿr nojarêt. Pa mē hwÿr inhgjêx kurê kumrëx hämri nê ma kamâ axte mõ.

⁷ Hämri nhûm pârja kôk kutâ tee ri mõr prêprêk kaxyw nê ãm amnhîm hprî nê mõr ã apkati xohtô nê pa mē tokyx ixpôx kêt nê. Tâ Sito hwÿr ixâhtêp

o mō nom nhūm kôk mē ixtutā hihtȳx rax kumrēx. Jakamā pa mē juk nē gō hipôk pē Kret jatur xà jahpa nē ma kape hā mō nhūm mē inhnê kôk pē àmnâr mex nē. Hāmri pa mē ma Sarmōn jakrenh o mō

⁸ nhūm pàr kôk kutā amnhīm hprī nē kape hā mō. Pa mē mō nē jatā Rasej tā pàr nhīkwŷ xà mex wyr pôj nē kamā pàr xi.

⁹ Nom pàr kot amnhīm hprī nē mōr jakamā nhūm ra kôk xàpér tȳx nē kamā kry htȳx ā mytwry mē ixtā kato. Mytwryja ā mē kot kôk xàpér tȳx pymaj nhŷhŷm pàr kām mrar kêt. Jakamā nhūm Pawre tokyx mē inhmōr nē pàr nhō xwŷnhjē mā kapēr kām hihtȳx nē mē kām:

¹⁰ —Kwa pu mē jar kôk xàpér tȳx jamār o ri papa nà. Kê kôk mē kry htȳxja hapêx pu mē rī kormā axte mō. Kot puj mē anhŷr kêt nē kôk xàpér tȳx kām mō nhūm nhŷri pàrja mē pahpê axà nhūm gō mē apê mē akukrêx o hapêx pa. Pu mē pajaxwŷja axkaprā.

¹¹ Anhŷr o mē kām kapēr tā no nhūm mē kuma nē ām kuma. Pàr pām mē pàr o mrar xwŷnh wa nojarêt tȳx nē kapēr ma nē ām kuma. Nhūm pôristi krâhtūm wa nojarêt ā wa kuma nē haxwŷja Pawre mar kêt nē.

¹² Nhūm mē kot pàr nhīkwŷ xà mex jarênhja mē kot mex ā harênh tā mē kêp omnuj nē. Hā na wrŷk nē kôk xàpér tȳx nhūm mē kêp omnuj tȳx nē. Jakamā nhūm mē piitā Pawre rom ra nojarêt nē. Mē kām tokyx krī pē Wēnīs wyr hpôx prâm jakamā nojarêt tȳx nē. Gô hipôk pê Kret kamā na Wēnīsja. Nē kamā kôk xàpér tȳx kêt jakamā nhūm mē hwŷr nojarêt nē axpēn mā:

—E kwa pu mē tokyx Wēnīs wȳr mō nē kamā mān kôk xàpēr tȳx japēx jamār o papa. Anē.
Hāmri nē piitā hwȳr nojarēt.

Kôk kot pàr o àpēr tȳx ã harēnh

¹³ Tā nhūm kahpa hkôt kôk xàpērja katàt kôt kawax pê apê nhūm mē kamā ama nē axpēn mā:

—E hāmri. Tokyx pu mē mō. Anē.

Jakamā pa mē pàr o htȳx xà ho api nē axte mō. Ma gô hipôk pê Kret jakàr ã mō.

¹⁴ Puh nhūm na wrȳ nē kôk àpēr tȳx kumrēx. Mē kot kām “kôk xàpēr tȳx maati” anhȳr xwȳnhja gô hipôk rūm mē ixto àpēr tȳx kumrēx o mō.

¹⁵ Hāmri nē mē ixfutā àpēr tȳx nhūm pàr tee ri kutā hkarôt. Pa mē kormā Wēnīs wȳr ixpôx kêt ri ra ho awjanā nhūm amnhī krā hkôt kôk kôt mō.

¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē mō nē gô hipôk pê Krawti jahpa nē hakàr ã mō nhūm mē inhnê kôk pê amŷtâ nhūm amnhīm hprī nē kawax pê apê. Hāmri pa mē pàr krare kot mē ixkôt mōr xwȳnhja pa mē kumȳ nē pàr rax kām kumē. Ra kamā gô rax tā pa mē ixkarôt tȳx nē nê hkapīr pa nē ho api nē pàr rax kām kumē nē ho htȳx. Hāmri nē hpānhā kôk xàpēr tȳx pymaj pàr rax kaxpre hpa. Hāmri nē kôk kot pykahti grà maati pê Sirteja wȳr pàr mēnh nhūm kot amnhī to pykahti xām o htêm pymaj nhūm mē kot ho mrar xà hā kupēxê rax o wrȳ nhūm pàr amnhī krā hkôt ma kôk kôt mō.

¹⁸ Tā nhūm apkati nhūm kôk arī mē ixpê pàr o àpēr tȳx nē arī na wrȳk rax rāhā nē. Jakamā pa mē pàr àr pymaj nē mē hikukrēx kwȳ gôx kām rēnh pa. Kaxkritre nē àr kêt kaxyw.

19 Tā nhūm apkati pa mē hpānhā pàr kre kamā ri nē hikukrêx kwÿ rē nē gôx kām kurē.

20 Nhūm kôk arī àpêr tÿx kumrêx ã apkati xohtôô nē. Nē na wrÿk rax râhã jakamā pa mē kanhêtî pumunh kêt nē myt pumunh kêt o mē ixtâ apkati xohtô rax kumrêx. Hämri nē tee ri ahkapi nē tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr. Nē ixtyk par pix kukamâ ijamaxpêr o ixkaprî nē ixkrî.

21 Hämri nē mē inhmâ ma xàj ixâpkur kêt ryy nē. Hämri nhûm Pawre tee ri ja hâ mē ixpumu nē pàr nhô xwÿnh wa kâm kapêr nē wa kâm:

—Kwa na pa pre tee ri Kret kâm man mē pamôr nê war amâ ixkapêr. Kop apu mûtar mân mē kuri arî ri mē hkôt mē papa ronhÿx pu mē pajamakêtkti nê paxâmnhîx ri papa. Tâ nhÿx pu mē ri mē hikukrêxja gôx kâm rënh par kêt nê.

22 Nom kwa kér ka mē tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Kot puj mē pahtô pahtyk kêt nê. Âm pârja pix koja axà nê hapêx.

23 Ixpê Tîrtûm krajê hõ na pa. Na pa hte kâm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa. Jakamâ na pre kamât ja kamâ ixwÿr kapêr o wrÿk xwÿnhjê hõ mē nhûm ixwÿr wrÿ nê inhmâ awjarê

24 nê inhmâ: “Pa Pawre? Kwa tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o amâ ma hkêt nê. Kot kaj akâ hkînh pê ma Itar kamâ Rõm wÿr mõ nê pôj nê pahi maati Sesti pumu nê kâm amnhî jarê. Jakamâ koja Tîrtûm akôt mē mõr xwÿnh piitâ omunh mex nê ka mē atô tanhmâ amnhî to hkêt nê.” Anê.

25 —Â kot inhmâ kapêr anhÿr jakamâ kwa mē amnhî to htÿx nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Tîrtûm kapêr o wrÿk xwÿnh kot inhmâ

ujarēnh xà hkôt koja Tīrtūm ã mẽ panhîpêx anẽ. Ixte ja hã omunh mex kênã.

26 Koja xep kôkja nhŷri gô hipôk ã pàr krak Krak pa. Nom mẽ papajaja kot puj mẽ pahkâ hkînh pê hwŷr pahpôx pa. Anẽ.

27 Tã pa mẽ mõõ nẽ ã inhmõr anhŷrja ã ixtã semân axkrut nẽ ra gô rax pê Ariax kôt axà. Kamât kãm hkôt axà nhûm kôkja arĩ pàr o apêr tÿx rãhã ho mõ. Hâmri nhûm kôt ã kamât nhûm pàr o mrar xwÿnhja ra pàr kot pykahti grà htêp ã hkamnhîx.

28 Jakamã nhûm mẽ gô xupÿm pumunh xà ho gô pumu nhûm upÿm kêp 36 met. Hâmri nhûm hã ahtûmre nẽ axte omu nhûm ra hpãnhã kêp 27 met pix. Jao ra pàr kot gô kokwe htêp o mõr ã omu.

29 Hâmri nẽ kot kẽn kuranh nẽ hã pikrak Krak pymaj katë rûm ho htÿx xà ho 4 nẽ gôx kãm kurë nhûm arĩ ajêt. Hâmri nhûm mẽ tokyx kãm arîgo hpräm o arîgo mã nojarêt o hkrî.

30 Hâmri nhûm pàr kãm mẽ àpênh xwÿnhjaja tanhmã hamaxpêr to nẽ hêx rom pàr krare ho wrÿk o tê. Mẽ kot mẽ ixrer nẽ ahte xarmã mõr nẽ rêr nẽ tokyx gô hipôk wÿr hpôx kaxyw. No ãm hêx rom te mẽ kot axte pàr krã rûm ho htÿx xà hõ mënhan kaxyw pyràk o amnhî nhîpêx nẽ kaxyw ho wrÿk o tê.

31 Nom nhûm Pawre mẽ hamaxpêr ã mẽ omu hâmri nẽ pôristi mẽ mẽ hkrähtûm mã mẽ harë nẽ mẽ kãm:

—Kwa koja müjjaja mẽ pare nẽ ahte pàr krare kamã xarmã mõn rê ka mẽ apikaprär pa kãm ga. Anẽ.

32 Hâmri nhûm mẽ tee ri kuma nẽ mẽ hwŷr hpröt nẽ mẽ kêp pàr krare pê hkaxpre xà jakà nhûm gôx

kām tēm nē ma gō hkôt hkaprÿn mō.

³³ Tā hāmri nhūm ra myt kator o mō nhūm Pawre akupÿm mē piitā mē ho mē hamaxpēr o hihtÿx kaxyw mē kām:

—Kwa na ka mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o akaprī nē axàpkur kêt o atā semān axkrut.

³⁴ E pu mē mēmoj krē nē ho amnhī xihtÿx. Kot puj mē pahtō pahtyk kêt nē. Ām hāmri na pa mē amā ixkapēr. Anē.

³⁵ Hāmri nē mēmoj py nē mē noo mā Tīrtūm mā harē nē hkur o xa

³⁶ nhūm mē ja hā omunh xà hkôt akupÿm tām hamaxpēr o mō. Hāmri nē amnhīm mēō hkwÿ jamÿ nē kumē kuku.

³⁷ Pàr kām mē inhmōr xwÿnhjaja na pa prem ixpē 276.

³⁸ Tā pa mē ra ixàpkur pa. Hāmri nē pàr kaxkrit kaxyw mē apkur xà hā mēmoj y jakrêxja gôx kām hkapîr pa.

Pàr mē kēp pikrakrak ã harēnh

³⁹ Tā nhūm ra myt kator mex nē nhūm mē amnhī kukamā gō hipôk pumu nē axpēn mā:

—Kwa nhÿ pika na mûj wehe? Anē.

Hāmri nē nhÿri hakàx ã amnhīm nōr xà mex pumu nē hwÿr pàr o mōr kaxyw hā axpēn ma.

⁴⁰ Hāmri nē kaxyw pàr o htÿx xà jakà nhūm axrê nē gôx kām rôrôk pa. Nē pī ho pàr o juk xà nhō xê xâja nhūm mē māänēn krâhta. Hāmri nē akupÿm mrar xà hā kupêxê nhô nhūm kôk ho hikot nē ma gô jakàx wÿr o mō.

⁴¹ Nom nhūm pàr kormā hakàx pê awry hā mōr ri amnhī to kokwe kura nē pyka nhîmôk ã nō nhūm

mẽ tee ri kot hkaxàr nẽ akupým gô xupým mã měnh kaxyw. Nom nhũm gô kot pàr nhĩxô htak tÿx kurê nhũm mẽ ixpê pikrakrak par o mõ.

⁴² Jakamã nhũm pôristijaja tee ri omu hämri nẽ ra mẽ kêt prêsjê nhímex kaxyw. Mẽ kot gôx kãm rôrôk nẽ gô hipôk wÿr hpa ho nana nẽ mẽ kêt pikunor pymaj kot mẽ himex kaxyw.

⁴³ Nom nhũm mẽ hkrähtümja kãm Pawre pîr prãm kêt jakamã ja nê mẽ hkurê nẽ mẽ inhmã:

—E mẽ ate apa ho gô rënh mex xwÿnhjaja. Akumrëx mra nẽ mrõ nẽ ho nana ho mra nẽ rê.

⁴⁴ No mẽ ate apa ho nana punuj xwÿnhjaja kêt ka mẽ tapti rÿ pàr kukrêx õ mÿ nẽ hã ajêt nẽ hã ma mõn rê. Anẽ.

Hämri pa mẽ ã amnhï nhípêx anẽ nẽ ixpiitã ixska hkïnh pê ixrêr pa.

28

*Gô hipôk pê Maw kamã mẽ pa hã mẽ harënh
Makre 16.17-18*

¹ Tâ pa mẽ ixpiitã ixska hkïnh pê ixrêr pa. Nhũm gô hipôk ã mẽ pa xwÿnhjaja mẽ inhmã gô hipôk nhïxi jarê nhũm xep kêt Maw.

² Nhũm Maw nhõ xwÿnhjaja mẽ ixto mex nẽ. Nhũm axte na wrÿk rax nẽ nhũm kry htÿx kumrëx nhũm mẽ ixska ukaprî nẽ mẽ inhmã kuto nẽ mẽ inhmã kapêr mex nẽ.

³ Hämri nhũm Pawre kuwy kaxyw ri pî kawrà ho mra nẽ kuwy hwÿr o tê nẽ hã haxwÿr o xa. Hämri nhũm kagã xoprê õ wënêñ xihtyÿxa kuwy kagro pymaj pî rûm kato nẽ ïhkra hã kunha nẽ hã àpêr o ajêt.

4-5 Hāmri nhūm Pawre omu nē amnhī nē ho apē nē kuwy kamā kumē nhūm kamā tēm nē xēt pa. Hāmri nhūm gō hipôk nhō xwÿnhjaja tee ri ja hā omu nē axpēn mā:

—Kwa ga mēmyti mūj pumu. Mān kēp mē hpar o pa xwÿnh na. Hā na kagā ō wēnēn xihtyxta kunha. Nà koja ty nē rī amnhī pumu. Ra hkà hkīnh pē gō rūm mē pahwyr rēr tā koja tā ty kām ga. Anē.

6 Hāmri nhūm mē tee ri kot tanhmā amnhī to hā hkamnhīx nē hamār o kuhē. à htŷx nē īhkra hikot rŷ htyk kurê kumrēx ã hkamnhīx tā nhūm tanhmā amnhī kamā hamak to hkēt nē. Ām htŷx ri hkīnh nē kapēr nē hpi kunhar o ri mra. Hāmri nhūm mē tee ri omu nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot amnhī tore hā. Kēp mē hpar o pa xwÿnh kēt. Mān kēp kaxkwa kamā mēpahpāmjē hō nà? Hā na kagā kunha nhūm tanhī to hkēt nē. Anē.

7 Nhūm gō hipôk ã mē ō pahihti pē Puptija. Ōrkwy hā jawy jakamā nhūm amnhī kôt mē ixwy pa mē ma hkôt mō nē kuri hkôt ixpa ho ixtā apkati axkrunēpxi nhūm mē ixto mex nē.

8 Nhūm ra Pupti nhīpêêxà kēp à nē nō. Kà kagro htŷx nē haôk. Hāmri nhūm Pawre hwyr tē nē omu nē hā īhkra xi nē ho Tīrtūm wȳ nhūm akupȳm ho mex kurê kumrēx.

9 Hāmri nhūm gō hipôk nhō xwÿnhjaja harēn ma nē Pawre hwyr mē à xwÿnh piitā o mra nhūm mē omu nē Tīrtūm nhȳ hā akupȳm mē ho mex pa.

10-11 Hāmri nhūm gō hipôk nhō xwÿnhjaja mē ixto mex rax nē.

*Pawre axte Rōm wȳr nojarēt ã harēn
Rōmān 1.10-12, 15.30-32*

Tā pa mē gō hipôota kamā ixpa hā mytwry axkrunepxi. Hāmri nhūm kôk xàpêr tÿxta hapêx pa mē axte inhnojarêt nē ma mō. Pàr õ kamā hpānhā mō. Aresānrir rūm pàrja pa mē hpānhā kamā mō. Mē kot kām “sānti pihpo” anhŷr xwÿnhja kamā. Na pre gō hipôk kamā haxwÿja kôk xàpêr tÿx hapêx jamâr xa hā hikwÿ htā ra axte nojarêt. Hāmri nhūm gō hipôk nhō xwÿnhja ma mē inhmōr xà hā mē inhmā mē ixàpkur xà hkwÿ nhōr rax nē. Hāmri pa mē pàr wÿr inhgjêx pa nē ma kamā mō.

¹² Mōõ nē Sirakus wÿr pôj nē hā pàr xi. Hāmri nē krîja kamā mē ixtâ apkati axkrunepxi nē axte mō.

¹³ Mōõ hāmri nē Rekre hwÿr pôj nē hā pàr xi. Hāmri nē kamā mē ixtâ apkati. Nhūm ra kahpa hkôt kôkja kawax pê àpêr mex jakamā pa mē ma hkôt mō. Nē mē ixtâ apkati axkrut nē Potew wÿr pôj nē hā pàr xi.

¹⁴ Hāmri nē pàr rūm ijapôj nē krî kamā Jesus kôt mē ixtô nē htôx kwÿjê pumu nhūm mē amnhî wÿr mē ixwÿ. Pa mē ma mē hkôt mra nē mē hkôt ri ixpa hā ixtâ ū semân. Hāmri nē ma Rōm wÿr hpānhā ixpar o mō.

¹⁵ Hāmri nē kormā amÿm inhmōr ri nhūm Rōm kām Jesus kôt mē ixtô nē ixtôxaja mē ijarênh ma nē man mē ixfutâ mra. Ma krî pê Prasxi Apja mē “Wēn Pijakrunepxi” anhŷr xwÿnh jarênhja wa hwÿr mē ixfutâ mra. Hāmri pa mē axpën kaxpa nhūm Pawre mē omu nē hkînh nē. Nē mē hā Tîrtûm mā amnhî jarê nē kâm:

—Pa Tîrtûm? Nà ãm hāmri na ka mē ixfutâ jajê rẽ. Na pa mē omu nē hkînh nē. Nà amex o amex Tîrtûm. Anẽ.

¹⁶ Hāmri pa mē ma mē hkôt Rōm wÿr mō nē pôj.

Jatā Itar kām Rōm wyr pōj. Hāmri nhūm pōristi krāhtūm Pawre mā:

—E kot paj mē hagjēnh xà kamā ajaxàr kêt nē. Kot kaj amā nhýri ixkre kamā apa hprām nē mamrī kamā apa. Nom koja pōristi hō akōt pa ho pa.

Anhýr jakamā nhūm nhýri ixkre kamā pahihti Sesti kot mar kaxyw kamā hamak o pa.

Pawre kot Rōm kamā tanhmā amnhī nhípêx to hā harēnh

Atre 17.5-6

¹⁷ Tā nhūm Pawre Rōm kamā hā apkati axkrunēpxi nē amnhī wyr Ijaew xaptar tūmrejē hwȳ nhūm mē hā akuprō nhūm mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—E ixkwýjaja. Pa mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Nà na pa pre mē panhígétjē kapēr nhírōp tanhmā ixām to hkēt nē rȳ ixte tanhmā mē pahkwýjē hō hto hkēt tā nhūm mē pahkwýjaja amarī ixpynē. Jerujarē kamā ixpynē nē Rōm nhō xwýnhjē nhíhkram ijaxà.

¹⁸ Hāmri nhūm mē ixte amnhī nhípêx ā ixfukja nē tee ri mē kot mēmoj mýrapê ixpīr kaxyw tanhmā ixkukjēr to kaprȳ. Jakamā nhūm mē kām ixkator prām nē.

¹⁹ Nom nhūm mē pahkwýjaja kām ja mex kêt jakamā pa pre jar pahi maati Sesti kot ixte kām amnhī jarēnh ā inhmar kaxyw amnhīm harē nē man hwȳr mō. Kot paj tanhmā kām mē pahkwýjē ho ixkapēr punuj to hkēt nē. Ām ixte amnhī tā tanhmā mar to hpix kaxyw na pa hwȳr mō.

²⁰ —Tā pa amnhī wyr mē awȳ. Ixte mē amā amnhī jarēnh kaxyw. Mē pahkaprī xwýnhta. Mē

pahte kormā kamā pajamak o papa xwÿnh Jejusta.
 Ām ixte amnhī kaxyw hköt ijamaxpēr pix mÿrapē
 na prem ā kàx o ixxkaxpre anē. Anē.

21 Hämri nhūm mē kuma nē kām:

—Nà jar tanhmā ajarēnh kute hkêt. Na pre Jutej
 kamā mē pahkwÿjaja tanhmā ajarēnh to hā kagà
 nē mē ixwÿr mēnh kêt nē. Nē ham mē kurūm
 mē hpôx xwÿnhjaja na prem tanhmā mē inhmā
 ajarēnh to hkêt nē.

22 No na xep hte pyka piitā hköt mē kām mē ate
 Jesus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjê kurê nē. Na pa
 pre mē ajarēnh ma nē mē inhmā axujarēnh mar
 prām nē. Anē.

23 Hämri nhūm mē kot mar kaxyw arīgro hta.

Tā nhūm mē kot arīgro hyr kato nhūm mē Pawre
 nhōrkwÿ hwÿr pikuprōnh rax nē nhūm mē kām
 awjarē. Mē kām ujarēnh ry nē. Nē ho kamàt. Nē
 mē kām:

—Nà mē pahte amnhī wÿr kamā pajamak o papa
 xwÿnh Jesusja. Kot kaj mē atō amnhī kaxyw hköt
 ajamaxpēr nē hköt amnhī xām nhūm Tīrtūm ja hā
 apumu nē ato hkra. Anē.

Nhūm pre ā mē kām kapēr anē. Nē finat Mojes
 kot Tīrtūm nhÿ hā Jesus kukamā tanhmā hā kagà
 htoja nhūm mē kām harē. Nē Tīrtūm nhÿ hā kapēr
 jarēnh o mē pa xwÿnhjaja kot tanhmā hā kagà htoja
 nhūm mē kām harē.

24 Hämri nhūm mē hkwÿjaja kuma nē hköt
 hamaxpēr nē amnhī kaxyw Jesus kôt hamaxpēr nē
 hköt amnhī xunhwÿ. No nhūm mē hkwÿjaja kuma
 nē ām kuma nē kām axte mar prām kêt nē.

25-29 Jakamā kànhmā kuhê nē nojarêt nhūm
 Pawre mē kām:

—Nà amnepêm na pre Tǐrtûm finat Ijaisti mā tanhmã kapẽr to. ŷ hã kot mě panhígêtjê mā tanhmã kapẽr jarẽnh to kaxyw. Tǐrtûm Karõ nhý hã kot mě kãm kapẽr nẽ tanhmã mě harẽnh to kaxyw. Te Tǐrtûm tãm mě kãm kapẽr pyràk mě kãm kapẽr. Nẽ ãm hãmri tanhmã mě pahkwýjê jarẽnh to. Na pre mě kãm:

E Ijaisti. Kêr ka ma akwýjê hkôt ri mě kãm tanhmã ixkapẽr jarẽnh to ho ri apa.

Nẽ mě kãm: “Kot kaj mě ajamak o axumar týx tã aprí hã ixkapẽr mar kêt nẽ.

Nẽ mě ano ho arít týx tã aprí hã ixte amnhĩ nhípêx ã ixpumunh kêt nẽ.

Mě amã ixkapẽr mar prãm kêt jakamã te mě ate mar pymaj amnhĩ jamak pro pyràk o amnhĩ nhípêx o ri apa.

Nẽ mě amã ixte amnhĩ nhípêx ã ixpumunh prãm kêt jakamã te mě ate ixte amnhĩ nhípêx ã ixpumunh pymaj te mě anomnhõt pyràk o amnhĩ nhípêx o ri apa.

Jao amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpẽr kêt nẽ.

Kop mě amã ixkapẽr mar prãm ronhýx ka mě aprí hã inhmar týx nẽ.

Nẽ aprí hã ixte amnhĩ nhípêx ã ixpumunh mex nẽ.

Jao amnhĩ tomnuj kaga hpa nẽ ixkôt amnhĩ xun-hwy.

Pa ja hã mě apumu nẽ mě ato mex nẽ.

Tã ka mě ã amnhĩ nhípêx anhýr kêt nẽ.” Anhýr o kêr ka mě kãm ixkapẽr jarẽnh o ri mě hkôt apa Ijaisti. Anẽ.

Na pre ã Tǐrtûm mě panhígêtjê kaxyw Ijaisti mā kapẽr anẽ nhûm ô ri mě kãm ujarẽnh o pa nẽ mě pamã hã kagà. Jakamã kwa mě okora. Kêr

ka mē jajē pyrā nē ã amnhī nhīpêx anhŷr hkêt nē. Kwa mē inhma nē inhmar tŷx nē. Ijaew kêt xwŷnhjaja kot kapēr marja na ra Tîrtûm kâm hprâm nē. Jakamâ koja mē hwŷr mē kot kapēr jarênh o mē pa xwŷnh kwŷjê rē nhûm mē hkôt mē kâm ujarênh o pa nhûm mē kuma nē mē akurom kâm mar prâm nē. Anê.

Hâmri nhûm mē kuma nē hapôx pa nē ma akupŷm axpën mā tanhmâ kapēr jarênh to ho mra.

³⁰ Hâmri nhûm pahi maati Sesti tokyx amnhî wŷr Pawre hwŷ nê tanhmâ mar to hkêt nhûm ūrkwŷ kamâ kêp prês nê pa ho hâ amgrâ axkrut. Nê tâm ūrkwŷ pânhâ mē kâm amnhîre. Nhûm pre krî nhô xwŷnhjaja ohtô nê hwŷr mra nhûm amnhî wŷr mē omu nê hkînh nê.

³¹ Na pre hte amnhî wŷr mē kuwy nê mē kâm Tîrtûm kapēr jarênh o hkrî. Mê kot Tîrtûm Kra Pahihti Jejus Kris kôt amnhî xunhwŷr nhûm Tîrtûm kot ja hâ mē omunh nê amnhî katut kôt mē kot amnhî tomnuj rên par nê mē ho hkra hâ mē kâm ujarênh o hkrî. Nê mē kot hkôt amnhî xunhwŷr xwŷnhjê jahkre. Tanhmâ mē kot Jejus kôt amnhî nhîpêx mex to ho pa hâ mē kâm karô ho hkrî. Hâmri nhûm měhô ja nê tanhmâ kâm kapēr to hkêt nê.

Tâ ãm ja pix Teopre. Ixpê Rukre na pa awŷr kagâja nhîpêx nê kumê. Nê kamâ amâ tanhmâ mē pahkwŷjê jarênh to. Tâ ãm ja pix na hapêx.

**Tírtūm kapér ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cc

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f